

Computer

2004/01
Ajándékkönyv

PANORÁMA

XV. ÉVFOLYAM 01. SZÁM • 1395 Ft/€5,49

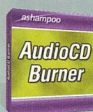

TELEPÍTHETŐ
VERZIÓ!

3 CD

3 CD-műveleten

Ashampoo AudioCD

Burner Zenei CD-író
(teljes verzió)

Wysigot Light
Offline böngésző
(teljes verzió)

PixelToolbox

Ikon- és kurzorszerkesztő
(teljes verzió)

GDS Popup Controller

Popup-ablak letiltó
(teljes verzió)

Frakk (1-3.)

Magyar rajzfilmsorozat
MPEG-1 formátumban

- **10 komplett játék** 34. o.
- **WLAN 15 perc alatt** 38. o.
- **Mobilgyilkos SMS** 41. o.

Tesztek

- **14 videokártya** 58. o.
- **8 játékvezérlő** 72. o.
- **7 combo-meghajtó** 66. o.

Gyakorlat

- **Védjük a WLAN hálózatot** 112. o.
- **A SuSE Linux 9.0 telepítése** 114. o.
- **Névjegykártya készítése Worddel** 116. o.
- **Költségvetés Excellel** 120. o.

Hálózat

- **Webes levelezés** 102. o.
- **A net gyöngyszemei** 100. o.
- **Net-teszt: menetrendek** 104. o.
- **Weboldalak karácsonyra** 106. o.

EOS 300D
DIGITAL

Egy percen belül kész.
És a pirítósod?

SmartBase
MPC730

Ha valami, akkor a pirítás aztán tényleg pillanatokon belül kész van!
Gyorsaságban azonban mégsem veheti fel a versenyt a Canon otthoni
fotolaborjával. Igen, fotóidat otthon, akár reggelikészítés közben,
fotóminőségben kinyomtathatod. Nem kell más tenned, mint
fényképezőgéped memóriakártyáját egyszerűen áttenni a nyomtatóba,
és indulhat a nyomtatás! A kész papírképeket pedig hamarabb kezvedben
tarthatod, mint ahogy a váruva várt pirítós az asztalra kerül.
NYOMTASS MEMÓRIAKÁRTYÁRÓL!

Bármit elképzelhetsz, a Canonnal **megteheted.**
www.canon.hu

Színenként cserélhető
tíntapatronok

you can
Canon

Euro 2004
HUNGARIAN

HIVATALOS PARTNER

A virtuális nagybácsi

Karácsony. Talán nem is lehet anélkül írné-e témáról, hogy az ne legyen közhelyes vagy elcsépl. Karácsony tájkéán az embernek sok minden az eszébe jut – sok olyan dolog, amellyel egész évben nem is foglalkozik. Szeretet, megbecsülés, család... és persze az ajándékok! Mindannyian adunk, és kapunk is. Mi karácsonyra egyetlen dolgot kérünk a Kedves Olvasótól: tekintsen úgy ránk, mint egy távoli kedves rokonra vagy egy jószágos nagybácsira, aki év végén mindig megérkezik, majd mosolyogva, a hidegtől kipirult arccal átnyújtja szokásos ajándécsomagjait. A karácsonya alatti dobozok közé (legalább képzeletben) helyezze majd el a mi ajándékainkat is. Mi pedig ezenel (ahogy egy virtuális és jószágos nagybácsihoz illik) szeretettel átnyújtjuk, amit hoztunk: rajta Kedves Olvasó! Bontsuk fel közösen ezt az év végi csomagot, nézzük mit találunk benne! (A virtuális selyempapír zizegve lehull.)

Lapunk DVD-mellékeletes verzióját választva ezúttal is egy filmmel kedveskedünk, egy igazi klasszikus krimivel, a CD-s verzió pedig (mint rendszeren) most is tartalmazza a programkollektciókat és a rajzfilmet. Természetesen a filmek és a szoftverek mellé ismét mellékelünk egy ajándékkönyvet is: a téma ezúttal a számítógép mindenre kiterjedő védelme. Ezen „megszokott” ajándékaink mellé nem volt könyvnyű még valamit kitalálni (a cyber-nagybácsi igen sokat törte a fejét!), de végül sikerült. Mivel a karácsony és az év vége a szabadnapok ideje, úgy gondoltuk, szerencsés választás ezúttal játékokkal ajándékozni meg olvasóinkat – nincs is jobb, mint az egész éves rohanást és hajsztát egy vidám, családi körben történő játszadózással levezetni. Közel egy tucatnyi teljes verziós (azaz nem demó, nem shareware, hanem teljes funkció) játékszoftvert gyűjtöttünk csokorba, remélve, hogy ezzel mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztály számára értékes kikapcsolódást nyújtó perceket szerzünk majd. A játékok között van ügyességi és akció, de van üzleti stratégia és szimuláció is – az elmélyültebb, komoly szórakozást kedvelő családtagoknak (az ajándék játékokról bővebben lapunk 34. oldalán olvashatnak).

Reméljük a film, a szoftverek, a könyv és a játékok méltó ajándékok „Computer Panoráma nagybácsihoz”, és jövőre ismét szívesen látott vendégek leszünk otthonukban. Kellemes ünnepeket és boldog új évet!

Kazári Csaba

CP Online felelős szerkesztő

Könyvújdonság: Digitális fényképezés

- ▶ Alapok, készülékek, tippek
- ▶ Gépteszt: minden kategória
- ▶ Vásárlási útmutató
- ▶ Fotóiskola mindenkinek
- ▶ Képhibák javítása
- ▶ Fontos kiegészítők

CD & DVD-írás különszám

- ▶ A DVD-írás alapjai
- ▶ Legális DVD-másolás
- ▶ Fényképek CD-n és DVD-n
- ▶ VHS CD-re és DVD-re
- ▶ DVD-készítés otthon
- ▶ CD- és DVD-címkezők

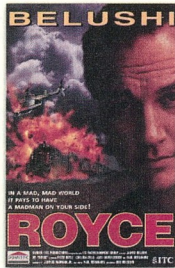
PDA VILÁG különszám

- ▶ 22 tenyergép tesztje
- ▶ Megújult mini-Windows
- ▶ Vásárlási PDA-val
- ▶ Pocket C64
- ▶ GPRS és Bluetooth
- ▶ Szórakozás és PDA

• MÁR KAPHATÓ • MÁR KAPHATÓ • MÁR KAPHATÓ •

A következő DVD-n!

ROYCE
Színes amerikai film

"Shayne Royce, a CIA titkosügynöke rutinosan végzi munkáját, mindaddig, amíg csoportját fel nem osztják. A szíriai ereszettügynök kollektív nem érzi különösen igazságosnak a döntést, s minthogy a végkielégítést is keveslik, saját akcióba kezdenek. Az ötlet nem más, mint nukleáris robbanófejek felvásárlása az éppen "leszerelés" alatt lévő orosz hadseregtől. Royce először csak a csatlakozást utasítja vissza, ám a végén már az ő feladata, hogy megakadályozza az akciót."

Rendelje meg
a **Computer Panoráma**
következő **12 számát**
DVD-melléklettel
mindössze

23 900 Ft-ért!*

Várjuk rendelését:

Internet: www.computerpanorama.hu
Telefon: 456-6964, E-mail: terjeszt@cpanorama.hu
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

*Extra szolgáltatás: minden küldeményt léggárnás, útés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségét az előfizetési ár TARTALMAZZA.

A film asztali DVD-lejátszóval is megtekinthető.

CD/DVD

	Shareware kollekció	8
---	---------------------	---

HÍREK

	Hardver	12
	Szoftver	16
	Multimédia	18
	Hálózat	20

AKTUÁLIS

	A Windows legújabb generációja – Longhorn-túra	24
	A DVD+VR formátum – VHS helyett: DVD-magnó	26

FÓKUSZ

	Szélessávú internet – ADSL vagy kábeltévé	28
	Gyorsuló világháló – Ki, mit használ?	32

TOPTÉMA

	Tíz komplett játék – Játékok az egész családnak	34
	WLAN 15 perc alatt – Háló a hálóban	38
	Mobilok veszélyben – Gyilkos SMS	41

CSÜGSTECHNIKA

	High-tech minden szinten – Vetkőztető szemüveg és lebegő földgömb	42
---	---	----

HARDVER

	Az utolsó pillanatban – Kis karácsony, nagy karácsony	44
	KISS DP-500 – Mindent vivő lejátszó	50
	Fujitsu-Siemens Lifebook E4010 – Hordozható nagyágyú	52
	Teszt/Sony Ericsson P900	54
	Teszt/Sony VPL-ES1	54
	Teszt/Abit DiGiDice	54
	Teszt/Freecom USB Card	55
	Teszt/Tungsten T3	55
	Teszt/ASUS P4S800	55
	Teszt/MSI MegaStick 5in1	56
	Teszt/Mercury Game Pad	56
	Teszt/ASRock P4V7B	56
	Teszt/MSI 848P Neo-S	57
	Teszt/AICOMP CUAL520Pro	57
	Teszt/HP iPaq h2210	57
	TESZT Videokártyák – Csak jó ropogósan!	58
	Nagyteszt: Videokártyák – Így tesztelt a CP	64

HARDVER

	TESZT Combo-meghajtók – Együtt, egy helyen	66
	Nagyteszt: Combo-meghajtók – Így tesztelt a CP	70
	TESZT Játékvezérlők – Kormányválasztás	72
	Nagyteszt: Játékvezérlők – Így tesztelt a CP	76

SZOFTVER

	TESZT : Felolvasó szoftverek – És megszólal a gép	78
	Poser 5 – Embertervezés	82
	Neobook 4.1 Professional – Kibővült eszköztár	84
	Office 2003 útmutató – Az információ munkásai	85
	Net Caffé – Hálózatkezelő netkávéközben	88
	JAlbum – Webes fotóalbum – magyarul	90
	MS Winter Fun Packs – Ajándék a Microsofthól	92
	Pinnacle Instant Copy 8 – Másoljunk szélesebben!	93
	Játék/Hírek/Battle For Middle Earth	94
	Játék/Hírek/X2: The Threat	94
	Játék/Hírek/Medal of Honor: Pacific Assault	94
	Játék/Ismeretök/Call of Duty	95
	Játék/Ismeretök/Max Payne 2	95
	Játék/Ismeretök/Railroad Tycoon 3	95
	Playstation 2: Dog's Life – Kutyaavilág	96
	Freeware/FeedDemon 1.0	98
	Freeware/Audacity 1.2	98
	Freeware/Simple Copier 3.20	98
	Shareware/Mobile Navigator 3.0b	99
	Shareware/Outlook Attachment Sniffer 3.1	99

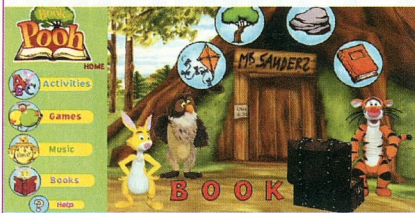
HÁLÓZAT, KOMMUNIKÁCIÓ

	Gyöngyszemek a weben – Kalauz a hétköznapiakra	100
	Webes levelezők – Elektronikus levelezés bárholonnan	102
	Netteszt: menetrendek – Mégis, mikor indul?	104

ÁLLANDÓ ROVATOK

CP-info	3
Tartalom	4
CD-/DVD-melléklet	22
Olvasók fóruma	66
Adatbank	142
Itt keresse	142
CP-szerviz	143
Impresszum	143

HÁLÓZAT, KOMMUNIKÁCIÓ

- Játékos barangolás az interneten – Karácsony felé... 106

ELMÉLET

- 3D-s modellezés és grafika (1.) – Virtuális világ 110

GYAKORLAT

- Így védhetjük meg a WLAN-unkat – Az ellenség velünk szörfözik 112
- SuSE Linux 9.0 – Könnyed telepítés 114
- Word: Névjegykártya-készítés – Worddel könnyebb 116
- Excel: Családi költségvetés – Ki a fillér nem becüli... 120
- Egyszerűbb szörfözés – Ismeretlen Google-trükkök. 124

AUTÓ-MATIKA

- Biztonságos és gyors kapcsolatok: MOST – A hálózat csapdájában 126

BUSINESS

- Üzlet széles sávon – Bérelt vonal, kábeltévé. 128
- Szoftverhosting – Hol, hogyan mennyiért? 129
- Üzleti weboldal – Árak és szolgáltatások 130
- Cégvilág 131

DVD

- Top 10 – Biztos tippék. 134

BOLTKÓSTOLÓ

- A Portocomtól a Sulinetig – Hamu és portocom). 138

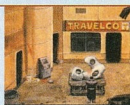
INTERJÚ

- Beszélgetés George Zervos-szal – Dróttalan utakon 146

TÍZ KOMPLETT JÁTÉK

Játékok az egész családnak 34

Ebben a kis összeállításban nem kisebb dologra vállalkoztunk, mint a legjobb, semmilyen korlátozást nem tartalmazó ingyenes, ám teljes (tehát nem próbaverziós vagy időkorlátozott!) játékok összegyűjtésére és bemutatására. Legnagyobb meglepetésünkre, az interneten (mellesleg elég nehezen megtalálható) ingyenes, ám teljes értékű játékok minősége egyáltalán nem marad el a kereskedelmi forgalomban kapható szoftverekétől.

WLAN 15 PERC ALATT

Háló a hálóban 38

A szélessávú internetkapcsolatok terjedésével egyre nagyobb az igény az otthoni és a kis irodák számítógépes hálózatok kialakítására. Cikkünkben bemutatjuk, hogyan lehet pár perc alatt vezeték nélküli hálózatot kialakítani, akár a hálózati szobánkban is.

GYILKOS SMS

Mobilok veszélyben 41

Bármilyen meglepő is, a mobiltelefonok akár egy ártatlan kis SMS-től is lefagyhat. Rádadásul bizonyos modellek esetében ez a probléma elég nehezen orvosolható. Cikkünkben ötleteket adunk azzal kapcsolatban, hogy miként írhatójuk el az ilyen támadásokat, valamint arra is vannak jó tanácsaink, hogyan előzhetjük meg a lefagyásokat.

Jelen lapszámunk 33 446 példányban készült. A MATESZ 2003. I. félévi gyorsjelentése szerint az átlagos terjesztett példányszám 32 583 darab, az átlagos remittenda 2270 darab.

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piackutató intézetek Médiaanalízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jóvedelemmel rendelkeznek, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

2000. őszén indult be a Median webaudit, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 135 ezren töltik le, az ingyenes hírlevelünket előfizetők száma pedig meghaladta a 4000-et.

Computer Panoráma

Grafika

- Active Colors Plugin
- Digital 3D Photos 1.0
- DivX Movie Tool 1.0
- DVDtoVCD Ripper
- EDGE Diagrammer 4.15
- Lens – DragMag 1.1
- PaintShop Pro 8.1 Eval
- Patchwork 1.1
- Print Pilot 1.32
- Redeye Remover 1.0
- TigerCad
- ZoomPlayer 3.2 Standard

Hálózat

- Alchemy Eye
- Asset Tracker
- Desktop Fay 2.6
- HiDialer 2000 Pro
- HiDialer 2000 Standard
- Lantalk XP
- LanView 1.61
- Link Popularity Checker
- Multipoint FTP Server
- Opera 7.21 with Java
- WeOnlyDo! ImapServer 1.007
- WeOnlyDo! POP3 1.007
- WeOnlyDo! POP3Server 1.007
- WeOnlyDo! SMTPServer 1.007
- Wolf Web Editor Pro 3.01

Zene

- Audio Capture 2.09
- AWave 9.0
- BoomBox Internet Radio Player
- KB Piano 1.1
- NGWave 2.1
- PowerKaraoke Plus
- SudioStreamer 1.1
- Virtuosa ST Trial
- Winamp 2.91 Full

Felhasználói

- Calculadora Inteligente 9.0.219
- Digital Timepiece III
- DirSync 1.3
- DiskDB 2.11
- Driver Magician 1.44
- Ez ClipBoard 2.0
- HTML2PDF Pilot 1.2
- SoftDisc 2.1
- SysSync 1.07
- Tech-Pro Utilities 1.0
- TypFast 1.0
- UltraIso 6.0

CD-Hotline

A CD-/DVD-mellékletekkel kapcsolatban a cdsupport@cpanorama.hu címre írhatnak. A legtöbbször feltett kérdésekre bármikor választ kaphatnak a www.computerpanorama.hu/cdsupport oldalon. Látogassanak el ide bátran, ha a lemezek használatával bármilyen probléma felmerülne.

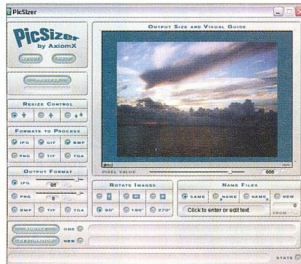
Amennyiben az újsághoz kapott lemezek bármelyike törött, felülete sérült vagy meghajtója nem olvassa rendesen annak tartalmát, kérjen cserélemelt a terjesztes@cpanorama.hu címen, vagy hívja terjesztési osztályunkat a 06-1-456-6964-es telefonszámon.

Ashampoo AudioCD Burner

Teljes verzió Az Ashampoo AudioCD Burner segítségével könnyedén összeállíthatjuk kedvenc dalainkból saját válogatásunkat, vagy akár az első saját albumunkat is. A program emellett segít az audiolemezek sávjainak wav formátumba konvertálásában is.

PicSizer

Teljes verzió Képeket átméretezni, elforgatni, konvertálni, egy lépésben, ilyen könnyedén talán még egy szoftverrel sem lehetett. A PicSizer tetsző felületén mindez gyerekjáték, s legyen szó egyetlen vagy éppen több száz képről, ez a program rutinosan elvégzi a kívánt módosításokat.

Az elegáns képméretező

Wysigot Light

Teljes verzió Ha sokszor vagyunk visszatevő vendégek egy weboldalon, amelyiknek a tartalma viszonylag ritkán változik, vagy egyszerűen szeret-

nénk notebookunkon elvinni magunkkal kedvenc honlapunk aktuális „másolatát”, akkor a Wysigot a legjobb eszköz erre. A segítségével másolatot készíthetünk akár egy egész weboldalról, annak teljes mélységében, vagy azután internetkapcsolat nélkül is olvasgathassuk, bármikor.

PixelToolbox

Teljes verzió Ikonokat, kurzorokat vagy éppen Windows hátteret szeretnének készíteni? Nos, a PixelToolbox segítségével egyszerűen és gyorsan készíthetünk akár a Windows XP-ben használtos 48x48-as ikonokat vagy éppen mozaikként felhasználható hátteret is. Ízléses és könnyen kezelhető szoftver.

A PixelToolbox segítségével gyerekjáték az ikonok és hátterek elkészítése

GDS Child Menu

Teljes verzió Szülők, figyelme! Egy két és fél éves gyerek már komoly „veszélyt” jelenthet a PC-n tárolt adataink biztonságára, ha gépközelbe engedjük. Ha pedig már az egeret is kezeli a gyermek, jobban járunk, ha telepítjük ezt a programot, amelynek a segítségével egy könnyen konfigurálható oldalon keresztül határozhatjuk meg, mihez is férhet hozzá a csemete.

mezmelléklet 2004/1

Offline megrendelő

Mint azt bizonyára sokan tudják, a Computer Panoráma bármely kiadványa megrendelhető az interneten keresztül is, beleértve az újságot, a különszámokat és könyveinket egyaránt. Akinek van internetkapcsolata, de szeretné minél olcsóbban „megúszni” a kiadványok kiválasztá-

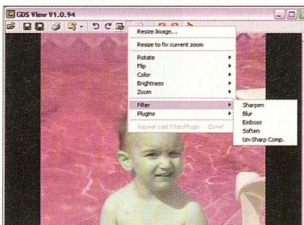
sát, a lemezeink **MEGRENDELO** könyvtárában található programcsokrával offline böngészheti végig a kínálatot, kiválaszthatja a kívánt terméket, és mindössze arra a néhány másodpercre lesz szüksége online kapcsolatra, amíg a megrendelést egyetlen gombnyomással elküldi nekünk.

GDS PopucController

Teljes verzió Ha már unjuk a sok felbukkanó ablakot, amelyekkel az internetet böngészve folyamatosan „összeakadunk”, e kicsiny alkalmazás segítségével könnyedén megszabadulhatunk tőlük. Ha pedig némelyikre mégis szükségünk van, külön is engedélyezhetjük vagy letilthatjuk.

GDS View

Teljes verzió Könnyen kezelhető és számos szerkesztési lehetőséggel és effektekkel felvértezett képnézegető és képszerkesztő. Gyorsan és egyszerűen átméretezhetjük, elforgathatjuk, retusálhatjuk kedvenc fotóinkat.

A GDS View nem csak képnézegetésre jó, hanem szerkesztésre is

InnoSetup 4.0.9

Teljes verzió Az egyik legjobb telepítőprogram-készítő legújabb verziójában számos újdonsággal találkozhatunk.

tunk, amelyek segítségével hatékony és felhasználóbarát telepítővarázslókat készíthetünk saját fejlesztésű szoftvereink számára. A program felülete és a vele készült telepítők egyaránt magyaríthatók. A program könyvtárában számos kiegészítőt és egy grafikus szerkesztőfelületet is találunk olvasóink.

BoxShot Maker 4.0

Teljes verzió 3D dobozképeket és könyvbőrítőket tevezhetünk e kicsiny alkalmazás segítségével, amelynek legújabb verziója szinte teljesen új felületet és eszköztárat kapott a korábbi változatokhoz képest.

Magyarország várai: Esztergom

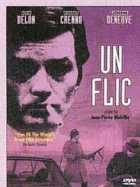
Teljes verzió Befejítettük barangolásunkat hazánk borvidékein, ám ez korántsem jelenti azt, hogy ezentúl nem viszünk el olvasóinkat egy-egy érdekes helyre. 2004-ben Magyarország váraihoz invitáljuk Önöket interaktív kirándulásra.

LeviArt

Teljes verzió Török Levente képzőművész: „Hitvallásom a művészet szabadsága”. Egy évvel ezelőtt egyik CD-mellékletünkön láthatták kedves olvasóink Török Levente képzőművész festményeiből, grafikáiból, üvegeiből, verseiből összeállított CD-nket. Most legújabb munkáiból, 2002–2003. évi kiállításaiából adunk „digitális” ízelítőt.

Lemezeink vírusmentességét minden hónapban a VirusBuster ellenőrzi.

DVD-vel is!

A Computer Panoráma januári száma vagy 3 CD-vel, vagy egy DVD-melléklettel vásárolható meg. Az asztali készítőléken is lejátszható DVD-s kiadás vásárlói, a CD-mellékleteken is szereplő programokon és rajzfilmen kívül, egy görögországi útifilmel, valamint az *Égy zsaru című* színes francia krimi is megkapják.

„Tél van. Egy autó áll meg a tengerparton a francia kisvárosban. Négy férfi ül benne. Egyikük kiszáll, a közeli bank épületébe megy. Pár perccel utána követi őt a második férfi is, kicsit később a harmadik. Kalap, szemüveg, hosszú kabát. Ennyi az álcár rajtuk, amikor kirabolják a bankot. Mire a sofőr az épület elé ér, egyiküket megsebesítik. Előre megtervezett útvonalon szöknek. Közben Edouard Corman felügyelő (*Alain Delon*) Párizsban az utcákat kémleli autójából. Minden idejét hivatásának szenteli, kivéve az esteket, amikor sűrűn időz Simon (Richard Crenna) éjszakai klubjában, aki sejtí, hogy Edouard viszonyt folytat feleségével, a gyönyörű Cathy-val (*Catherine Deneuve*). Viszont Simon a bankrabló banda feje is, aki még nagyobb rablásra készül...”

Csodálatos Görögország (5. rész)

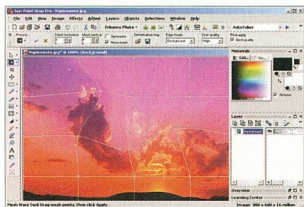
Az Égei-tenger szigetvilágának és a szárazföldi Görögország déli részének ősi története Európa két legősibb rabzsolgató társadalmához – a krétaihoz és a mükénéihez – kapcsolódik, kultúrájukat Égei kultúrának is nevezik.

Sorozatunk mostani részében Görögország szárazföldi részét mutatjuk be Önöknek 35 percben.

Bővebb információ a www.thesszali-a.hu oldalon olvasható.

Paint Shop Pro 8.1 Eval

Grafika Ha már használtunk képszerkesztő programot, akkor a sok újdonságért, ha még nem, akkor a rengeteg látványos ötletért érdemes megnézni ezt a mindmáig legjobb shareware programot. A legfigyelemreméltóbb tulajdonsága a képek felhasználóbarát szerkesztése és bővítése (látványelemekkel, például buborékokkal), de a grafikus felület is megszépült az előző verzió óta. Szó, ami szó, akinek van szerkesztésre vagy nézegetésre váró képe, annak kihagyhatatlan ez a program.

Patchwork 1.1

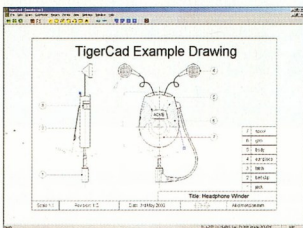
Grafika Nagyon ötletes kép-, de inkább mintakészítő program, amely pillanatok alatt készíti látványos montázsokat digitális képeinkből. Az egyszínű háttérre a képeket véletlenszerűen, ügyesen elmosva helyezi fel, így még a legunalmasabb színű kép-kollekciókból is érdekes összeállítások jöhetnek létre. A profi képszerkesztőket ugyan nem helyettesíti, de egyedi háttérképek, anyagmintázatok pillanatok alatt készíthetők vele.

TigerCad

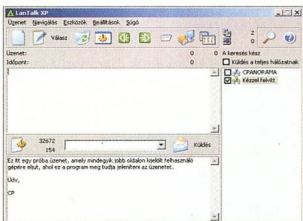
Grafika Az olcsó CAD program ritka, a jó és olcsó program még ritkább. Talán ez a program sem fogja megváltani a világot, de azért alkalmas arra, hogy ha-

gyományos műszaki rajzokat készítsünk vele. A kezelése teljesen új szemléletet igényel, viszont a szakrajzban használt elemeket (vonal, méretvonal, körív, felirat) könnyen és gyorsan a rajzlapra vihetjük. Ehhez pedig csak annyi tudás kell, amennyi a műszaki rajk elkészítéséhez feltétlenül szükséges.

Lantalk XP

Hálózat Nagyon jó, magyar nyelvű hálózati csevegő program, amely munkaeszközként is használható. Fájlok másolására és figyelmeztetések megjelenítésére is alkalmas. A program a Microsoft ügyelő szolgálatát használja, ezért nem kell különleges szervereket telepítenünk a működéséhez. Alapvetően olyan, mint az ICQ, de a helyi hálózaton automatikusan megkeres minden potenciális csevegőpartnert és munkatársat.

LanView 1.61

Hálózat Úgy véljük, nem túlzás, hogy egy rendszergazdának egy bizonyos hálózati méret felett mindenképpen szüksége van egy ilyen programra, ugyanis a gépek, az adatforgalom, a nyitott portok figyelemmel kísérése komoly feladat. A hálózati biztonságot növeli, ha rendszere ellenőrizzük a kliens gépeken nyitott portokat, a „packet-capture” funkcióval pedig a hálózaton forgalmazott adatokról készíthetünk statisztikákat.

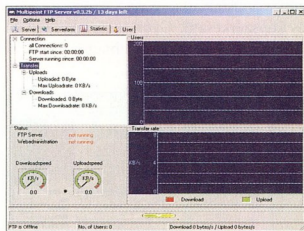
Wolf Web Editor Pro 3.01

Hálózat Nagyon igényes, az „igazi” HTML programozók szerkesztője is lehet ez a program, hiszen olyan funkciókat tartalmaz, amelyet csak a hozzáértők tudnak használni (ők viszont kiválóan). A legjellemzőbb az előre megírt TAG-gyűjtemény, amelyet fáradtságos gépelés helyett drag and drop technikával szerhatunk be a szerkesztett dokumentumba. Természetesen előnézetet is kapunk ebben a különálló ablakokból álló programban.

Multipoint FTP Server

Hálózat Nagyon ötletes, új elgondoláson alapul ez az FTP kliens és szerver programcsomag. Az elgondolás lényeg-

Havi top 10 – hazai

- (1) Total Commander 5.51
- (2) Norton Antivirus frissítés
- (3) Winamp 3.0
- (4) FlashGet 1.4
- (5) DivX Bundle 5.1
- (5) Getright 5.02
- (7) QuickTime Player 6.1
- (8) WinZip 8.1 SR-1
- (9) MSIE 5.5 Magyar
- (10) ICQ Pro 2003a

Forrás: www.letoltes.com

ATI 9600-128MB VGA KÁRTYA NOTEBOOKBAN

3D Mark 2001SE: 8911

299.900 FT
BLOCKBUSTER 9600 AMD

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- AMD Mobile XP 2400+ processzor
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 64MB DDR + TV-OUT
- CD író + DVD Combo meghajtó
- Samsonte hordtáska ajándékba!

319.900 FT
BLOCKBUSTER 9600 AMD

- 15.1" SXGA TFT (1400x1050) kijelző

GERICOM BLOCKBUSTER 9600

Megjelent az eddigi legnagyobb teljesítményű GERICOM notebook! A gép ATI Radeon 9600-as mobil grafikus kártyát tartalmaz 128MB memóriával. Ezzel a teljesítménnyel minden játék és felhasználói program, asztali gépeket megsejgényítő sebességgel futtat. Az elegáns formatervezésű ház 15" (1400x1050) nagyfelbontású kijelzőt foglal magába. A gép megvásárolható az INTEL új MOBILE processzorával is, így hosszabb akkumulátoros működési idő és kisebb leadás érhető el. Végre egy olyan gép lehet az Öné, amely minden létező felszerelést tartalmaz a jelenleg elérhető maximális teljesítménnyel! Kapható Mobile processzoros változatban is!

- * COMPUTER PANORAMA 2003/10 tesztgyőztes gépe 17 notebook között!
- * PC WORLD 2003/11:

„Az 1400x1050-es kijelző a legjobb minőségű amit valaha láttunk.

A GERICOM Blockbuster 9600-asa a legjobb választás az asztali gépeket kiváló kategóriában.”

- * PC GURU 2003/11:

„A GERICOM Blockbuster 9600 notebook-ja minden előítéletet meghazudtol: az asztali gépek priviligiumát, a mindent elsőprő teljesítményt a horozható gépek világába is elhozza.”

- * MAGYAR PC MAGAZIN 2003/11:

„Teljesítménye lealázza a legtöbb horozható gépet, és az asztaliaknak is fel kell kötniük az alsóneműt.”

299.900 FT
BLOCKBUSTER 9600

- 15.1" TFT SXGA (1400*1050) kijelző
- Intel Celeron 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR+TV-OUT
- CD író + DVD Combo meghajtó
- Beépített MP3 lejátszó, DJ Funkció
- Fax Modem 56K V90, EtherNet 10/100Mbit, FireWire IEEE 1394
- Infra port, 2x USB 2.0
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, PS/2, monitor, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 328mm x 278mm x 38mm, 3.1kg

349.900 FT
BLOCKBUSTER 9600

- 15.1" TFT SXGA (1400*1050) kijelző
- Intel Celeron 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 60GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR + TV-OUT
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- Samsonte hordtáska ajándékba!

369.900 FT
BLOCKBUSTER 9600 MOBILE

- 15.1" TFT SXGA (1400x1050) kijelző
- Mobile Intel Pentium4 2660MHz
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR+TV-OUT
- CD író + DVD Combo meghajtó
- Samsonte hordtáska ajándékba!

399.900 FT
BLOCKBUSTER 9600

- 15.1" TFT SXGA (1400*1050) kijelző
- Intel Pentium4 2660MHz
- 512MB DDR RAM
- 80GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR+TV-OUT
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- Samsonte hordtáska ajándékba!

GERICOM HUMMER

A 15" kijelzővel felszerelt Hummer gépcsaládban minden vásárló megtalálja számítását. A legkisebb LIGHT modelttől a GeForce FX 5600 mobil grafikus kártyával szerelt csúcsváltozatig 3 különböző típust ajánlunk figyelembe. Minden gép 4db sebességű USB 2.0 csatlakozóval van felszerelve, így bármely hardver kiadó azonnal a gépre csatlakoztatható! A Hummer modellek igény esetén magyar billentyűzettel is megvásárolhatóak.

229.900 FT
HUMMER LIGHT

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel 82845GR + INTEL82801DB Chipset
- Intel Celeron processzor, 2200MHz
- 256MB DDR RAM
- 40GB UDMA merevlemez
- CD-író + DVD combo meghajtó
- INTEL 82845 AGP grafikus chip +TV-OUT
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- 4x USB v2.0 port
- Digitális 3D hangkártya
- Sztereo nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scrolli gombbal, Windows billentyűzet
- Külső párhuzamos, monitor, PS/2
- Mikrofon és fejhallgató csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 345mm x 282mm x 39mm, 3.5kg
- SAMSONITE hordtáska ajándékba!

289.900 FT
HUMMER FX

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel 82845GR + INTEL82801DB Chipset
- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 40GB UDMA merevlemez
- CD-író + DVD combo meghajtó
- GeForce FX GO 5600 128MB DDR+TV-OUT
- Fax Modem 56K V90, EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- 4x USB v2.0, Infra port
- Digitális 3D hangkártya
- Sztereo nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scrolli gombbal, Windows billentyűzet
- 1x PCMCIA, Külső párhuzamos, monitor, PS/2
- Mikrofon és fejhallgató csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 345mm x 282mm x 39mm, 3.5kg
- SAMSONITE hordtáska ajándékba!

379.900 FT
HUMMER FX

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel Pentium4 2800MHz
- 512MB DDR RAM
- 60GB merevlemez
- GeForce FX GO 5600 128MB DDR+TV-OUT
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- SAMSONITE hordtáska ajándékba!

3D Mark 2001SE: 9661

GERICOM CO. KFT

7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.

Tel.: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net

GARDEX

9400 Sopron, Újteleki u. 1-5

Tel.: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu

CÉDRUS COMPUTER KFT.

1142 Budapest, Tattai u. 93/a.

Tel.: 450-1266, cedrus@cedruskft.hu (csak viszoneltalóknak)

B & T Irodatechnika Kft.

5600 Békéscsaba, Szarvasi út 57.

Tel.: 06-66/442-614, Fax: 06-66/520-960, bcsaba@bt-irodatechnika.hu

Microsystem 2001 Irodatechnikai Kereskedés 8800 Nagykanizsa, Fő út 10.

Tel./Fax.: 06-93/313-288, 06-30/979-46-10

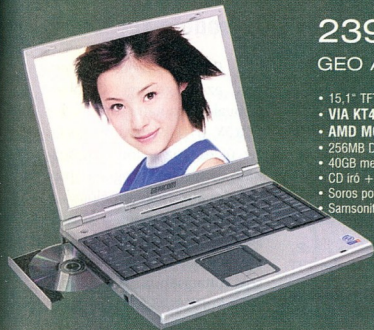
Honlapkészítés Kft GERICOM Online

www.gericom-computer.hu

info@gericom-computer.hu

GEFORCE FX5600 -128MB VGA KÁRTYA NOTEBOOKBAN

GERICOM WEBSHOX a legkedvezőbb vételű Pentium4 Notebook! Kiváló minősítést kapott a CHIP Magazin, Computer Panorama és a PC GURU tesztelőitől. Magyar PC Magazin tesztgyőztes 2003/01! A WEBSHOX géppel egy megbízható, magyarországon messze a legjobb vételőtör kínált, teljes kiépítésű Pentium4 "ALL-IN-ONE" model lehet az Öné DDR memóriával, Floppy meghajtóval, DVD-vel és minden más szükséges felszereltséggel!

239.900 FT
GER ADVANCE

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- VIA KT400a + VIA VT8235 Chipset
- AMD MOBILE XP2400+ processzor
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- CD írő + DVD Combo Drive
- Soros port, FDD, PCMCIA, Infra
- Samsonite hordtáska ajándékba!

MAGYAR PC
MAGAZIN TESZTGYŐZTES
2003/01

189.900 FT
WEBSHOX

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024x768)
- SiS650 chipset
- Intel Celeron processzor, 1700MHz
- 20GB UDMA merevlemez
- 256MB DDR RAM
- DVD meghajtó
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- SiS650 AGP VGA kártya max 64MB DDR RAM
- TV-OUT (S-Video) kimenet

- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 2x USB port
- Digitalis 3D hangkártya
- Sztereó nagyteljesítményű hangszóró
- Touch Pad scroll gombbal, Win billentyű
- 1x MiniPCI csatlakozó
- Párhuzamos, monitor, PS/2, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 318mm x 258mm x 38mm, 3kg

219.900 FT
WEBSHOX

- 14.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel Celeron 2400MHz processzor
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- CD írő + DVD Combo Drive

GERICOM
OVERDOSE RADEON MC

399.900 FT
OVERDOSE RADEON MC

Az Intel Centrino processzor minden eddigi Pentium4 processzornál nagyobb 1024Kb gyorsító memóriát tartalmaz, így az alacsonyabb processzor sebesség ellenére meglepően gyors géppel dolgozhatunk. Akinek fontos, hogy a notebook hosszú akkumulátoros üzemidővel rendelkezzen, és mindösszesen 2.5kg súlyú legyen, annak ez a gép az ideális választás! Természetesen a gép semmilyen paraméterében nem marad el a jelenkor csúcskategóriájától, hiszen a beépített DVD-írő, az ATI 9000-es grafikus kártyája és a 15" TFT kijelző minden szempontból elegendő. A Centrino processzorban a Wireless LAN technológia beépítve található, így bárhova is utazunk azonnal csatlakozhatunk egy számítógépes hálózatra.

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024x768)
- Intel855 chipset
- Intel Centrino technológia, 1400MHz / 1MB Cache
- 512MB DDR RAM
- 60GB UDMA merevlemez
- DVD írő + CD írő Combo meghajtó
- ATI Radeon 9000 64MB DDR + TV-OUT
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Wireless LAN beépítve
- Infra Port
- 2x USB 2.0 port
- Digitalis 3D hangkártya
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x PCMCIA csatlakozó
- Mikrofon és hangfal, SPDIF csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 309mm x 254mm x 30mm, 2.5kg

Megvásárolható Centrino 1.5GHz és 1.7GHz processzorral is!

164.900 FT
ACOMP ZENITH

- Intel Pentium4 processzor, 2600MHz Hyper-Threading
- 4BT V7 alaplap, VIA PT800, FSB 800
- 2x USB 2.0, 5x PCI, 1x AGP 8x, 2x Serial ATA, 2x ATA133
- 512MB DDR-400 RAM
- 120GB 7200rpm/SATA merevlemez
- 48x LG CD írő + DVD Combo Drive
- ATI Radeon 9600 grafikus kártya 128MB DDR RAM + TV-OUT
- AC97 On-Board hangkártya, S/P DIF
- EtherNet 10/100Mbit csatlakozó
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős egér
- 6in1 multimédia kártya olvasó
- (Compact Flash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

89.900 FT
ACOMP XPLOER

- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 256MB DDR-333 RAM
- 80GB 7200rpm merevlemez
- 16x sebességű SONY DVD meghajtó
- GeForce FX 5200 VGA kártya 128MB DDR RAM+TV-OUT
- EtherNet 10/100Mbit hálózati kártya
- Fax/Modem 56 kbps beépítve
- AC97 On-Board hangkártya
- 1.44MB Floppy Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős egér
- 6in1 multimédia kártya olvasó
- (Compact Flash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

59.900 FT
ACOMP BASE

- Intel Celeron processzor, 1700MHz
- 128MB DDR RAM
- 40GB 7200rpm merevlemez
- 52x sebességű SONY / LG CDROM
- SiS 650 grafikus chip alaplapon (AGP foglalat van a gépen)
- EtherNet 10/100Mbit, Fax/Modem
- AC97 On-Board hangkártya
- 1.44MB Floppy Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős egér
- 6in1 multimédia kártya olvasó (Flash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

199.900 FT
ACOMP ZENITH Pro

- Intel Pentium4 processzor, 2800MHz Hyper-Threading
- ATI Radeon 9800SE grafikus kártya 128MB DDR RAM+TV-OUT
- 4x DVD-író TOSHIBA SDR-5112 DVD-RW meghajtó
- Fax/Modem 56 kbps beépítve

109.900 FT
ACOMP XPLOER Pro

- Intel Celeron processzor, 2600MHz
- 512MB DDR-400 RAM
- 48x LG CD írő + DVD Combo Drive
- GeForce FX 5200 VGA kártya 128MB DDR RAM+TV-OUT

Nyitvatartás: Hétfő-Péntek: 9.00-17.00, Szombat-Vasárnap: ZÁRVA, PÓLUS CENTERBEN a hét minden napján 10-20 óráig. Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

ACOMP PEST: 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 66. Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
ACOMP CENTER: 1152 Budapest, Szentmihályi út 131. Tel./Fax: 419-4091, 419-4092

Internet: www.acomp.hu

Faxbank: 2-333-666/1477##

ACOMP
Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Nagyképű iMac

Az Apple bejelentette a 20"-os TFT képernyővel szerelt iMac számítógépet, amelynek kétszer akkora a képernyőterülete, mint 15"-os elődjének. Az új iMac modellek az Apple legújabb operációs rendszerét, a Mac OS X 10.3 „Panther” változatot előre telepítve tartalmazzák. A több mint 150 újítás között szerepel az *Exposé*, amellyel egyszerűen válik láthatóvá a számítógépen kinyitott valamennyi ablak, az *iChat AV* video- és audio-konferencia szoftver és a *Gyors átjelentkezés*, amellyel kényelmesen lehet az iMac számítógépet több felhasználó számára elérhetővé tenni.

Az új 20"-os iMac – szélesvásznú TFT képernyőjével és 1680x1050 képpont felbontásával – ideális eszköz a videóvágásra, a DVD-filmek

„Szélesvásznú” iMac – 20"-os TFT kijelzővel

készítésére és nézésére, valamint a webböngészésre. A kristálytisza LCD képernyő vibrálatlan képet ad, kétszer nagyobb világossággal, élességgel és kontrasztértékkel, mint a CRT képernyő. Minden modell két FireWire 400 és három nagy sebességű USB 2.0 csatlakozót tartalmaz, s a legújabb vezeték nélküli hálózati kártyát is támogatja

Info: www.apple.com

Elemek a Hardvercomp-tól

Akkumulátorok és elemek a GP Batteries-től

A *Hardvercomp Kft.* megkezdte a *GP Batteries* teljes termékkatalógusának a forgalmazását. A GP egyike a világ tíz legnagyobb elem- és akkumulátorgyártójának. A GP márkanév alatt gyártott termékeken kívül több nagy elektronikai cégnek és forgalmazónak gyártanak privát néven elemeket, akkumulátorokat. A GP akkumulátorokat a lehető legjobb minőségű anyagokból, magas színvonalú technológiával gyártják, így megbízhatóságuk kiemelkedő.

A forgalmazott termékek között találhatók szárazelemek (normál, tartós, alkáli, ultra alkáli és lítium), akkumulátorok videokamrához, digitális fényképezőgéphez, vezeték nélküli (cordless) telefonhoz, notebookhoz, továbbá gomb-elemek (lítium, ezüst-oxid, cink-levegő és alkáli), elemméretű akkumulátorok (NiCd, NiMH), illetve ezek töltői, valamint a mobiltelefon vésztiltók.

Info: www.hardvercomp.hu

Nem csoda, ha a többiek elsápadnak!

EPSON Stylus C84

EPSON Stylus C64

Jobb a tartós szépség, mint az elsápadás: hihetetlenül fényálló nyomatok az EPSON Stylus C64/C84 nyomtatókkal és az EPSON DURABrite™ tintával.

Függetlenül attól, hogy levelek, prezentációk, internet oldalak, vagy fotók: az Ön nyomatait az új EPSON Stylus C64 vagy az ennél is gyorsabb és sokoldalúbb EPSON Stylus C84 nemcsak ragyogó színekben készítik – hanem maradandóan! Az EPSON DURABrite™ tintával mindketten vízálló, 80 évig (!) is fényálló nyomatokat készítenek.* A nyomatokat azonnal pl. egy kihúzóval is megjelölheti, azok nem mosódnak el. A különálló tintapatronok és az akár normál vagy újratervezett papíron készült nyomatok szuper minősége segít takarékoskodni. A fotósok örömeire – valódi szegélymentes nyomtatással** és a speciális EPSON DURABrite™ fotópapírral. EPSON Stylus C64/B4. A többiek elsápadnak mellettük, ez a mi véleményünk. Az összehasonlítást Önre bízunk – látogasson el kereskedőjéhez!

TÍPIKUS EPSON. LOVE AT FIRST PRINT.

* EPSON tesztfeltételek szerint, a részleteket lásd www.epson.hu

** Szegélymentes nyomtatás 10 x 15 cm-es (EPSON Stylus C64) vagy akár A4-es méretben (EPSON Stylus C84)

www.epson.hu
Infoline: infoline@epson.hu

COLOUR YOUR LIFE

EPSON

■ Multifunkciós Xerox – A Xerox Corporation útjára indította a *WorkCentre Pro* termékcsalád két új, színes munkavégzésre is alkalmas tagját. Az új multifunkciós készülékek, elnevezésüknek megfelelően, egyetlen berendezésben kínálják a nyomtatás, a másolás, a faxolás, a szkennelés és az e-mail küldés/fogadás lehetőségét, s kiválóan integrálhatók más szállítók megoldásaival.

A *WorkCentre Pro 32 Colour* és *40 Colour* típusú multifunkciós készülékek 32 lap/perc fekete-fehér és 16 lap/perc színes, illetve 40 lap/perc fekete-fehér és 22 lap/perc színes teljesítményre képesek.

Info: www.xerox.com

■ Epson színes lézernyomtató

Az Epson új színes lézernyomtatója – az *AcuLaser C4100* – percenként 24 oldalas nyomtatási sebesség elérésére képes. Az első színes nyomtatott kép már kevesebb, mint 13 másodperc elteltével megjelenik a lapkiadóban. A *Dual AcuLaser ASIC* feldolgozórendszerrel kiegészített 400 MHz-es PowerPC vezérlő kiemelkedő, 2400 dpi RIT felbontású, fényképmínőségű képeket és professzionális szövegfeldolgozást kínál.

Az Epson *AcuLaser C4100* kezelése a fekete-fehér nyomtatókhoz hasonlóan egyszerű, és már működő hálózati környezetbe integrálása sem okoz problémát. A pillanatnyi nyomtatási állapotra vonatkozó információk, mint például a rendelkezésre álló használati

Nem olcsó, ám minden igényt kielégít: Epson AcuLaser C4100

anyagok vagy a hibajelentések szöveges formában, könnyen érthető ábrákkal kiegészítve, közvetlenül a számítógép képernyőjén és a nyomtató LCD-kijelzőjén jelennek meg. Az Epson integrált „Net” konfigurációs és ellenőrző eszközei egyszerű konfigurációt, felügyeletet és kezelést kínálnak.

Info: www.epson.de

■ HP színes lézerek

A HP bejelentette az új *HP Color LaserJet 3500*-at és a *HP Color LaserJet 3700*-at, amelyek megbízható színes nyomtatást kínálnak a kisvállalkozásoknak és a munkacsoporthoz. A bekapcsolás után azonnal üzemképes *HP Instant-On* fűvőkák és a *HP LaserJet* nyom-

Gyorsaság és kiváló színek jellemzik a HP Color LaserJet 3700-es színes lézernyomtatót

tatási technológia jóvoltából a *HP Color LaserJet 3500* percenként 12 oldalt, a *LaserJet 3700* pedig 16 oldalt nyomtat.

Info: www.hp.com

■ Kombinált háttértároló

A *Gigabyte* egy apró, ám szellemes szerkesztéssel jelentkezett. A hagyományos USB-felületű pendrive-ra emlékeztető eszköz nemcsak háttértárként szolgál, hanem egy

Az apróság USB-s háttértár és Wi-Fi adapter egyben

802.11b WLAN modul is magában foglal. A *GN-WLZ201* típusjelzésű termék netespekhez és asztali konfigurációkhoz egyaránt használható. A háttértár mérete 128 Mb-ig.

Info: www.gigabyte.com.tw

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

**Fuji - Nikon - Canon
Casio - Olympus - Sony
Minolta - Pentax - Kodak
Samsung - Sanyo**

Fuji FinePix S7000 S8000 S3000 410 A310
Nikon CoolPix 5700 5400 4300 3100 2100
Canon PowerShot G9 S90 A4070 I905
Olympus E 1 C- 5060 5060 750740 nq300
Casio R40 Exilim Z4123/S31M20/R20
Sony CyberShot F717 V1 P10 PB-P20 P72
Minolta Dimage A1 414 Z1-F300/200 X1
Pentax Optio 555 450 S4 S 33L 33LF
Kodak DX-6490 6440 6340 CX-6330 6230
Samsung DigiMax V4 V3 360 240 201

**Canon PowerShot A70 Olympus Camedia 740 IZ
CF 32 - 102.4MB xD 32 - 512MB
SmartMedia, MMC, SD,
MemoryStick memóriák**

OLYMPUS digitális hangrögzítők, távszöveg, filmes fényképezőgépek
**Canon minidV kamerák
MV605 22x opt. zoom,
fényképző**

CREDEIGEN árúhítel
DigiFénykép - MEDIKER

1013 Budapest I. ker., Attila út 55.
H-P: 10-18h Sz: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

■ Lexmark lézernyomtató

A *Lexmark* bejelentette a kis- és közepes vállalkozásoknak szánt *E220*-as lézernyomtatót, amely percenként 17 oldalt nyomtat, s az első oldal ki-nyomtatására is mindössze 9,5

Lexmark E220: robusztus felépítés, nagy sebesség

másodpercre van szüksége. Az előnyös tulajdonságok között említhető a 1200 dpi-s felbontás, a robusztus design, valamint a borítékok és kartonok nyomtatására szolgáló kézi lapadagoló.

Info: www.lexmark.co.hu

■ Seiko óriásnyomtató

A *Seiko I Infotech (SII)* bemutatja új, 162 cm (64”) széles, hatszínű, oldószeres (szolvent) tintasugaras nyomtatóját. A *ColorPainter 645* óránként 16 négyzetmétert nyomtat, valós 720 dpi felbontással, bevonat nélküli, felületkezelésen anyagokra (pl. vinilre vagy bannerre). A berendezéshez speciális, újonnan fejlesztett tintát adnak, amelynek nagyobb a szinterjedelme és alacsonyabb az oldószer tartalma. Az új tintákat és a *ColorPainter 645* nyomtatót elsősorban a zord időjárás körülményeknek is kitett plakátok, bannerek, járműgrafikák készítőinek szánták. A színes nyomtatoknál kiváló tinta-tapadás, fényállóság, karcállóság és időjárás-állóság jellemzi. A nyomtató magyarországi forgalmazója a Digit Számítástechnika.

Info: www.seiko-i.com

OKI C9000-ES NYOMTATÓCSALÁD

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft.
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.
Telefon 327 4070 Fax 327 4076
e-mail: oki@nyomtato.com www.okhu.hu

KIEMELT VIZIONTELADÓK • BUDAPEST

Daten Kontor Trade Kft. 371-1635
Gránátalma Apple Center Kft. 315-1797
Humansoft Kft. 270-7692
Kenta Kft. 269-5262/190
Négypólus Kft. 350-6157
Poli Computer PC Kft. 269-3587
PrintRex Bt. 222-2919
Processing Software 82 Kft. 267-6768
PUB Kft. 351-8409
R+R periféria 322-3034
Sprint Computer Kft. 237-5020
Var Kft. 222-2827

EGER Ansys Kft. 36/537-204

GYŐR Consultorg Bt. 96/413-818 • Másolóképcentrum Kft. 96/313-008

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY Dellfin Computer Informatikai Rt. 62/246-810

KECskemén Bestcom Kft. 76/485-119

Genius Group Rendszerház Kft. 76/505-950

MISKOLC Bx-Next Kft. Számítógépcentrum 46/504-158

PÉCS Lettcomp Informatikai Kft. 72/511-183

SALGÓTÁRJÁN Coral Plusz Kft. 32/317-322

SOPRON Telecom Kft. 99/338-555

SZEGED Sprint Computer Kft. 62/552-233

SZÉKESFEHÉRVÁR ITV Albatech Kft. 22/500-331

SZOLNOK Win Investor Rt. 56/413-086

SZOMBATHELY Flag Számítástechnikai Kft. 94/501-890

OKI BEMUTATÓTEREM • BUDAPEST Printer Hotline Kft. 223-0229

C9000-ES
SZÍNES
NYOMTATÓ
+
JUKEBOX
AJÁNDÉKBA

OKI C9000
30 LAP SZÍNES
1200x1200 DPI
320 MB RAM

CREATIVE
ZEN NX
30GB KAPACITÁS
8000 ZENESZÁM

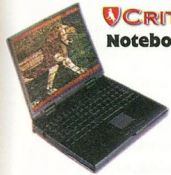
OKI
C9000-ES
SOROZAT

ÁZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. MINDEN 1999. JANUÁR 1-TŐL ÁLTALA FORGALOMBA HOZOTT LAPNYOMTATÓJÁNAK LEVÁLTOGATÓSÉGÉRE (LED FEJ) ÉLETTARTAM GARANCIÁT VÁLLAL.

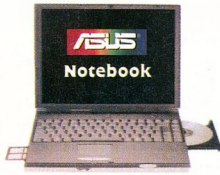

1137 Budapest, Szent István krt. 18
Tel./fax: 349-2624, 359-9525, www.crito.hu, crito@crito.hu

CRITO és ASUS termékek 2 év garanciával

CRITO
Notebook

ASUS
Notebook

15" XGA TFT LCD
Desktop P4 2,66 Ghz CPU
256 MB DDR RAM, 40 GB HDD
DVD+CD RW Meghajtó

Ár: 269,900 Ft

14.1" XGA TFT LCD
Celeron 2,2 Ghz CPU
256 MB DDR RAM, 20 GB HDD
DVD+CD RW Meghajtó

Ár: 219,900 Ft

KISS Termékek 2 év garanciával

MP-101 Asztali
DVD Lejátszó

DivX (4. és 5. verzió)
DVD, VCD, JPEG
Picture CD
MP3, MP4 AVI fájl

Ár: 39,900 Ft

DP-450 Asztali
DVD Lejátszó

DVD, VCD, DivX, Picture CD,
MP3, Ogg Vorbis,
Progressive Scan

Ár: 55,000 Ft

CRITO USB adackábel
Ár: 4,900 Ft

CRITO 75W, 150W, 300W
Caradapter
Ár: 6.900, 8.900, 12.500 Ft

ALLNET 32 bit PCI
hálózati kártya
Ár: 1,080 Ft

ALLNET Wireless PCMCIA kártya
(11 Mbit, 2,4 GHz)
Ár: 6,500

CRITO USB 2.0
3,5" HDD keret
Ár: 14,900 Ft

CRITO USB numerikus
Klaviatúra
Ár: 4,500 Ft

ALLNET 32 bit PCI Gigabit
hálózati kártya
Ár: 4,320 Ft

ALLNET Cardbus 10/100
Hálózati kártya
Ár: 5,500

CRITO USB párhuzamos
átalakító
Ár: 4,900 Ft

CRITO USB optikai egér
Ár: 2,500 Ft

ALLNET Wireless Access Point
Ár: 14,900 Ft

ALLNET USB Infravörös
adapters
Ár: 6,900

CRITO USB soros
átalakító
Ár: 5,900 Ft

ASMAX PCI 56K modem
Ár: 3,900 Ft

ALLNET Wireless PCI kártya
(11 Mbit, 2,4 GHz)
Ár: 6,500 Ft

ALLNET USB 2.0
Bluetooth
Ár: 5,900

ALLNET TERMÉKEKRE 3 ÉV GARANCIA!

Minden notebook javítását vállaljuk

■ Központi szoftverfelügyelet

A Novell bejelentette a Ximian Red Carpet Enterprise 2 elérhetőségét, a különböző Linux disztribúciókat futtató munkaállomások és szerverek biztonságos, testreszabható és automatizált központi szoftverfelügyeleti megoldása legújabb verzióját. A Linux szerverek és asztali gépek központi és automatizált felügyeletével, karbantartásával és frissítésével a Red Carpet Enterprise jelentősen csökkenti a Linux rendszerek birtoklási költségeit, így az ügyfelek más stratégiai projektekre koncentrálnak az erőforrásaikat.

Az ügyfelek rendkívül gyorsan, akár 30 perc alatt bevezet-

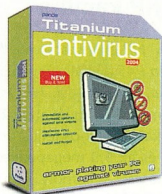

A különféle rendszereket csoportokba szervezhetjük, és ügyfelnyelhetjük a Red Carpet segítségével

hetik a Red Carpet Enterprise rendszert, amely különleges képességeinek köszönhetően integrálható a külső tárolókkal, amivel automatizálni lehet a vállalati Linux frissítéseket.

Info: www.novell.hu

■ Maximális védelem Pandával

Az otthoni felhasználók biztonsága fölött a Panda Titanium Antivirus 2004 őrökdi

A Panda Software bejelentette új termékcsaládját, amely maximális védelmet nyújt mind az otthoni, mind a vállalati környezetben. Az otthoni felhasználóknak szánt *Titanium Antivirus 2004* olyan veszélyek ellen is véd, mint az automatikus tárcsázóeszközök, joke-ok, hoaxok, biztonsági rések, hacker-eszközök stb. A kisebb vállalkozások és professzionális otthoni felhasználók az új *Platinum Internet Security* elnevezésű alkalmazást vehetik be, amely az internetes veszélyek elleni legújabb fejlesztésű

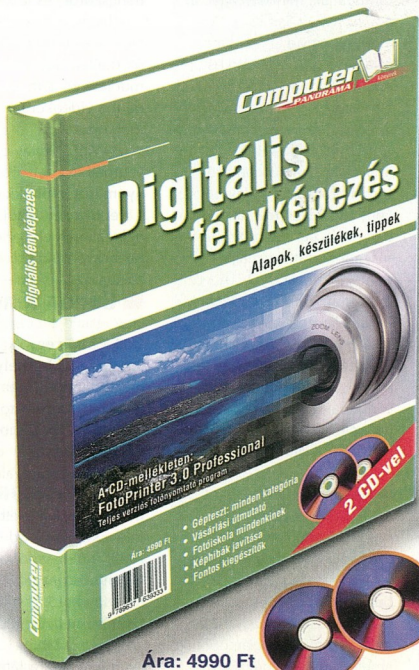
pro-aktív védelmi technológiákat olyan funkciókkal ötvözi, mint a spam-blokkolás és a kémkedés megakadályozása, valamint a felhasználó engedélye nélkül beszivárgó és magától települő programok kiiktatása.

A kis- és középállalkozási szféra piaci igényeinek kiszolgálására fejlesztették ki a *BusinessSecure Antivirus*, amely zavarmentes és nagy hatékonyságú védelmet kínál a munkaállomások és fájlszerverek számára minden vírus-fajta, trojai falovak és férgek ellen. A *BusinessSecure* kiegészíthető az *ExchangeSecure* is, amely a *Microsoft Exchange Server* védelmét szolgálja. Az *EnterpriSecure* a vállalati hálózatok számára kínál teljes védelmet, ennek köszönhetően valamennyi hálózati elem – munkaállomás, e-mail és internet-kapu, belső és DMZ szerverek stb. kívül maradnak a rosszindulatú kódok hatásköréből

Info: www.pandasoftware.hu

Kalandozzunk együtt a digitális fényképezés világában!

Alapok, készülékek, tippek

Ára: 4990 Ft

- Gépeszt: minden kategória
- Vásárlási útmutató
- Fotóiskola mindenkinek
- Képhibák javítása
- Fontos kiegészítők

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!

A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, árának a postakötséget nem tartalmazza! (A postakötséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

■ HP projektor

A HP forgalomba hozta új, MP3130 típusjelű digitális projektorát, amely kiváló képmínőséget és egyszerű kezelhetőséget kínál a mobil üzleti felhasználóknak. Strapabíró kialakítása révén az MP3130 jól tűri az utazás viszontagságait, s könnyebb mint a legtöbb noteszgép (1,6 kg). A noteszgépekkel vagy PDA-kkal vezeték nélkül is összekapcsolható digitális projektor intelligens csatlakozómódulja (Smart Attachment Module) segítségével a felhasználó néhány másodperc alatt a kivetítőre töltheti a kívánt prezentációt.

Strapabíró kialakítás és könnyű hordozhatóság jellemzi az HP új digitális projektorát

ciót. A projektor 1800 lumenes fényerejének és 2000:1 kontrasztarányának köszönhetően a kivetített kép mindig éles és élénk színhatású. A szabályozható képoptimalizálás és az automatikus trapéztorzítás-korrektció minimális felhasználói beavatkozás mellett is kiváló képet produkál. A projektort noteszgéphez csatlakoztatva egyetlen gombnyomással elindíthatjuk a vetítést, így a rendszer bárhol pillanatokon belül beüzemelhető.

Info: www.hp.hu

■ Kodak-nap

Munkában a Kodak DCS Pro 14n

November 18-án Nánási Pál fotóművész stúdiója adott otthont a Kodak professzionális digitális termékek bemutatójának.

A legnagyobb érdeklődés a 14 megapixeles Kodak DCS Pro 14n fényképezőgépet övezte. A kétszeresére növelt belső puffermemóriának köszönhetően egy sorozaton belül immár

20 felvételt készíthető. A 4.4.3 verziójú belső firmware program többek között lehetővé teszi a tükör előzetes felcsapását, és több expozíció felhasználásával egy speciális eljárás gondoskodik az akár 30 másodperc hosszú expozíciónál is a zajmentességről.

Info: www.dit.hu

■ Terratec: vérbeli térbeli

Az elülső modul csatlakozók garmadáját kínálja

A Magyarországon is nagy népszerűségnek örvendő Terratec hangkártyacsalád új taggal bővül. A hamarosan a boltok polcain is megtalálható termék térbeli, 8-csatornás hangzást kínál, és érdekességként egy 5 és ¼ colos elülső modulal is ellátják, amelyen a csatlakozók találhatóak – még hozzá szép számmal.

Az Aureon 7.1 Universe 24

bit/192 KHz-es konverter technológiát kínál a felvételhez és a lejátszáshoz. Az elülső modul nemcsak digitális, valamint analóg be- és kimeneteket tartalmaz, hanem fejhallgató- és mikrofoncsatlakozó is található rajta. Kazettás, magnó és hagyományos lemezjátszó közvetlen csatlakoztatására is lehetőség nyílik (sőt a bakelitelemek digitálizálásához lemezjátszó-erősítő és profi hangrestaurációs szoftver is jár). A Terratec újdonságát használhatjuk DVD-zésre, zenehallgatásra vagy játékra.

Az Aureon 7.1 Universe ára 250 euró (65 ezer forint).

Info: www.terratec.com

■ Kézi videolejátszó

A maroknyi videolejátszó nem csak játéka alkalmas

A Sony egy igazán tetszetős, hi-tech aprósággal jelent meg a piacon. A Vaio PCVA-HVP20 típusjelű videolejátszó 3,5"-os folyadékkristályos kijelzőt és egy 20 Gb-ot mérlemez tartalmaz. A korai modell nem tartalmaz Memory Stick aljzatot, mivel a cég elsősorban a GigaPocket alkalmazáshoz mellé, VAIO periferiáknak kívánja forgalmazni az újdonságot (ennek ellenére természetesen bármilyen PC-vel működik).

Info: www.sony.net

■ Dallamos billentyűzet

A Creative egy furcsa eszközzel jelent meg a piacon, amely első ránézésre egy hagyományos PC-s billentyűzet és egy szintetizátor keverékének tűnik. A ProDikeys DM (Desktop Music) kompakt, tetszős formában egyesíti a PC-s és a MIDI-billentyűzetet. A 37 gombos, billentésérzékeny zongorabillentyűkkel 128

hangszer hangját csálhatjuk elő számítógépünkönkből, s ehhez kísérletként százele ritmust társíthatunk. A szabványos PS/2 felületen csatlakozó MIDI vezérlőhöz barátságos zenei szoftverek is járnak, amelyekkel zenét szerezhetünk, vagy akár megtanulhatunk zongorázni. A számokat MP3, WAV és MIDI formátumban rögzíthetjük. A PC-s klaviatúra programozható gombokkal és internetes gyorsbillentyűkkel szolgál, a MIDI billentyűzetet letakarva csuklótámaszt kapunk. A bézs és fekete ProDikeys DM mindössze 100 dollár (körülbelül 22 ezer forint) kerül.

A ProDikeys DM egy multimédiás PC-s klaviatúra és egy MIDI-billentyűzet kompakt ötvöze

Info: www.creative.com

Kibővült a Moziplussz

A *Moziplussz* filmmagazin még az év második felében tartalmi újtáson esett át, pár hónappal később pedig a design is megváltozott, és a már meglévő menüpontok, valamint a tartalmi szolgáltatások is bővültek. A változás legfontosabb elemei közé tartozik, hogy a készítőkhelyt egy névből a

nagy „P” betűt, és egyszerűen csak Moziplussznak nevezik a portált. Az oldalakon a felhasználók a legfrissebb híreket olvashatják el, a tartalom immár naponta többször (akár óróról-órára) is frissül. A korábbi felépítést egy modernebb, informatív és könnyebben áttekinthető szerkezet vette át. A

portál szerkesztői új szolgáltatásokkal (például filmes játékokkal) bővítették a site-ot. A *Hírek, Radar, Gála, Vizuál* és *Adatbázis* rovatok mellett kibővült a *Box Office* is, ahol a filmbarátok a filmújdonságokról informálódhatnak.

Info: www.moziplussz.hu

Moziplussz: új logó, tartalom meg minden

Nokia mobil aktívoknak

A *Nokia* bemutatta a világ első *push-to-talk* (adó-vevő) készülékét, a sportos kivitelű *Nokia 5140* telefont. A készülék egyetlen gombnyomásra azonnal összekapcsolja a felhasználókat, emellett egyedülálló szol-

gáltások egész sorát kínálja az aktív életstílust kedvelők számára. A GSM/GPRS/EDGE-képes telefon *push-to-talk* funkciója egy fél-duplex IP alapú hangátvitel (VoIP) megoldás, amely GPRS és EDGE adathálózatokat használ.

Info: www.nokia.hu

Megújult FOTEXNet

Új designnal találkozhatnak a *FOTEXNet.hu* Áruház látogatói. Az új külső fontos lépcsőfoka annak a fejlesztési tervnek, amelynek keretében a *FOTEXNet.hu* Áruházat minden tekintetben a vásárlói igényeknek megfelelően alakítják ki.

Info: www.fotexnet.hu

Letisztult elemek, kevesebb grafika a vásárlás megkönnyítésére

Ára: 695 Ft

DIGIT FOTÓ különszám

A CD tartalmából:

- StudioLine Photo Basic 2.0 (fotószerkesztés és rendezés, teljes verzió)
- Álom for Windows (képszerkesztés és fotóretusálás, teljes verzió)
- ACSSee 6.0 (képszerkesztés és bevezetés, demo verzió)
- PicLoader 1.30 (információ megtekintés, demo verzió)

Telefon: 456-6963. Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
E-mail: megrendeles@computerpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt csomagot utónévtől küldjük. Áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érkező postai elosztás során számoljuk.)

Digitális
tényképezés,
képfeldolgozás

Qwerty Celeron 2 GHz

ATX midi torony, ASRock P415D NEM INTEGRÁLT alaplak, Celeron 2 GHz CPU, 256 MB DDR RAM, Geforce4 MX440 64 MB TV-out VGA, Floppy, 60 GB 7200 HDD, LG 48x/24x/48x CD-RW + 16x DVD, 105 g. magyar bill., egér, Panda Antivirus Titánium 6 hónap

SAMSUNG
SynchMaster 7535
brutto 37.250,- Ft

3 év
QWERTY COMPUTER
garancia

Brutto 104.900,- Ft

www.qwerty.hu

QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Qwerty AMD XP 2000+

ATX midi torony, ASUS A7V8X-X NEM INTEGRÁLT alaplak, AMD XP 2000+ CPU, 256 Mb DDR RAM Geforce4 MX440 64 MB TV-out VGA, Floppy, 60 GB 7200 HDD, LG 48x/24x/48x CD-RW + 16x DVD, 105 g. magyar bill., egér, Panda Antivirus Titánium 6 hónap

SAMSUNG
SynchMaster 7535
brutto 37.250,- Ft

3 év
QWERTY COMPUTER
garancia

Brutto 109.900,- Ft

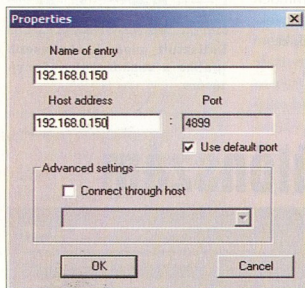
minden, ami számítástechnika

Qwerty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: Mammot Üzletház - Duna Plaza

Távoli adminisztráció

 Most szándékozom routert venni otthonra. ADSL-em van otthon, és néha rá szeretnék nézni „kívülről” is a letöltéseimre. Ha veszek egy routert, akkor mit kell ahhoz tudnia, hogy a weben keresztül rá tudjak majd menni az otthoni gépemre? Van-e erre egy külön szolgáltatás a routerben, esetleg egy port konfigurálással megoldható a dolog, vagy valami jelszóval védett titkos backdoor létezik-e erre?

Az összes ma kapható router tudja azt, hogy egy belső hálózaton lévő számítógép bizonyos portját a kívülről származó megnyitja. Ehhez szervertként kell konfigurálnunk a számítógépünket, és megnyitnunk azt a portot, amelyen keresztül

majd kívülről elérjük. Ehhez bármilyen távoli adminisztrációs programot használhatunk, például a *Radmin-t* (www.radmin.com).

Ennek a dokumentációjából kiderül, hogy a 4899-es portot használja, de bármelyik másik is beállítható erre a feladatra. Ha az otthoni gépre telepítjük a *Radmin* szervert (háttérben futó alkalmazás, nem látszik), a külső számítógépen pedig elindítjuk a klienset, akkor az otthoni gépünk aktuális IP-címe alapján hozzá tudunk csatlakozni.

Az IP-cím ADSL esetén nem állandó, legfeljebb 24 óránként megváltozik. Az ilyen dinamikus IP-címek figyelemmel kísérésére vannak programok, de azok nem feltétlenül működnek együtt az ilyen programokkal (én még nem próbáltam). A külső hozzáférés teljes körű és grafikus, jelszóval védett. De figyeltem! Vannak távoli adminisztrációs programok jelszavait törő programok is!

E-mail – és ami mögötte van

 Outlook Express 6-ot szeretnék használni, de amikor a levelelem el szeretném küldeni, ezt a hibát írja ki: Az üzenet nem küldhető el, mert a kiszolgáló visszaautóította az egyik címzettet. A visszaautóított e-mail cím a következő volt: "FucsockA@ freestart.hu". Tárgy 'sadsad', Fiók: 'juventusfc', Kiszolgáló: 'www.freemail.hu', Protokoll: SMTP, Kiszolgáló válasza: '553 sorry, that domain isn't in my list of allowed rcpthosts (#5.7.1)', Port: 25, Biztonságos (SSL): Nem, Kiszolgálóhiba: 553, Hibaszám: 0x800CCC79 Kérem, segítsen!!!

Nos, a hibaszámokból semmit nem lehet megmondani (megfelelő táblázattal csak a terméket író cég rendelkezik). A megoldáshoz ez nem is feltétlenül szükséges, ugyanis a kulcsszó ott bújik az „553 sorry” kezdetű sorban: azt jelenti, hogy a www.freemail.hu kliens programon keresztül nem hajlandó a freestart.hu domainre bármit is küldeni. Lehetséges, hogy az online felületről már küldhető ilyen üzenet, és biztos, hogy a kimenő üzenetek szervertnek az internet-szolgáltató SMTP szervert kell beállítani (pl.: smtp.datanet.hu). A Freemail és társai azért tiltanak le bizonyos domeinokat, mert a Script-kiddie-k (lásd *Hacker* külön számunkat) az ingyenes Freemail szervert használták sokáig arra, hogy rajta keresztül küldjenek, hamis címmel leveleket, levélbombákat más szervereknek.

Régi alaplap – új merevlemez

 Körülbelül 2 éve vettem egy ABIT VL6-os alaplapot (PIII) Celeron 700 MHz-es processzorral. A kérdésem a következő: Vehe-tek-e bele 60-80 Gbájtos merevlemezre, és látja-e a BIOS? Illetve, honnan tudhatom meg, hogy meddig „lát” a BIOS?

A 2000. után gyártott alaplapok és BIOS-ok legfeljebb 36 Gbájtit látják a merevlemezeket, a 2002. utániak már 137 Gbájtit. A nagyobb kapacitás BIOS-frissítéssel elérhető, ez esetben www.abit.com.tw oldaláról letölthető legújabb verzióval már látni fogja a legújabb winchestereket is.

Hálózat a hálózat mellett

 Elhúzhatom-e az UTP kábelt a 230 V feszültségű vezetékkel mellette? A távolság kb. 40 méter, de végig a vezetékkel mellette megy!

Az UTP hálózati kábel árnyékolás nélküli (a neve is erre utal: Unshielded Twisted Pairs), tehát hosszabb távolságokon hajlamos zavarokat beszedni. Ennek csak pillanatnyi sebességsökkenés a hatása. Gond akkor van, amikor a villamos hálózat az azertósónál nagyobb áramok folynak át (pl. villámcsapás, zárlatos készülék). Ekkor már jelentősebb energia kerül át az UTP kábelre, és még a hálózati kártyát is tönkreltetheti. Ezért STP (Shielded Twisted Pairs) kábelt kell vásárolni, amely árnyékol.

Partition Magic gondok

Partition Magic 7.0-val egy 70 Gbájtos partíciót méreteztem volna. Rendje-módja szerint ki is lépett DOS-módba, és elkezdte a méretezést. Na de itt jött az áramszünet! A gép újraindítása és a Windows 98 betöltődése után (szerencsére ez egy másik partíción volt) ez az első partíció eltűnt, a Partition Magic pedig sárga színnel jelöli (jelmagyarázat szerint „USED” típusú partíció) Mit lehet kezdeni egy ilyen félbeszakadt művelettel? Van a PowerQuest-nek valamilyen programja ilyen esetekre?

A PowerQuest nem olyan cég, amelyik ne próbálná meg kiküszöbölni a lehetséges hibákat. Mivel az áramszünet a leggyakoribb hibaforrás, ezért a Partition

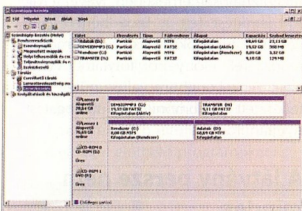
Magic telepítésekora a program felajánlja a partíciós tábla lementését (*Rescue Disk*). Ha ezt elmentettük, akkor arról vissza lehet állítani az eredeti állapotot. Feltételezem, hogy ilyen lemezek nem készültek, tehát a visszaállítás már problémásabb. A lemez adatait akkor lehet visszaállítani, ha azok NTFS partícióban voltak tárolva.

A 2003/11-es CD-mellékletünkön lévő *File Scavenger* program meg tudja találni a sérült partíciójú lemezen lévő adatokat, és másik lemezre tudja menteni. A program fizetés, de olcsó (ha az adatok fontosak, akkor a *Kürt Kft.-t* ajánlom). Ilyen művelettel legalább szünetmentes tápegységgel és elmentett adatokkal végezzünk!

■ **FDISK vagy...?**

 Van egy P4-es (2 GHz-es) gépem, VIA P4X333 alaplappal. Szeretném feltelepíteni a Windows XP Professionalt és a Windows 98-as operációs rendszert. De ehhez partíciókat kellene létrehoznom. Olvastam róla, hogy az FDISK paranccsal lehet partíciókat megváltoztatni. A gépen most a Windows XP fut. A ságóba beírtam, hogy fdisk: erre kiírta, hogy a használata nem támogatott. Ez az alaplap alatt nem használható, vagy a Windows tiltotta le a használatát? Ha az utóbbi, hogy lehetne támogatottá tenni a használatát?

A Windows alól ne futtassunk semmilyen alacsony szintű merevlemez-kezelő programot! Ha már az FDISK-et szeretnénk használni, akkor készítsünk indítólemez, és töröljük le róla a sallangokat, ne

töltődjön be róla semmilyen felesleges program. Ez után már használhatjuk az FDISK-et. A Windows XP nagyon jó szolgáltató, hogy menet közben készíthetünk (dinamikus partíció esetén méretezhetünk) partíció, a lemezformázásról nem is beszélve. A *Sajátgép/Kezelés* pontjának kiválasztása után indítható a *Lemezkezelés*, ezzel az opcióval pedig szabadon készíthetünk a Windows futása közben is új partíciókat, látványosan és gyorsan.

■ **NT-nem!**

 Kérdésem a következő: miért nem bírja az USB portot az NT operációs rendszer? Ugyanis tintasugaras nyomtatót szeretnék telepíteni a gépünkre úgy, hogy ne kelljen másik operációs rendszert telepíteni a gépre. Egy javaslatot már kaptunk: csak soros portra tehetjük. A mai tendencia viszont azt mutatja, egyre kevesebb, sőt nagyon ritka a soros illesztésű tintasugaras nyomtató, illetve sokkal drágábbak, mint az USB-sek.

Aktuális: Miért nincs magyar nyelvű leírás és telepítő?

De tényleg! Miért nincs? – kérdezzük joggal. Az ugyanis elég furcsa, hogy az EU-ba be sem lépő szomszédaink nyelvén még a legegyszerűbb periféria, számítástechnikai eszköz dokumentációja is megszólal, de magyarul egyik sem tud. Na jó, azért vannak egyszerűsített felhasználói kézikönyvek, „kvikstartgajdok”. No nem mintha félténem az egyszerű magyar embert, aki használni szeretné készüléke minden érdekes tulajdonságát, de azért jó lenne néha megnézni, hogy hol találunk egy-két elrejtett opciót. Van, akit ez a hiányosság nem igazán érint, mert tud olvasni angolul. Csak éppen nem mindenki tud annyira, hogy mindent megértsem. És nem is ez a lényeg, hanem a hozzáállás. Egyik szomszédunk (Szlovénia) miált teheti kötelezővé minden eladott terméké mellé a teljesen anyanyelvű leírást? Miért a magyar az utolsó, amelyet egy-két híresebb, de nem világszerte forgalmazott program fordításaként elvégeznek? Egy-

részt azért, mert kevés nálunk a fordító. Néha a külföldi cég megpróbálja lefordítani a leírást, több, kevesebb sikerrel. Íme egy társasjátékéból: „Egyfejú magánjáték ha vatytok egyed és nincs játszó önmagatokból is összerakni és az nyer aki előbb. Mindenfejú vételemernek üzen kedves játszás.”

Valahogy úgy érzem, hogy mi – egyéni szinten, és legfőképpen felső (állami) szinten – nem teszünk meg mindent azért, hogy kis hazánk egy olyan apróságban, mint a termékek dokumentációja elismert legyen. Tény, hogy a warez-os DivX filmek fordításaiban (feliratok), és a hasznos kis segédprogramok fordításaiban nagyon is sokan „dolgoznak”, de az valahogy mégsem az igazi. Talán van elég tehetséges fordító is, csak éppen a feltételek nem adtak ahhoz, hogy a nagyvilág számára meg tudjuk mutatni: minket is meg kell becsülni annyira, mint a többi ország vásárlóit.

Bizony, a mai tendencia a hálózati, illetve az USB csatlakozású nyomtatók felé hajlik. Az otthoni gépeken az USB a tipikusabb, és a Microsoft Windows 9x és a 2000/XP rendszerei kezelik is. Az NT 3.x és 4.0 nem otthoni operációs rendszer, így hiába is várnánk tőle az USB támogatást. Az NT helyett a Windows XP-t ajánlom, mert legalább olyan stabil, és a tudása is nagyobb.

■ **Tuning, tuning**

 A gépem egy Pentium 3-as, 933 MHz-es processzor van. A hőmérséklete kemény munkára alatt is maximum 40 fok. Meddig lehet ez a processzort kiegészítő hűtés, illetve károsodás nélkül húzni?

A processzorok tuningolhatósága darabonként különbözik, tehát felső határt mindig csak adott processzor esetében lehet megállapítani. A kérdéses processzor órajele 7x133 MHz-ből áll össze. A szorzó nem változtatható, de az órajel növelésével már valószínűbb, hogy az alaplap valamelyik része, esetleg a videokártya miatt nem fog elindulni a számítógép. Ha az alaplap engedi, akkor néhány MHz-cel feljebb lehet állítani az FSB-t, egészen ad-

dig, amíg elindul, és stabilan megy. Ha a hőmérséklete nem haladja meg a 60 fokat, akkor a tuning miatt egészen biztosan nem fog tönkre menni.

■ **Régi BIOS**

 Siemens Scenic Pro M6 233 MHz-es komputerem van, Phoenix BIOS 4.06 rev. 1.05.981-es BIOS-ra lenne szükségem, honnan lehetne letölteni? Ugyanis ami most lett ráöltve, az rev. 1.07.981-es, és nem áll le vele a komputer!

A leállási hiba oka leggyakrabban az APM hibája. Ha a BIOS-t frissítjük, akkor mindenképpen mentünk el a régít, mert ilyen esetekben még visszatérhetünk ahhoz. A BIOS íróprogram ezt külön kérésre, általában paranccsori kapcsoló hatására végzi el. Az interneten ehhez az alaplaphoz nem találunk BIOS-t, ezért – márkás számítógépről lévén szó – a hajdani forgalmazót lenne érdemes felkeresni, de ha nem megoldható, akkor valószínűleg bármelyik Fujitsu-Siemens forgalmazó készséggel segít.

Leveleiket hardveres kérdésekben a zsofia@cpnaroma.hu címre várjuk, *Olvasói rovat* címmel!

A Windows legújabb inkarnációja még a legoptimistább előrejelzések szerint is csak több év múlva lát napvilágot. A Microsoft 2005-re ígéri az új operációs rendszert, de a borúlátóbbak 2006-ot jelölik meg a lehetőség kiadás évének. Cikkünkben arra keresünk választ, hogy milyen újdonságokat mutat fel a redmondi szoftvercég a stabilitás, a biztonság és a képességek terén.

Szeressük vagy utáljuk, a Microsoft Windows hatalmas népszerűsége tett szert. Az asztali és hordozható gépek több mint 90 százalékán ez az operációs rendszer található. Immár két éve, hogy a Windows XP kereskedelmi forgalomba került, és azóta az eladási mutatók alapján bebizonyosodott, hogy ez az egyik legsikeresebb Windows-változat. A tapasztalatok szerint a felhasználók ez idáig az XP-vel a legelégedettebbek, ugyanis ritkábban omlik össze az elődeinél, és igencsak kellemes repertoárral rendelkezik. Persze azért megvannak a gyenge pontjai, ráadásul még a megbízhatóságán is van mit javítani, nem is beszélve a biztonsággal kapcsolatos állandó jellegű problémákról. Bár a Microsoft rendszeresen bocsát ki frissítéseket és hibajavításokat, szomorú, hogy erre (szinte) hetente szükség van.

A Microsoft a Windows 95 óta az egyik legnagyobb horderejű projektjének tartja a következő operációs rendszert, a Longhorn-t. A cég erőteljesen dolgozik azon, hogy minél biztonságosabbá tegye a rendszert, új kommunikációs és együttműködést lehetővé tévő eszközökkel ruházza fel, új tartalomalappú tárolási rendszert készítsen hozzá, javítsa a felhasználói felüle-

Longhorn-túra

tet és könnyebbé tegye a stabil alkalmazások készítését a fejlesztők számára.

Kezdjük az elején!

Természetesen 2006. még messze van, addig még sok minden változhat, de álljon itt egy rövid áttekintést a Longhorn képességeiről – arról, amit a különböző sajtóanyagok, a kiszivárgott alfa-kód, és a fejlesztői konferenciák alapján tudni lehet.

Kezdjük mindjárt a telepítésnél! A cég mérnökeinek, az ígéretek szerint, sikerült megoldaniuk azt, hogy a telepítési idő jelentősen lerövidüljön – így várhatólag mindössze negyedórát fog igénybe venni. A felp települt rendszer alapbeállításai is előreláthatólag változni fognak. Figyelembe véve azt, hogy egyre hangsúlyosabb a biztonság kérdése, a Longhorn valószínűleg erősebb biztonsági alapbeállításokkal érkezik, mint a Windows XP – például a tűzfal alapfelállásban aktív lesz.

Az új korszak jelszava: 3D

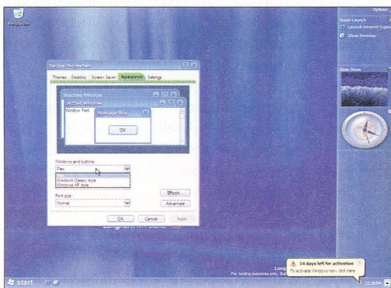
Az új operációs rendszer alapvető változásokat fog hozni a kezelői felülettel illetően is. Az új UI – kódnevén Aero – valódi 3D-s képességeket fog megvillantani, és gyökeresen új szintet hoz az átmenetesség, az áttetszőség és az animáció terén. Az Aero igencsak meg fogja izzasztani a hardvert, így a Microsoft több környezetet is tervez. A legteljesebb Aero környezet, a

Tier2 erős 3D grafikus hardvert igényel majd. A jelenlegi becslések szerint 64-128 Mbájtnyi videomemóriával rendelkező DirectX9 kompatibilis hardverre lesz szükség a használatához. Azokon a rendszereken, ahol nincs meg az ehhez szükséges hardver, a „lebutított” Tier1 kónál majd visszafogottabb, ám jól használható környezetet.

A grafikus rendszertől függő fejlesztések között megtalálható lesz a magas dpi-s kijelző, a nagy bitmélységű (több mint 8 bit/szín) grafikus alrendszer támogatása, továbbá lesznek új API-k és új illesztőprogram-szoftverek a jobb stabilitás és megbízhatóság érdekében. Mivel a Microsoft említést tett a Broadbench „szélesvásznú” kijelzőkről és a többmonitoros rendszerek előnyeiről folytatott vizsgálódásairól, a Longhorn valószínűleg továbbfejlesztett többmonitoros támogatást is nyújtani fog.

A látvány persze nem minden...

A vizuális látványosságokon túl más jelentős változások is lesznek a Longhorn kezelői felületében. A Microsoft már évek óta beszél a „feladatalapú” kezelői felületekről. A feladatalapú UI esetében, ahelyett, hogy elindítanánk egy alkalmazást és megnyitnánk benne egy dokumentumot, egyszerűen elég annyit, hogy „lejelezzük” mit szeretnénk csinálni: levelet írni, faxot küldeni stb. Valószínűleg a feladatalapú tevékenységek leginkább az olyan helyeken fognak testet öltetni, mint a *Képek* mappa. Ahelyett, hogy elindítanánk egy képszerkesztőt és behívnánk a kívánt képet, elég a *Képek* mappában kiválasztani a képet, és már helyben szerkeszthetjük is, slideshow-t készíthetünk, vagy más módon manipulálhatjuk, anélkül, hogy el kellene hagynunk az Intézőhöz hasonló felületet. További újdonság, hogy a Longhorn valószínűleg

A korai alfaváltozat UI-jából egyelőre még hiányoznak a látványosnak ígérkező 3D-s elemek

VHS helyett: DVD-magnó

A DVD-magnókkal filmeket vehetünk fel, majd megvághatjuk a PC-n, feliratozhatjuk és módosíthatjuk anélkül, hogy teljes egészében újra kellene írunk a DVD-t.

Mindezt a DVD+VR formátum teszi lehetővé, amellyel a legtöbb asztali DVD-lejátszó is elboldogul.

A DVD-magnókat komplex technikájuk ellenére könnyű kezelni. A választott felvételi módtól függően kitűnő képminőséget nyújtanak, a lejátszó-készülékek és az adathordozók ára pedig jelenleg szinte szabadesésben van. Csak a szerkesztési lehetőségek hagytak mindeddig kívánnivalót maguk után. A teljes felvételeket egyszerű törlése és másolása aligha lehet elég ütős érv e készülékek megvásárlására. Sokkal érdekesebb, ha egyes felvételeket közvetlenül – a teljes DVD újírása nélkül – szerkeszthetünk utólag, méghozzá nem körülményesen távirányít-

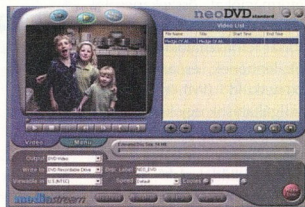
Formátumegyveleg: a Sony első DVD-videorekordere, az RDR-GX7, mind a DVD+VR, mind az inkompatibilis DVD-VR formátumot támogatja

tóval, hanem egérrel és billentyűzettel, csak úgy, gyorsan a PC-n. És ez már működik is, csak épp DVD+VR-képes szoftverre van szükség, és kényelmesen szerkeszthetünk filmeket és menüket, anélkül, hogy veszítenénk a DVD-video-kompatibilitásból, vagy egy önálló készülék szerkesztési funkcióira lennének utalva.

Formátum-zűrzavar

Szerencsére a DVD+VR nem boldogítja a felhasználót alapvetően új formátummal. A DVD+VR (Video Recording) formátum, nevezik *Real Time Video Format*-nak is, a Philips, a Sony, a Hewlett-Packard, a Yamaha és a Ricoh cégek alapította, a DVD-mínusz frakcióval kezdettől fogva versenyben áll DVD+RW konzorcium egy kezdeményezésére vezethető vissza.

A DVD+VR formátum kiinduló alapjaként ezért a szokásos DVD+RW médiumokat használják. A +VR formátum újításai ennek következtében kevésbé a hardverben, sokkal inkább a felhasznált szoftverben, illetve firmware-ben mutatkoznak meg.

A neoDVD egyike a DVD-VR-képes szoftvereknek

A DVD+VR formátum felhasználási lehetőségei

Ha van egy DVD+ írónk, a DVD-videomagnóval felvett adásokat a felírás után kényelmesen szerkeszthetjük PC-n, hogy eltüntessük a zavaró reklámblokkokat vagy a túl hosszú stábilistákat.

Ezen kívül a DVD-videomagnóknak egyre gyakrabban van integrált *iLink/FireWire csatlófelületük*, ezért kamkorderrel is gyorsan és aránylag egyszerűen lehet saját DV-anyagokat átvinni DVD+VR-re.

A Yamaha is megjelent DVD+VR modellel a piacon

A DVD+VR formátumban tulajdonképpen az a „nagy durranás”, hogy a DVD-t a változtatások után nem kell teljes egészében újírni, csak a valóban módosított részek kerülnek fel újonnan az adathordozóra. Ez időt takarít meg és nagyobb kényelmet is nyújt: amint az utószerkesztett DVD elhagyja a PC-meghajtót, máris le lehet játszani a kereskedelemben szokásos DVD-lejátszókkal, feltéve, hogy elboldogulnak a DVD+ korongokkal.

Formátumtulajdonságok

A messzemenő hardverkompatibilitás mellett a video-DVD formátum, amelynek az adatokat UDF-fájlszisztemben, az ismert IFO/VOB-struktúrában tárolják, a

DVD+VR kompatibilis hardverek és szoftverek áttekintése	
Szoftver	
Gyártó	Termék
Ahead	NeroVision Express 2
MedioStream	neoDVD 4 neoDVDplus 4
Ulead	DVD MovieFactory 2.0 DVD-MovieWriter 2.0 DVD VideoStudio 7 DVD NuduaStudio Pro 7
Roxi	Easy CD and DVD Creator 6
BHA	B's Studio
InterVideo	EinDVD Recorder
CyberLink	PowerProducer 2
Hardver (DVD-videomagnó)	
Philips	DVDR1000 MkII DVDR70 DVDR75 DVDR77 DVDR80
Yamaha	DRX-1 DRX-2
Sony	RDR-GX3 RDR-GX7

DVD+VR szerkesztése a NeroVision Express 2-vel

■ Új DVD+VR létrehozása

Hogy egy üres DVD+RW médiumot DVD+VR-ként használhassunk, válasszuk a főképernyőn a *DVD létrehozása* menübejegyzés alatt először a *DVD Video(VR)* beállítást. Ezután a megjelenő

DV vagy MPEG-1/2 videófájlokat is, amelyeket a program írás előtt automatikusan video-DVD formátúra konvertál.

■ Megírt DVD+VR szerkesztése

Ha egy megírt DVD+VR-t teszünk a meghajtóba, a NeroVision Express automatikusan beolvassa a rendelkezésre álló címeket, és megmutatja ezeket a projektablakban. Ezután lehetőségünk van a meglévő anyagot szerkeszteni, vagy újat írni a DVD-re. Videók utószerkesztéséhez, további fejezetek hozzáfűzéséhez és átnevezéséhez elegendő kijelölni a fájlt, majd az *Edit DVD+VR Title and Chapters* gombra kattintani. Amint lezárult a videótétel szerkesztése, a *Menü létrehozása* ablakban létrehozhatjuk, illetve testre szabhatjuk a DVD-kiválasztómenüt. Az utolsó lépésben a DVD+VR-re mentjük a változtatásokat, amelyet azután közvetlenül is le lehet játszani a különálló DVD-lejátszó készüléken.

üres projektablakban a *Videófájl beszúrása* gombbal tetszőleges DVD-konform videoanyagot tölthetünk be a projektablakba. Beolvashatunk AVI-, (S)Video-CD-

DVD-lejátszóhoz szükséges kompatibilitásról is gondoskodik. A DVD+VR formátum a VIDEO_TS mappa mellett azonban még a DVD-n található további információkat, például a kiválasztómenük képfájlijait is elmenti a DVD+VR-re, hogy leegyszerűsítse a későbbi szerkesztést. A bővítmények azonban mindig a video-DVD specifikáció szabta keretek között maradnak.

DVD+VR a gyakorlatban

Míg a DVD+VR-k szerkesztése a PC-n jól átlátható és többnyire problémamentes, a DVD-videomagnóknál időről időre előfordulnak kisebb pontatlanságok. Így a *Philips DVDR70* ugyan lehetőséget nyújt arra, hogy a beszűrt jelölések segítségével bizonyos videosekvenciókat el lehessen rejteni, azonban lejátszáskor ezeken a helyeken kis kihagyásokat produkál. Ráadásul a Philips-magnó által beszűrt jelölések láthatóan nem felelnek meg a DVD+VR specifikációnak: az ugrás jelöléseit a PC és az általunk tesztelt DVD-lejátszó nem értékelte ki. ■

CD & DVD-írás

különszám

CD és DVD házilag
A DVD-írás alapjai
Legális DVD-másolás
Fényképek CD-n és DVD-n
VHS CD-re és DVD-re
DVD-készítés otthon
CD- és DVD-címkezők

A CD tartalmából:

- Burn4Free (CD- és DVD-író szoftver, teljes verzió)
- Ahead Nero 6.0 (A népszerű CD-író legújabb, kipróbálható verziója)
- Acoustica CD Label Maker (Címkező program próbaverziója)
- Ulead DVD Movie Factory 2 (DVD-szerkesztő program próbaverziója)
- VirtualDub (Szünetes videóság és konvertáló program)

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
 E-mail: megrendeles@computerpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
 A megrendelt újságokat utánvéttel küldjük,
 árának a postaköltséget nem tartalmazza!
 (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Computer PANORAMA XIV. évfolyam 18. különszám, 2003. november
 Ár: 990 Ft

CD & DVD-írás

KÜLÖNSZÁM

CD és DVD házilag

A DVD-írás alapjai
 gyorsan és egyszerűen

Legális DVD-másolás
 Pinnacle Instant Copy

Fényképek CD-n és DVD-n
 Szektorú diszkow

Határok nélkül
 DVD-lejátszó mindenhol

VHS CD-re és DVD-re
 Videótételek a korongon

DVD-készítés otthon
 Videoszerkesztő programok

CD- és DVD-címkezők
 melyiket válasszuk?

DVD+RW vagy DVD-RW
 A nagy formátumú diszkok

Ami a CD- és a DVD-írásról tudni érdemes!

Tipppek, trükkök, tanácsok

A CD tartalmából:

- Burn4Free (CD- és DVD-író szoftver, teljes verzió)
- Ahead Nero 6.0 (A népszerű CD-író legújabb, kipróbálható verziója)
- Acoustica CD Label Maker (Címkező program próbaverziója)
- Ulead DVD Movie Factory 2 (DVD-szerkesztő program próbaverziója)
- VirtualDub (Szünetes videóság és konvertáló program)

Ár: 990 Ft

ADSL vagy kábeltévé?

Az elmúlt esztendőben már megszokhattuk, hogy év végén nemcsak a ruhaneműt és az elektronikai cikket kínálják akciósan, hanem az internet-hozzáférési csomagokhoz is látványos, „soha vissza nem térő” kedvezményekkel juthatunk hozzá.

Arúhák és az internet-hozzáférések akciói között a különbség talán csak annyi, hogy míg a ruháknál mindig jön egy újabb, divatosabb kollekción, amiért a nagydíjért hajlandó kifizetni a teljes árat, addig az internet területén ilyen újdonságból mostanság kevés akad, így az árak lassan, de biztosan lefele csúsznak.

Itt van például az akciónál oly sokat hangoztatott belépési díj elengedése, ami első hallásra bizony jelentős engedménnyel tűnhet, hiszen például a *Datanet*, „legkisebb”, 384 *Home* csomagjánál bruttó 28 125 forintot, míg az *Axelero ADSL Hobb* csomagjánál 29 900 forintot spórolhatunk meg ezzel. Ám ha az ember kicsit jobban megnézi az árlistákat kiderül, hogy ezen a területen folyamatosak az árengedmények és az akciók, így a listaárakkal már aligha találkozhatunk.

Ez persze jó, hiszen ha az ember egy kicsit oszt és szoroz, hamar kiderülhet, hogy nem csak gyorsabb, de még olcsóbb is lehet az ADSL hozzáférés, mintha a lassú modemem keresztül szűrőznénk. Például az *Axelero 100 órás Kombi* csomagja, amely – hétköznapokon 16 és 24 óra, valamint hétvégén és ünnepnapokon 7 és 24 óra között – már a telefondíjat is tartalmazza, bruttó 9 ezer forintot kóstál, ám 9900 forintért már hozzájuthatunk a 384 kbps sebességű ADSL Hobb csomaghöz is. Mégpedig akciósan, belépési díj nélkül

(igaz, legalább két éves szerződés fejében). Azaz minimum hétszeres sebességet és korlátlan használatot kapunk, plusz 900 forintért, ráadásul internetezés közben még a telefont is használhatjuk.

A havi 100 óra – azaz több mint napi három óra – már sok mindenre elegendő, ám ha nem az említett időszakban szűrőznünk, illetve túllépjük a megadott keretet, akkor bizony plusz percdíjat számolnak

Az Invitel honlapján megnézhetjük, hogy lakóhelyünkön elérhető-e az ADSL szolgáltatás

fel, ami az ADSL-nél nem fordulhat elő. Természetesen más, analóg hozzáférést tartalmazó csomagokkal is összehasonlíthatjuk a szélessávú hozzáférések árát, az eredmény azonban minden esetben hasonló: aki napi több órát internetezik, ráadásul nem csak éjszaka, mindenképpen jobban jár, ha valamelyik fix havi díjas, szélessávú csomagot választja.

ADSL csomagok

Mint azt a bevezetőben írtuk, az ADSL csomagoknál egymást érik a kedvezmények, amelyekben többnyire a belépési díjat engedik el, de 2003-ban az sem volt ritka, hogy az új előfizetők az év végéig havi díj nélkül használhatták hozzáféréseiket. Olvasóink közül azok, akik sietnek, még elérhetik az év végi akciókat, de akik lemaradtak, azok se szomorkodjanak, mert a tapasztalatok szerint az árak mindig csak lejjebb csúsznak.

Amennyiben az ADSL-lel kacérkodunk, először azt kell megtudnunk, hogy lakóhe-

lyünkön elérhető-e egyáltalán a szolgáltatás, ugyanis az ADSL-hez a telefonközpontokat némileg át kell alakítani. Ennek legegyszerűbben a szolgáltatók által publikált településlistán, illetve szolgáltatási térképen nézhetünk utána, de ha valaminek nem vagyunk biztosak, akkor a telefonos ügyfélszolgálatokon biztosan elgázíthatunk bennünket. Amennyiben szerencsénk van, és lakóhelyünkön elérhető a szolgáltatás, akkor a következő lépéső a szolgáltató, illetve az ADSL csomag kiválasztása. Ezekből bőséges a kínálat, ám ha jobban szemügyre vesszük a különféle ajánlatokat kiderül, hogy nem túl sok különbség van közöttük.

Az akciók között mindenestre van némi eltérés, és az olyan látszólagos apróságok, mint az, hogy az ember hány évre köti le magát, később még fontosak lehetnek. Az év végi hajrában a legtöbb általunk megnézett szolgáltatónál ingyen, azaz belépési díj

nélkül kínálja/kínálta ADSL csomagjait, közülük néhányan – például az *Axelero*, az *Interware*, az *Inter.net* vagy a *Datanet* – pedig még a 2003-as évi havi díjakat is elengedték! Az *Axelero* azonban a belépési díjat nem engedte el teljesen, ugyanis 4900 forintot, ha nem is azonnal, de 2004-ben mindenképpen ki kell fizetni. Igaz, ez a kis haladék a karácsonyi ajándékvásárlási szezonban felbecsülhetetlen értékű, ráadásul az eredetileg fizetendő 29 900 forinthoz képest a 4900 igazán jutányos ár. A többiek mindenestre még ennyit sem kérnek, ami feltétlenül javukra írandó.

Mivel már jócskán az év végén járunk, sőt hamarosan benne vagyunk a januárban, a havi díj elengedéséből már aligha profitálhatunk. A legfrübbebb meg megszűnhet a dolgot belépési díj nélkül, de aki erről is lemaradt, annak sincs oka a panaszra. Hiszen az új év általában új kedvezményeket hoz!

Az *Axelero* legolcsóbb ADSL csomagjának, az *ADSL Hobb*nak 2004. január 1-jé-

Néhány internet-szolgáltató ADSL csomagjai (az adatok csak tájékoztató jellegűek)

Szolgáltató	ADSL csomag	belépési díj (akciós/lista ár)	havi díj (1 éves/2 éves/határozatlan idejű szerződésnél)	sebesség (le-/feltöltés)	egyéb
Axelero	ADSL Hobby	0/29 900 Ft	10 900/9 900/14 900 Ft	384/64 kbps	10 MB webtárhely, 1 db e-mail postafiók (egyenként 5 MB tárhellyel)
	ADSL Otthon	0/29 900 Ft	12 900/11 900/16 900 Ft	512/128 kbps	50 MB webtárhely, 5 db e-mail postafiók (egyenként 25 MB tárhellyel)
Datonet	384 Home		10 725/9725 Ft	384/64 kbps	15 MB webtárhely, 3 db e-mail postafiók (egyenként 10 MB tárhellyel)
	512 Home		12 725/11 725 Ft	512/128 kbps	15 MB webtárhely, e-mail postafiók (egyenként 10 MB tárhellyel)
Interware	Privát ADSL 384	0/2 éves szerződésnél nincs, 1 éves szerződésnél 28 125 Ft, határozatlan idejű szerződésnél 60 000 Ft	9 990 Ft	384/64 kbps	5 db e-mail postafiók, 100 MB webtárhely
	Privát ADSL 512	0/határozatlan idejű szerződésnél 60 ezer forint	12 490 Ft	512/128 kbps	5 db e-mail postafiók, 100 MB webtárhely
Inter.net	384 Ideál	0/29 990 Ft	11 900/10 900 (online rendelésnél: 10 463 Ft)	384/64 kbps	5 db e-mail postafiók, 20 MB webtárhely
	512 Ideál	0/29 990 Ft	13 625/13 000 (online rendelésnél: 12 350 Ft)	512/128 kbps	5 db e-mail postafiók, 20 MB webtárhely

től, két éves szerződésnél bruttó 9900 forint a havi díja, míg ha csak egy esztendőt írunk alá, akkor 10 900 forintot kell fizetnünk érte. Bár kevesen választják, de azért meg kell említenünk a határozatlan idejű szerződést is, amelyet bármikor felbonthatunk, ennek havi költsége viszont 14 900 forint.

A Datonet „legkisebb” csomagja, a **384 Home** havi díja – december 31-e után – két éves szerződésnél bruttó 9728 forint, míg az egy évesnél 10 725 forintot kell fizetnünk, ám ha három évet vállalunk be, akkor havonta mindössze 9350 forint a kiadásunk.

Az Interware a már megszokott kedvezményeken túl egy sajátos kuponrendszerrel is kidolgozott, így nem csak a havi és a belépési díjon spórolhatunk, de még havi bruttó 5 ezer forint kedvezményt is kaphatunk a 2004-es év első három hónapjának a djából. Az akciós **Privát ADSL 384** kbps-os csomag havi díja január 1-től bruttó 9990 forint, ám ez egy éves szerződésre érvényes!

Az Inter.net ugyancsak továbbadja a Matáv, mint nagykereskedő által biztosított kedvezményeket, ám a 2004-es havi díjak már valamivel magasabbak, hiszen 1 éves szerződésnél 11 900 forintot kell fizetnünk, míg 2 év aláírásakor ugyanez 10 900 forintot kóstál. Igaz, ha ez utóbbit

Az Axelero kábeltéves és ADSL szolgáltatást egyaránt kínál

online rendeljük meg, akkor a havi díj 10 463 forint, ám ez más szolgáltatók 384 kbps sebességű csomagjához mérten még így is drága.

Mióta Magyarország második legnagyobb távközlési szolgáltatóját, a **Vivendi Telecom Hungary-t** megvásárolta a **GMT Communications Partners**, valamint az **AIG Emerging Europe Infrastructure Funds**, az **Invitelre** átkeresztelt cég jóval dinamikusabban van jelen az internetes piacon is. Ezt mutatja az is, hogy az Invitel az év végéig ugyancsak belépési és havi díj nélkül kínálja ADSL csomagjait, ráadásul nem csak a saját, de a Matáv szolgáltatási területére is. 2004-től a havi díj bruttó 9900, illetve 10 900 forint, attól függően, hogy 2 vagy 1 éves szerződést írunk alá.

A Matáv, bár elsősorban nagykereskedőként szerepel a szélessávú hozzáférési pia-

con, azért üzleti és lakossági ügyfeleinek maga is kínál ADSL szolgáltatást. A Matáv a **ADSL Komplex** csomagját a 2003-as év utolsó három hónapjában ugyancsak belépési díj nélkül kínálta, ám havi díjat, még ha kedvezményeset is, azért felszámol, mégpedig bruttó 7600 forintot. 2004-től erre a csomagra is a listaár, azaz a 16 350 forint vonatkozik. Ez első látásra még akkor is magasnak tűnik, ha bruttó 2500 forintnyi, **Csevegő** tarifákon lebeszélhető telefonforgalmat is tartalmaz. Legalább a cég nem csinál konkurenciát a saját kiskereskedőinek és persze saját leányvállalatának, az Axeleronak.

Internet kábeltéven

Magyarországon több mint 1,5 millió bekábeltett háztartás van, amelyeket már korszerű, úgynevezett csillagpontos hálózatok szolgálnak ki, így ezenek elvileg internet-hozzáférést is lehet biztosítani. Az ügyfelek szempontjából szabad szolgáltató választásról nemigen beszélhetünk, hiszen a kábeltéves cégek kizárólag saját internet-szolgáltatójukat engedik be a hálózatukba, még akkor is, ha az csak lassan vagy éppen sehogy sem fejlődés. A két legnagyobb hazai kábeltéves szolgáltató az **UPC** és a **MatávKábel**, amelyek szolgáltatási területén a **chello**, illetve az Axelero internet-szolgáltatói érhetőek el.

Az Axelero **KábelNet Hobby** csomagja a legkisebb ADSL hozzáférésekhez hasonlóan 384 kbps adatátviteli sebességet kínál, és természetesen az év végéig itt is elen-

dik a – két éves szerződés esetén érvényes – 25 ezer forintos belépési díjat. A bruttó 9900 forintos havi díj is jól mutatja, hogy a kábel és az ADSL szolgáltatások feltételeit meglehetősen összehangolták, olyannyira, hogy a *KábelNet Otthon* névre keresztelt, 512 kbps sebességű csomag bruttó 11 900 forintos ára is ismerős lehet.

Talán mondanom sem kell, hogy az UPC kábelhálózatában elérhető chello internet-szolgáltatásra ugyancsak kedvezményes feltételekkel fizethetünk elő. Aki év végéig egy éves szerződést ír alá, nem fizet belépési díjat, sőt január 31-ig ingyen internetezhet. A két éves szerződést aláírók ráadásul 2005. december 31-ig minden hónapban 1000 forint kedvezményt kapnak a 10 990 forintos havi díjból. Egy éves szerződés esetén a havi díj 11 990 forint.

Fontos apróságok

A többség, amikor ADSL csomagot választ, leginkább az egyszerű belépési és a havi díjakra figyel, esetleg az aláírt szerző-

dés ideje – egy, két vagy három év – esik még latba a választáskor. Az olyan apróságok, mint az Ethernet-kártyával vagy az adapterrel, illetve ezek telepítésével már kevesen foglalkoznak, pedig ezek bruttó 5, illetve 10 ezer forintos kiadást jelentenek, de például az Axelerónál az installálás maga is bruttó 7375 forintot kóstál. Az már csak hab a tortán, hogy az Invitel területén előfizetők az Axelerónál csak installálással együtt juthatnak hozzá a kedvezményes eszközökhöz!

Talán első pillantásra ugyancsak nem tűnik fontosnak, de bizony a megrendelt ADSL bekötésére bizony gyakran heteket, sőt hónapokat kell várni, ami a kiskereskedő internet-szolgáltatóknak már csak azért is kínos, mert a bekötést a Matáv végzi. Az Inteware-nél például lehetőség van úgynevezett expressz bekötést kérni, amikor ADSL hozzáférésünket maximum 5 munkanapon belül használhatjuk. A gyors ADSL ára bruttó 22 500 forint, ám mivel az Inteware is alvállalkozóval, mégpedig a Matávval dolgozik, a határidőre nincs

garancia, azaz ha kifutnak az időből, akkor a fenti összeget egyszerűen nem számolják ki. A gyorsaság főként a vállalkozások számára lehet fontos.

Az internet-szolgáltatásokhoz a hozzáférésen túl számos egyéb kiegészítő szolgáltatás tartozik, mint például a webtárhely, az e-mail-címek vagy az e-mail tárhely. Ezek első pillantásra talán apróságoknak tűnnek, ám a használat közben meglehetősen bosszantó, ha kevés a tárhely vagy az e-mail cím, újabbakat pedig csak plusz pénzért vehetünk.

Ha irodába rendelnénk szélessávú elérést, ahol több géppel is szeretnénk használni ADSL vagy kábeles előfizetésünket, akkor olyan hozzáférést kell választanunk, amelynél ez engedélyezett. Bár az otthoni csomagoknál ezt a szolgáltatók gyakran tiltják, egy router segítségével könnyen létrehozhatjuk saját kis privát hálózatunkat, így a család egy előfizetéssel, egymással párhuzamosan is barangolhat a világhálón.

F.N.

norbert.fulop@cpanorama.hu

HVC

Hardvercomp Kft.

Alaplapok
Processzorok
Winchesterek
CD-Rom-ok
Videókártyák
Hangkártyák
Monitorok
Nyomtatók
Notebook
Festékpátron
Egyéb kiegészítők

Hardvercomp Kft.

Csónalatechnikai és Irodástechnikai Nygyszerkezdés
1177 Bp., Budafoki út 64., tel.: +361-9590, fax: 481-9592,
E-mail: info@hardvercomp.hu, honlap: www.hardvercomp.hu

Nagy- és kiskereskedelmi Partner:

CZ-Plus Kft.

1047 Budapest, Árkád utca 156-158. tel.: 231-0092, fax: 231-0083
E-mail: info@czplus.hu

A VEHETŐ LEGJOBB...

4 éves jubileumunk alkalmából meglévő és leendő Partnereink számára az eddiginél is szélesebb termékpalettát és bővebb szolgáltatást nyújtunk, melyet **megújult arculatunk** szimbolizál.

Állandó vevőink részére **törzsvásárlói partnerprogramot** indítottunk el, így gördülékenyebben és kedvezőbb áron juthatnak a hardver és szoftver termékekhez. Kiemelt partnereinknek személyes kapcsolattartót biztosítunk.

Megújultunk!

Partnereink

A Sulinet Expressz program keretében széles választékban vásárolhatsz számítógépes konfigurációkat és egyéb periferiákat adókedvezményel. Látogass el hozzánk Budakalászára, Soroksárra vagy Budaörsre! A PC-Klinika bármilyen számítástechnikai problémádat megoldja!

Sulinet
expressz

VÁSÁROLJ ADÓKEDVEZMÉNNYEL!

Optimum SX211 Sulinet számítógép konfiguráció

AMD Palomino 2.0+, 256 MB DDR RAM, 40 GB HDD (7200 RPM), 52x32x52x CD-RW, 1,44 MB FDD, integrált hang- és videokártya, 10/100 LAN, 56 K modem, 2x USB 2.0, AGP-csatlakozó, Logitech billentyűzet és egér, Codegen SP-163W hangszóró, 32 MB PenDrive, SuSe Linux

*További információt áruházainkban kaphatsz.

Optimum SX311 Sulinet számítógép konfiguráció

Celeron 2.4 GHz, 256 MB DDR RAM, 40 GB HDD (7200 RPM), 52x32x52 CD-író, 1,44 MB FDD, integrált hang- és videokártya, 56 K modem, AGP-csatlakozó, Logitech billentyűzet és egér, Codegen SP-163 hangszóró, 32 MB PenDrive

ELECTRO WORLD

Többet, kevesebbért.

Ki, mit használ?

A hazai internet ellátottsággal az eredmények ellenére sem nagyon büszkélkedhetünk, legfeljebb a sereghajtókkal szemben szereztünk némi előnyt. A szélessávú hozzáférések aránya ezzel szemben magasabb, mint a nyugat-európai átlag, ami a továbblépés szempontjából még fontos fegyvertény lehet.

Ha a világhálóra kapcsolt háztartásokat vesszük alapul, akkor kiderül, hogy kétharmaduk hagyományos modem kapcsolatot használ, míg az ISDN-alapú hozzáférések aránya közel 10 százalékos. Óriási fegyvertény, hogy a kapcsolatok mintegy negyede már szélessávú, azaz a szűrőfűzők 13 százaléka kábeltelevíziós hálózatot keresztül, míg 11 százalékuk ADSL technológiát használva jut ki a világhálóra. Annak ellenére, hogy a világháló népszerűsítésében még bőven van behozni valónk, a szélessávú hozzáférések aránya mégis magasabb, mint a nyugat-európai átlag. A többség a telefon rézkábelén keresztül, ADSL technológia segítségével jut ki a világhálóra, de a kábelszolgáltatók ügyfélköre is folyamatosan nő, sőt megjelentek olyan új, alternatív hozzáférési megoldások is, mint például a *Matáv* szélessávú, műholdas internet-kapcsolata, a *Sky DSL*. Ez utóbbi olyan településeken, illetve városrészeken jelenthet jó megoldást, ahol nincs kábeltelevízió, s az ADSL-t a csekély igény miatt nem éri meg kiépíteni.

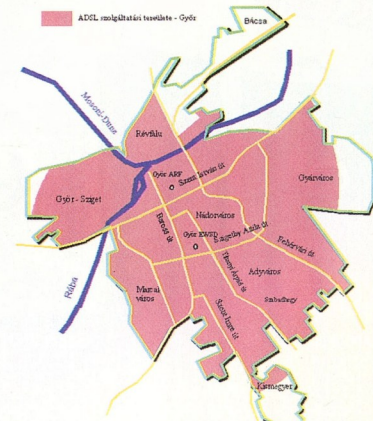
Üzleti megoldások

Egy ország fejlettségét természetesen nem csak az otthoni, de a vállalati internet-használat is alapvetően meghatározza. A magyar üzleti szegmensben a legálább egy darab személyi számítógéppel rendelkező vállalatok mintegy 62 százalékának van internet-hozzáférése, és ez az arány természetesen a cégek méretével együtt nő. Az mindenesetre biztató, hogy az említett arány a technológiai szempontból legkevésbé fejlett, úgynevezett mikro-vállalatoknál is eléri már az 58 százalékot. Ami az alkalmazott technológiákat illeti, a vállalatok többsége ugyancsak a nyilvános kapcsolt vonali telefonhálózatot keresztül jut ki a világhálóra, ezen belül csaknem minden második – 47-48 százalék – ISDN-t használ. A kisebb cégek – az ösz-

lül 12 százaléka használja, közülük is leginkább a 10-49 fős kisvállalkozások. Közülük korábban többen is bérelt vonalat vásároltak, ám az ADSL megjelenésével lényegesen olcsóbban juthatnak hozzá ugyanahhoz a sávszélességhez, miközben a szolgáltatás biztonsága és színvonala csaknem ugyanolyan. Az 1-9 fős, úgynevezett mikro-vállalkozások közül minden 10-ik kábeltelevíziós hozzáférést használ, igaz, ennek a részesedése az ADSL-hez képest folyamatosan csökken.

Analóg, ADSL vagy kábeltévé?

Nem csak az igényeink, de a lakóhelyünkön meglévő infrastruktúra is alapvetően meghatározza, hogy milyen szélessávú technológiák közül választhatunk. Otthonra a legkezenfekvőbb választás az ADSL vagy a kábeltévé, amelyekre körülbelül azonos, bruttó 11-13 ezer forintos havi díjért fizethetünk elő. A sávszélességek a két technológia esetében ugyancsak hasonlóak, hiszen 512 kbps alatt már nem találni kábeltévé hozzáférést, de a legolcsóbb ADSL csomaggal is legalább 384 kbps-mal számolhatunk, míg az átlag ma már itt is inkább az 512 kbps. Jó tudni, hogy mindkét technológia aszimmetrikus, azaz a fel- és a letöltési sebesség különböző, s mivel leginkább otthoni felhasználókról van szó, logikusan az utóbbi a nagyobb. Az ADSL előnye, hogy itt az adatkapcsolati csomópont és a számítógépünk közötti kábelszakaszt internetezőskor csak mi használjuk, így forgalmi dugó is ritkábban fordulhat elő. Ugyanakkor a kábeltévé mellett azt, hogy ha az ADSL-t választjuk, akkor bizony a vezetékes vonalat már aligha mondhatjuk fel, még akkor sem, ha azt beszélgetésre már alig használjuk. Ez pedig, köszönhetően a havi előfizetési díjnak, bizony alaposan megdrágítja az

A nagyobb városok mindegyikében elérhető az ADSL szolgáltatás

szes vállalkozás mintegy 32 százaléka – ugyanakkor analóg, modem hozzáférést használ, míg az 50 főnél többet foglalkoztató vállalatokra inkább a bérelt vonal jellemző. A szervezetek csaknem fele ugyancsak bérelt vonalat használ.

Az ADSL technológiát a cégek körülbe-

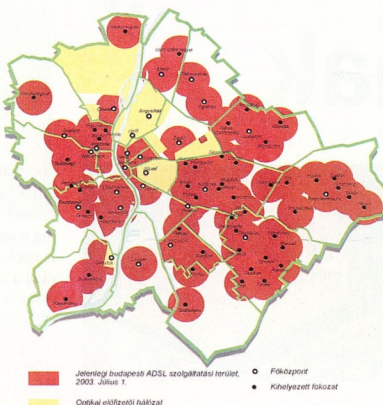
ADSL-t, ráadásul feleslegesen. Az ISDN egy ma már idejét múlt technológia, legalábbis az otthoni internetezők számára sem árban, sem sebességben nem veszi fel a versenyt a már bemutatott ADSL és kábeltelevíziós hozzáférésekkel. Az ISDN egy vagy több egyidejű digitális összeköttetésen keresztül szintén lehetővé teszi a nagy sebességű, jó minőségű hang-, adat-, szöveg- és képinformációk bármiféle kombinációjának küldését és fogadását. Az internet-csatlakozáshoz speciális ISDN-modemre van szükség. Ez a módszer azonban keskeny sávú hozzáférést nyújt (a két csatorna összevonásával is legfeljebb 128 kbps a le- és feltöltés sebessége), továbbá nem biztosít állandó kapcsolatot. Kisebb vállalkozásoknál, irodákban viszont hasznos lehet az ISDN, s ha már van, elfogadható módon lehet vele internetezni.

Bár a modernes hozzáférés a legnagyobb jóindulattal sem nevezhető szélessávú technológiának, pár tulajdonságát mégis érdemes bemutatni, hiszen így az előbbi hozzáférések előnyeit talán még szembetűnőbbek. A modernes hozzáférés ugyancsak a telefonvonalat használja, mégpedig úgy, hogy a modem feltárcsazza az internet-szolgáltató szerverét, és ha létrejött a közvetlen kapcsolat, azon keresztül juthatunk ki a világhálóra. Így miközben internetezünk, a vezetékes telefonon ismerőseink nem érhetnek el bennünket, hiszen a vonal foglalt, ami egy családban, ha a gyerekek állandóan a hálón függ, bizony kellemetlen lehet. A modernes hozzáférés másik gyengéje a kicsi, legfeljebb 56 kbps-os adatátviteli sebesség, amely a kilencede egy átlagos szélessávú hozzáférések. Kényelmetlenül teszi a modernes hozzáférést az is, hogy a csatlakozás minden esetben egy hosszadalmas, körülbelül fél perces procedúra, nem beszélve arról, ha a szolgáltatónál éppen nincs szabad modem, újra kell próbálkoznunk. A lassúság és a kényelmetlenség ellenére ráadásul még az ár sem kedvezőbb, hiszen az internet-szolgáltató szervere és a számítógépünk közötti helyi telefonkapcsolat van, ami ha megelégedezünk magunkról, a kedvezményes internetes tarifák ellenére is borsos számlát eredményezhet. Amennyiben havi előfizetésünk van, ehhez jön még

hozza a kiválasztott hozzáférési csomag havi díja, igaz már léteznek olyan csomagok is, amelyek a telefon és az internetezés költségeit egyaránt tartalmazzák. A modernes csomagoknál tehát általában nem kalkulálhatunk fix költséggel, míg az ADSL és a kábeltelevíziós hozzáféréseknel a használattól független, fix átalánydíjat fizetünk.

Hol érhető el a széles sáv?

Mivel a szélessávú internet-hozzáféréshez szükséges infrastruktúra kiépítése bizonyos lélekszám alatt nem kifizetődő, az *Informatikai és Hírközlési Minisztérium* pályázatot írt ki, támogatandó a kistelepülé-

Budapestben mind kevesebb az ADSL „mentes” terület

lések infrastrukturális fejlesztéseit. Ennek eredményeként több távközlési szolgáltató is jelentős fejlesztésekbe kezdett.

A Matáv kistelepülési ADSL programjának köszönhetően az ADSL ma már az egészen kis helységekben is elérhető lehet, amennyiben sikerül összegyűjteni a cég által meghatározott minimális ügyfélszámot, ami településenként változó, 10-50 között változhat. Ez a program természetesen csak a Matáv szolgáltatási területére érvényes. Az *Eritel Rt.* ugyancsak jelentős ADSL fejlesztésekbe kezdett, ennek keretében legutóbb a 77-es kiskunhalas, a 78-as kiskörösi és a 79-es bajai primer körzetekben lett elérhető az ADSL szolgáltatás. A távközlési cég az *Ericsson* újonnan kifejlesztett *Ethernet DSL Access (EDA)* rend-

Hazai helyzetkép

Magyarországon jelenleg a lakosság körülbelül 21,6 százaléka internetezik több-kevesebb rendszerességgel, míg a háztartások közül minden tizedik – pontosabban 11 százalék – kapcsolódott rá eddig a világhálóra. Ezek a számok egyfelől öröndetesekek, hiszen nyár elején a magyar internetezők aránya még alig érte egy a 15 százalékot, amivel a régióban mindössze Romániát (14 százalék), Jugoszláviát és Bulgáriát (13-13 százalék) előztük meg, így legalább a sereghajtókkal szemben sikerült némi előnyre szert tennünk. Az Európai Unióhoz 2004-ben csatlakozó országok közül Szlovénia áll az élen, nem is akármilyen eredménnyel, hiszen a maga 40 százalékos internet-penetrációjával jócskán megelőzi a 33 százalékot elérő Olaszországot és Franciaországot, valamint a 22 százalékos Spanyolországot is.

szert telepíti, amellyel igénytől függően 384, illetve 512 kbps letöltési sebesség érhető el. Az Eritelnek a jelenleg bekötött 21 településen – Baja, Bácsalmás, Császártöltés, Dávod, Fajszt, Hajós, Jánoshalma, Jászszentlászló, Kalocsa, Kelebia, Kiskörös, Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Kumfihért, Soltvadkert, Madaras, Mélykút, Miske, Páhi, Sükösd és Tompa – valamivel több mint 300 előfizetője van. A közeljövőben további öt települést kapcsolnak be az ADSL vérkeringésbe, így hamarosan Hartán, Dunaszentbenedeken, Érsekcsanád, Dunavecsné és Fülöpzálláson is elérhető lesz a szélessávú internet.

Hiába az intenzív fejlesztések, valószínűleg mindig lesznek az országnak olyan területei, ahová nem jut el sem a kábeltelevízió, sem az ADSL. Az ezeken a területeken élőknél jelenthetnek mentőövet az olyan alternatív megoldások, mint amilyen a *Matáv Sky DSL* szélessávú, műholdas internet-szolgáltatása is. A *Sky DSL* szélessávú, akár 768 kbps sebességű internetkapcsolatot biztosít azoknak a helyeken is, ahol más szolgáltatás nem érhető el. A technológia lényege, hogy a feltöltés, azaz a számítógépünkről kifutó kérések továbbra is a modernes keresztül mennek el, míg a nagyobb „falatot” jelentő letöltések műholdon keresztül hajthatjuk végre.

Fülöp Norbert
norbert.fulop@cipanorama.hu

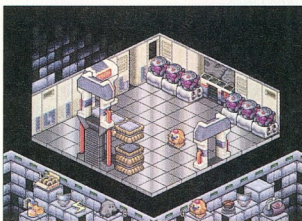
Játszani mindenki szeret – még az is, aki azt mondja, hogy nem... Gondoljunk csak bele: a sportközvetítések, a lottó, a Windows pasziánsza, a sakk vagy a tenisz, kollégáink ugratása, féltve őrzött autónk „tuningolgatása”, csütörtök esti pókerpartik, zenegyűjteményünk rendezgetése... A maga módján ez mind-mind játék – mi pedig szeretjük és műveljük őket.

Játékok az egész családnak

Ebben a kis összeállításban nem kisebb dologra vállalkoztunk, mint a legjobb, semmilyen korlátozást nem tartalmazó ingyenes, ám teljes (tehát nem próbaverziós vagy időkorlátos) játékok összegyűjtésére és bemutatására. Ezeknek a játékoknak a minősége egyáltalán nem marad el a kereskedelmi forgalomban kapható szoftverekétől. Ezt a kis gyűjteményt nyújtjuk át most sok szeretettel az egész családnak, hiszen az itt bemutatott játékok között éppúgy van komoly, gazdasági stratégia-szimuláció (az idősebb korosztálynak), mint ahogy helyett kaptak a fiatalok kedvenceit, az ügyeségi, sőt a hacker-szimulátor játékok is.

Head over Heels

A *Head Over Heels* (durván „fejtől a lábbig”) nevű játék 1987-ben látott napvilágot ZX-Spectrum, illetve később Commodore számítógépeken. Sikere még a játékok kiadó cégét, az Ocean-t is megdöbbentette: a HOH évekig vezette az eladási listákat, a játékmagazinok és -műsorok az egekig magasztalták korát meghaladó (izometrikus) háromdimenziós grafikája és komplex, hosszú és élvezetes játékmenete miatt, sőt elnyerte a *Minden idők legjobb izometrikus kalandjátéka* címet – és ezt a tituluszt azóta sem hódította el tőle senki. És persze főleg a hihetetlen változatoság mi-

A megunthatatlan klasszikus, felújított formában...

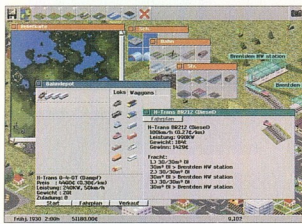
att: ebben a játékban szinte minden feladatnak külön megoldása van, ráadásul olyan változatos helyszíneken bolyonghatunk mint egy holdbázis, az ókori Egyiptom, szafari park, rejtélyes kastély és még sorolhatnánk... Azóta persze eltelt húsz év, és mi, Tomaz Kac és Graham Goring (illetve még néhány lelkes programozó, zenész és grafikus) jóvoltából teljesen felújított, a

kor grafikai követelményeinek megfelelő, ám az eredeti játékmenettel teljesen meg egyező verziót játszhatunk. Az alaptörténet nagyon egyszerű: két cimborá eltéved, a játékos dolga pedig az, hogy kivezesse őket a különböző rejtélyes labirintusokból. A két cimborá nem más mint „Head” és „Heels”: az egyikük egy nagy fej (nagyon aranyos), a másik értelemszerűen a test (szintén nagyon aranyos figura). Mindegyikük más-más tulajdonságokkal rendelkezik és más-más feladatok megoldására képesek. Hol az egyiküket, hol a másikat irányítjuk, ha azonban sikerül őket egy helyre vezetni a labirintusokban, akkor „összerakhatjuk” őket. A játék nagyon hosszú és komplex, valamint megfelelően nehéz ahhoz, hogy ne unjuk meg egyhamar.

Simutrans

A *Simutrans*-ot Hansjörg Malthaner fejlesztési szabadidejében. Ennek a remek játéknak Windows, Linux és BeOS verziója is létezik (mellékletünkön a Windows verzió kapott helyet). A Simutrans a népszerű *Railroad Tycoon* nevű stratégiai-szimulációs játék hagyományait követi. A grafikai megvalósítás leginkább a 90-es évek nagy slágerére, a *SimCity*-re hasonlít – s egy ilyen jellegű játéknak tökéletesen elég is annyi grafika.

A Simutransban a játékos egy kezdő szállítványozási cég vezetőjét alakítja: a feladata, hogy busz- és vasúthálózatokat hozzon létre a városok között és a városokban. Ha megvan az alap úthálózatunk, valamint vonataink, állomásaink és rakta-
raink – akkor indulhat a kereskedés! Ahhoz, hogy gazdaságilag sikeresen menedzseljük virtuális cégünket (magyarul ne menjünk csödbe), nagyon gondosan kell megválogatnunk, hogy mit-hova és mennyiért szállítunk. Ez nem lesz egyszerű, főleg azért mert nem csak mi vagyunk az egyedüli vállalkozók a Simutrans világában: az ellenfeleink is mindent megtesznek majd, hogy elhalaszítsák előlünk a legjobb útvonalakat!

Vonatok és gazdasági szimuláció minden mennyiségben

A játék installálása azonban (sajnos) nem egyszerű. Először is létre kell hoznunk egy mappát (pl. C:\games\), majd a *simubase_0_82_10exp.zip* nevű fájlt kell ide kicsomagolnunk. Ez egy C:\games\simutrans könyvtárat hoz létre. Ha ezzel megvagyunk akkor a *simuwinn32_0_82_10exp.zip* nevű állományt kell kicsomagolnunk szintén a C:\games-be (tehát nem az újonnan létrejött c:\games\simutrans-ba!) – és készen is van! A játék ezek után a *simutrans.exe*-vel indítható.

GeneRally

Ez a mókás szöveccs egy igen érdekes autóversenyzős (mert igazi raliról jelen esetben szó sincs!) játékot takar, ami főleg a fiatalabb korosztály kedvence lehet, de az idősebbek is könnyen a rabjává válhatnak. Hogy miért? A *GeneRally*-t játszhatjuk egyedül (persze ebben semmi „buli” sincsen), de játszhatjuk a barátainkkal is, egymás ellen, egyszerre maximum hatan. Ez utóbbi esetben a hangulat garantált – aranyos kis autóinkat felülvezetből frányítva, mindenféle verseny módok és rengeteg pá-

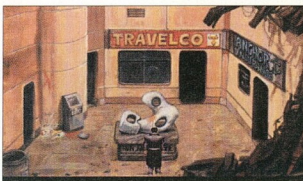
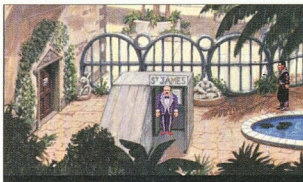

A grafika egy röhej, de a játék egyszerűen megunthatatlan!

lya közül választva nagyon jó hangulatú versenyeket játszhatunk. (Ellenfeleink autóját természetesen buzdogn kell lökdösnöni, illetve egyéb piszkos trükkökkel is próbálkozhatunk – kötelező is, mert ha fair játékosok vagyunk, akkor garantáltan veszítünk). A *Generally* népszerűségét jól példázza, hogy a játék rajongói több mint húsz nyelvre lefordították a párbeszéd-paneleket - természetesen magyarra is. Ha nyelvi támogatást is szeretnénk, akkor egy kis kiegészítő fájlt is telepítenünk kell. A magyar kiegészítés a (játék mellett) szintén megtalálható mellékletünkön. Mi több, az internetről rengeteg további pályát is letölthetünk (<http://generally.racesimcentral.com>).

Beneath a Steel Sky

A *Beneath a Steel Sky* igazi sci-fi kalandjáték, más néven *point&click adventure*. Utóbbi kifejezés játékos nyelven annyit tesz, hogy egyszerű egérklikkelésekkel írta-

Hihetetlen nyomozás és cyberpunk kalandok – a város alatt...

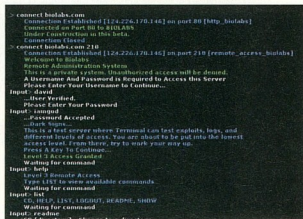
nyitjuk főhősünket a képernyőn, miközben a többi szereplővel beszélgetünk, nyomozunk vagy éppen tárgyakat használunk. Ebben a kalandban *Robert Frostert* alakítjuk aki a *Union City* nevű városban keresi a válaszokat saját múltjáról kapcsolatban... Robertet még kislíú korában szerette volna édesanyja „kicsempészni” *Union City*-ből, ebből a bűnös, korrupt és veszélyes városból. Ám a helikopter, amelyen menekültek, lezuhant, Robert édesanyja pedig életét vesztette. Felnötként a főhős visszatér a városba, hogy tisztázzon pár dolgot, valamint szeretné megtalálni az apját is – közben azonban rengeteg veszélyes és érdekes kalandba bonyolódik...

A *Beneath a Steel Sky* története és játékmenete a maga idejében (1994) forradalmnak számított : a sztori számos elemét azóta többször felhasználták más játékokban, illetve filmekben (ha játék közben figyelünk, könnyen rájöhethünk melyek ezek!). Tíz évvel a játék megjelenése után immáron ingyen élvezhetjük Robert kalandjait (annak idején PC-re és Amigára készült, kereskedelmi forgalomban napjainkban már nem kapható).

A játék „feltámadásában” nem kis szerepet játszik napjaink Mátrix- és cyberörllete: a *Beneath...* ugyanis egy igazi cyberpunk kalandjáték. A játék mai szemmel is csodálatos grafikája *Dave Gibbons* képregényrajzolónak köszönhető. A játék futtatásáért a SCUMM engine felelős, amely egy 1987-es fejlesztés, ám a mai napig jelennek meg újabb verziói; pontosan abból a célból, hogy régi (nem ritkán több mint húszéves) adventure játékok, mint például a klasszikus *Maniac Mansion*, illetve a *The day of the tentacle* és társaik futtathatóak legyenek napjaink számítógépein is. A játék installálása előtt a SCUMM engine-t is fel kell telepítenünk: a SCUMM *scummvm-0.5.1-win32.exe* néven CD-/DVD-mellékletünkön is megtalálható.

DarkSigns

Ha egy játéknak egyáltalán nincs grafikája, akkor hogyan lehet mégis jó? Nos a *DarkSigns* megcáfolja azt a tévhitet, miszerint egy játék csak akkor jó és érdekes, ha felvonultatja a legújabb 3D-s trükköket. Ennek a játéknak ugyanis „nincsen” grafikája, a játékos egy konzol előtt ülve pötyögi be a parancsokat, mintha csak egy virtuális Unix szerver előtt ülne... S hogy mégis

Szervek feltörése, jelszóadás és vírusírás – persze mindez csak játékos

mitől jó és érdekes? Nos azért, mert a DarkSigns egy hacker-játék, sőt inkább hacker-szimulátor. A játékos egy kezdő hacker alakát, akinek kezdetben csak pár alapvető szoftver (pl. jelszótoró és hasonló) áll a rendelkezésére, valamint egy e-mail program. A parancsokkal való ismerkedés és a program nyelvének megismerése után (ennek a játéknak saját programozási nyelven van, a *DarkScript*) megkapjuk első megbízásunkat e-mailben: fel kell törnünk egy szerveret, és el kell lopnunk egy fájlt. Ha ez sikerül (és nem kapunk el), akkor további, egyre nehezebb megbízásokat kapunk – némelyik küldetés képes több napos fejtörést is okozni... A beépített editor segítségével saját szoftvereket írhatunk, ha esetleg a beépített programok nem felelnek meg a célnak, de az internetről (<http://www.darksigns.com>) is letölthetünk mindenféle hacker segédeszközöket és vírusokat.

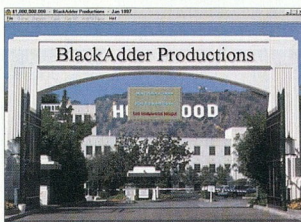
Hollywood Mogul

Bár ebben az összeállításban csak teljes verziós játékokat mutatunk be, a *Hollywood Mogul* mégis demóverzióban képviselteti magát. Hogy miért került mégis ide? Egyrészt azért, mert a demó annyira jól játszható, hogy szinte teljes játéknak számít, másrészt a HM egy annyira remek és különleges kis játék, hogy kár lett volna kihagyni.

Melyikünk ne álmódzott volna már arról (főleg egy-egy rosszabb filmet látva a moziban), hogy filmet forgat? Nos, a HM-ben végre lehetőségünk nyílik kipróbálni magunkat. Először is meg kell alapítani saját stúdióinkat, majd miután elneveztük (a *Warner Bros* név sajnos már foglalt, de *Warner Bors* még lehetünk) máris kezdődhet az álmogyártás! Rengeteg beépített forgatókönyvből választhatunk (a komédiától a horrorig minden van), de ha egyik sem tetszik, akkor „írathatunk” is egyet – ez az általában megadott jellemzőpontok alapján készül majd el. Ha megvan a könyv, akkor már csak ki kell választanunk a rendezőt, a színészeket (a sztárok sajnos drágák, eleinte csak olcsó színészekkel kísérletezzünk), a helyszínt (a stúdió mindig olcsóbb, mint a külső helyszín), a film bemutatójának napját, a posztereket és a reklámokat, a zenét és minden egyébét.

Ez persze nem mondható könnyűnek, hiszen eleinte a pénzünk is kevés, ráadásul az idő is sűrűen: valószínűleg nem akarjuk, hogy remekművünk lemaradjon az Oscar jelölés lehetőségéről...

Ha ügyesek voltunk, akkor nemsokára dől a pénz a kasszába és kezdődhet a szuperprodukciók gyártása. Ha nem, akkor megmaradunk a kis költségvetésű művészfilmeknél. Ez a játék mindkét esetben remek szórakozást ígér!

Készül a forgatókönyv, válogatjuk a színészeket – reszless Andy Vajna!

Freeciv

A *Microrose* klasszikusát, a *Civilization* sorozatot minden játékrangjog ismeri. Nos, a Freeciv mindent tud, amit csak egy „Civ” játéknak tudnia kell, egyetlen hátránya, hogy a grafika kicsit funkcionálisabb, mint a kereskedelmi forgalomban kapható verziók esetében. Cserébe viszont egy ingyenes, és hihetetlenül komplex játékot kapunk, gyakorlatilag megunthatatlan ja-

Nem túl szép, de évekig el lehet játszani vele – egyszerűen megunthatatlan

tékmenettel. A játék célja: építsünk városokat, ezeket fejlesszük fel annyira, hogy képesek legyenek hadsereget előállítani, majd a hadsereggel foglaljuk el az ellenfél városait, és így tovább. (Annak idején ezt csinálta egy Caesar, meg egy Napóleonnak nevezett fickó is, és még sokan mások...)

Ez persze nem ilyen egyszerű: a játék elején három emberkénk van: két telepes és egy felfedező. Ezekkel kell úgy ügyeskedni, hogy városunk (a későbbi kapitólium) jó helyen legyen nyersanyagok, védetség és minden egyéb tekintetében, akárcsak az életben. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy találmányokat, fegyvereket fejleszhetünk, világcsodákat építhetünk, sőt még az államformát is meghatározhatjuk. A játékhoz pályaszerkesztő és rengeteg más kiegészítő is tartozik, ezekből néhány megtalálható a CD/DVD-mellékletünkön. Játszhatjuk a gép ellen vagy hálózatban is – hódítók és császárok, kalandra fel!

Titans of Steel

A *Titans of Steel* komplexitása, mondhatni, lenyűgöző: magunk tervezhetünk robotokat, a legapróbb részletektől a végső simításokig. Kiválaszthatjuk, hogyan nézen ki, eldönthetjük milyen fegyvereket pakolunk rá és így tovább...

Ha elkészült álmaink robotja, máris kideríthetjük: vajon megállja-e a helyét a csatamezőn. A játék újrajátszhatósági érté-

Hatalmas robotok és nagy csaták – nem könnyű, de izgalmas játék.

ke nagyon magas, hiszen több robotot is készíthetünk, bármikor módosíthatjuk őket ráadásul a pályákat is generálja a játék – két egyforma csata tehát sohasem lesz. A harc egy hatszögrek felosztott területen zajlik, TBS azaz turn-based (körönkénti) módban. Játshatjuk a gép ellen vagy hálózatban is (maximum négyen).

Orbiter

Az *Orbiter* egy olyan űrhajós játék, amelyben nem lesznek idegenek, nem kell lézerfegyverekkel lövöldöznünk, még csak egy fránya alien-inváziótól sem tudjuk megvédeni bolygónkat; mivel ilyen sincs a játékban. Cserébe viszont teljes realizmust kapunk: a Kennedy űrközpontból kell felszállnunk, létező űrrepülőgép-modelleket irányítva. A megoldandó feladatok egyáltalán nem unalmasak: néha egy műholdat kell pályára álltanunk, szállítmányt kell vinnünk a nemzetközi űrállomásra és hasonlók.. éppen úgy mint az életben!

A játék grafikája lenyűgöző: utazásaink alatt a naprendszer összes bolygóját megcsodálhatjuk, sőt le is szállhatunk például a Holdra, ha elég ügyesek vagyunk. A játék honlapjáról külön letölthetjük a Föld, a Mars és a Hold részletesebb felszínét is: ezeket telepítve valóban „élhető” bolygókat kapunk. Azonban jobb, ha felkészülünk rá: az Orbiter annyira komolyan veszi

a szimulációt, hogy bizony jónéhány órába beletelik majd, mire egyáltalán megtanulunk felszállni (a leszállásról vagy dokkolásról már ne is beszéljünk)!

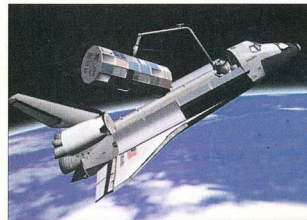
A játék mind a két (*orbiter031105_base.zip* és *orbiter031105_tex.zip*) csomag telepítését igényli: az egyik maga a program, a másikban pedig a textúrák (grafika) vannak.

Pekka Kana 2

Egy igazi platform játék, a klasszikus *SuperFrog* és *Mario* hagyományait követve – főleg a fiatalabb korosztály számára garantált szórakozás. A főhős, akit irányítanunk kell, *Pekka*, a kakas (szuperkakas?). Pekka Finnországban él egy farmon, és a feladata, hogy őrizze a baromfibódot és a csirkéket. Egy nap azonban szörnyű dolog történik: az összes csirke eltűnik! Pekka elindul, hogy visszaszerezze a pipiket, és bosszút álljon a főgonoszon...

A feladatunk a szokásos: tárgyak és bónuszok megkeresése, ellenfelek kikerülése vagy megsemmisítése, és a kijárat megkeresése minden pályán. No és persze (jó kahaszhoz illően) a csirkék megmentése a gonosz ellenfelek karmaiból. Közben persze több feladvánnyal is találkozunk majd, amelyekhez hangulatos, rajzfilmyszerű grafika és könnyű kezelhetőség társul.

A *Pekka Kana* több mint tizenöt nyelvet támogat, a magyar nyelvű csomag *hunga-*

Egy űrrepülőt vezetni nem könnyű – még akkor sem, ha lövöldöznünk sem kell!

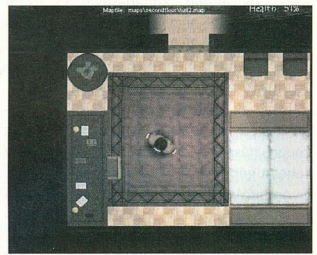

Pekka a szuperkakas – szép grafika és könnyű kezelhetőség.

rian.txt néven megtalálható a játék könyvtárában. A játék telepítése után a nyelvi csomagot egyszerűen másoljuk be a program könyvtárba, és máris készen van a magyaráítás.

Fiend

A híres *Resident Evil* és *Alone in the Dark* nevű akció/horror kalandjátékok ihlették a *Fiend* nevű játékot. A játék története nagyon jó (direkt nem löjük le a poént), a cselekmény pedig izgalmas és változatos: a meglepetések és a feszültség garantált, a Fiend-ben soha nem lehetünk bizto-

Horror és izgalom – angol nyelvtudás kötelező!

sak semmiben. A játék során, azon kívül hogy kalandozunk és barangolunk a főhőssel, nyomoznunk is kell – kutakodhatunk a könyvtárban, beszélgethetünk a játékban feltűnő szereplőkkel, felszerelési tárgyakat találhatunk és használhatunk – minden megvan benne, ami egy jó adventure/action játékba kell! Érdekesség, hogy a grafika ún. „tíleset” alapokon nyugvó, kétdimenziós (felülnézetes) – ennek ellenére felveszi a versenyt a modern játékokkal: valós idejű fényhatások, 65 ezer szín és részletes textúrák, füst, tűz és vér.

Henryke csaba.kazari@cpanorama.hu

A szélessávú internetkapcsolatok terjedésével egyre nő az igény az otthoni és kis irodai számítógépes hálózatok kialakítására. Cikkünkben bemutatjuk, hogyan lehet pár perc alatt vezeték nélküli hálózatot kialakítani, akár a hálózobánkban is. A hálózat védelméről pedig „Gyakorlat” rovatunkban olvashatnak.

Az internetmegosztás és a számítógépek hálózatba kötése korábban nagy szakértelemet és tetemes költségeket igénylő feladat volt. A hálózati eszközök árának zuhanásával és ezzel párhuzamosan, az általuk nyújtott szolgáltatások bővülésével viszont már különbözőbb skaktudás nélkül is gyorsan kialakíthatunk kisebb hálózatokat manapság.

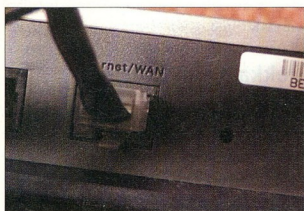
Ezeknek többféle célja lehet. A leggyakoribb a szélessávú internet kapcsolat megosztása a gépek között. További igény lehet a gépek erőforrásainak (merevlemez, nyomtató) a megosztása. És ne felejtsük el az egyre népszerűbb, hálózatban is működő játékokat sem.

A továbbiakban bemutatott hálózattal, a felsorolt célok mindegyikét elérhetjük, és ahol ez nehezős lenne, még a vezetékzezőssel sem kell bajlódnunk.

Hozzávalók

A helyi hálózat kialakításához és a szélessávú internet megosztásához egy úgynevezett *kábel/DSL routerre* lesz szükségünk. Példánkban egy *Belkin* gyártmányú eszközt használtunk, a beállítások legnagyobb része azonban más készülékeknél is hasonló. Eltérés esetleg az egyes funkciók elnevezésében, az adminisztrációs felület kialakításában és néhány extraszolgáltatásban lehet. Azonban biztosak vagyunk abban, hogy ha más gyártmányt

Háló a hálóban

Az első lépés az internetkapcsolat csatlakoztatása

használnak, ezek a kis eltérések nem fognak gondot okozni.

A kábel/DSL router több feladatot is képes ellátni. Egyrészt *sztetosztja a kábelen vagy az ADSL vonalon érkező internetkapcsolatot*, másrészt vezérli a hozzá csatlakoztatott gépek közötti kapcsolatot. Képes úgynevezett *DHCP szervertként is működni*, azaz a hálózatba bejelentkezett eszközöknek egyedí IP-címet kiosztani. A mintahálózat kialakításánál azokra is gondoltunk, akik nem szeretnék kábelekkel behálózni a lakásukat és átfúrni a falakat, és azokra is, akik esetleg a nem túl távoli szomszédjukkal szeretnének számítógépes hálózati játékokat játszani. Ezért esett a választásunk a *Belkin 54g Wireless Cable/DSL Gateway Router-re*, így vezeték nélküli is tudtunk gépeket csatlakoztatni a hálózatba.

Természetesen a számítógépekben is szükség van egy-egy hálózati kártyára. A jelenleg kapható kártyák legtöbbje 10/100 Mbit/s, így akár másodpercenként 100 Mbit is tudunk a belső hálózatban mozgatni, ami nem hátrány, ha nagyméretű állományokat, például CD- vagy DVD-tartalmakat akarunk az egyik gépről a másikra tölteni. Azokba a számítógépekbe, amelyeket nem akarunk vagy nem tudunk kábelekkel összekötni, egy-egy WLAN kártyára lesz szükségünk. Ha esetleg hordozható gépeket is szeretnénk használni a hálózatban, érdemes ezeket vezeték nélküli megoldással csatlakoztatni. Ha a mobil eszközben nincs beépített WLAN csatlakozás, akkor a PCMCIA porton keresztül tudjuk ilyenl bővíteni azt.

A WLAN csatlakozás akkor is jó megoldás

lás lehet, ha a felettünk, alattunk, mellettünk lakókkal szeretnénk hálózati játékokat játszani. Ekkor a PC-be a hagyományos hálókártya helyett egy WLAN kártyát kell elhelyezni.

Csatlakozás a külvilághoz

A hálózat kialakításának első lépéseként a már meglévő internetkapcsolatot kötik át a routerre. Az összes eszköz (számítógép, kábel vagy ADSL modem, router) áramtalanítása után az ADSL- vagy kábelmodemből érkező kábelt húzzuk ki a számítógépből, és csatlakoztassuk a router *Internet/WAN* feliratú pontjához. A példában használt routerhez négy PC-t csatlakoztathatunk vezetéklen keresztül. Ehhez a LAN 1-2-3-4 aljzatokat használhatjuk. Kössük össze a routerhez kapott hálózati kábellel a routert és az egyik számítógépet. Ezzel a géppel tudjuk a legelső alkalommal elérni a router adminisztrációs felületét. A későbbiekben majd a hálózat bármelyik számítógépről elérhetjük ezt az oldalt.

Ezek után indítsuk újra a kábel/ADSL

A router elején ellenőrizhetjük a csatlakoztatott eszközöket

modemet, a routert és végül a már hálózatba kötött számítógépet. Ha mindent helyesen csatlakoztattunk, akkor a routeren világitania kell a *Connected*, a *WAN* és az egyik LAN LED-nek.

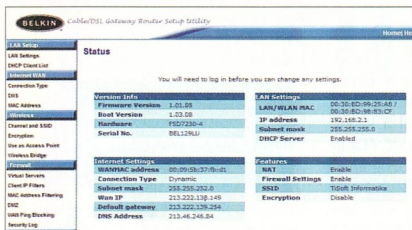
Ne felejtsük el a számítógép hálózati be-

A router bekapcsolása után világitania kell a WAN LED-nek

állításainál kijelölni az IP- és DNS-címet automatikus lekerézőzést.

Nyissunk meg egy böngészőablakot a számítógépen, és írjuk be az URL mezőbe

A router bejelentkező oldalán láthatjuk a legfontosabb beállítási adatokat

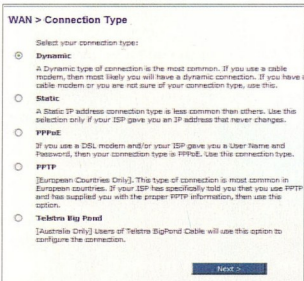
a router címét, ami esetünkben 192.168.2.1 lesz. A router címét a felhasználói leírásban találhatjuk meg, általában 192.168.x.1 formátumú lesz.

A böngészésben azonnal megjelenik a router adminisztrációs menüje, amelynek a segítségével elvégezhetjük a további beállításokat.

Az internetkapcsolat

A hálózat kialakításával az egyik alapvető célunk az volt, hogy meg tudjuk osztani az internetet. Ezt a WAN beállítások menüpontban végezhetjük el. Ahhoz, hogy időig eljussunk, egy azonosítótól és jelszótól kell bejelentkezni a router-hez. Az alapértelmezett bejelentkezési adatokat a felhasználói leírásban találjuk meg. Érdeemes a gyári értékeket megváltoztatni, hogy illetéktelenek ne tudják átállítani router beállításait.

A WAN adminisztrációs oldalán választhatjuk ki, milyen internetkapcsolattal rendelkezünk. Kábeles kapcsolat esetén a dinamikus beállítást kell választani, míg a másik elterjedt kapcsolat, az ADSL esetén a PPPoE a megfelelő válasz-

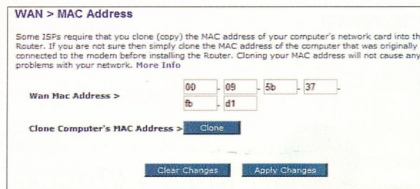

Az internetkapcsolat beállítására szolgáló oldal

tás. Míg az első esetben a szolgáltatónkhoz való bejelentkezéshez nincs szükség másra, addig az ADSL összeköttetésnél még meg kell adnunk a felhasználónevet és a jelszót is. Ezek után a router már önállóan gondoskodik az internetkapcsolat létrehozásáról.

Fontos megjegyezni, hogy minden hálózati eszköznek létezik egy úgynevezett fizikai címe (MAC Address).

A routernek is van egy ilyen címe, ami természetesen különbözik annak a hálókártyának a címétől, amelyhez korábban a kábel vagy az ADSL modem csatlakozott. Ez gondot okozhat abban az esetben, ha a szolgáltató csak adott MAC address-ről engedélyezi a bejelentkezést. Ezért van egy

Bizonyos esetekben meg kell változtatni a router fizikai címét

olyan lehetőség, hogy beállíthatjuk a router fizikai címét. Ha a routernek azt a címet adjuk, amit azé a kártyáé, amelyhez a szélessávú modem csatlakozott, már meg is oldottuk a problémát.

További gépek csatlakoztatása

Ha az alapbeállításokat elvégeztük, és ellenőriztük, hogy jól működik-e az internetkapcsolat, következhet a további PC hálózatra csatlakozás és a router működésének testre szabása.

A vezetéklen keresztül csatlakoztatott számítógépek esetében mindössze annyi a dolgunk, hogy a router még szabad LAN csatlakozóba kössük a PC-től érkező kábel. Ha bekapcsoljuk ezeket a gépeket, már a routertől fogjuk megkapni az IP-címünket és a még szükséges internetbeállítási adatokat.

A vezeték nélküli eszközök csatlakoztatásával még kevesebb a dolgunk: mindössze be kell kapcsolni azokat, és ki kell

választani a megjelenő hálózatot. Fontos azonban megadni, hogy a WLAN csatlakozás Infrastructure típusú legyen. A WLAN adminisztrációhoz érdemes a routeren is megváltoztatni néhány gyárilag beállított paramétert. Az egyik ilyen a vezeték nélküli hálózat neve. Itt tetszőleges szöveget adhatunk meg, ami majd a hálózathoz csatlakozni kívánó eszközökön is látszik.

Biztonsági beállítások

Állandó, nagy sávszélességű otthoni vagy kis irodai internetkapcsolat esetén fokozottan ki vagyunk téve külső támadásoknak. Szerencsére a routerek komoly hardveres tűzfalát tartalmaznak, amelyet alapértelmezésben bekapcsolt állapotban találunk. Csak nagyon indokolt esetben érdemes ezt kikapcsolni. Aki azt hiszi, az ő hálózatára senki sem kíváncsi és az ő gépere senki sem próbál betörni, annak javasoljuk, nézze meg a routerének naplófájlját. Már a tűzfal rövid használat után is látni fogja, hogy számos támadást hűsített meg a rendszer.

Vannak azonban olyan esetek, amikor a tűzfal megakadályozza bizonyos programok működését. Ezek lehetnek hálózatos játékok, internettelefonok, üzenőrendszerek vagy online rádió és tévéadások. Ha biztosak vagyunk benne, hogy ezek az alkalmazások a tűzfal miatt nem működnek, arra is van mód, hogy egy gépet kivegyünk a tűzfal felügyelete alól. Ne feledjünk azonban, hogy az úgynevezett DMZ (Demilitarized Zone)-ba került eszköz védtelen a külső támadásokkal szemben.

A fizikai címek szűrése

Bizonyára senki sem szeretné, ha illetéktelenek is hozzákapszolódnának a routeréhez. Ennek megakadályozására a legegyszerűbb megoldás, ha MAC address szűrést alkalmazunk. Ekkor egy listában felsoroljuk, hogy milyen fizikai címmel rendelkező eszközök kapcsolódhatnak a hálózathoz. Egy otthoni hálózathoz persze nincs sok esély arra, hogy illetéktelen gépet kössenek valamelyik Ethernet csatlakozó végére, azonban a kisebb irodáknál

már előfordulhat ilyesmi. A nagyobb gond a vezeték nélküli eszközöknél van, mivel egy lappal vagy PDA-val bizonyos távolságon belül, bárki csatlakozhat a hálózatunkhoz. Ezért ha nem szeretnénk, hogy a fölöttünk lévő lakók vagy a házuk előtti padon ülők is a mi internetkapcsolatunkat használják, okvetlen használjuk ezt a biztonsági beállítást.

Wireless > Channel and SSID

To make changes to the wireless settings of the router, make the changes here. Click "Apply Changes" to save the settings. [More Info](#)

Wireless Channel > **11**

SSID > **TiSoft Informatika**

Wireless Mode > **54G-Auto**

Broadcast SSID > [More Info](#)

Protected Mode > **Off**

NOTE: In most situations, best performance (throughput) is achieved with Protected Mode OFF. If you are operating in an environment with heavy 802.11g traffic or interference, best performance may be achieved with Protected Mode ON.

A vezeték nélküli hálózat beállításai

... és a hálózobza

Léírásunkból talán már látható, hogy milyen egyszerűen létrehozhatjuk az otthoni vagy a kisebb irodai hálózatot.

A felhasznált eszközök közül a kábel/DSL router kerül a legtöbbbe, gyártótól függetlenül 40-50 ezer forint körül mozog a vezeték nélküli változat. PC-be való hálókártyát viszont már pár ezer forintért kaphatunk, a vezeték nélküli változat 10-20 ezer forint árá között mozog. Ez utóbbi összegért viszont már notebookba való kártyát is kaphatunk.

Aki most építi ki otthoni vagy kis irodai hálózatát, annak mindenképpen a vezeték nélküli megoldást javasoljuk. Még abban az esetben is, ha már néhány kábeles csatlakozást kiépítettünk, hiszen ezeket to-

Firewall > MAC Address Filtering

This feature lets you set up a list of allowed clients. When you enable this feature, you must MAC address of each client on your network to allow network access to each. [More Info](#)

Enable MAC Address Filtering >

MAC Address Filtering List >

Block	Host	MAC Address	Act
☐	lan1	00098B84B772	Delete
☐	lan2	00030E0E2010	Delete
☐	eth0ipad	0030B894937C	Delete
☐	ath0n	02080D006A6	Delete
☐	eth0	000B8414460A	Delete
☐	eth0	00030E0E2010	Delete
☐	eth0	00062B3C56A	Delete

Érdeemes bekapcsolni a fizikai címek szűrését

vábra is tudjunk majd használni. Az új gépek, notebookok, PDA-k, esetleg asztali PC-k bekapcsolása pedig mindenképpen kényelmesebb lesz WLAN eszközökkel. Arról nem is beszélve, hogy ezekkel nem leszünk helyhez kötve, kényelmesen internetezhetünk vagy dolgozhatunk a lakás bármely pontján, akár a konyhában, az erkélyen, a kertben vagy a hálózobában is.

Gyarmati László

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

SONY

www.tesztvetites.hu Tel.: 487-7060

Egyre világosabban látszanak üzleti céljai...

Ha előadásaihoz Sony Multivetítőt használ, mindenki számára világosabban, és színesebben tudja elmagyarázni üzleti céljait, terveit, javaslatait. Részletgazdag, élethű, és nagy fényerejű képek segítik munkáját. A kis súly pedig lehetővé teszi, hogy előadását ott, és akkor tartsa meg, amikor és ahol csak akarja.

SONY MULTIVETÍTŐK. SEGÍTENEK KIFEJEZNI ÖNMAGÁT

SONY MULTIVETÍTŐ VÁLASZTÉK:

VPL-CS6 SVGA, 1800 ANSI	Extra ár (+ÁFA)
VPL-EX1 XGA, 1500 ANSI	439.000,-
+adunk hozzá egy különleges Sony DVP-PQ2 DVD/CD/MP3 lejátszót.	579.000,-
VPL-CX6 XGA, 2000 ANSI, Memory Stick	779.000,-
+adunk hozzá egy fantasztikus Sony DSC-U30 digitális fényképezőgépet	

Akciónk részleteiért keressen minket!

Sony. Önnel bármire képes.

Floppyland
imaging

Floppyland Kft. - Sony Kivetítő Centrum
1012 Bp. Vérmező u. 6/B. Tel.: 487-7060, Fax: 487-7078

Gyilkos SMS

Egy-két csipogás, és máris itt a baj. A mobiltelefon kijelzője egy új SMS érkezését jelzi. Azonban miután ezt elolvassuk, óriási a bosszúság: semmi sem működik. Mi ennek az oka? Mindez

A Siemens 35-ös az egyik érintett mobil

hackerek meglepetése volna? Valószínűleg nem. Ezt a támadást ugyanis gyerekjáték véghezvinni: a legtöbb Siemens 35 és 45 típusú mobiltelefon elaltatásához csupán egyetlen, egy bizonyos jelsorozatot tartalmazó SMS is elegendő és a kijelzőn máris addig forog a kis homokóra, amíg az akku le nem merül.

Elsősegély: nem minden esetben problémamentes

A Siemens 45 modellek esetében a mentési mód roppant egyszerű: tartsuk a piros (jobb) gombot mindaddig nyomva, amíg a mobiltelefon kikapcsol. Ha ez nem segít, vegyük ki az akkut, majd tegyük újra vissza a készülékbe. Amennyiben ezt követően kitorörljük az SMS-t, a telefon újból működik.

Egy hasonló SMS a Siemens 35 modellek esetében ennél komolyabb következményekkel jár. Ha kivesszük az akkut, majd újból a helyére tesszük, a telefonálás újra lehetségessé válik. Mivel egy SMS azonban csak úgy törölhető, ha azt először megnyitjuk, telefonunk újra és újra lefagy, az SMS pedig tartósan a memóriában mar-

Igy védhetjük magunkat

A következő alapvető tippek lehetnek a segítségünkre:

- Töröljük ki az idegen feladóktól származó üzeneteket.
- Ha lefagyott a mobiltelefonunk, vegyük ki az akkut, várjunk néhány másodpercet, majd tegyük újra vissza, és kapcsoljuk be készülékünket.
- Ha ez sem segít, helyezzük be a SIM-kártyát egy másik típusú mobiltelefonba, és onnan töröljük ki az SMS-t.
- Ha még mindig problémák adódnak, állítsuk be mobiltelefonunkon egy másik SIM-kártya segítségével a gyári beállításokat.

Bármilyen meglepő is, a mobiltelefonunk akár egy ártatlan kis SMS-től is lefagyhat. Ráadásul bizonyos modellek esetében ez a probléma elég nehezen orvosolható.

Cikkünkben ötleteket adunk arra, hogy miként háríthatjuk el az ilyen támadásokat, valamint arra is, hogyan előzhetjük meg a lefagyásokat.

rad. Töröljük ezért a bejövő mappában az SMS-t a *Sidekey* segítségével, ami a telefon jobb oldalán található. Egy további lehetőség módszer lehet, ha kivesszük a telefon SIM-kártyáját, majd ezt egy másik telefonba helyezzük át. Ez a másik telefon azonban semmi esetre se legyen Siemens 35-ös modell.

Ebben a másik telefonban azután kitorörlhetjük azt a bizonyos SMS-t, majd SIM-kártyánkat nyugodt szívvel visszahelyezhetjük a saját telefonunkba.

Firmware frissítés

Az SMS okozta lefagyás a Siemens hotline szerint leggyakrabban a Siemens 35 és 45 típusú mobiltelefonok esetében érzékelhető. Néhány modell esetében – például az S45-nél – a probléma kiküszöbölésére külön firmware frissítés áll rendelkezésünkre. Ennek a patch-nak a telepítéséhez azonban adatkábelre lesz szükségünk. Ráadásul az update is nehezen található meg a www.my-siemens.com oldalon, ezért használjuk a következő közvetlen linket: www.my-siemens.com/com.aperto/MySiemens/Files/Specials/de/gprs.

Az S45 modellek aktuális patch-e (S45_210101_UpdateTool.EXE fájlnev) reken 4,1 Mb-ot nagyságú.

Figyelem: a firmware frissítés hasonló mértékben kockázatos, mint a számítógépen történő BIOS-frissítés. Amennyiben a folyamat megszakad, nagy az esélye annak, hogy ezután mobiltelefonunk többé nem működik.

A 35-ös sorozat készülékei a számítógépen keresztül nem frissíthetők. Amennyi-

Van, amikor már csak egy firmware frissítés segít

ben tartósan gondunk van ezekkel az eszközökkel (például a permanens SMS támadásokkal bombáznak minket), csak egy segítség marad: hívjuk segítségül a Siemens ügyfélszolgálatot. Ezeknél a telefonoknál legtöbbször nincs firmware frissítés.

Tippünk: a telefonunk Firmware verzióját úgy tudhatjuk meg, ha beadjuk a *#06# jelkombinációt, majd megnyomjuk a kijelző alatt található bal gombot. A többi, az S45 esetében előfordulható hiba mérőföldes listáját a www.s45-world.net weboldal alatt találhatjuk.

A Nokia-mobilok is érintettek

Persze nem csak a Siemens telefonoknak vannak hibái. A Nokia 6210 mobiltelefon is megtámadható a Vcard-on keresztül: speciális címfájloktól lefagyhat (www.atstake.com/research/advisories/2003/a022503-1.txt). Ezen kívül a Nokia 6210, 7110 és 3330 típusú telefonok bizonyos SMS szöveges üzenetek miatt is lefagyhatnak.

Vetkőztető szemüveg és lebegő földgömb

Ebben a hónapban ismét vegyesre sikerült az összeállítás. Ez a „vegység” érvényes az árkategóriákra is, hiszen 40-től 40 ezer dollárig terjed a bemutatott eszközök árcéduláján fityegő összeg. Használhatóság tekintetében szintén változatos az összkép: az olyan gyakorlatias és megfogható dolgoktól, mint egy digitális fényképezőgép, a teljesen haszontalan lebegő földgömbig mindenféléről szó lesz. Lássuk!

RETRO DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐ

Gyártja:	BenQ
Honlap:	http://www.benq.com
Ára:	bevezetés alatt

A retro-divathullám elérte a fényképezőgép-piacot is! Hosszú évek óta vért izzadnak a formatervezők, hogy minél modernebb, „high-tech” kinézetű, kicsi és elegáns digitális gépeket teremtsenek... Erre puff neki! Az ezredforduló után elérkezett a retro-korszak, visszajönnek a régi formák és színek. A BenQ legújabb, DC C50 típusjelű digitális gépe gyakorlatilag ugyanolyan ronda, mint annak idején a Pajtás vagy a hírhedt Szmena fényképezőgép volt.

Külsőre ellenére a DC C50 azonban nem egy kiszuperált ósrégi Kodak masina: 12x-es zoom-funkció (3x-os optikai/ 4x-es digitális zoom), LCD panel, mozgóképfelvétele (B/W, szépia, Vivid) és mindehhez

5 megapixel! Belülről a masina tehát modern, sőt ultramodern – kívülről pedig olyan, amilyen. Ha egy ilyen gépet tudhatunk a magunkénak, akkor megvan az az előnye, hogy bár csúcskategóriájú gépünk van, mégsem lopja el senki – ránézésre ugyanis nem ér semmit. Még egy otromba filmtekercselő is helyett kapott a tetején!

SZUPER-LCD

Gyártja:	Sharp
Honlap:	http://www.sharp.com/
Ára:	prototípus

A Sharp megalkotta a világ legnagyobb felbontású, kisméretű LCD-kijelzőjét. Mivel prototípusról van szó, egyelőre a hivatalos sajtófóton kívül nem sokat tudni a termékéről. Annai azért bizonyos, hogy a hihetetlenül apró mérettel, a Sharp mérnökei 300 ppi (ún. Ultra High Resolu-

tion) felbontást értek el, ez gyakorlatilag majdnem olyan, mintha egy monitort néznénk. Elér rajta a Word összes kezelőgombja vagy a PowerPoint nem kevés vezérlőikonja. Az új, nagyfelbontású LCD-kijelzőt a Sharp egyaránt alkalmasnak tartja a mai PDA-k és mobiltelefonok kijelzőjének a kiváltására.

SPACE GHOST

Gyártja:	Cartoon-Network
Honlap:	http://www.cartoonnetwork.com
Ára:	39 995 dollár

Jöjjön egy igazi high-tech csemege! A Cartoon-Network kizárólag online forgalmazott Space Ghost Table nevű szerkenyítője igazán különleges. (A Space Ghost mellesleg egy 1968-ban indult, legendás talk-show...) A számítógépasztal+otel munkakörnyezet alumíniumból és plexiből készül, és saját „self-illuminating”, hangulatos megvilágítással rendelkezik – a minél dízajnosabb megjelenés érdekében. Egy 15"-os LCD panel található az asztallapba építve, ami gombnyomásra elő-, illetve eltűnik akárcsak a sci-fi filmekben. A hangról az integrált Sony Dream System gondoskodik, és van egy beépített Sanyo hűtőszekrény is, a teljes kényelem érdekében. Természetesen az összes szükséges csatlakozás ki van építve PC-nk számára, és még egy vezeték nélküli telefon is építettek az asztalszörnyetegbe. A karosszék nyolcmotoros,

négyfűletű masszáz funkcióval rendelkezik, ha esetleg elzsiabdnánk a számítógépezésben.

PC-S CIGARETTAGYÚJTÓ	
	
Gyártja:	?
Honlap:	http://www.juju.org/
Ára:	19,90 dollár

A dohányzás súlyosan károsítja az Ön és környezete egészségét! (Ezt gyorsan leírtuk, hogy megfeleljünk az EU-szabvány-nak.) A cigarettával kapcsolatban szintén igaz, aki sokat dohányzik, az előbb-utóbb meghal. Aki pedig nem, az is. De félretéve a (fekete) humort, nézzük mire is jó a PC-be építhető *cigarette-lighting-mod* névre hallgató eszköz! Egyrészt lehet róla tölteni a mobiltelefont (hasznos kis funkció), de a fő feladata az, hogy az autónkból már megszokott szívargyújtót ezentúl a számítógépünkben is viszontláthassuk. Az áram természetesen a számítógép tápjáról kapja, s a beszerelése sem bonyolultabb, mint egy winchesteré. Hogy passzoljon mindenkor PC-s házunkhoz, ezüst, fehér és fekete színben is kapható. Ha pedig már beszereltük, akkor határozottan szolidnak és igényesnek néz ki a CD-meghajtó alatt. Persze azért jobban járunk, ha inkább leszokunk a dohányzásról.

COLOR X-RAY VISION GOOGLES	
	
Gyártja:	Advanced-Intelligence
Honlap:	http://www.advanced-intelligence.com
Ára:	2400 dollár

Ísmét újabb „James Bond kütyü” – elképzelt végre sok fiatal (és nem fiatal) álma, a vetkőztető szemüveg. Az eddigig jobbára csak filmekben látott technika körülbelül félmillió forintnak megfelelő dollárért mostantól bárki számára elérhető. Az *X-ray Googles* névre hallgató eszköz, az *Advanced-Intelligence* terméke, a legtöbb szintetikus anyag ruhán és fürdőruhán „keresztüllát”. Eredeti funkciója persze az lenne, hogy az elrejtett fegyvereket/kábítószert és egyéb huncutságokat felfedje, ennek ellenére a cég weblapján az egyik termékfotón egy csinos hölgy látható, amint éppen semmivé válik a melltarátja...

Az eszköz nappali és éjszakai fényviszonyok mellett is működik, beleshetünk vele a sötétített ablakokon vagy függönyökön keresztül, valamint tartalmaz egy beépített felvevőkimenetet – ha esetleg olyasvalamit látunk, amit szeretnénk megörökíteni. Az elem hőtérás üzemidőt garantal. A gyártó szerint 100 ruhából 70-et eltüntet az X-ray szemüveg, hát... azért egy jó vastag télikabattal biztos nem boldogulna.

LEBEGŐ GLÓBUSZ	
	
Gyártja:	?
Honlap:	?
Ára:	89,90 dollár

Egyik kedves high-tech gyűjtő olvasónktól kaptuk tesztelésre eme gyöngyszemet (csak nehogy a végén dizájn-centeré váljunk). Persze attól hogy egy asztali dísz, pontosabban asztali földöngb a levegőben lebeg, még nem jogosult arra, hogy egy számítástechnikai jellegű rovatban helyet kapjon.

Ez a glóbusz azonban mikroproceszor-vezérlésű, így talán már érthető, miért is írunk róla.

A processzor egész pontosan abban kap szerepet, hogy a két mágneses talp között, szenzorok segítségével mindig a megfelelő magasságban tartsa a könnyű,

műanyag földöngyöt – és természetesen forgatnia is kell, a megfelelő látvány kedvéért.

Csatlakoztatás után (120 V, US szabvány) várunk kell pár percet, mire megfelelő magasságban megállapodik a bolygónk – utána viszont a hatás garantált, lehet püfölni, forgatni, ütögetni: mindig visszaáll, illetve visszalebeg a korrek pozícióba. Fantasztikus látványos: ha egy ilyet tudunk szerezni az íróasztalunkra, akkor garantáltan mi leszünk a sztárok az irodában!

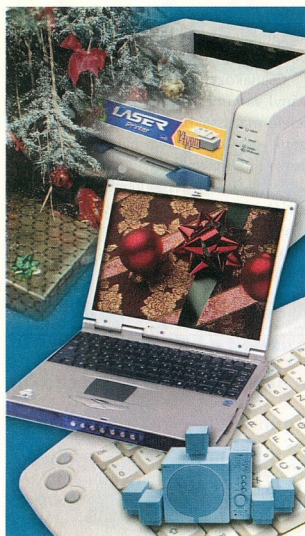
ELDOBHATÓ HANGFAL	
	
Gyártja:	NXT
Honlap:	http://www.nxtsound.com
Ára:	49 dollár

A *SoundPax* nem azért van, hogy kiváltsa méregdrága és csúcsmínőségű 5.1-es hangrendszerünket. Viszont ha nem akarjuk cipelni a hangfalainkat (például a barátainkhoz, egy-egy PC-s parti kedvéért), vagy elutazunk és a notebook beépített hangszórója nem elégít ki minket – nos akkor máris segítségül hívhatjuk a *SoundPaxot*.

Abszolút hordozható, súlya gyakorlatilag nincsen, ráadásul helyet sem foglal, mert egész egyszerűen össze tudjuk hajtogatni, akárcsak egy kartonlapot. A *SoundPax* nem tartalmaz hangszűrőket: a mostanában divatos *NXT (Surface Sound Technology)* technológiát használja.

Ennek a lényege, hogy a felület egésze rezeg, és ezáltal keletkezik a hang, megfelelően jó minőségben, ráadásul (mivel az egész felületből jön a hang) 360 fokban hallgatható, nincsen eleje vagy háta. Kerti partikhoz és házibulikhoz tökéletes, erősítőre vagy PC-re egyaránt csatlakoztatható. Mindenféle színben és dizájnban kapható, ha pedig meguntuk, egyszerűen fogjuk és kidobjuk.

Henryke
csaba.kazari@cpanorama.hu

Kis karácsony

Határozottan közelednek az ünnepek, és a lázas beiglisítés mellett itt az ideje az ajándékok bevásárlásának. Akik az utolsó pillanatra hagyják ezt a feladatot, remélhetőleg örülnek az általunk összeállított táblázatnak.

A termékeket úgy igyekeztünk összeválogatni, hogy a számítástechnikai cikkek iránt érdeklődők könnyen találhassanak benne a pénztárcájuknak megfelelő, s aszerint választhassanak, hogy mennyi pénzt szántak az ajándékozásra.

Termék/ár	5 000 Ft	10 000 Ft
Számítógépek		
PDA/Palmtop	-	-
Komplett konfiguráció	-	-
Notebook	-	-
Számítógép részegységek		
Egér	Tetszés szerint bármelyik	Logitech MX310
Modem	Bármilyen Conexant HCF alapú belső	Acorp A-56EMR külső
Billentyűzet	Bármilyen magyar kiosztású, multimédiás	Genius TwinTouch Wireless (vezeték nélküli)
Hálózati kártya	Bármilyen Realtek RTL8139C vezérlős	3Com 3C905C-TX-M
Memória	Márkás (brand) 128 MB PC2700	Noname 256 MB PC 2700
Hangkártya	Genius SoundMaker Live 5.1	Creative Labs Sound Blaster Live! Value 5.1
Videókártya	S3 Savage4 8 Mbájt	Noname GeForce2 MX400 64MB
Számítógép ház	-	Bármilyen márkás ház, min. 300W tápegységgel
CD/DVD	-	Pioneer DVD-119 (DVD-ROM)
Processzor	-	Intel Celeron 1300 (FCPGA)
Alaplap	-	ECS Elitegroup K755A Pro
Videodigitalizáló/tuner kártya	-	Pinnacle System PCTV Rave (Mono tuner)
Merevlemez	-	-
CRT monitor	-	-
LCD monitor	-	-
Kiegészítők		
Memóriakártya/USB drávj	Memóriakártya igény szerint (16-64MB)	Márkás memóriakártya / olcsó USB drive
Hangfalrendszer	Genius SP-K16 (2 csatornás)	Genius SP-M06 (2 csatornás)
UPS (szünetmentes tápegység)	MGE Pulsar CL1 TV (tűfeszültség-védő)	APC Surge Arrest E10 (230V, hálózati szűrő)
Hub, Switch	-	Bármilyen márkás 5 portos switch
Webkamera	-	Genius VideoCAM Web Internet Kamera
Színes nyomtató	-	Lexmark Z25 (Tintasugaras)
Szkennер	-	Mustek BearPaw 1200
DSL Router	-	-

nagy karácsony

25 000 Ft	50 000 Ft	100 000 Ft	250 000 Ft
-	HandSpring Visor Neo	HP IPAQ h1940	HP IPAQ h5550
-	-	Noname (Celeron 1,7GHz, 256Mb RAM, 40Gb HDD)	HP-Compaq d230V (Celeron 2 GHz, 256Mb RAM, 40Gb HDD)
-	-	Régi márkás (Toshiba Satellite 2180CDT - K6-2 475 MHz)	Albacomp Activa Mobil 220 (Celeron 2.0, 14,1" TFT, Combo)
Logitech MX700 Cordless Optical	-	-	-
Microcom DeskPorte 56k Voice külső	-	-	-
Logitech Cordless Desktop Optical	Logitech Cordless Desktop Pro	-	-
Allied Telesyn AT-2800TX	LinkSys EG1064 (Gigabit)	-	-
Kingston 512MB PC 2700	Corsair TWINX512-3200LL (2x256MB)	Corsair TWINX1024-3200LL (2x512MB)	-
Terratec SIXPack 5.1+	Creative Labs Sound Blaster Extigy	Terratec SoundSystem DMX 6fire	-
Sapphire Atlantis Radeon 9200 128MB	Connect3D ATI Radeon 9600 PRO	Leadtek WinFast A350 TDH MyVIVO 128 MB	Terratec Mistify 5800 Ultra
Bármilyen márkás ház, min. 300W halk ventilátoros tápegységgel	Chieftec DA01W	-	-
LG DCC-4520B (Combo)	Pioneer DVR-A06 (DVD+-RW, 4X)	Plextor PX-708A (DVD+-RW, 8X)	-
AMD Athlon XP 2500+	Intel Pentium 4 2.4 GHz (512k, 800MHz)	Intel Pentium 4 3.0 GHz (512k, 800MHz)	-
Gigabyte GA-8ITE1000	ABIT IC7-Max3	Gigabyte GA-8KNXP	Gigabyte GA-8KNXP Ultra
Pinnacle System Studio PCTV Pro PCI (Sztereó tuner)	ADS Technologies (USA) Instant DVD 2.0	Canopus ADVC-100	Dazzle Real-Time Video Producer
IBM Deskstar 120GXP (120GB)	IBM/Western Digital 160GB 7200rpm 8MB puffer	-	-
15GBGA GA-1570J	LG Flatron F700B	Samsung SyncMaster 957DF	EIZO FlexScan T766
-	-	BenQ FP557	Sony SDM-HX73
LAKS óra (64 MB Flash drive-al)	Memóriakártya igény szerint (256-512 MB)	LeadingSpect Super DigiBin (30 GB USB-s háttértár)	-
Altec Lansing 321 (2.1 csatornás)	Genius SW-5.1 Surround Home Theater	Creative Labs INSPIRE 5.1 Digital 5700	Klipsch ProMedia 5.1
MGE Pulsar Ellipse 500 DIN	APC BACK-650MI	Powercom KING PRO 2200AP	APC Smart-UPS 1500I USB & Serial
Bármilyen márkás 8-16 portos switch	Linksys EZXS16W (16 port)	-	-
TerraTec TerraCAM USB Pro	Logitech QuickCam Pro 3000	-	-
Hewlett Packard Deskjet 3820 (Tintasugaras)	Hewlett Packard PhotoSmart 7350 (Fotó)	Hi-Touch 630PS (Fotó)	Minolta Magicolor 2300 W (Színes lézer)
Hewlett Packard Scanjet 3500c	Canon CanoScan 5000F	Epson Perfection 3170 Photo	Hewlett Packard ScanJet 8200
SMC Barricade SMC7004VBR	Linksys WRT54G (Router + access point)	Draytek Vigor2200Wplus (vezeték nélküli)	-

HARDVER

Az utolsó pillanatban

Termék/ár	5 000 Ft	10 000 Ft
Vezeték nélküli hálózati eszköz	-	-
Lézernyomtató	-	-
Szoftverek	-	-
Játékok	Régebbi, 2-3 éves, akciós játékok (pl. Thief)	Régebbi, 1-2 éves játékok (pl. Ezt Vedd Meg)
Segédprogramok	ArchiData (archiváló rendszer)	McAfee QuickClean v4.0
Zenei programok	Music Studio 2000 CD (programgyűjtemény)	Magix Music Studio Generation
Operációs rendszer	-	UHU Linux 1.0
Grafikai programok	-	-
Egyebek	-	-
Digitális fényképezőgép	-	-
MP3 lejátszó	-	-
GPS	-	-
Digitális videokamera (DV)	-	-

Bluetooth, WiFi, SDIO, CF
MS Pocket PC 2003 op. rendszer
 választható magyar nyelvű op. rendszer
 Intel Scale PXA 263 - 400 MHz processzor

Mio558

Memória:
 64 MB Flash ROM / 64 MB SDRAM
Kijelző: 3.5" TFT LCD, OVGA,
 65 ezer szín
Adatátvitel: USB 1.1, IrDA SIR
 és ActiveSync
Akkumulátor: Lithium Ion
 16 napos készenléti idő,
 10 óra használati idő
Hátterelem: Lithium elem
Méret: 124 x 72 x 15,3mm
Tömeg: 163 gramm
Kártyahelyek: SD I/O, CF II
Wireless LAN: IEEE 802.11 B,
 sebesség- 1, 2 5.5, 11 Mbps
Bluetooth: 723 kbps,
 Certification Class B
Választható ajándék: PMAP
 vagy Böngésző kérték szoftver

LCP
 SYSTEMS

Bővebb információ:
 LCP Systems Kft.
 1149 BUDAPEST
 Angol u. 34. III. 302.

DANUVIA IRODAHÁZ
 T/F: +36-1-222-1540
 T: +36-1-363-3012
 E-mail: info@mitacpda.hu

Fantek: Onco Trading Kft., Juvencia Team Kft., Handy Tech PUA Kft.
 Microsoft, Top Mobil Shop, 1112 Bp., Csobánka u. 23-25

ASUS

**14.1" XGA TFT, Mobil C 2.2Ghz CPU
 256MB DDR, 20GB HDD
 24xCombo drive, 5xUSB 2.0**

Ára: 219,900+áfa

"Notebook javítás"

Wireless termékek, Bluetooth adapterek

**15" XGA TFT, P4 2.66Ghz CPU
 256MB DDR, 40GB HDD
 24xCombo drive, 5xUSB 2.0
 Táská+optikai egér**

Ára: 289,900+áfa

"Notebook bérlet"

Friss árak a weblapon, állandó akciók...
MK Trading 1111 Bp., Budafoki út 15
Tel: 209-75-66, 209-23-23
info@mkcomputers.hu, www.mkcomputers.hu

25 000 Ft	50 000 Ft	100 000 Ft	250 000 Ft
Netgear WG511 (vezeték nélküli hálózati kártya)	Netgear WG602 (Access point)	Buffalo WLA-G54 (Access Point)	-
-	Canon LBP-1120	OKI B4300	Brother HL-1850
Új, teljes verziós játékok	Robotics Invention System 2.0 (LEGO Technic)	-	-
Norton Antivirus 2004 v10.0	Norton SystemWorks 2004 v7.0	Partition Magic 7.0 Pro (5 felhasználó)	BrightStor ARCserve Backup v9
ACID DJ 3.0 (Sonic Foundry)	Sound Forge Studio 6.0	Steinberg Studio Case (Cubase SE,) Grand SE, HELion SE, Virtual Guitarist SE, D'Cota SE	Cubase SX 2.0 (96kHz/24bit)
SuSe Linux 8.2 Professional Hun Dobozos	Microsoft Windows XP Professional Magyar	Microsoft Windows 2000 Server Angol (+5 kliens licenz)	-
ACDSee PowerPack 6	PaintShop Pro 8.0	Ulead Media Studio 6.5 Directors CUT	Adobe Systems Adobe Photoshop 5.0 magyar
Aiptek Pocket Cam SMC 1,3 Megapixel	Kodak DX3700	Olympus mju 400	Nikon CoolPix 4500
Freecom Beatman	MCL / Xclef MT-500	MCL / Xclef HD-500	Dension DH-100
-	Garmin GEKO 101	Garmin eTrex Legend	Garmin GPS-V
-	-	Sony DCR-TRV145 (nettó 120 000 Ft)	JVC GR-DVX 407 (nettó 190 000 Ft)

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET

User's

KARÁCSONYI AKCIÓK

LOGITECH
TERMÉKEK NAGY VÁLASZTÉKA
2 ÉV GARANCIÁVAL

ÜZLETEINK:

1092 BP. IX. KER.
FERENC KRT. 36.

1071 BP. VII. KER.
DAMJANICH U. 33.

SMC HÁLÓZATI ESZKÖZÖK
TELJES SKÁLÁJA

DVD ÍRÓK ÉS
ALAPLAPOK

PHILIPSA 2.610-ES
HANGFALAK
AKCIÓBAN!

www.4step.hu

users@users.hu **www.users.hu**

219-07-37
217-15-08
20/383-08-79

AJÁNDÉKÖZÖN!

Előfizetőink már jól tudják, miért is érdemes előfizetni a Computer Panorámára.

Itt az ideje, hogy Ön is felfedezze és élvezze ennek előnyeit!

Ha szerencsés, megnyerheti fődíjunkt, egy 17"-os Prestigio LCD TFT monitor/ TV-t vagy a következő ajándékok egyikét: 5 db Trust digitális fényképezőgép, 5 db Zillion MP3-lejátszó.

Computer Panoráma előfizetés:

CD-melléklettel
11 990 Ft

DVD-melléklettel
23 900 Ft

A CD-mellékletes előfizetés előnyei:

- 4750 Ft megtakarítás
- Hasznos szoftverek 3 CD-n havonta
- Ajándék CD-tartó mappa vagy optikai egér az előfizetéshez
- Ajándéksorsolás

A DVD-mellékletes előfizetés előnyei:

- 5980 Ft megtakarítás
- Hasznos szoftverek, 3 CD-nyi havonta
- 12 teljes film, DVD-n
- Extra szolgáltatás: ajánlott kézbesítés
- Ajándéksorsolás

Az akció a 2003. november 19-e és 2004. január 31-e között befizetett új vagy meghosszabbított előfizetésekre érvényes! **Sorsolás: 2003. február 10-én.**

Előfizetési szándékát jelezheti a hirdetésben szereplő megrendelőlapon vagy a **456-6964**-es telefonszámon, illetve e-mailben a terjesztes@cpanorama.hu címen, vagy interneten a www.computerpanorama/akcio címen.

Computer Panoráma.

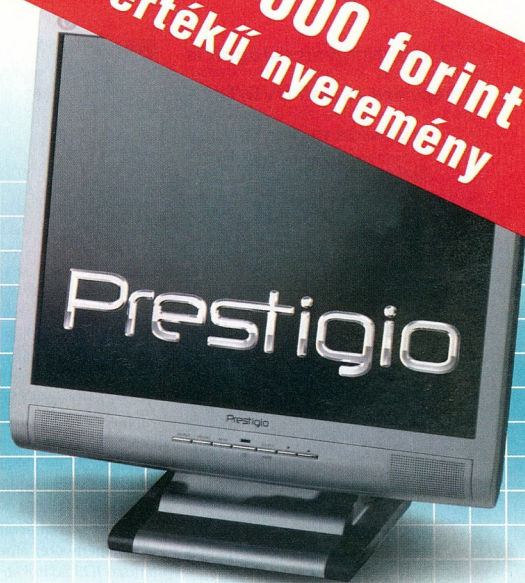
300 000 forint
értékű nyeremény

5x

5x

Fax megrendelőlap (Fax: 456-6970)

- Igen, megrendelem a Computer Panorámát CD-melléklettel 1 évre 11 990 Ft-ért (CD-tartó mappával).
- Igen, megrendelem a Computer Panorámát CD-melléklettel 1 évre 11 990 Ft-ért (Genius optikai egérrel).
- Igen, megrendelem a Computer Panorámát DVD-melléklettel 1 évre 23 900 Ft-ért.

Kézbesítési cím

Név: _____

Irányítószám: _____

Település: _____

Út, utca, tér: _____

Házszám: _____ emelet/ajtó: _____

Számlázási cím

Név: _____

Irányítószám: _____

Település: _____

Út, utca, tér: _____

Házszám: _____ emelet/ajtó: _____

Telefon: _____

E-mail: _____

Alíráás: _____

Tájékoztatjuk, hogy a visszaküldött adatokat további akcióinkhoz is fel kívánjuk használni. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törlését. Amennyiben adatai felhasználásához nem járul hozzá, jelezze ezt!

Önnek szerkesztve.

A már Magyarországon is kapható asztali DVD/DivX lejátszón nehéz kifogni. Szinte minden elterjedt adathordozót olvas, értelmez mindenféle kódolást, csatlakozik bármely hálózathoz. Rádásul folyamatosan frissíthetjük a kezelőprogramját.

A Dániában gyártott *KISS DP-500* külsőre nem sokban tér el más DVD-lejátszóktól. Az elegáns formatervezés és a dizskrét megjelenés azonban már elárlul valamit a belső értékekből is. A filmek és a zeneszámok lejátszásához nélkülözhetetlen gombok egyaránt megtalálhatók a készülék előlapján és a távirányítón. Az első meglepetés akkor ér bennünket, amikor a szokásos logók mellett egy *DivX Compatible* felirat is találunk. Bizony, egy olyan DVD-lejátszóval van dolgunk, amellyel DivX filmeket is nézhetünk! A meglepetések sora a hátoldal vizsgálatánál folytatódik, mert az általánosan alkalmazott audio- és video-csatlakozásokon felül egy *10/100 Ethernet* csatlakozás is rábukkanunk.

Minden, ami korong alakú

A nettó 80 ezer forintba kerülő DP-500-ba szinte minden korong alakú tárgyat bethetünk. Lehet ez CD, CD-R, CD-RW, DVD, DVD-R, DVD+R, DVD-RW,

Mindent vivő lejátszó

DVD+RW. Még az sem szükséges, hogy az írott CD- és DVD-lemezek le legyenek zárva. A sokféle hordozón sokféle adat szerepelhet. Kezdjük a hangokkal! A készülék a hagyományos zenei CD-k mellett olyan lemezeket is tud kezelni, amelyeken *MP3* vagy *Ogg Vorbis* állományok vannak. Ez utóbbi esetben a képernyőn láthatjuk a lemezen található könyvtár szerkezetet, és abban lépkedve választ-hatjuk ki azt a fájlt, ahonnan indítani szeretnénk a lejátszást. *MP3*-lejátszáskor egy gombnyomással átválthatunk az információ képernyőre, amely kiírja a számhoz tartozó *ID3* adatokat.

A DVD-filmek kezelése, lejátszása esetén legfeljebb annyi a különlegesség, hogy nem okoz gondot, ha ezek írátható vagy újraírható lemezekre helyezkednek el. A DVD lejátszásakor a távirányító egy-egy gombjával válthatunk a lehetséges hangszókat, feliratok és kameraállások között. A kiválasztást megkönnyíti, hogy a képernyőn megjelenjen a pillanatnyi beállítás adatai. A szokásos filmlejátszási műveletek mellett több lépésben nagyítani is lehet a képet.

DivX és társai

A DP-500 a DVD-k mellett *DivX*, *Xvid* és *MPEG-4* állományokat is le tud játszani. Nem kell többet a PC monitorán lesni kedvenc filmjeinket és hallgatói a számítógép zúgását. A *Sigma Design EM 8550 progresszív DVD dekódér* csipje csodálatos minőségben jeleníti meg a *DivX*,

A KISS kívülről egy szokványos DVD-lejátszóznak tűnik

A távirányítóval minden szolgáltatást elérhetünk

XviD vagy *MPEG-4* kódolású filmeket. A filmekhez tartozó *hang lehet MP3* vagy akár *AC3* is. Ez utóbbi esetben, ha a lejátszó digitális optikai vagy koax kimenetét egy *AC3* dekódérral ellátott erősítőre kötjük, a *DivX* filmek alatt is valódi hatszcsatornás hangot hallunk.

A videokódolás napról-napra fejlődik, azonban nem kell attól tartani, hogy a most megvásárolt lejátszó nem fogja tudni értelmezni az egyre újabb formátumokat. Az internetről letölthető és meglehetősen gyakran frissülő *firmware-t egyszerűen rátehetjük a készülékre*. Ehhez mindössze fel kell írunk egy CD-re, amit a DP-500 automatikusan bootlemezként ismer fel.

A *DivX* lejátszáskor a készülék olyan állományokat is tud kezelni, amelyek több hangsávot tartalmaznak, ekkor a DVD-nél is használt gombbal tudjuk a távirányítóval kiválasztani, melyiket szeretnénk hallani a film alatt. A számítógépes *DivX*-, *XviD*-lejátszók fontos szolgáltatása, hogy meg tudnak jeleníteni *felirat* is. Nos, erre a DP-500 is képes. Ehhez mindössze arra van szükség, hogy a lemezen azonos legyen a film és a felirat fájl neve. A felirat típusok közül az összes gyakrabban előforduló képes kezelni.

A *DivX* filmekből egy CD-n vagy DVD-

A logók sok mindent elárulnak a készülék tudásáról

A hátlapon a video- és a hangkimenetek mellett Ethernet-csatlakozót is találhatunk

n többet is elhelyezhetünk, akár ömlesztve, akár könyvtárakban. A lejátszani kívánt állományt ugyanúgy tudjuk kiválasztani, mint az MP3-fájlok esetében.

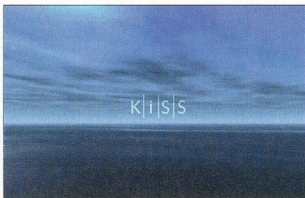
Diavetítés

A hang és videó lejátszása mellett a DP-500 képek megjelenítésére is alkalmas. A képeknek JPG formátumúaknak kell lenniük. A diavetítéskor a felvételek méretét automatikusan optimalizálja a képernyőhöz. A képeket a távirányítóval léptethetjük, de be lehet állítani folyamatos vetítést is. Ekkor megszabhatjuk a képek váltásának a gyakoriságát. Ha olyan képet nézünk, amit el kell forgatni, a távirányító segítségével ezt is megtehetjük. A többlépcsős nagyítást itt is használhatjuk.

Abban az esetben, ha egy lemezen több állománytípus is található, akkor a lejátszás megkezdése előtt megjelenik egy menü, amiből kiválaszthatjuk, mit szeretnénk nézni vagy hallgatni.

Kapcsolat a helyi hálózathoz

A DP-500 további lehetőségeinek kihasználásához kössük be a hátoldalon található Ethernet-csatlakozót. Egy DHCP szerverre van szükség ahhoz, hogy a lejátszó a helyi hálózat részévé váljon. A kommunikációhoz szükséges IP-címet a hálózat DHCP szerverként működő számítógépétől vagy egy routertől is kaphatja. A hálózatba kötött készülék fel tudja venni a kapcsolatot más számítógépekkel, ha azokon elindítjuk a mellékelt Kiss PC-Link szoftvert. Beállíthatjuk kézzel is, hogy mi

A bejelentkező képernyő

az IP-címe annak a gépnek, amelyiken ez a program fut, de a DP-500 is képes végignézni a hálózatot, kapcsolat után kutatva.

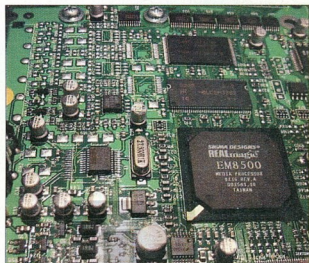
A KISS PC-Link képernyőjén három csoportban (audio, video, picture) adhatjuk meg, milyen számítógépes állományokat érjen el a lejátszó. Így egy MP3 számot, egy DivX filmet vagy a legújabb fényképfelvételeket ki sem kell írni lemezre ahhoz, hogy meghallgathassuk, illetve megnézhesük. A hálózaton keresztül lejátszott állományoknak ugyanazokat a szolgáltatásokat használhatjuk, mintha a lemezen lennének.

Kapcsolat az internethez

Ha a helyi hálózat internetkapcsolattal is rendelkezik, további szolgáltatásokat érhetünk el a KISS lejátszóval. Az egyik ilyen, hogy élő internetkapcsolat esetén, egy zenei CD behelyezésekor *lekérdezi a lemez adatait a világhálón található adatbázisból*. Ha sikeres a lekérdezés, akkor a képernyőn láthatjuk a CD címét, előadóját és a számok címét is lejátszás közben.

A DP-500 az eddigi felsoroltakon kívül még egy különleges funkciót is kínál. Ez a *webrádió*. Az interneten található számta-

lan online rádióadást meghallgathatjuk a segítségével. (Itt ajánljuk figyelmükbe az internetes rádióadokról szóló cikkünket is.) A rádióadások beállításához a gyártó webhelyén egy külön adminisztrációs oldal működik. Ide egyedi felhasználói névvel és jelszóval jelentkezhetünk be. Összeállíthatjuk, hogy milyen adások és milyen sorrendben jelenjenek meg a webrádió bekapcsolásakor. Amikor a lejátszó valamelyik rádióállomáshoz kapcsolódik, a tévé képernyőjén láthatjuk az adás adatait: *URL-cím, IP-cím, állomásnév, műfaji besorolás, sávszélesség és az*

A lejátszó lelke: a RealMagic chip

éppen játszott szám előadója, címe. Egy adás hallgatása közben nem kell, hogy a tévé állandó be legyen kapcsolva ahhoz, hogy tudjuk az aktuális szám címét, mert ezt fényűjságszerzőn a készülék kijelzője is megjeleníti.

A webrádiót hallgatva különleges élményben lehet részünk, mert a világ minden tájáról foghatunk adásokat, rendkívül jó minőségben. A 128 kbit/s vagy annál nagyobb sávszélességen működő adók hangja, főleg ha jó erősítőn keresztül hallgatjuk, vetekszik a CD-lemezével. Természetesen a mi internet-hozzáféréseinknek is állandó kapcsolattal és megfelelő sebességgel kell rendelkeznie. Hagyományos, modemes hozzáféréssel nem is próbálkozunk. A legjobb az *ADSL* vagy a *kábeles kapcsolat*. A DP-500 próbái során a *chello plusz internetelérést* használtuk, az ezen keresztül elérhető 768 kbit/s sebesség bőven elegendő volt ahhoz, hogy akadozás nélkül webrádiózhassunk, miközben böngészünk vagy levelezünk egy számítógéppel.

chello plus – az igazi profiknak

A megnövekedett felhasználói igények kielégítésére született a chello plus nevű szolgáltatás. A *chello plusz*sal a több munkaállomással rendelkező professzionális, több számítógépes kapcsolatot igénylő felhasználók juthatnak igazán gyors és gazdaságos internet-hozzáféréshoz.

Az új szolgáltatás nagyobb adatsebességet is jelent, mindkét irányban. A *letöltésekénél akár másodpercenként 768, a feltöltésénél 256 Kbites sebességet is el lehet érni*. A nagyobb sávszélességhez, nagyobb havi adattalajalom is tartozik. Az eddigi 15 Gbójtos kábel a chello

plus esetében 20 Gbójtra emelkedik. Mivel a szolgáltatást elsősorban az otthoni cégeknek, illetve a kisebb irodáknak szánják, fontos hogy ezt az internetkapcsolatot már jogszerűen is *meg lehet osztani három számítógép között*. A többfelhasználós internetezéshez három dinamikus IP-cím, három önálló e-mail-cím és 15 alias cím is tartozik. A webtárhely pedig 20 Mbójtra növekedett.

A korábbi chello szolgáltatásról a chello plus-ra nagyon egyszerű a váltás, a központban lehet átállítani a paramétereiket, nincs szükség sem kábel-, sem modemcserére.

További info: Tóth 2000 Kft., www.crito.hu

Gyarmati László
laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Hordozható nagyágyú

Manapság a notebookpiac is gyors fejlődésnek indult, szinte hetente találkozhatunk újabbnál újabb modellekkel. Ez alkalommal egy Fujitsu-Siemens termék vendégeskedett nálunk.

Az FS Lifebook E4010 a Fujitsu-Siemens egyik csúcscategóriás notebookja. Ez szerencsére nemcsak az árán látszik meg, hanem a gép jellemzőin is. Minthogy a doboz mindent tartalmaz, amire csak szükségünk lehet (beleértve az előretelepített operációs rendszert is), talán elnézhető nekünk az a kicsiny gonoszokodás, hogy megpróbáltunk egy Linux disztribúciót is „rácsempészni”.

Mi van a dobozban?

A méretes dobozból egy igencsak megnyerő formájú gépet „hámozhatunk” ki, amelyről már első ránézésre is kitűnt, nem akármilyen masinával lesz dolgunk. Ennek megfelelően egy kicsit túlsúlyos is szegényke, de szerencsére még a normális határokon belül. Ha a gépet már sikeresen kicsomagoltuk, érdemes a doboz másik felébe is mélyen belekutatni, ahol a tartozékok lapulnak. A szokásos alkatrészek – például a hálózati adapter – mellett egy halom CD-t és kézikönyvet is találunk. A magas árat minden bizonnyal ez is indokolja, s az előretelepített magyar Windows XP Professional SP1-es változata mellett – amelyhez a helyreállító-lemezt is megkapjuk – olyan nagy nevek képviseltetik magukat, mint az Ahead Nero 5.5 CD-író szoftver, a WinDVD 4.06 DVD-lejátszó vagy éppen a Ghost. Emellett még egy halom segédprogramot is kapunk. Alapvetően tehát minden a rendelkezésünkre áll ahhoz, hogy használhatba vegyük a gépet. Az előretepített Windows XP-nek megadva a szükséges adatokat, gyakorlatilag egy menetekész notebookkal állunk szemben.

Csúcstechnika

A LifeBook E4010 összeállításakor a készítőik igyekeztek mindent beleadni, így egy bármilyen asztali konfigurációval is versenyképes hordozható számítógépet sikerült összeállítaniuk. A gép lelke egy Mobile Intel Pentium M 1,6 GHz-es Centrino processzor, amelyből a nagy sebesség mellett az is következik, hogy a WLAN lehetőség is „kapásból” rendelkezésre áll. Az Intel 82852/82855 GM/GME videokártya által produkált kép megjelenítéséről egy 15"-os SXGA+ kijelző gondoskodik, igen meggyöző képmínőséget látva. A 256 Mbájtos PC266-os DDR RAM a próbák során bőven elegendőnek bizonyult akár a képfeldolgozásnál, akár a játéknál, a 40 Gbájtos merevlemez-kapacitás pedig szintén elegendőnek tűnik, bár ez is egyike azon dolgoknak, amelyekből manapság semmi se elég. Ha viszont kifogyóink a helyből, a beépített DVD/CD-RW combomeghajtó segítségével (8x/24x/24x/10x) bármikor kiírhatjuk adatainkat CD-re. Szintén pozitívum a beépített modem és a Realtek RTL8139 hálózati kártya.

Rendszercsere

Minthogy a gép egy időben került szerkesztőségünkbe a SuSE 9.0-val, rögtön úgy gondoltuk, érdemes lenne kipróbálni, miként használható együtt egy Linux és egy notebook. Bár az E4010 szoftverfelhozatala minden igényt kielégít, ám ha valaki mégis Linuxra, vagy Linuxra is végig utazásai során, a tesztek alapján nyugodtan választhatja a SuSE legújabb verzió-

ját e célra. A telepítés problémamentes volt, lévén a SuSE emberemlékezet óta bootolható CD-ről, így a floppy-meghajtó hiánya nem jelentett gondot. A telepítő minden fontos hardvereszközt felismert és megfelelően telepített. Így a teljes rendszer feltelepítése után gyakorlatilag minden működött. Az egyetlen „problémát” – egy másik WLAN eszköz, illetve csatlakozási pont hiányában – a WLAN hálózat tesztelése jelentette, de a SuSE és a Fujitsu-Siemens közös tesztjei alapján a Linux alatti WLAN kapcsolat is megoldható ezzel a konfigurációval. A 3D támogatás Linux alatt is remekül funkcionált, viszont a SuSE telepítője ezt automatikusan letiltja, így ha használni kívánjuk, a telepítés során külön be kell kapcsolnunk ezt a funkciót. Ha elfelejtettük, akkor a Yast2-ben (illetve a Sax-ban) ezt utólag is bármikor megtehetjük. Az alcímünk egyébként kicsit csalóka, valójában ugyanis nem cseréltük le az eredetileg feltelepített Windows XP-t, hanem egy elegánsabb megoldást választottunk: átméreteztük az XP-nek szánt NTFS partíciót és „elcsentünk” egy 16 Gbájtos részt a Linuxnak, illetve néhány száz Mbájtot a Swap partíciónak. Szerencsés az új SuSE-val ez gond nélkül megoldható, és a 40 Gbájtos tárhelyen azért volt még mit felosztani. Természetesen az adatcsere folyamatokra is kíváncsiak lettünk a Linux esetében, de itt sem tudtuk „megfogni” a konfigurációt, a külső USB-s kártyaleolvasó éppúgy kezelte, mint ahogy a CD-író és -újíró funkciókkal is megbirkózott. A DVD-lejátszás már kicsit zötyögösebb volt, mivel a SuSE 9.0 ugyan tartalmaz médialejátszót, de a gyári DVD-filmek lejátszásához szükséges kodeket sajnos – jogi okokból –, nem helyezték el a telepítőkészletben. Így a szükséges kiegészítőket az internetről kell letölteni.

Az E4010, akár Windows XP-vel, akár Linuxszal kívánjuk használni, tökéletes választás. Sajnos kissé magas áron juthatunk hozzá (ez nettó 506 ezer forint körülí összeget jelent), de a teljesítménynek és a hozzáadott támogatásnak köszönhetően így is jó a vételek közé sorolható.

NL
csdsupport@cpanorama.hu

mobilitás²

amely
felelősségvállalást is jelent

Az Ön mobil IT infrastruktúrája biztonságosan kell, hogy illeszkedjen meglévő informatikai rendszerébe. Ezért minden egyes termékünk a megbízhatóság, a teljesítmény és a maximális biztonság tökéletes kombinációját nyújtja az Ön rugalmas munkavégzése számára. A **LIFEBOOK** termékcsaládunk vezeték nélküli hálózati képességekkel felszerelt notebookjai **Intel® Centrino™ Mobil Technológiával** működnek. Mobil megoldásokat biztosítani az ügyfelekért érzett felelősség tudatában, ezért válhatott a Fujitsu Siemens Computers Európa leggyorsabban növekvő notebook gyártójává 2002-ben. IDC, EMEA PCTracker 5/2003

A Fujitsu Siemens Computers a Microsoft® Windows® XP Professional operációs rendszert ajánlja mobil számítástechnikai célokra.

További információkért kérem látogassa meg honlapunkat a www.fujitsu-siemens.hu weboldalon, vagy hívja a hot line számunkat: 06-40-200-440

We make sure.

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

© 2003 Fujitsu Siemens Computers. Minden jog fenntartva. A képek a reklámcélúak. A termék megjelenésének időpontja a megjelenés idejéig változhat. A dokumentum tartalma a megjelenés időpontjában érvényes. A dokumentum tartalma a megjelenés időpontjában érvényes. A dokumentum tartalma a megjelenés időpontjában érvényes. A dokumentum tartalma a megjelenés időpontjában érvényes.

MOBILTELEFON

Sony Ericsson P900

Név: Sony Ericsson P900

Forgalmazó: Sony Ericsson Magyarország

Internet: www.sonyericsson.hu

- kisebb, mint az előd, Memory Stick Duo bővíthető, integrált Bluetooth
- a kamera lehetne nagyobb felbontású

A P900 a sikeres P800 alapjaira épül és a készítőik ígérete szerint minden eddigi készüléknél gyorsabb, egyszerűbb és rugalmasabb használatot tesz lehetővé.

A jelentős fejlesztéseknek köszönhetően – mint például a mozgókép rögzítésének a lehetősége, a 65 ezer színt megjelenítő érintőképernyő és a megnövelt memória – a P900 nem csupán csúcsmínőségű telefonként, hanem komplett személyi adatkezelőként (PDA) is szolgál, s emellett játékra is kiválóan használható, a Symbian operációs rendszer 7.0-s verziójának köszönhetően.

Az egyik leglátványosabb előrelépés a P900 multimédiás szolgáltatásai terén a mozgóképrögzítés: a videoképek hosszát csak a szabad memória mérete korlátozza. A készülék QCIF formátumban, MPEG4 videótörítéssel tárolja a képeket, amely a 3GPP távközlési előírások által támogatott szabvány. A felvételek így perccenként közel 1 Mbájt memóriát foglalnak el. A videók – akár a saját készítésű, akár a máshonnan streaming technológiával áttöltött felvételek – MMS üzenetekbe illesztve el is küldhetők. A P900 kijelzője is megújult, a P800 4096 színével szemben 65 536 szín megjelenítésére képes. Emellett a képek a kijelző teljes méretére kinagyíthatók, vagy a kijelző szélességéhez igazíthatók. A flash memória mérete 32 Mbájtról 48 Mbájtúra nőtt, így a felhasználó már 16 Mbájt RAM-mal gazdálkodhat.

PROJEKTOR

Sony VPL-ES1

Név: Sony VPL-ES1

Forgalmazó: Sony Hungária Kft.

Internet: www.sony.hu

- tökéletes színek, nagy fényerő, olcsó
- csak kézzel állítható fókuszs és zoom

A Sony multivetítő sorozatának legújabb tagja 1500 ANSI lumenes fényerővel és 800×600 képpontos felbontással dicsekedhet. A 0,7 colos LCD panel, a teljesen új fejlesztésű optikai rendszer és a 165 wattos UHP izzó segítségével még akkor is „fényesen” teljesít, ha a helyiség nincs teljesen elsötétítve. A felhasználó választja ki, hogy a nagy vagy a kisebb fényerejű, egyben halkabb, mindössze 35 dB-es ventilátorzajjal járó üzemmódot használja-e. A torzításmentes képért a motorosan állítható első láb és a hozzá igazodó önműködő trapéztorzítás korrekció elektronika felel. A beállítások automatikusan a memóriába kerülnek a következő bekapcsolások gyorsabb tételéhez. A teljes kényelemről számos további funkció gondoskodik. Az automatikus bejövő jelkereső megtalálja és aktivizálja a jeleforrást. Ha a kivetítő számítógép jelenlétét érzékeli, működésbe lép az APA (Automatikus Pixel Igazítás) funkció, amely a tökéletes pontmérést és az elhelyezkedés beállításáért felel.

További kényelmi szolgáltatások a kártyaméretű távirányító, a teljesen automatikus beállítási lehetőségek és a motorosan működő lencsevédő.

Nincs többé hosszas előkészület, nincs szükség fémhályban hunyorgó hallgatóközönségre a prezentációkon, és a felhasználói kézikönyvet sem kell kívülről megtanulni ahhoz, hogy bárki sikerrel tudjon vetíteni.

BAREBONE PC

Abit DiGiDice

Név: Abit DiGiDice

Forgalmazó: Interboard Hungary

Internetcím: www.interboard.hu

- kártyaalvásó
- a borítás lehetetne volna kicsit igényesebb is

Sok más neves gyártóhoz hasonlóan az Abit is készít barebone kialakítású PC-t. Tesztlaboratóriumunkat ezúttal a DiGiDice fantázianevű készülék látogatta meg. A tervezők nem akarták feleslegesen megrágrítani az eszközt, ezért a borítása egyszerű alumíniumból készült. (Hogy ez mennyire szerencsés, ízlés kérdése.)

Ahogy azt már megszokhattuk, a PC most is csak az alaplapt és néhány kivezetést tartalmaz, a további részegységeket (CPU, memória, merevlemez, optikai meghajtó) a felhasználónak kell beszereznie és beszerelnie. Az alaplapp teljesítményére egyébként semmilyen panaszunk nem lehet, az IS-7 kisebb változatát, az IS-50-et építették be. Az Intel 865G lapkakészlet köré épülő alaplapp tehát a 800 MHz-es Pentium 4 processzorokkal is elboldogul, kétécsatornás memóriavezelője van és sora ATX csatlakozót is tartalmaz. Videokártyát nem kell feltétlenül beszerezniünk, használhatjuk a lapkakészletbe integrált (Intel 865G) Intel Extreme Graphics 2 magot is. Az alaplappal a továbbiakban a szokásos kiegészítőket kapjuk; a hálaplapp a hatszatornás hangkártya (optikai kimenettel), a 100 Mbit/s hálózati csatlakozó, valamint FireWire interfész csatlakozói találjuk. A bővítéséknél az egyetlen PCI slot, valamint a két-két kicsi és nagy beépítéshely segítségére számíthatunk. Flopi nem került a gépbe, helyét a hatfunkciós kártyaalvászó vette át. Az eszközhöz természetesen távirányító is jár.

USB DRÁJV

Freecom USB Card

Név:	Freecom USB Card
Forgalmazó:	Napfény Kft.
Internetcím:	www.multimedia.hu
<ul style="list-style-type: none"> + gyors olvasás - picit nehéz a PC hátuljánál csatlakoztatni 	

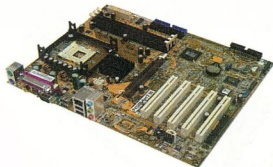
TENYÉRGÉP

Tungsten T3

Név:	Tungsten T3
Forgalmazó:	RRC Hungary Kft.
Internetcím:	www.rrc.hu
<ul style="list-style-type: none"> + nagy felbontás, Bluetooth, PXA255-400 Mhz-es processzor, 64 Mbájt RAM, SDIO bővíthető, PalmOS 5.2.1 - nem találunk, pedig igyekeztünk... 	

P4-ES ALAPLAP

ASUS P4S800

Név:	Asus P4S800
Forgalmazó:	Ramiris
Internetcím:	www.asus.com, www.ramiris.hu
<ul style="list-style-type: none"> + stabil működés, Wi-Fi adapter - nincs soros ATA vezérlő 	

Az flash-típusú memóriát használó USB-s tárolóeszközök kedvelőinek készült a *Freecom* legújabb terméke, amely némiképp formabontóra sikerült. Az eddig megszokott „stick” kialakítás helyett ugyanis az eszköz egy szabványos méretű hitelkártyára hasonlít – és azért csak hasonlít, mert valójában egy hitelkártyánál azért sokkal vastagabb.

Persze ha jobban belegondolunk, ez nem is lehet másképpen, hiszen a kihajtható csatlakozó mérete adott, s ehhez igazodik a teljes vastagság is. A készülék csatlakoztatása a kihajthatós megoldás miatt kicsit problémás lehet akkor, ha csak a gépünk hátulján található USB csatlakozó.

A fekete borításon nyugvó ezüst színű felirat nagyon jól mutat. Az USB drávj használatával mindenképpen biztonságban tudhatjuk az adatainkat, a hozzáadott szoftverek segítségével ugyanis a titkosítás funkciót is igénybe vehetjük. Az eszköz az USB 2.0 szabványt használja az adatok küldésére és fogadására. Az USB Card az olvasásnál valamivel több, mint 4 Mbájt adatot volt képes kezelni, az írás ennél jóval lassabban, 2,5 Mbájt/s-os sebességgel történt. Ahogyan azt a hasonló termékeknel már megszokhattuk, nem csak egyféle méretből választhatunk, mármint ami a kapacitást illeti. A tesztlaboratóriumunkban járt 256 Mbájtos példány mellett létezik 128, illetve 512 Mbájt tárolására alkalmas változat is.

A *Tungsten* sorozat eddig is a „profikat” célozta meg, s így van ez a család legújabb tagja, a *T3* esetében is. A *T3* szürke, kissé egyhangú dobozából egy nagy tudású masina húzható elő.

Természetesen a legszembetűnőbb újonság a képernyő mérete és felbontása. Ez persze csak akkor látható igazán, ha teljes nagyságúra húzzuk szét a gépet, hiszen összecsuokott állapotban a képernyő egy része le van fedve. A 320×480-as felbontásból, összecsuokott állapotban 320 pixelt látunk a 480 helyett. Ez egyébként a mostani *Tungsten* sorozat tagjainak a normális felbontása is, így ilyenkor a *T3* pont úgy néz ki, mint mondjuk a *T2*. Ám ha nyitunk, minden megváltozik. Az eddig lemaradt rész szabaddá válásával előtűnik a szövegbevitelt elősegítő szoftveres *Graffiti 2* felület, miközben a munkaasztal mérete 320×320 pixel marad. Ha viszont úgy szeretnénk, akár a teljes képernyőméretet átadhatjuk a munkaasztalnak, vagy az éppen futó alkalmazásnak (például az Excel táblázatokat szerkesztésére hivatott *Sheet-to-Go*-nak). Utóbbi esetben már érezhető is a *T3* nagy előnye. Sokkal kényelmesebben lehet rajta táblázatokat szerkeszteni, mint eddig bármelyik *Pocket PC*-n vagy *Palmon*. Képnézegetésnél is éppúgy értékelni fogjuk a nagy felbontást, mint mondjuk szövegszerkesztésnél vagy internetezésnél.

Igen kedvező, hogy a *T3* még Bluetooth kapcsolatra is képes.

Az *ASUS* is készíti belépőszintű alaplapokat, ezek egyike a *P4S800* jelzésű modell. Az elnevezésből is sejthető, hogy *SIS* lapkakészlettel van dolgunk, és arra is könnyen rájöhettünk, hogy az alaplap a 800 MHz-es Intel processzorokkal is gond nélkül megbirkózik. S valóban, az eszközön a *SIS 648FX* teljesít szolgálatot. Ennek megfelelően az alaplap jellemzői a szokásosnak mondhatók; 8X-os AGP foglalat, hatcsatornás hangvezérlő, 400 MHz-es DDR memóriafoglalatok található rajta. Természetesen van integrált hangkártya is, amely a belépőszintnek megfelelően csak 100 Mbit adat átvitelére képes másodpercenként. A bővítési lehetőségekről az alaplapra elhelyezett USB 2.0 szabványú foglalatok (4 db), valamint a hat PCI sín gondoskodik, s megtalálható az egyelőre csak az *ASUS* alaplapjain előforduló Wi-Fi csatlakozó is.

A csatlakozóba helyezhető extra modul segítségével vezeték nélküli kapcsolatot létesíthetünk közelben lévő eszközökkel. A kedvező ár miatt nem várjunk más extra funkciókat, így például az AGP foglalat melletti figyelmeztető LED-et se keressük! A belépőszintű nem várhatjuk el a kétszatornás memóriavezérlőt sem, ám a soros interfész hiánya már érzékenyen érinthet. (Az alaplapon van hely a *Promise* lapkájának, így ha valamivel több pénzt is hajlandók vagyunk az eszközre áldozni, ez utóbbit hiányosságát könnyen orvosolhatjuk.)

MP3-LEJÁTSZÓ

MSI MegaStick 5in1

Név:	MSI MegaStick 5in1
Forgalmazó:	Ramiris Rubin Rt.
Internet:	

- kis méret
- nincs line-in csatlakozó

JÁTÉKVEZÉRLŐ

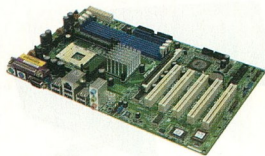

Mercury Game Pad

Név:	Mercury Game Pad
Forgalmazó:	Mercury Computer
Internet:	www.mercurycomputer.hu

- kényelmes kialakítás
- felesleges sorozatlövő gombok

P4-ES ALAPLAP

ASRock P4V8T

Név:	ASRock P4V8T
Forgalmazó:	Ramiris
Internet cím:	www.ramiris.hu

- csak passzív hűtés az északi hídon
- kicsit ez is lehetett volna szellősebb

Új oldaláról mutatkozott be a tajvani MSI ezzel az apróska MP3-lejátszóval. A főleg alaplapjairól és videokártyáiról ismert cég első próbálkozása meglehetősen jól sikerült – talán tanult a konkurencia hibáiból?

A *MegStick* egy igen szép dobozban érkezett, amelyben a lejátszó mellett az energiaellátásról gondoskodó elemet, telepítőlemezt, rövid kézikönyvet, USB kábelt és egy nyakpánt–fülhallgató kombinációt találhatunk. Mivel a készülék tulajdonképpen egy pendrive kialakítású példány, közvetlenül is bedugható bármilyen USB csatlakozóba, a dobozbeli kábel egyszerűen csak hosszabbítóként funkcionál.

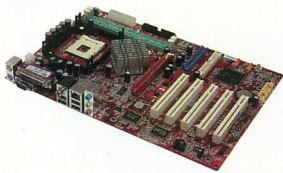
Az *5in1* névből talán kitalálható, hogy a *MegaStick*-nek öt alapfunkciója van. Az első természetesen a 128 Mb-nyi memóriában tárolt MP3-as zenefájlok lejátszása. A második az FM rádió, amelynek memóriája is van: 10 csatornát menthetünk el. Mivel a készüléknek saját beépített mikrofonja is van (sőt, külső csatlakoztatási lehetőség is a rendelkezésünkre áll), digitális diktafonként is bevethető.

Amint az egy ilyen kialakítású eszköztől elvárható, hordozható USB tárolóként is funkcionál – különösen hasznos tulajdonsága, hogy az újabb operációs rendszerek esetében nincs szükség semmiféle meghajtó telepítésére, a *MegaStick* csatlakoztatás után egy külön meghajtóként jelenkezik be.

Egyszerű, ízléses dobozban kaptuk meg a *Mercury* egyetlen játékvezérlőjét, amely a hangkártya Game/MIDI portjára csatlakozik. Megjelenésében majdnem olyan, mint a Microsoft vezérlője, néhány próbált eltérés azért megmutatkozik. Az ergonómiára egyáltalán nem lehet panaszunk, a „készülék” óráig szorongatva sem éreztük úgy, hogy kényelmetlen lenne a fogása. A D-gomb, azaz a nyolcírányú billenőkapcsoló is kellően ergonómikus, de ha csak kényelmesen pihentetjük, de ha csak kényelmesen pihentetjük a hüvelykujjunkt rajta, akkor nem olyan könnyű a négy főirány egyikébe pontosan elbillenteni úgy, hogy az oldalsó irányok ne nyomódjanak meg. A tipikus, arcade játékok közül az autóverseny és a mászkálós játékok nagyszerűen irányíthatók vele, a verekedős játékok (annak ellenére, hogy teljesen kényelmes) a combo-k miatt már kevésbé. A gamepad közepén lévő kényelmesen használható potenciométer forgásútjának több mint a felében működik (teljesen letekerve a gázt maximális állásba ugrik). Az ugrálós játékokban sokat nyerhetünk azzal, hogy a négy főgombot a maradék kettő akció- és a két oldalazó gomb automatikusan ismételteti, más játékokban viszont több, gyorsan elérhető funkciót is elvesztünk ezzel a fogással. A vezérlőhöz nem kell speciális meghajtóprogram, ha a Windows *Vezérlőpult/Játékvezérlők (Game Controllers)* alatt mint háromtengelyű, négygombos gamepadként telepítjük.

A *VIA PT800* köré épülő, kedvező ár-teljesítmény arányú alaplappal jelent meg az *ASRock* vállalat. A Pentium 4-es processzorokhoz szánt alaplap 800 MHz-es FSB-t, 400 MHz-es DDR memóriamodulokat támogat. Az eszköz további ismertetőjegyge, hogy számos hasznos szolgáltatással is rendelkezik. Ezek egyike például a *Hybrid Booster* névre hallgató intelligens, automatikus tuninglehetőség, amely a kezdő felhasználók örömeire a stabilitás 100%-os megtartása mellett növeli a rendszer teljesítményét. Mivel a rejtett tartályok biztosan nem lesznek teljesen kiaknázva, szükség lehet manuális állgatásra is. Szerencsére ez esetben sem kell túlságosan aggodnunk, a *B.F.G. (Boot Failure Guide)* vigyáz az alaplapunkra, így ha túl magasra állítanánk be az órajelünket, és a PC nem indulna el, kis idő elteltével az alaplap a gyári beállításokkal indul újra. A déli hídba integrált soros ATA vezérlő is tartogat némi meglepetést, a RAID 0 és a RAID 1 mód mellett ugyanis a JBOD funkciót is támogatja. Végül, de egyáltalán nem utolsósorban a szolgáltatások közé sorolhatjuk azt a ténnyt is, miszerint az alaplapon alaphelyzetben hat USB csatlakozó van a szokásos négy helyett. Örvendetes, hogy manapság már az olcsó alaplapok esetében sem marad el a SATA kábel, sőt az *ASRock* termékénél még a títchkábel-átalakítók is megtaláljuk. A telepítő CD-re a drájevrek mellett egy antivírus program is felkerült.

PI4-ES ALAPLAP

MSI 848P Neo-S

Név:	MSI 848P Neo-S
Forgalmazó:	Ramiris
Internet cím:	www.ramiris.hu

- digitális kimenet a hangkártárhoz
- kissé zsúfolt felépítésű

PROCESSZORHŰTŐ

AICOMP CUAL520Pro

Név:	AICOMP CUAL520Pro
Forgalmazó:	ALCOMP
Internet cím:	-

- kiváló teljesítmény minden tuning örült számára
- a rögzítés kezelhetősége még javítható

TENYÉRGÉP

HP iPaq h2210

Név:	HP iPaq h2210
Forgalmazó:	HP Magyarország
Internet:	www.hp.hu

- gyors, kicsi, CF és SDIO foglalat, Bluetooth, PXA255-400 Mhz-es processzor, Windows Mobile 2003
- a képernyő színei pasztelések

Az MSI alaplapja az Intel legújabb lapkakészletére, a 848P-re épül. Az Inteltől egyáltalán nem meglepő módon a legújabb jelző papíron sem jelenti a legjobb. Ahogyan a nevéből is következtethetünk rá, a lapka a 845 javított kiadás, amely annyiban jobb elődjénél, hogy immáron a 800 MHz-es FSB-vel rendelkező processzorokat is kezeli. Természetesen a 848P-hez már az ICH5(-R) tartozik, így kétfővel nőtt az USB portok száma is (nyolcra), és soros ATA adatátviteli szabványt használó merevlemezrel is dolgozhatunk. Az alaplap, ahogyan azt a belépőszintű MSI eszközöknél már megszokhattuk, igen takarékos kialakítású. A kis méretű NYÁK miatt éppen ezért kissé zsúfoltra sikerült Neo-S két memóriafoglalatot tartalmaz. Mindez egyúttal azt is jelenti, hogy maximum 2 Gb-nyi memóriát használhatunk. Az alaplapra szerelt csatlakozók nem a szokásos képet adják, az egyik soros csatlakozó – feltehetőleg egy jobban felszerelt másik változat lehetősége miatt – nem kerül fel a NYÁK-ra, s szintén nem általános a hangchip által támogatott digitális kimenet felszerelése sem. Az alaplap 8x-os AGP csatlakozóval kerül a boltokba. A működés közben mért sebesség értelemszerűen csak kicsit jobb, mint egy 845PE-s alaplap esetében (ami egyébként a 800 MHz-es FSB-nek, valamint a 400 MHz-es DDR memóriának köszönhető). Érdekeség, hogy a gyártó szerint a Neo-S kiválóan tuningolható.

Új versenyző a CPU-hűtők piacán az AICOMP, akinek teljes szívvel drukkolunk, ugyanis magyar gyártóról van szó! A cég első terméke a CUAL520Pro névre hallgató, univerzálisan használható cooler, amely az ötletes rögzítési megoldásnak köszönhetően mind Pentium 4, mind Socket 7, mind pedig Socket A-s alaplapokra illeszkedik, sőt, várhatóan az Athlon 64 sem igényel majd komolyabb átalakítást. A rögzítés további előnyei közé tartozik, hogy a Socket 7-es foglalat mind a hat fülébe kapaszkodik (ami egy ilyen súlyú hűtőnél alapkövetelmény), valamint az, hogy a processzormag fölött nem volt szükség a borda lemezeinek kivágására, s ez tovább növeli a hűtőteljesítményt. A hátránya viszont, hogy nem tartozik az egyszerűen kezelhető szerkezetek közé, tehát a folyamatos processzorokat cserélgető vásárlóknak sok fejfájást okozhat.

Amint az talán a nevéből is kitalálható, a hűtő alapanyaga alumínium és réz: a vastag, alsó felén polírozott réz alapba szorosan illesztéssel rögzítették a nagy felületű alumíniumlemezeket. A tervező-mérnök elmondása szerint minden méretet (tehát az alap vastagságát, a lemezek nagyságát és így tovább) kísérletekkel határozták meg. Az általunk mért eredmények szerint ezek a kísérletek meglehetősen alaposak lehettek, ugyanis kiválóan teljesített! Tesztlaborunk egyébként egy szabályozható fordulatszámú ventilátorral szerelt példányt próbált ki.

Íme az egyik legjobb tenyérgép, akkor is, ha nem csak a HP háza táján nézünk körül, hanem az egész „felhozatal” szemléljük. A 2210-es álmaink Pocket PC-je. Először is van benne egy PXA255-400 MHz-es processzor, amely a mai követelményeknek tökéletesen megfelel. Aztán Windows Mobile 2003 rendszert futtat, amely új is, szép is és jó is. Ott van még a 64 Mb-át RAM, amely ugyan lehetne 128 Mb-át is, de hát ne legyünk telhetetlenek, hiszen nem a legdrágább masináról van szó. Van benne Bluetooth is, s ez már önmagában is számos pluszpontot jelent egy értékelésnél. A HP iPaq sorozatban egyedülállóan itt van CF és SD/MMC (SDIO) bővítési lehetőség is. Ezt imádjuk, hiszen így akár két memóriakártyával is dolgozhatunk, vagy éppen egy memóriakártyával egy CF vagy SDIO eszközzel (például GPS vagy kamera). Megjegyezzük, ez nem növelte meg a gép méreteit, ráadásul ha a memóriakártya áratok nézzük, a CF kártyával sokat tudunk spórolni. A h2210 igazán kis méretű, ami nagy előny, amikor mobilitásról van szó.

Olcsó, alig valamivel megy százezer fölé a bruttó ár, ami ilyen felszereltséggel mellett meglehetősen ritka. A gép egyetlen hátránya a képernyő már-már pasztelések mondható színvilága. Ennek ellenére a 2210 azért jelenleg a piac egyik legjobb választása, ha eltekintünk a színhűség-problémától.

Vajon sikerül-e visszavennie a helyét az nVidiának ezen a hetente-havonta változó piacon? Vajon az ATI egy szépen becsomagolt GPU-t dobott a piacra XT jelzéssel? És egyáltalán: hogyan válasszunk videokártyát? Ezekre a kérdésekre próbálunk meg választ adni tesztünkkel.

Csak jó ropogósan!

Néhány érdekesség

Bizonyára sokan hallottak arról, hogy hogyan manipulálták egyes gyártók közvetve a számukra dollármilliókat jelentő teszteredményeket. A játékosokat másképp érintő családok is voltak, amelyekben a gyártók is segítettek. Itt és most csak néhány emlékeztetőre térünk ki:

- Pár éve a játékok voltak a legnépszerűbb tesztprogramok, így nem csoda, hogy amikor az ATI meghajtóprogramja a *Quake* nevű program futtatását kérte, lecsökkentette a videokártya képmínőségét. Az eredmény magasabb pontszám lett.

- Az ASUS *SeeThru* névvel olyan meghajtóprogramot adott ki, amely egy gombkombináció hatására wireframe módba helyezte a kártyát (textúrák nélküli tárgyak), így azokon át lehetett látni, nagyon nagy előnyhöz jutva a lövöldözős hálózati játékokban.

- Az nVidia gyári meghajtóprogramja az ATI-hoz hasonlóan szintén csalt, a GeForce FX 5800-as kártyával a *3DMark03*-ban, mégpedig úgy, hogy nem számolta ki a világos háttereket. Szerencsére erre a „hibára” is hamar fény derült, és a meghajtóprogramban ezt már orvosolták is.

Annak az eldöntése, hogy a tisztán azonos GPU-val (*Graphics Processing Unit*) felszerelt kártyák márkák közötti versengése, vagy a GPU-k versengése az érdekesebb, nem a mi tiszttünk. Azt szeretnénk csak megállapítani, hogy melyik videokártyát, melyik kategóriát érdemes az otthoni, elsősorban játékos felhasználóknak megvásárolniuk.

Ha videokártyát kell venni, akkor az első kérdés mindig az, hogy vajon ATI vagy inkább nVidia alapú kártyát vegyünk, azon belül is milyen típusút, és csak utána döntjük el – ha egyáltalán megtesszük –, hogy melyik gyártótól. A döntésben leginkább az ár befolyásol minket, és szeretnénk a legkevesebb pénzért a legnagyobb teljesítményt megvásárolni. Alapvetően háromféle vásárló létezik: van, aki egy bizonyos összeget szán a kártyára, és ettől nem nagyon tér el, s igen gyakran a legolcsóbb modellre voksol. Van, aki a legjobb ár-teljesítmény arányú kártyát vásárolja, és van, akit nem érdekel az ár. Ez alkalommal

mindenkinek adunk választ, de mivel a sok gyártó még több termékét fizikailag nem lehet letesztelni (és nincs is értelme), ezért nem is adunk olyan tanácsokat, hogy X.Y. kártyát kell megvenni, mert az a jó. Sokkal inkább arra szeretnénk rávilágítani, hogy mire érdemes figyelni vásárláskor, és milyen jellemzőkért érdemes pénzt kiadni.

Egy kis áttekintés

Az értékelés előtt kezdjük egy kis áttekintéssel! Aki még emlékszik az utóbbi évekre, az tudja, hogy nagyon sokszínű, de kínálat tekintetében egyre szűkülő piacnak lehetünk szemlélői. Ma a piac nagy részét az ATI és az nVidia uralja, itthon már csak a belépőszinten jutnak szóhoz más gyártók is. Van azért újdonság készülőben, ez pedig a tajvani XGI (www.xgitech.com) *Volari* családja, amely tudásában és remélhetőleg teljesítményében is felveszi a versenyt a közép-és felsőkategóriás ATI és nVidia kártyákkal. Az XGI-ről

annyit kell tudnunk, hogy *Trident* és *SIS* grafikával foglalkozó leányvállalatainak egyesüléséből, megvásárlásából jött létre. Valószínű, hogy lapunk megjelenésekor már kaphatók lesznek a Volari GPU-s videokártyák.

De térjünk vissza a „jelenbe”: egyik cég sem tökéletes, egyszer az egyik hibázik, másszor a másik. Szerencsére, egymást hajtják, így egyre-másra jelennek meg az új fejlesztések. Legutóbbi tesztkünkben levonhattuk a tanulságot, hogy az nVidia FX családja (FX 5200) nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, és sokan meg is maradtak a *GeForce 4 Ti* sorozatnál, jellemzően a 4200-nál.

Az ATI sikere az nVidia lépésére tovább nőtt, mi több, nagyon sok tesztben kiderült, hogy ha a játékban teljes képernyős élsimítást alkalmazunk, akkor az ATI kártyáin nem esik vissza akkora mértékben a kiszámolt képek sebessége (fps – frame/sec). Magyarán: szebb minőségben játszhatunk úgy, hogy nem akadozik a játék.

Tesztünkben olyan kártyák szerepelnek, amelyeket a legutóbb nem kaptunk kézbe, mára viszont már igencsak kedvező áron beszerezhetők. A nagy újdonságok közül

Köhler Zsolt
tesztlaborvezető

megfizetni, hogy nekem több legyen, mint a haveroknak, nem érdemes. Eltelik egy év, és már játszhatok azzal a játékkal, amelyek tavaly „döcögött”. No meg a játékélmény nem feltétlenül abból fakad, hogy csodaszép tájakon mászkálhatunk/autózhathatunk/lövöldözhetünk. Én a játék élvezetéről játszom, és nem zavar, ha nem

Véleményem

tudom elolvasni a visszapillantó tükörben a mögöttem jövő autó rendszámát. Azt viszont, ha már valami elviselhetetlenül akadozik, én sem viselem el, ekkor vagy lejjebb állítom a játék részletességét, vagy új videokártya után nézek (de csak akkor, ha megéri a gombhoz kabátot venni) – közepes áron. Tuningolni lehet, de azt is ésszerű határokon belül. A gyári kártyából ki lehet hozni a maximumot – erre tökéletesek a videokártyák új opciói –, a vízűtésnek pedig csak a halk számítógép miatt van értelme. A színes, villogó, „hétzenés” videokártyák vásárlóit nem értem. Bizonyára van abban is valami érdekes, de ez már mindenkinek a maga dolga, mint ahogy ez is csupán az én véleményem.

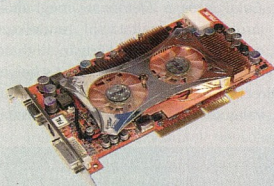
itt van az *ATI Radeon 9800XT* és az *nVidia GeForce FX 5900* is.

Ki mit tud?

Igazán nagy technológiai újítást az utóbbi évben egyik cég sem mondhat a magáénak, legfeljebb az nVidia „hozta be” hátrányát a pixel és vertex shaderek

terén. A *GeForce FX 5700* és *5900* a *CineFX 2.0* névvel illetett programozható egységet tartalmazza, amely immár 128 bit lebegőpontos ábrázolással tárolja a képpontok színeit. Ez a szolgáltatás a korábban megjelent *ATI Radeon 9800* GPU-kban, *SmartShader 2.1* néven benne van. A memória-interfész mind a két családnál 256 bites, a legfejlettebb kártyákban im-

ASUS Radeon 9800XT/TVD

Gyártó, típus: ASUS Radeon 9800XT/TVD
Forgalmazó: Ramiris
Ár (bruttó): 168 988 Ft
Internet: www.asus.com.tw, www.ramiris.hu

Sebesség	60	60
Tuningolhatóság	8	20
Szolgáltatások	19	20

pont 87 Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- kiváló sebesség és felszereltség

MÍNUSZ:

- a tápegységet nagyon leterheli

ASUS V9900/TD

Gyártó, típus: ASUS V9900/TD
Forgalmazó: Interboard Hungary
Ár (bruttó): 74 988 Ft
Internet: www.asus.com.tw, www.interboard.hu

Sebesség	50	60
Tuningolhatóság	20	20
Szolgáltatások	16	20

pont 86 Értékelés:
felsőkategória

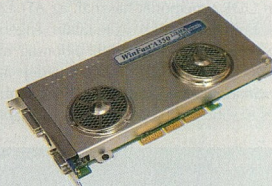
PLUSZ:

- kiváló tuningolhatóság
- kedvező ár

MÍNUSZ:

- nagy méretű
- két kártyahelyet elfoglaló hűtő

Leadtek A350TDH

Gyártó, típus: Leadtek A350
Forgalmazó: Ramiris
Ár (bruttó): 102 988 Ft
Internet: www.leadtek.com, www.ramiris.hu

Sebesség	54	60
Tuningolhatóság	12	20
Szolgáltatások	16	20

pont 82 Értékelés:
felsőkategória

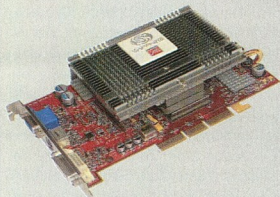
PLUSZ:

- Kiegészítőszerelt teljesítmény
- igényes kialakítás

MÍNUSZ:

- nehéz, a tápegységet nagyon leterheli (a kép változásakor az zizeg)

Sapphire Atlantis Radeon 9800Pro

Gyártó, típus: Sapphire Atlantis Radeon 9800Pro

Forgalmazó: Ramiris

Ár (bruttó): 136 125 Ft

Internet: www.sapphire.com, www.ramiris.hu

Sebesség	58	60
Tuningolhatóság	6	20
Szolgáltatások	15	20

pont **79** Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- minden fontosabb alkatrészben van hűtőberda...

MÍNUSZ:

- ...de a nagy főborda alatt nem hül minden jól

Club3D GeForce FX5800

Gyártó, típus: Club3D GeForce FX5800

Forgalmazó: Bluefish

Ár (bruttó): 103 865 Ft

Internet: www.club3d.de, www.bluefish.hu

Sebesség	50	60
Tuningolhatóság	19	20
Szolgáltatások	10	20

pont **79** Értékelés:
felsőkategória

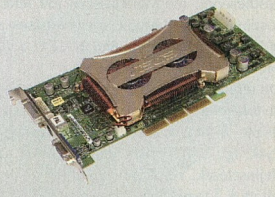
PLUSZ:

- kiváló tuningolhatóság

MÍNUSZ:

- nagy méretű
- bekapcsolásós hangos referencia hűtő

ASUS V9950

Gyártó, típus: ASUS V9950

Forgalmazó: Ramiris

Ár (bruttó): 102 988 Ft

Internet: www.asus.com.tw, www.ramiris.hu

Sebesség	54	60
Tuningolhatóság	10	20
Szolgáltatások	15	20

pont **79** Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- ASUS-tól megszokott körítés

MÍNUSZ:

- feleslegesen nagy doboz

már 8 pipline található, amivel egy órajel alatt nyolc képpont adatai is feldolgozhatók. Az nVidia nagyobb teljesítményű kártyáin DDR2 memóriát használ, az ATI ezt csak bizonyos (PRO) változatain enged meg magának. Az egyedüli újdonság az nVidia nevéhez fűződik, ez pedig az *UltraShadow* technológia, amely gyorsabbá és szebbé teszi a játékokban igen gy-

kori árnyékok számítását. Érdekes megfigyelni, hogy tesztünk szereplői közül a Radeonok órajele magasabb, mint a GeForce FX órajelei, ehhez képest az utóbbiak a nagyobb melegezés miatt nagyobb hűtővel vannak ellátva. Ha csak a sebességet nézzük – a videokártyák fejlesztése éppen ezen a téren jelentős –, akkor csupán két dolog számít: gyors-e és

melegszik-e. Az nem érdekes, hogy hány MHz-en működik a GPU, a lényeg a kiszámolt képkockák száma.

A *Catalyst* és a *Detonator* meghajtók sok járulékos szolgáltatással rendelkeznek, most már bármelyik kártyán állítható a tévékimenet képének a mérete és helye, a DirectX és OpenGL sebesség és minőség, valamint az overlay (film), az asztal

Sebességek	3DMark03 (DirectX) - 3DMark pontszám				Unreal Tournament 2003 (DirectX) - fps		Return To The Castle Wolfenstein (OpenGL) - fps	
	1024x768	1024x768 4X FSAA	1600x1200	1600x1200 4X FSAA	1024x768	1600x1200	1024x768	1600x1200
ASUS V9900/TD	4143	2613	2278	1120	165.7	103.2	164.3	153.7
ASUS Radeon 9800XT/TVD	6291	3842	3622	2085	181.8	119.4	165.7	161.9
Leadtek A350TDH	4786	3428	2707	1703	173.7	105.8	164.9	159.4
Sapphire Atlantis Radeon 9800Pro	5676	3394	3285	1836	177.8	112.6	165.9	161.7
Club3D GeForce FX5800	3817	2532	2219	1031	162.9	92.9	165.9	152.8
ASUS V9950	4794	3415	2732	1707	173.8	106.0	166.5	158.4
Sapphire Atlantis Radeon 9800XT	6319	3858	3651	2103	180.2	119.7	167.2	163.5
Connect3D Radeon 9800XT	6318	3859	3649	2108	181.0	120.1	167.0	164.2
MSI FX5600	2296	1454	1226	588	100.7	46.3	161.3	110.8
Gigabyte Radeon 9600 PRO	3389	1896	1740	723	130.1	60.1	164.3	101.2
Sapphire Atlantis Radeon 9600XT	3803	1935	2176	814	149.5	69.2	164.7	114.4
ASUS V9520/TD	1205	597	605	279	70.0	31.9	146.5	82.8
Connect3D Radeon 9600	2598	1434	1289	523	102.2	44.1	152.7	71.5
Gigabyte Radeon 9200	1217	687	616	617	57.6	31.5	123.8	57.1

Sapphire Atlantis Radeon 9800XT

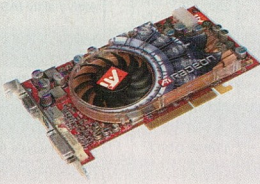
Gyártó, típus: Sapphire Atlantis Radeon 9800XT
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár (bruttó): 168 988 Ft
 Internet: www.sapphire.com, www.ramiris.hu

Sebesség	60	60
Tuningolhatóság	6	20
Szolgáltatások	12	20

pont 78 **Értékelés:**
felső kategória

- PLUSZ:**
 - nagyon halk és jó hűtés**MÍNUSZ:**
 - drága

Connect3D Radeon 9800XT

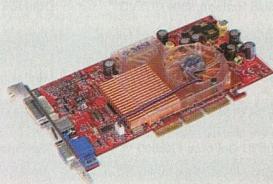
Gyártó, típus: Connect3D Radeon 9800XT
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár (bruttó): 157 988 Ft
 Internet: www.connect3d.com, www.ramiris.hu

Sebesség	60	60
Tuningolhatóság	8	20
Szolgáltatások	8	20

pont 76 **Értékelés:**
felső kategória

- PLUSZ:**
 - tökéletes
 - kis zajszintű hűtés**MÍNUSZ:**
 - nincsenek hozzáadott teljes verziós játékok

MSI FX5600

Gyártó, típus: MSI FX5600
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár (bruttó): 49 363 Ft
 Internet: www.msi.com.tw, www.ramiris.hu

Sebesség	42	60
Tuningolhatóság	12	20
Szolgáltatások	19	20

pont 73 **Értékelés:**
középkategória

- PLUSZ:**
 - tökéletes kiegészítő programok**MÍNUSZ:**
 - nem túl magas teljesítmény

és játékok gammája, színe. Az nVidia itt kap pluszpontot: ha ilyen kártyáról vetünk, akkor a meghajtóprogramból kérhetjük a vízszintes és függőleges trapéz-korrektíót.

Egy kis tuning

És ha már a tuningnál tartunk: a sebességet mindkét cég az órajel növelésével igyekszik feljebb tolni. Az ATI éppen ezért jelent meg az XT sorozatával, amely a gyári dokumentációk szerint elsősorban a gyártástechnológia miatt tud nagyobb órajeleket elérni, azonos fogyasztás mellett. Persze nemcsak a hardverben, hanem a szoftverben is történt változás: az ATI megjelent a VPU Recover funkciója, amely a túlhevített videokártya „lefagyásakor” alaphelyzetbe állítja annak órajelét, így védve meg az éppen futó alkalmazásunkat, és természetesen a videokártyát. Akinek ez nem elég, az válassza az nVidia hőmérsékletmérő funkcióját, amely a meghajtóprogram szolgáltatásaként a GPU órajelét akkor csökkenti, amikor annak hőmérséklete eléri egy előre beállított értéket.

Az ATI OverDrive funkciója is figyelni a GPU hőmérsékletét (mindegyik Radeon

Tuningolhatóság	Gyári érték (MHz)		Tuning érték (MHz)		Tuning (%)		
	GPU	MEM	GPU	MEM	GPU	MEM	Átlag
ASUS Radeon 9800XT/TV2	412	365	473	394	14.8	8.1	11.4
ASUS V9520/TD	250	405	328	405	31.4	0.0	15.7
ASUS V9900/TD	300	600	604	1111	101.3	85.2	93.3
ASUS V9950	400	851	532	982	33.0	15.5	24.2
Club3D GeForce FX5800	300	600	620	992	106.7	65.3	86.0
Connect3D Radeon 9600	324	203	432	240	33.3	18.5	25.9
Connect3D Radeon 9800XT	412	365	488	416	18.6	14.2	16.4
Gigabyte Radeon 9200	250	200	300	220	20.0	10.0	15.0
Gigabyte Radeon 9600 PRO	398	297	530	335	33.1	12.8	22.9
Leadtek A350TDH	300	850	440	912	46.7	7.3	27.0
MSI FX5600	270	552	376	638	39.3	15.7	27.5
Sapphire Atlantis Radeon 9800XT	500	324	574	329	14.7	1.4	8.0
Sapphire Atlantis Radeon 9800Pro	378	338	450	370	19.0	9.6	14.3
Sapphire Atlantis Radeon 9800XT	411	364	488	391	18.8	7.5	13.2

9800XT és némelyik Radeon 9600XT kártyán), és ennek megfelelően növeli a GPU órajelét, túléledeges esetén pedig csökkenti. A későbbi Catalyst meghajtókban egy memóriafrekvenciát állító modul is benne lesz. Ezzel a technikával a tesztek szerint átlagosan 3-5% sebességnövekedés érhető el, nagyobb csak akkor, ha jobb hűtéstől gondoskodunk.

A hűtési rendszerek gyakran megegyez-

nek a referenciával, ettől kétféle irányban térnek el: vagy nagyon hatékony, nagy méretű hűtőbordát, több ventilátorral szerelnek a kártyára (ASUS és Leadtek), amely még a memóriákat is hűti, vagy pedig halk, esetleg passzív, hűsöves hűtéssel látják el. Mind a kettő nehéz, és jellemző, hogy az előbbivel jobban hűthető a GPU, az utóbbival viszont halkabb lesz a gépünk. A passzív hűtések nagy hátránya, hogy még

Videokártya-tulajdonságok

Gyártó, típus	GPU	Memória (MB)	Hűtés (GPU/Mem)	Csatlakozók	Külső tápfeszültség
ASUS Radeon 9800XT/TVD	Radeon 9800XT	256	Aktív / aktív (ASUS)	VGA, DVI, Video Out/In	Igen
ASUS V9520/TD	GeForce FX5200	128	Aktív / -	VGA, DVI, Video Out	Nem
ASUS V9900/TD	GeForce FX5800	128	Aktív / Passzív (referencia)	VGA, DVI, Video Out	Igen
ASUS V9950	GeForce FX5900	128	Aktív / aktív	VGA, DVI, Video Out	Igen (tápkábel van)
Club3D GeForce FX5800	GeForce FX5800	128MB DDR2	Aktív / Passzív (referencia)	VGA, DVI, Video Out	Igen
Connect3D Radeon 9800XT	Radeon 9800XT	256	Aktív / aktív	VGA, DVI, Video Out	Igen (tápkábel van)
Connect3D Radeon9600	Radeon 9600	128 Samsung 5n	Passzív / -	VGA, DVI, Video Out	Nem
Gigabyte Radeon 9200	Radeon 9200	128 Hynix 4,0	Aktív / -	VGA, DVI, Video Out/In	Nem
Gigabyte Radeon 9600 PRO	Radeon 9600 PRO	128 Samsung 2,8	Aktív / -	VGA, DVI, Video Out	Nem
Leadtek A350TDH	GeForce FX5900	128	Aktív / aktív (Leadtek)	VGA, DVI, Video Out/In	Igen (tápkábel van)
MSI FX5600	GeForce FX5600	128	Aktív / aktív	VGA, DVI, Video Out	Nem
Sapphire Atlantis Radeon 9600XT	Radeon 9600XT	128 Samsung 2,8	Aktív / -	VGA, DVI, Video Out	Nem
Sapphire Atlantis Radeon 9800Pro	Radeon 9800Pro	128	Passzív (Zalman) / Passzív	VGA, DVI, Video Out	Igen (tápkábel van)
Sapphire Atlantis Radeon 9800XT	Radeon 9800XT	256	Aktív / aktív	VGA, DVI, Video Out	Igen (tápkábel van)

a nagyméretű hűtőbordák ellenére is igen meleg a kártya (pl. *Sapphire Radeon 9800 PRO*).

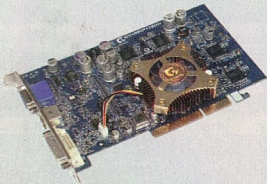
Vásárláskor azt is meg kell néznünk, hogy mi van a dobozban. A tévékimenetet már csak a DivX- vagy DVD-filmek megte-

kintésekor is használják, játéka ritkábban. Annak ellenére, hogy a tévéken általában van EuroSCART bemenet, a videokártyák mellett egyre ritkábban találkozunk S-Video-SCART konverterrel. Ilyen átalakítóról tehát feltétlenül gondoskodjunk. Az S-

Video és kompozit (RCA) kábelek, még ha rövidek is, gyakran tartozékként szerepelnek, így legalább egy videomagnót a számítógéphez tudunk kapcsolni.

A VIVO-s kártyákhoz természetesen kábel és videoserkesztő program is jár, a

Gigabyte Radeon 9600 PRO

Gyártó, típus: Gigabyte Radeon 9600 PRO
 Forgalmazó: LS Computer
 Ár (bruttó): 52 100 Ft
 Internet: www.gigabyte.com,
www.lscomputer.hu

Sebesség	42	60
Tuningolhatóság	10	20
Szolgáltatások	10	20

pont 62 Értékelés:
belépőszint

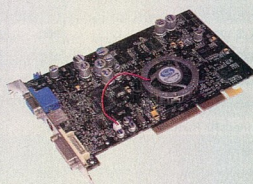
PLUSZ:

- kék színű világító ventilátor
- kedvező ár

MÍNUSZ:

- vannak nála gyorsabbak és jobban felszerelték

Sapphire Atlantis Radeon 9600XT

Gyártó, típus: Sapphire Atlantis Radeon 9600XT
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár (bruttó): 54 863 Ft
 Internet: www.sapphire.com, www.ramiris.hu

Sebesség	46	60
Tuningolhatóság	4	20
Szolgáltatások	8	20

pont 58 Értékelés:
belépőszint

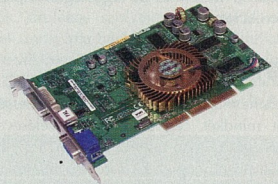
PLUSZ:

- az árához képest jó a sebessége

MÍNUSZ:

- alapkártya
- éppen elégséges hűtés

ASUS V9520/TD

Gyártó, típus: ASUS V9520/TD
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár (bruttó): 27 363 Ft
 Internet: www.asus.com.tw, www.ramiris.hu

Sebesség	32	60
Tuningolhatóság	8	20
Szolgáltatások	15	20

pont 55 Értékelés:
belépőszint

PLUSZ:

- sok játékot kapunk hozzá

MÍNUSZ:

- a memóriák nem hűtöttek, ezért szerényebb a sebessége

Kábelek	CD-lemezek (a meghajtókat tartalmazó kivül)
VIVO kombi kábel, DVI-VGA átalakító	ASUS Medi@Show SE 2.0, PowerDirector 2.55 ME, ASUSDVD V290, Ulead Cool 3D SE 3.0 Battle Engine Aquila, Gunmetal + 6 Lite játék
S-Video-kompozit kábel, DVI-VGA átalakító	ASUSDVD V290, Medi@Show SE 2.0, VR Aquarium, Morrowind, Rainbow Six-Black Torn, Worms Blast, Battle Realms Demo, IL2 Sturmovik Demo
S-Video-kompozit kábel, DVI-VGA átalakító	ASUSDVD V290, Medi@Show SE 2.0, VR Aquarium, Morrowind, Rainbow Six-Black Torn, Worms Blast, Battle Realms Demo, IL2 Sturmovik Demo
S-Video-kompozit kábel, DVI-VGA átalakító	ASUSDVD V304, Battle Engine Aquila, Delta Force Black Hawk Down, Gunmetal + 6 Lite játék
S-Video kábel, kompozit kábel, S-Video-kompozit átalakító, DVI-VGA átalakító	InterVideo WinDVD Creator, Motocross Mania, Serious Sam
S-Video kábel, kompozit kábel, S-Video-kompozit átalakító, DVI-VGA átalakító	-
Kompozit kábel, S-Video-kompozit átalakító	-
S-Video/kompozit be/ki kombi kábel, DVI-VGA átalakító	PowerDVD 5, PowerDirector 2.5 ME, Will Rock
S-Video-kompozit kombi kábel, DVI-VGA átalakító	PowerDVD 5, Tomb Raider, Rainbow Six 3, Will Rock
S-Video/kompozit be/ki kombi kábel, kompozit kábel, S-Video kábel, DVI-VGA átalakító	Ulead VideoStuido 7 SE DVD, Ulead DVD MovieFactory 2 SE, Ulead Cool 3D SE 3.0, GunMetal, Big Mutha Truckers
VIVO kombi kábel+Infra vevő, MSI Media Center távirányító+elemek, S-Video kábel, DVI-VGA átalakító, MSI logo-matrica	InterVideo WinProducer / WinCoder + Professional User's Pack, InterVideo WinDVD 5.1, Supreme Foreign Language Learning Machine, MSI Media Center Deluxe II, VirtualDrive Pro, Restore! Pro, MSI 3D Desktop, Morrowind, Ghost Recon, Duke Nukem Manhattan Project + 7 Lite játék
S-Video kábel, kompozit kábel, S-Video-kompozit átalakító, DVI-VGA átalakító	Ingyen Half-Life 2 kupon
S-Video kábel, kompozit kábel, S-Video-kompozit átalakító, DVI-VGA átalakító	PowerDVD XP 4.0, Redline Overclocking SW, Tomb Raider. The Angel Of Darkness
S-Video kábel, kompozit kábel, S-Video-kompozit átalakító, DVI-VGA átalakító	Ingyen Half-Life 2 kupon

nagyfogyasztású kártyákhoz pedig a tápcsatlakozó. Sajnos ez utóbbi nem mindegyik cégre jellemző.

A mellékelt programok most már nem csak DVD-lejátszók és játékok lehetnek, örömmel üdvözöltük, hogy itt-ott végre

hasznos segédprogramok is megjelentek (pl. MSI FX5600).

A legmókásabbnak azt tartjuk, hogy a várva-várt *Half-Life 2* játéknak csak a kuponja található meg az egyébként ennek megfelelően tervezett dobozban. Ez

azonban nem nevezhető túlzottan nagy negatívumnak, mivel a kupon természetesen beváltható egy teljes verziós játékra.

Értékelés

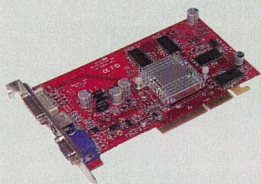
Ha a legolcsóbb kártyát keressük, akkor azt minden bizonnyal a tavalyi nagy slágerek között fogjuk megtalálni, de tudjuk, hogy azoknak a sebessége már kevés egy ma megjelenő játék igényeihez.

Testünk tagjai közül a leggyorsabbnak az *ATI Radeon 9800XT* alapúak bizonyultak. Mivel nem csak a sebesség számított, ezért már van különbség közöttük: a minden szempontból legjobb az *ASUS Radeon 9800XT/TVD* lett, amit nagy sebességének és kiváló szolgáltatásainak köszönhet.

Közvetlenül mögötte végzett a *GeForce FX 5800* alapú *ASUS V9900/TD*, és ezt a dobogós helyet a kiváló tuningolhatósági képességeinek, valamint kedvező árának köszönheti, ez utóbbival el is nyerte a *legjobb vétel* díját. Ha a megbízható, halk és természetesen gyors működést tartjuk szem előtt, akkor mindenképpen egy *Radeon 9800XT* alapú kártyát kell választanunk. A belépőszintű kártyák között a legjobb vétel díját a *Gigabyte Radeon 9200* nyerte el, mert ezzel ugyan kevesebb játékot kapunk, de a sebessége még megfelelő, és többre használhatjuk, mint első látásra gondolnánk.

Köhler Zsolt
zsolt.kohler@cpanorama.hu

Connect3D Radeon 9600

Gyártó, típus: Connect3D Radeon 9600
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár (bruttó): 36 438 Ft
 Internet: www.club3d.nl, www.ramiris.hu

Sebesség	36	60
Tuningolhatóság	12	20
Szolgáltatások	6	20

54 Értékelés:
belépőszint

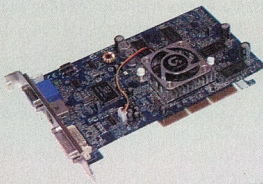
PLUSZ:

- teljesen passzív hűtésel is jól tuningolható és csendes

MÍNUSZ:

- a tudásához képest kissé drága

Gigabyte Radeon 9200

Gyártó, típus: Gigabyte Radeon 9200
 Forgalmazó: LS Computer
 Ár (bruttó): 27 200 Ft
 Internet: www.gigabyte.com, www.lscomputer.hu

Sebesség	28	60
Tuningolhatóság	8	20
Szolgáltatások	14	20

50 Értékelés:
belépőszint

PLUSZ:

- ennyi pénzért VIVO-s kártyá? Ez kiváló

MÍNUSZ:

- minden más tekintetben teljesen alapkártya

Tesztünkben ezúttal nem azt kívántuk eldönteni, hogy melyik gyártó kártyája a legjobb, inkább a jó vétel szempontjából tettük górcső alá a videokártyákat.

Egy számítógép sebességét nagy mértékben a videokártya (a grafikus-, ritkábban a monitorvezérlő kártya) határozza meg. Ezért a tesztmódszerek már annyira letisztultak, hogy akár egy otthoni felhasználó is el tudja őket végezni. Mi ez alkalommal egyfajta referenciát kívánunk nyújtani, tükrözve a grafikus kártyák sebességét, és természetesen megállapítjuk azt is, hogy milyen irányba formálódnak tovább a kártyák és a gyártók szolgáltatásai.

Sebesség (60 pont – 60%)

Tesztkonfigurációnk technológiailag a csúcspot képviselő, de még anyagilag elfogadható egységekből épült fel. Az Intel D875PBZ alaplap és a Pentium 4/2,6 GHz C-stepping (FSB=800 MHz, HyperThreading) processzor – úgy gondoltuk –, megfelelő alap a videokártyák sávszélesség-igényéhez. A mérések sebességét elhanyagolhatóan kis mértékben befolyásoló 40 GBájtos Maxtor (a teszt szempontjából érdektelen) meghajtóra egy angol Windows XP SP1 operációs rendszert telepítettünk. Az ATI kártyákhoz a *Catalyst 3.9*, az nVidia kártyákhoz pedig a *Detonator 52.16* meghajtóprogramokat használtuk, alapér-

Így értékelt a CP

A videokártyákat három szempont alapján értékeltük:

Sebesség:	60 pont
Tuningolhatóság:	20 pont
Szolgáltatások:	20 pont
Összesen:	100 pont

Pontozás és értékelés:

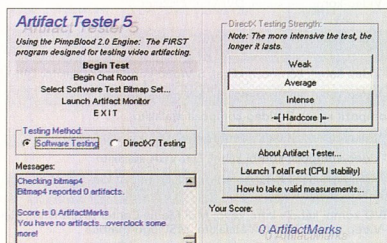
Csúcskategória:	90 pont és felette
Felsőkategória:	80-89 pont
Középkategória:	65-79 pont
Belépőszint:	65 pont alatt

Így tesztelt a CP

telmezett beállításokkal. Ezen a tesztkonfiguráción futtattuk le a tesztprogramjainkat: a *Futuremark* etalon termékét, a *3DMark03 3.4*-et, az *UTBench*-et (*Unreal Tournament 2003 Benchmark*) és a *Return to the Castle Wolfenstein* timedemoját. A legelső szintetikus tesztprogram, a GPU-k általános, maximális számítási teljesítményéről ad információt. A kártyákat lefuttattuk 1024×768 és 1600×1200 felbontásokban, FSAA (teljes képernyős élsimítás) nélkül, és élsimítással, 4x-es mintavételezéssel. Az UTBench szintén DirectX módban működött, célja a 3DMark03 sebességének az ellenőrzése, de információt ad arról is, mekkora sebességre számíthatunk egy átlagosan jó játékban, maximális képméret mellett. A legutolsó játékprogram tesztje a kártyák OpenGL alatti sebességét adja meg (a program készítője, az *IdSoft* bizonyára mindenkinek ismerős). A mért eredmények főbb értékeit (3DMark pontszám, átlagos fps) táblázatba foglaltuk.

Tuningolhatóság (20 pont – 20%)

Egy tesztben általában nem szoktunk megmérni, mennyire hajtható egy videokártya, hiszen a túlhatás, csak úgy, mint a processzorok esetében, teljesen egyedi. Kis súlyozással azért bevettük az összpontszámba, mert az általunk mért értékek az egyre fontosabb hűtési rendszerrel és az alkalmazott alkatrészek minőségéről árulkodnak. A tuningolhatóság értéke a következőképpen jött ki: a *PowerStrip 3.45* teljesítményprofilok/konfigurálás menüjével megmértük a GPU és a memória órajelét, majd azokat külön-külön addig növeltük, ameddig nem hibázott a kártya. Az ilyen hibák nagy része nem látható, ezért a stabilitás vizsgálatához az *Artifact Tester 5.0* programot használtuk. A memória hibáit a szoftveres tesztel, a GPU hibáit pedig a DirectX alapú tesztel vizsgáltuk. Azokat a beállításokat kerestük, ahol az ArtifactMarks értéke nulla. A százalékos

A GPU és a memória működési határait jól me lehetett állapítani

növekedésből átlagot számoltunk, majd egy kis grafikont készítettünk a tényleges és a tuningolt sebességek összehasonlítására (a tuningolt sebességet a 3DMark03 legnagyobb pontszámából számítottuk, jóhiszeműen feltételezve, hogy a számítási teljesítmény az órajel növekedésével egyenesen arányos). Ez a grafikon azt mutatja meg, hogy ideális esetben mennyire lenne gyors egy tuningolt kártya.

Szolgáltatások (20 pont – 20%)

Ha már megállapítottuk, milyen GPU-t szeretnénk, akkor kell csak választanunk a rengeteg gyártó termék közül. Az egyik sok játékot ad a kártya mellé, a másik inkább több hasznos programot. Az egyik a referenciathűtőt teszi a kártyájára, a másik egy újratervezett, hatékonyabb, esetleg halkabb változatot. Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy vannak *VIVO (Video In, Video Out)* kártyák is, ezekkel filmeket tudunk a számítógépre másolni, ha nem is olyan minőségben, mint amelyet egy videodigitalizáló kártyával tudnánk. A meghajtóprogramok csak a különleges GPU típusoknál mutatnak különbségeket, ma már egyre kevesebb gyártó veszi a fáradságot, hogy egyedi meghajtóprogramot írjon a kártyájához (pl. ASUS).

Ez a pontszám azt jelzi, hogy a sebesség kívül mennyi előnyhöz jutunk egy videokártya megvásárlásával.

K. Zs.

zsolt.kohler@cpanorama.hu

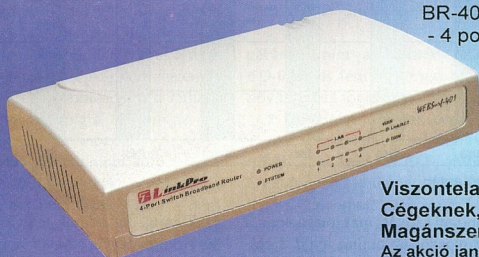
Agenda-Age Kft.

A hálózati megoldások

Biztonság, Sebesség, Garancia, Technológia, Élettartam, Referenciák, Irodai, Ipari, Otthoni felhasználásra.

LinkPro
Power Your Network
2 ÉV GARANCIÁVAL

AKCIÓINK

LinkPro Router 2 év garanciával:

BR-401 ADSL/kábelrouter most bevezető áron:

- 4 portos 10/20/100/200Mbps beépített switch
- Nagysebességű mikroprocesszor
- DHCP szerver / kliens
- HTTP szerver támogatás
- Tűzfalas védelem
- IP szűrés
- Belső IP cím védelem és fordítás (NAT)

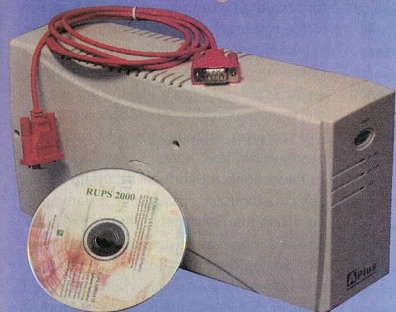
Viszonteladóknak: **6700Ft + Áfa (8375Ft)**

Cégeknek, intézményeknek: **7220Ft + Áfa (9025Ft)**

Magánszemélyeknek: **7480Ft + Áfa (9350Ft)**

Az akció január 31-ig vagy a készlet erejéig érvényes.

További információk: <http://www.linkpro.hu>

Aplus minőségi UPS 2 év garanciával:

Most bevezető áron az EM-600-as típus:

- 600VA/360W teljesítmény, cserélhető akkumulátor
- Automatikus feszültségszabályozás, szűrés
- Villamoshálózat és telefonvonal védelem
- Ingyenes vezérlő program (Windows, Linux, Novell)
- Esztétikus, formatervezett kivitel

Viszonteladóknak: **9950Ft + Áfa (12438Ft)**

Cégeknek, intézményeknek: **10900Ft + Áfa (13625Ft)**

Magánszemélyeknek: **11300Ft + Áfa (14125Ft)**

Az akció január 31-ig vagy a készlet erejéig érvényes.

További információk: <http://www.aplusups.hu>

PARTNERPROGRAM 2004 : <http://agendaage.hu/partner.html>

Hálózatépítési kellékek és segédanyagok (CAT5,CAT5E, CAT6 szabvány szerint), patchpanelek, falialjakok, patchkábelek, csatlakozók, törésgátók, kábelzés nélküli hálózatbővítési megoldások.

Hálózati eszközök teljes választéka.

LinkPro 2 év garanciával, valamint 3Com, Cisco, HP termékek: switch-ek, routerek, konverterek, printer szerverek, vezeték nélküli berendezések, antennák, csatlakozók, internet (VoIP) telefon megoldások.

Szerszámok, szerszámkészletek, teszterek számítógépes, telekommunikációs hálózatokhoz és vezeték nélküli rendszerekhez.

Zavarszűrő és villámvédelmi megoldások. Születemtes áramforrások irodai, otthoni, ipari környezetbe 1 és 3 fázisú típusok 300VA-tól 200KVA-ig terjedő teljesítménnyel...

AGENDA-AGE Kft. 1086 Budapest, Erdélyi u. 15.

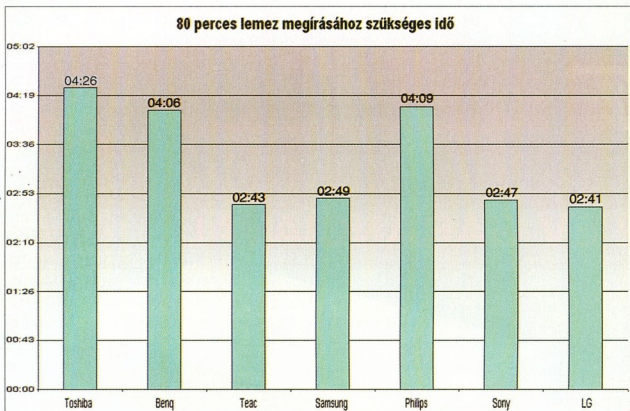
Rendelés és információ telefonon: 313-1073,70-312-0530

e-mail-en: vevoszolgalat@agendaage.hu

Együtt, egy helyen

Jelenleg a két

legerterjedtebb optikai meghajtó vitathatatlanul a CD-író és a DVD-olvasó. Mivel alapvetően azonos elven működnek, szinte természetes, hogy a gyártók egy idő után kombinálták a két berendezést, pénzt és helyet megtakarítva ezzel a vásárlóknak (is).

CD írási sebesség

A mai számítógépek adattároló eszközei között előkelő helyet foglalnak el a különféle optikai lemez-meghajtók. A lemezek közül a két leginkább elterjedt változat a CD- és a DVD-korong, amelyek tulajdonképpen egymás változatai. A régebbi, a CD, már jó ideje velünk van, Japánban például 1982-ben jelentek meg az első asztali CD-lejátszók *Billy Joel 52nd Street* albumával, mint az egyetlen lejátszható albummal. A többi,

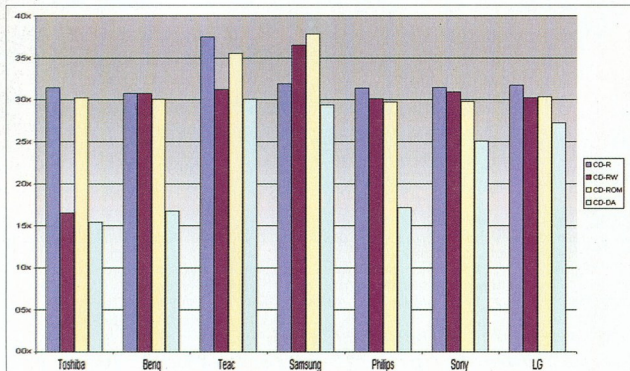
ahogy mondani szokás, már történelem: a CD-lemez először az audio, majd a számítástechnika világában is tarolt.

A CD-lemez – és a vele fizikailag tökéletesen megegyező DVD-lemez – felépítése nem különösebben bonyolult. Az „alapot” egy 1,2 mm vastag polikarbonát korong adja, amelyre, nyomott CD-lemezek esetén, mikroszkopikus bemélyedések sora kerül spirális alakban. Erre egy fényes alumíniumréteg, majd átlátszó

lakk kerül. Az adatok leolvasása során a lézerdíóda fénye áthalad a polikarbonáton, majd az alumíniumrétegről visszaverődve egy érzékelőre esik. Természetesen a bemélyedések, gödrök máshogy verik vissza (egész pontosan szórják) a fényt, így az érzékelőből már elektromos jel formájában jut tovább az előbb még szinte lyukszalagon (a működési elv majdnem megegyezik) lévő adat.

Hasonlóan működnek az írható és újraírható lemezek, csak itt a műanyagon nem találhatóak bemélyedések. Ezek feladatát a műanyag és az alumínium között elhelyezkedő adathordozó réteg veszi át, amely az olvasónál nagyobb energiájú írólézer hatására megváltoztatja optikai tulajdonságait – egyszerűbben fogalmazva a CD-R lemez esetében megég, míg az újraírható CD-RW lemezek egy másik módszert használnak. Itt az adathordozó réteg a lézer hőjének hatására képes a fényt visszaverő kristályos formából a kevésbé reflektív amorf formába alakulni.

Az írható CD-k az írófej pozicionálásához egy előre gyártott spirális barázdával is rendelkeznek, ami 22188-szor ér körbe a lemezen, azaz körülbelül 600 fordulatot tesz meg milliméterenként. Ez annyit jelent, hogyha ezt a barázdát kiegyenesít-

CD olvasási sebesség

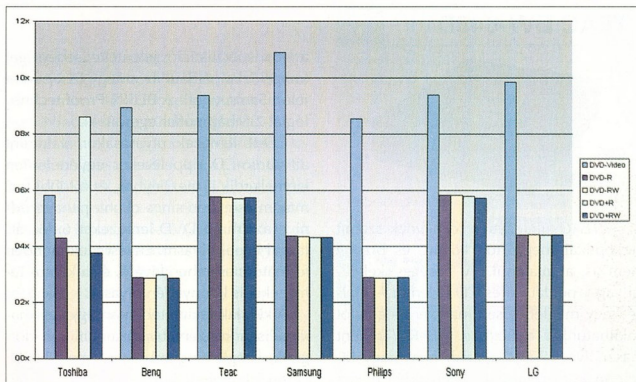
nénk, akkor több mint öt és fél kilométer hosszú lenne. Az adathordozó sávok olyan vékonyak, hogy ötven darab együttes vastagsága éri csak el egyetlen emberi hajszálét.

Ezen imponáns adatok azonban máris eltörpülnek akkor, ha mondjuk a DVD hasonló tulajdonságival vetjük össze őket! Az újabb adathordozó, amely fizikailag a CD méreteivel egyezik meg (1,2 mm vastag és 12 cm átmérőjű), a legkisebb, egyoldalas-egyréteges változatában is 4,7 Gbájtnyi adatmennyiséget tárol. Az ehhez szükséges spirál hossza már 48 km, a vastagsága pedig 320 nm.

A két különböző adathordozó lejátszásához azonban nem használhatunk egyforma hullámhosszúságú lézert: a CD-hez használt megvilágítás 780 nm-es, míg a DVD esetében a pontosabb fókuszálás érdekében már rövidebb, 640 nm-es fényre van szükség (érdekességképpen megemlítenénk, hogy ez utóbbi éppen a látható tartományban van, míg a 780 nm az infravörös tartományban mozog).

A lézert kivéve tehát nincs különbség a CD- és a DVD-lemezek olvasásához szükséges mechanizmusok között – nem csoda hát, hogy a DVD-ROM olvasók már a kezdetek kezdetétől olvasták a CD-lemezeket is, igaz, eleinte ehhez két olvasófejet használtak. A mai példányoknak természetesen, akárcsak Süsűnek a sárkánynak, egyetlen fejük van.

A combo-meghajtók talán legnagyobb előnye az áruk – az egy dobozban két szerkezet megoldások alig valamivel drá-

DVD olvasási sebesség

gábbak, mint a hasonló teljesítményű CD-írók, és természetesen csak egyetlen bővítőhelyet foglalnak el gépben.

A tesztkre érkezett eszközök mindegyike gyakorlatilag mindenevőnek minősül, azaz mind a CD-, mind pedig a DVD-lemezek valamennyi írható, olvasható és „nyomott” változatát képesek olvasni. Ami pedig az olvasási sebességeket illeti, ezeknél nem tapasztaltunk komolyabb különbségeket, egyedül talán a *TEAC DW-548D*, valamint a *Sony CRX-300E* emelkedik ki társai közül a DVD-lemezek olvasásakor.

Más a helyzet CD-írásakor. Ennek oka, hogy egyes gyártók még a régebbi, 32x-es írókban használt IC-kkel és lézertiódák-

kal dolgoznak, míg mások már a legújabb, 52x-es technológiát használják. Szerencsére a sebességet leszámítva nincs sok különbség, az összes meghajtó kínál valamilyen puffer-kimerülés elleni védelmet, valamilyen túloldali grafikonból is látható, ezt a versenyszámot az *LG* gyártmánya nyerte – no persze nem is annyira meglepő ez, ismerve a gyártó cég eddigi termekéit.

A DVD- és különösen a CD-lemezek olvasásakor külön említést érdemel a *Samsung SM-352*, amely mindkét versenyszámban kiválóan teljesített.

LG GCC-4520B

Az elmúlt pár év alatt az LG igazi nehézsúlyú profivá vált az optikai tárolók területén. Tette ezt úgy, hogy meghajtói az ár tekintetében még mindig az olcsóbb kategóriát képviselik.

A combo-meghajtók területén a jelenlegi „csúcsmoделl” a *4520B*, amely egy 52x24x52x-es CD-RW drájból (gyakor-

latilag a *GCE-8520B*) és egy 16x-os DVD-olvasóból áll össze. A CD részt tulajdonképpen már teszteltük is 2003/06-os számunkban, és igencsak meg voltunk vele elégedve. Írási sebességét tekintve a leggyorsabb volt a tesztelt termékek között, és olvasási sebesség, valamint elérési idők tekintetében is az élmezőnybe tartozik. A folyamatos írásról a SuperLink pufferkirűlés-elleni védelem gondoskodik, a 2 Mbájtnyi memória pedig inkább csak jelzésértékű (a maximális sebességen negyed másodperc alatt kiürül). A DVD olvasórész is a felső harmadba tartozó teljesítményt nyújt, ráadásul még halk is – így nem zavarja például a filmnézést.

2004 Információk

Modell: LG GCC-4520B
Forgalmazó: LG Magyarország Kft.
Ár: 16 500 Ft
Internet: www.lge.hu

Írási sebesség	30	30
CD-olvasási sebesség	26	30
DVD-olvasási sebesség	26	30
Melléklet-ár	10	10

92 **Értékelés:**
csúcscategória

PLUSZ
• gyors, olcsó, halk

MÍNUSZ
• bárcsak adnának mellé egy üres CD-RW lemezt...

TEAC DW-548D

A TEAC kifejezetten jó névnek számít az optikai meghajtók között, és bizony nem is alaptalanul. A bőséges kellékanyag – például üres CD-R lemez – mellett egy meglehetősen masszív meghajtót találhatunk a dobozban. CD-RW-íróként használva a TEAC igazán nem hagy kívánnivalót maga után, könnyedén hozza

a 48x specifikáció jelentette sebességet (megelőzve például az amúgy 52x-esként jelölt Samsungot). A BURN-Proof technológiát 2 Mb-át puffer egészíti ki.

CD-R lemezek olvasásakor, valamint az audio-CD rippelésekor egyértelműen kiemelkedik a mezőnyből, és a többi formátum esetében sincs okunk panaszkodni – az írható DVD-lemezeket 6x-os átlaggal képes olvasni. Elérési ideje minden formátum esetében kiváló, és a karcos lemezeket is könnyedén olvassa.

A külalak tekintetében amúgy egy maximálisan konzervatív dizájnnal van dolgunk, szögletes gomb és szögletes LED, külön feliratok nélkül.

2004
1

Információk

Modell: TEAC DW-548D
Forgalmazó: Case
Ár: 22 900 Ft
Internet: www.case.hu, www.teac.com

Írási sebesség	27	30
CD-olvasási sebesség	29	30
DVD-olvasási sebesség	29	30
Melléklet-ár	6	10

pont

91

Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ

• teljesítmény

MÍNUSZ

• ár

Samsung SM-352

A Samsung kombimeghajtója a leginkább formatervezett versenyző tesztünkben: ívelt előlap, feliratok és jópofa LED-gomb együttes jellemzi. Persze egy ilyen eszközénél ez csak másodlagos fontosságú, sokkal érdekesebb, hogy hogyan teljesít!

DVD- és CD-olvasóként például a leggyorsabbak között található. Sajnos CD-

íróként csak közepesre értékelhetjük, 52x-es specifikációja ellenére éppen csak eléri a 48x-os Sony teljesítményét. Ennek az lehet az oka, hogy a lead-out írásakor a sebesség igencsak lecsökken, lerontva ezzel az átlagot.

A dobozt kinyitva örömmel tapasztaltuk, hogy a meghajtóhoz 52x-es CD-R és 24x-es CD-RW lemezt is mellékeltek – ám sajnos IDE kábelt nem, amit azért érzünk hibának, mert sok alaplaphoz csak egyetlen kábelt adnak – miközben érdemes a CD-író és a merevlemez külön vezérlőn (Primary-Secondary IDE) használni. Ettől eltekintve azonban egy jó teljesítményű, kedvező árú készülékkel van dolgunk.

2004
1

Információk

Modell: Samsung SM-352
Forgalmazó: Samsung Electronics Mo. Rt.
Ár: 17 250 Ft
Internet: www.samsung.hu

Írási sebesség	22	30
CD-olvasási sebesség	30	30
DVD-olvasási sebesség	26	30
Melléklet-ár	10	10

pont

88

Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ

• olvasási sebesség, ár

MÍNUSZ

• írásban lehetne gyorsabb

Sony CRX300E

A Sony kifejezetten jó névnek számít a szakmában, így nem csodálkozhatunk azon, hogy optikai meghajtói is általában a „prémiumkategóriába” tartoznak. Nincs ez más, hogy a CRX300E-vel sem, szerencsére azonban ez nem látszik meg az áron – ami bizony a középmezőnybe tartozik.

A Sony-combo, legalábbis papíron, 48x24x48/16 teljesítménnyel rendelkezik – néha. Ez utóbbi megjegyzés elsősorban a Turbo-boost funkcióknak köszönhető, amelynek bekapcsolásakor válik csak használhatóvá a 48x-os írasi képesség. Ez szerintünk a mai nyers CD-k esetében felesleges óvatosság, a legtöbb lemez teljes biztonsággal írható akár 52x-es sebességen is.

A Turbo bekapcsolásához nem kell mást tennünk, mint a nyers lemez behelyezése után öt másodpercig folyamatosan tartani az Eject gombot. Sajnos előre kitalálható, hogy ez gyakran csak az írás elkezdése után fog eszünkbe jutni.

2004
1

Információk

Modell: Sony CRX300E
Forgalmazó: Case
Ár: 17 400 Ft
Internet: www.case.hu

Írási sebesség	23	30
CD-olvasási sebesség	25	30
DVD-olvasási sebesség	30	30
Melléklet-ár	9	10

pont

87

Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ

• olvasási sebesség, ár

MÍNUSZ

• külön be kell kapcsolni a 48x-os írasi sebességet

Benq 1232C

A régen ACER márkanévvel illetett Benq 32x-es kombimeghajtója semmiképpen sem a cég csúcsmo­del­lje – ez utóbbi ugyanis 48x-os írásra képes.

Amint az a specifikációkból (32x12x40x/12x) kitalálható, a vizsgált készülék nem is tartozik a leggyorsabb meghajtók közé. A 32x írási sebesség azt

jelenti, hogy a lemez elkészítéséhez bizony jó egy perccel tovább kell várakozunk, mint a 48x-52x verseny­ársak esetében. Nincs ekkora különbség a CD-lemezek, valamint a nyomott DVD-Videó lemezek olvasása esetén, ám az írott DVD-k (DVD-R/RW és DVD+R/RW) használatakor már csak 3x-os sebességre számíthatunk. Hasonlóan lassú ezen médiumok esetében az elérési idő – mindez egyértelműen jelzi a dobozba épített régebbi technológiát.

Ha valaki esetleg kíváncsi arra, hogy hol készült ez a meghajtó, érdemes megfigyelni, hogy milyen hasonlóság fedezhető fel a Philips és a Benq előlapja között...

2004 Információk

Modell: Benq 1232C
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Ár: 19 100 Ft
Internet: www.ramiris.hu, www.benq-eu.com

Írási sebesség	23	30
CD-olvasási sebesség	25	30
DVD-olvasási sebesség	22	30
Melléklet-ár	7	10

77 Értékelés: közép kategória

PLUSZ • ár **MÍNUSZ** • sebesség

Philips RDW-3210

Tesztünk legkülönlegesebb darabja a Philips RDW-3210 – na nem azért, mert holmi extra képességekkel rendelkezik, csak éppen elérhető fekete színben is – ez pedig az esetleg divatos fekete házzal rendelkezőknek lehetővé teszi, hogy teljesen „sötét” gépet állítsanak össze.

Sajnos ezen dizájn-elemen kívül nem

sok jóval dicsekedhet a Philips meghajtója, ami különösen annak fényében szomorú, hogy a cégnek létezik 52x-es írója is (ez a combo csak 32x-es), ráadásul magának a CD-lemezek a kifejlesztése is a Philips nevéhez köthető.

Sajnos azonban mind az írási, mind az olvasási sebesség területén a sereg­hajtók közé tartozik az RDW-3210, a lemez megírásához például 4 perc 9 másodperc-re volt szüksége, a különféle CD-médi­umoknál pedig átlagosan 30x-os olvasásra számíthatunk. Ennél valamivel rosszabb a helyzet CD-DA lemezek (audio CD) használata esetén, amikor az átlagos sebesség csak 17x-es.

2004 Információk

Modell: Philips RDW-3210
Forgalmazó: Napfény Kft.
Ár: 25 990 Ft
Internet: www.multimedia.hu

Írási sebesség	20	30
CD-olvasási sebesség	25	30
DVD-olvasási sebesség	20	30
Melléklet-ár	6	10

71 Értékelés: közép kategória

PLUSZ • dizájn **MÍNUSZ** • lassú

Toshiba SD-R1312

Teljesen „fapados” készülék a Toshiba 1312-es combo-meghajtója. Ezért persze még nem érdemes leírnunk az SD-R1312 teljesüléssel, hiszen cserébe igen sok kellékanyaggal találkozhatunk a dobozban: üres CD-R és CD-RW lemez, PowerDVD és InstantCD programok, IDE és audiokábel, valamint négy csavar találha-

tó a meghajtó mellett. Az SD-R1312 alapja egy 32x10x40x CD-író, ennek köszönhetően ne számítsunk lélegzetelállító sebességre.

A 80 perces lemez megírására közel négy és fél percet kellett várnunk, olvasási sebessége átlagos, elérési ideje viszont kicsit magasnak mondható.

A másik „alapkló” egy 12x-es DVD olvasó, amely azonban még egy generációval régebbi, mint a tesztben szereplő többi versenyző, ezért az írható DVD-formátumok esetében csak 3x-os körüli teljesítményre számíthatunk.

Rosta Gábor
 gabor.rosta@panorama.hu

2004 Információk

Modell: Toshiba SD-R1312
Forgalmazó: Napfény Kft.
Ár: 27 900 Ft.
Internet: www.multimedia.hu

Írási sebesség	16	30
CD-olvasási sebesség	20	30
DVD-olvasási sebesség	25	30
Melléklet-ár	5	10

66 Értékelés: közép kategória

PLUSZ • sok kellék **MÍNUSZ** • lassú

Így tesztelt a CP

Az igazi kombi-(combó-)meghajtó gyorsan ír, még gyorsabban olvas és közben a filmeket is zökkenőmentesen játssza le – ja, és nem is kerül sokba. Persze a boltba betérve egyszerűen csak az utolsó jellemzőt állapíthatjuk meg, a többi bizony le kell mérnünk.

Ehavi optikai meghajtóink amolyan svájci bicskaként a legerjedtebb szolgáltatásokat kombinálják egyetlen szerkezetben. Ennek megfelelően olvashatjuk velük a CD- és a DVD-lemezek minden alfaját (esetenként még a DVD-RAM-ot is), és képesek az írható és újraírható CD-lemezek „égetésére” is. A sok szolgáltatás miatt természetesen bőven akadt tesztlaborunknak mérnivalója, amely feladatot a www.cdsspeed2000.com oldalról letölthető *CD-DVD Speed* program 2.11-es verziójával, valamint az *Alcohol 120%* névre hallgató CD-másoló szoftverrel oldottuk meg. Az első egy „vérbeli” tesztprogram, méri és grafikusán ábrázolja a meghajtók teljesítményét a különféle médiumok olvasása és írása során, illetve tájékoztatást nyújt az elérési időkről. A második program legnagyobbról előnyre a teljes lemez megírásához szükséges idő (beleértve a lead-in és lead-

out megírását is) másodpercre pontos kijelzése, illetve az írási sebesség pillanatnyi értékét ábrázoló grafikon.

A három alapfunkciónak megfelelően a méréseket három csoportra bontottuk, és egyenlő súlyozással vettük őket figyelembe. A negyedik osztályozási szempont a dobozban talált kellékanyagok mennyisége, valamint az ár volt – ez természetesen alacsonyabb súlyozással.

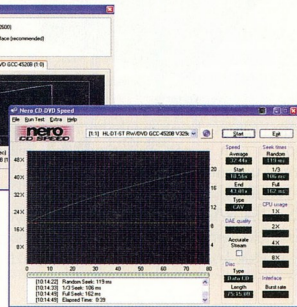
Írási sebesség (30 pont – 30%)

Ennél a vizsgálatnál két mérést végeztünk. Az első esetben egy általunk készített, a 80 perces lemezt gyakorlatilag az utolsó bitig megtöltött image-fájlt írunk ki az Alcohol segítségével, majd felírtuk az ehhez szükséges teljes időtartamot. A második mérést a *CD-DVD Speed 2.11* segítségével végeztük, amely önmaga „generálja” a lemezt csurig töltött adatmennyiséget.

A kapott pontszám természetesen annál magasabb, minél gyorsabban hajtottuk végre a meghajtó a két feladatot. Amint az látható is, nincs komoly különbség az 52x-es (LG és Samsung) és a 48x-os (TEAC, Sony) sebesség között, ezzel szemben komolyabb ugrás figyelhető meg a 32x-es szint (Toshiba, Benq és Philips) esetén.

CD-olvasási sebesség (30 pont – 30%)

Ennél a kategóriánál négy lemezt használtunk: nyomott „adat” és audio-CD, valamint írható és újraírható CD-lemezekkel teszteltük az olvasási sebességet. Az „x-es” értéken, tehát a folyamatos adatolvasá-

si sebességen kívül, figyelembe vettük az elérési időket is. Ez különösen akkor lehet lényeges, ha a lemezt nem telepítésre használjuk, hanem az adott szoftver különféle állományokat tölt be róla (például minimumtelepítés játékok esetén), amikor ez jelentősebb különbségeket okozhat az egyes meghajtók sebessége között.

DVD-olvasási sebesség (30 pont – 30%)

Hasonlóan az előző kategóriához, itt is több lemezzel vizsgáldtunk, így kezdtünk az összes elterjedtebb formátumot végigpróbálni. Ennek megfelelően használtunk gyári DVD-Video lemezt, DVD+R és +RW, valamint DVD-R és -RW alapanyagot is. Természetesen itt is figyelembe vettük az elérési időket (ennek DVD-nézéskor nem, csak adatolvasáskor van jelentősége).

Melléklet-ár (10 pont – 10%)

Amint az a névből is kiderülhet, itt pontoztuk a meghajtók dobozában talált kiegészítők mennyiségét és minőségét (különös tekintettel az IDE- és audiokábelek meglétére), valamint az árat. Ami az utóbbit illeti, nyugodtan elmondhatjuk, hogy immáron nem éri meg hagyományos CD-író vásárolni – a két eszköz közötti árkülönbség elhanyagolható.

Rosta Gábor
gabor.rosta@cpanorama.hu

Így értékelt a CP

A combo-meghajtókat négy szempont alapján értékeltük:

- CD-írási sebesség: 30 pont
- CD-olvasási sebesség: 30 pont
- DVD-olvasási sebesség: 10 pont
- Melléklet/ár: 10 pont
- Összesen: 100 pont

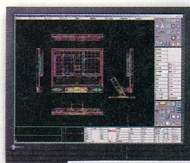
Pontozás és értékelés:

- Csúcskategória: ... 90 pont és felette
- Felsőkategória: 80-89 pont
- Középkategória: 65-79 pont
- Belépőszint: 65 pont alatt

EIZO®

L 767-19" LCD Monitor
199.000,-*

Higgyen a szemének...!

L 367-15" LCD Monitor
99.000,-*

L 557-17" LCD Monitor
129.000,-*

* Ajánlott nettó fogyasztói ár. Az akció 2003. október 20-tól december 31-ig tart.

Az EIZO termékek kizárólagos hazai forgalmazója
NARBA Hungaria Kft.
1135 Budapest, Béke út 21-29.
Tel.: 06-1-4300-600 • Fax: 06-1-239-9055/5
E-mail: info@narba.hu • www.narba.hu

Könnyítse meg a munkáját az ATEN USB termékeivel...

UC-9124
4 portos USB hub

UC-102
2 portos USB hub

UC-210T
10/100Mbps Ethernet -
USB adapter

UC-1000MA
USB - PS/2 konverter

ATEN®

www.aten.com.tw

USB²

US-401
USB switch 4x1

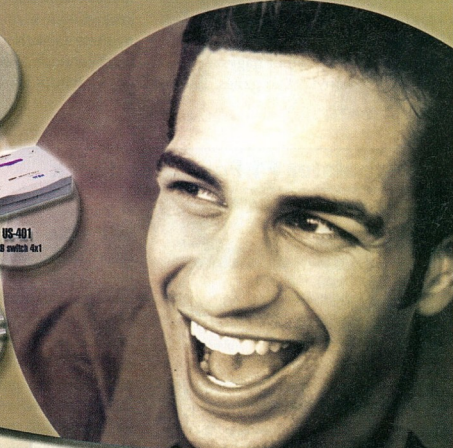
UC-1204
USB - printer konverter

UC-232A
USB - serial konverter

UC-161
USB fan

AlphaSonic

"Vezetők között első a kiszolgálásban"

magyarországi disztribúció és nagykereskedelmi értékesítés:
1047 Budapest, Tinódi u. 18. Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099
E-mail: info@alphasonic.hu http://www.alphasonic.hu

A termékek közvetlenül megvásárolhatók az alábbi címeken:
Telemat Kft. 1134 Budapest, Csángó utca 13. Tel: 1/465-0114 * DAXON Elektronikai Kft. E-mail: info@daxon.hu. Tel: 1/361-3366
* Nádor Rendszerház Debrecen, Arany János utca 7. E-mail: nador@atnax.hu. Tel: 52/520-430 * I.T.C. Kft. 6721 Szeged, Maros utca 25. Tel: 62/425-562 * Comtech 99 Kft. 8360 Keszthely, Desák Ferenccs utca 9. E-mail: info@comtech.hu. Tel: 83/314-337 * Wide-Com Kft. 1138 Budapest, Váci út 178. (Duna Plaza) Tel: 1/239-3848 * Mikland Szalon Kft. 1012 Budapest, Áttilla út 117. E-mail: szalon@mikland.hu. Tel: 1/488-7695 * Kventa Kft. 1067 Budapest, Podmaniczky utca 37. E-mail: kventa@kventa.hu. Tel: 1/269-5262

Kormányválasztás

Ehavi tesztszeállításunkban az egyik főszerepet a játékvezérlőkre osztottuk, s e népes táboron belül a kormányokat vizsgáltuk meg behatóbban. Ezúttal semmilyen kritériumot nem adtunk meg, így minden szegmensből érkeztek tesztalanyok, és reméljük, hogy sikerült átfogó képet adni a hazai piacon – sajnos – nem túl nagy számban található játékkormányokról.

Közeledik a karácsony, s feltehetően nem kevés fa alá kerül majd játékkormány is meglepetésként. Ezúttal hét ilyesfajta játékvezérlőt vettünk közelebből szemügyre. Bízunk abban, hogy tesztünkkel segíteni tudjuk a választást, bár a kínálat e piaci szegmensben nem túl színes.

Logitech Momo Racing

Nyugodtan állítható, hogy a *Momo Racing* a csúskategóriát képviseli a kormányok terén. A többek között versenysportokban is használatos kormányok gyártásával foglalkozó *Momo* cég tapasztalatait felhasználva sikerült megalkotni ezt a minden szempontból nagyszerű háromküllős kormányt. A rögzítés három

ponton történik, amire szükség is van, hiszen a force feedback rendkívül erőse sikerült, bár ez az erőssége természetesen a játékokon belül állítható. A teszt egyedülállóként „hagyományos” váltóval is elláták, amelynek külön érdekessége, hogy lehetőség van jobbról bal oldalra az átszerelésre (gondoltak az angol felhasználókra is). Amennyiben XP-t használnánk, ne elégedjünk meg az automatikus felismeréssel, ugyanis a kormány meghajtója további inycenségeket is kínál a már megszokottakon kívül. A *Momo Racing* által nyújtott játékmény rendkívül jó, s ez részben az útról érkező visszajelzéseknek köszönhető.

2004 1 Információk

Típus: Logitech Momo Racing
Forgalmazó: Logitech
Internet: www.logitech.hu
Ár: 29 875 Ft

Használhatóság	38	40
Szolgáltatások	19	20
Ergonómia	20	20
Ár/érték	19	20

96 Értékelés:
csúskategória

PLUSZ
• olcsó vele a játék

MÍNUSZ
• kicsit nagy

Thrustmaster F1 Force Feedback

Egyesek számára talán újdonságnak hat a *Thrustmaster* neve, pedig már egy ideje képviselheti magát a játékvezérlők piacán. Már a doboz is figyelemfelkeltő, hiszen a *Ferrari* autógyár neve is szerepel rajta, és a terméket is egy valódi Forma 1-es autó kormányra alapján tervezték. Minden gomb és kapcsoló ugyanott helyezkedik el, ahol a valóságban, eltekintve néhány

apróságtól, amelyeket úgysem tudnánk hasznosítani a játék során. Alapanyagul a műanyagot vették, amely karbon hatást kelt. Annak ellenére, hogy „csak” gumi borítású, meglepően jó a fogása. A mérete kissé nagy, s ahhoz, hogy minden gombot rendszeren ki tudjunk használni, az átlagnál nagyobb kézmérettel kell rendelkezünk. A kék és fehér gombok meglehetősen távol kerültek egymástól. Az „N” gomb a kormányközép beállítását teszi lehetővé akár játék közben is, s ezzel kapcsolhatjuk ki/be a force feedbacket. A pedálok kivitelezése hasonlóképp igényes mint a kormány, ez is fémből készült, csakúgy mint a kormányváltó.

2004 1 Információk

Típus: Thrustmaster F1 Force Feedback
Forgalmazó: RCE Kft.
Internet: www.rce.hu
Ár: 37 812 Ft

Használhatóság	38	40
Szolgáltatások	19	20
Ergonómia	19	20
Ár/érték	18	20

94 Értékelés:
csúskategória

PLUSZ
• fémpedálok

MÍNUSZ
• kissé nagy

Logitech Wingman Formula Force Gp

A *Wingman Formula Force Gp* piros színkódja is jelzi a force feedback kivitelére. A kormány sokban hasonlít kistestvére, a *Wingman Formula Gp-re*, a kivételése azonban hogy némi kívánnivalót maga után. Mert míg a felfogatás az erővisszacsatolás nélkül kivitelnél jól szolgál, ennél a típusnál a rázkódás hatására

hajlamos az elmozdulásra az asztalon. A bekalibrálás hasonlóan történik a kistestvééhez. A force-os játékelmény tökéletesen megfelel a középkategóriás kívánalmaknak. A kormányt gumiszzerű bevonattal látták el, amelynek a fogása és a mérete is megfelelő. A játékevezérlő jó benyomást keltett a teszt során, s testvérével ellentétben nem tapasztaltunk hibát még a legélesebb kanyarokban sem. A pedálok kialakításra azért figyelhetek volna jobban egy kicsit, mivel könnyen elcsúszik, amennyiben parkettán kívánjuk használni. A kormány szetten kívül még egy aján-dék játékszoftver is található a dobozban, a *Sports Car Gt*.

2004
1

Információk

Típus: Logitech Wingman Formula Force Gp
Forgalmazó: Logitech
Internet: www.logitech.hu
Ár: 16 310 Ft

Használhatóság	32	40
Szolgáltatások	19	20
Ergonómia	14	20
Ár/érték	17	20

pont

82

Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ

- force feedback

MÍNUSZ

- a felfogatás nem a leg-
előnyösebb

Genius Speed Wheel Force Feedback

A *Genius Speed Wheel* mind küllemében, mind színösszeállításában nagyon hasonlít a Logitech hasonló kategóriás kormányára. Igaz, a markolata egy kissé talán jobb, köszönhetően annak, hogy némileg nagyobb is. A váltókapcsolók is jól funkcionálnak és elég helyet hagynak a kéznek akkor is, amikor nem használjuk

őket. A legérdekesebb és egyben talán leghasznosabb funkciót a kormány közepén található gomb mondhatja a gazdáknak. Ennek segítségével akár menet közben is aktivizálhatjuk, illetve kikapcsolhatjuk az erővisszacsatolást. A „force” erőssége közepes, de mindenképpen elegendő visszajelzéssel szolgál az útviszonyokról. A termék másik érdekessége, hogy kétféleképp kapcsolhatjuk össze a számítógéppel. Egyrészt soros porton keresztül, másrészt USB-n át is létesíthetünk kapcsolatot. USB használata esetén a drájer telepítése nélkül is azonnal felismeri a Windows, és máris működésre készen áll.

2004
1

Információk

Típus: Genius Speed Wheel Force Feedback
Forgalmazó: G.Network Kft
Internet: www.genius.hu
Ár: 25 600 Ft

Használhatóság	33	40
Szolgáltatások	16	20
Ergonómia	15	20
Ár/érték	18	20

pont

82

Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ

- menet közben kapcsolható Force Feedback

MÍNUSZ

- kicsit kényelmetlen a pedálok

Logitech Wingman Formula Gp

A *Wingman Formula Gp* a belépőszintet képviseli a Logitech palettáján. A kormány sárga színe a kissé járatosabbak számára már jelzi, hogy force feedback nélküli kivitelről van szó. A felfogatása egyszerűen megvalósítható a kormány mögötti két csavar segítségével. A játékevezérlő USB-n keresztül létesít kapcsolatot a

számítógéppel. Az XP felismeri, és bár drájer telepítése nélkül is tökéletesen működik, ennek installálása már csak hab a tortán. A Logitech ugyanis ennek a kifejlesztésére is legalább akkora figyelmet fordított mint magára a termékre. A meghajtóprogram, amely nélkülöz minden sallangot, többek között a tökéletes beállítás megtalálásában segít, így ez a művelet könnyen elvégezhető. A kormányon négy egyedileg konfigurálható gomb található, és még kettő, amelyek a felfelé, illetve a lefelé váltásra szolgálnak. A játékelmény ebben a jónak minősíthető kategóriában, csupán a kormány linearitását találtuk problémásnak.

2004
1

Információk

Típus: Logitech Formula Gp
Forgalmazó: Logitech
Internet: www.logitech.hu
Ár: 9 810 Ft

Használhatóság	27	40
Szolgáltatások	15	20
Ergonómia	14	20
Ár/érték	17	20

pont

73

Értékelés:
középkategória

PLUSZ

- az XP felismeri, nem kell a telepítő lemez

MÍNUSZ

- kanyarokban nem tökéletes a működés

Trust NF 340 Race Master

A Trust cég az egyik Forma-1-es csapat támogatásának öröme – ezt amúgy a doboza is egyértelművé teszi - piacra dobta a *Race Mastert*. A dobozban a kormányon és a pedálok kivételével csak egy rövid leírás található az üzembehelyezésről. Telepítőlemez nem kapunk a termékhez, persze az XP gond nélkül felismeri és telepíti. Akinek régebbi operációs rendszere

van, annak legfeljebb csak a Windows telepítő CD-jére lesz szükség. A kapcsolatos USB interfészen keresztül valósul meg, s a létrejöttét egy zöld LED kigyulladás jelzi a kormány közepén. A kormány konfigurálása a *Vezérlőpult/Játékezerlők* menüpont alatt véglegesíthető. A rögzítése a látszat ellenére nagyon stabil és jól kialakított. A pedálok kialakítása kissé szokatlan az eddigi gyakorlatot tekintve, viszont kényelmes, csak épp rövidebb és érzékenyebb az útja. A gumbevonatnak köszönhetően jó a fogása, és a méretekre sem lehet panasz, valamennyi gomb jól elérhető. A kormányváltó könnyen kezelhető, viszont kicsit lötyög.

Act Labs Pc Racing System

Az Act Labs terméke a kicsomagolás és a felszerelés után sokunk szívét megdobogtatta, sajnos ez az összkép sokat romlott a telepítés után, de ne szaladjunk ennyire előre! A tervezők semmit nem bíztak a véletlenre, így a kormány, tesztünk egyedüljeként, bőr borítást kapott és a külleme is vonzó. A rögzítésre is elegendő figyelmet fordítottak, annak ellenére, hogy

nem kell attól félni, hogy a force feedback lerázza magát az asztalról. A számítógéphez a gameporton keresztül csatlakozik, amelynek másik vége egy speciális adapter, amit kormány házában a hátába kell bedugni. Ezek után hideg zuhanyként érzik, hogy csak Windows 95/98-as drájer vezetik hozzá, és a cég honlapja szerint ez a helyzet nem is fog változni. Persze az se essen kétségbe aki CP-t használ, egyszerű játékezerlőként hozzáadva ugyanis használható a kormány, ám ember legyen a talpán, aki képes tökéletesen bekalibrálni. Persze ennek a hiánya megbosszulja magát, ezért érdemes rászánni az időt a legjobb játékelmény elérése érdekében.

2004 Információk

Típus: Trust NF 340 Race Master
Forgalmazó: Napfény Kereskedelmi Kft.
Internet: www.multimedia.hu
Ár: 11 490 Ft

Használhatóság	30	40
Szolgáltatások	9	20
Ergonómia	16	20
Ár/érték	17	20

72 Értékelés:
középkategória

PLUSZ
• jól használható

MÍNUSZ
• nincs saját szoftvere

2004 Információk

Típus: Act Labs Pc Racing System
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Internet: www.ramiris.hu
Ár: 8 800 Ft

Használhatóság	25	40
Szolgáltatások	10	20
Ergonómia	18	20
Ár/érték	15	20

68 Értékelés:
középkategória

PLUSZ
• bőrborítású kormány

MÍNUSZ
• nincs 2000XP drájer

DIGITCAM
A DIGITALIS PARTNER

FujiFilm FinePix S5000

- 6 millió képpontos képméret (max. 2816x2120-as felbontás)
- 3,1 millió képpontos SuperCCD IV HR
- Nagy fénycsővel objektív F2.8 - F3.2
- 10x optikai zoom: 37 - 370 mm
- 55mm-s átmérőjű objektív
- Manuális élesség állítás
- Fáv képforgatóm készítése
- Mini LCD kb. 96%-s képet adó kereső
- AF-egységény
- Érzékenység: Auto (160) 200 400 800
- Sorozatfelvétel: 5kép/másodperc
- XD memóriafoglat
- Ajándék gyorsító
- + 4 db NiMH akkumulátor
- + gépkocsitöltő adater

Boltunk Canon, FujiFilm és Nikon bemutatóterem és mintabolt.

Digitális mintabolt és szaküzlet
 Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés

H-1072 Budapest, Rákóczi út +6.
 Astoria Uletház
 Tel.: (36 1) 255 0570, 71
 Fax: (36 1) 255 0572

www.digitcam.hu
 foto@digitcam.hu

Nyitvatartás:
 Hétfő - péntek: 10.00 - 18.00
 Csütörtök: 10.00 - 19.00
 Szombat: 10.00 - 14.00
 Karácsonykor ünnepi nyitvatartás!

FujiFilm FinePix S304
 3 Mpixel és 6x optikai zoom
 Akciós ár: 72.000 +afa

DigitCam. Együtt nővünk az igények

A4Tech Racing Easy Mini

Tesztünk legkülönlegesebb példánya az A4Tech cég által készített Mini. Első ránézésre nem is tűnik igazi kormányznak, hiszen semmi sem a megszokott módon helyezkedik el rajta, ennek ellenére tökéletesen képes betölteni a kormány funkcióját. A csomagolás és a hardver jellege is kissé spártai, így például a csomagban

nem találunk drávjert, csak a kormányt. A számítógéphez a gameporton keresztül csatlakoztatható, aminek a kialakítása, nem a legszerencésebb, hiszen nem kapcsolódik fixen az interfészhez. A Mini egyszerű játékvezérlőként telepítve és bekalibrálva hozható működésbe. A kezelése kissé szokatlan, de egy kis barátkozás után meglepően jól lehet vele boldogulni. A gáz/fék szerepét ugyanaz a kar tölti be, amelyet az ujjunk segítségével tudunk szabályozni, ám mellette még fogni is kell a szerkezetet, rögzítésre ugyanis nincs lehetőség. Az irányítás viszont dicséretet érdemel, e tekintetben néhány „hagyományos” kivitelezésű társát is felülmúlja.

2004
1

Információk

Típus: A4Tech Racing Easy Mini
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Internet: www.ramiris.hu
Ár: 2 990 Ft

Használhatóság	18	40
Szolgáltatások	7	20
Ergonómia	2	20
Ár/érték	16	20

pont

53

Értékelés:
belsőpszint

PLUSZ

- olcsó és kicsi

MÍNUSZ

- a gáz/fék kar kialakítása lehetne jobb

Genius Speed Wheel

A Genius Speed Wheel a belépőszintet képviseli. Az alapanyag teljes egészében műanyag, s ez is erősíti az előbbi megállapítást. A kormányt néhány tapadókoronggal és két bilincsel rögzíthetjük, amelyekkel az asztalhoz tapaszthatjuk a játékvezérlőt. A játék irányításában nyolc programozható gomb segít, ami jóval több mint elég, így mindenki megtalálhatja a neki

leginkább kedvező beállításokat. Nem tett szert viszont a váltó kialakítása. Elég nehéz ugyanis hozzáférni, és csak egy kisgyerek keze fér el mögötte kényelmesen, így még jó, hogy nagy a holtjéréka és félig behúzott állapotban állandóan mögötte tarthatjuk a kezünket. A másik hiányosságot a pedáloknál találtuk, amelyek eléggé csúszkálnak. A beállítások amúgy nem igényelnek különösebb szakértelmet, tulajdonképpen az USB csatlakoztatása után készen is áll a játék megkezdésére. Az irányíthatóság és az általa nyújtott élmény a közepes szintet képviseli.

Nagy Lajos

lajos.nagy@cpanorama.hu

2004
1

Információk

Típus: Genius Speed Wheel
Forgalmazó: G.Network Kft.
Internet: www.genius.hu
Ár: 9 763 Ft

Használhatóság	22	40
Szolgáltatások	13	20
Ergonómia	12	20
Ár/érték	14	20

pont

61

Értékelés:
belsőpszint

PLUSZ

- sok programozható gomb

MÍNUSZ

- kicsit elmereterezték a váltót

InCash

Számlázó Program

InCash Rendszerház Kft. 1139. Budapest, Forgách utca 19, (+36 1) 238-0815, www.incash.hu

A mi szoftverünk, legyen az Ön sikere!

Az InCash számlázó és készletnyilvántartó szoftverben megtalálhatja mindazt, ami az Ön cége számára a kereskedelemben fontos lehet, legyen szó értékesítésről, raktározásról, gyártási számok kezeléséről vagy akár szervizelésről. Mi biztosan megfeleltünk elvárásainak. Folyamatos új fejlesztéseinkkel valamint ügyfélszolgálati munkánkkal szeretnénk elérni, hogy jelenlegi és leendő ügyfeleink egy megbízható, folyamatosan bővülő szolgáltatásokat nyújtó alkalmazáshoz jussanak, mindezt továbbra is a várható teljességgel és egyszerűséggel.

Bemutató verzió a CD mellékletlen!

ELKÖLTÖZTÜNK!

10.000,-

Lite Standard Professional SQL

Ergonómia (20 pont – 20%)

A kicsomagolás után először a felhasznált anyagok minőségét vizsgáltuk. Mivel a házaknál mindenhol a műanyagot vették alapul, ezért erre nem is fordítottunk különösebb figyelmet. Eltérés a kormánykerék borításánál mutatkozott, ahol a gumi és természetesen a bőrborítás élvezett előnyt a műanyaggal szemben.

A következő eltérés a pedálok anyagában mutatkozott, ahol a fém- vagy az alumínium borításúak jelentettek úde színfoltot. A telepítés előtti következő lépésként az egyes elemek rögzítését és persze az összeállításukat vizsgáltuk. Időtakarékoság szempontjából mindenképp jobb választás, ha az egyes elemeket már gyárilag összekapcsolták, viszont a tapasztalat azt mutatta, hogy ez nem minden esetben jelentett feltétlen előnyt. Bár előre nem tűnik túlzottan fontosnak, mégis érdemes odafigyelni a rögzítésre, aminek különösen a force feedback-kel (erő-visszacsatolással) ellátott termékek esetében van ki-

Így tesztelt a CP

Kevés szubjektívebben tesztelhető hardverelem létezik a játékeztetőkénél, ezen belül is a kormányoknál. Ugyanis a tudásuk és a teljesítményük mérésére nem létezik általánosan elfogadott mérési módszer, mi mégis megpróbáltuk a lehető legobjektívebben rangsorolni és tesztelni a laborunkba érkezett tesztalanyokat.

emelkedő szerepe. Ekkor ugyanis az egyes kormányozdatoknál ellenerők hatnak, és megfelelő rögzítés hiányában a vezérlő lerázódhat az asztalról. Meglehető módon mégsem ezekeknél, hanem a „hagyományos” kivitelezésű termékekénél jelentett ez problémát, némely esetben élvezhetetlené téve a játékot.

Szolgáltatások (20 pont – 20%)

Miután rögzítettük és elhelyeztük a kormányt, a telepítés következett. Itt a gyári szoftver tulajdonságaira és ezek szolgáltatásaira fektettük a fő hangsúlyt. A Windows XP-nek köszönhetően nem nagyon találkoztunk olyan példánnyal, amelynek mindenáron szüksége lett volna a saját meghajtóprogramjára, ám amelyikhez volt drájer, azt természetesen telepítettük, hiszen csak a gyári szoftver segítségével derülhetett fény az igazi képességekre.

Nyugodtan állítható, hogy szoftverek terén a Logitech cégnek sikerült felülmúlnia a társait. Igényes és könnyen átlátható szoftverének köszönhetően játszói könnyedséggel végezhetőek el a kormány finombeállításai. Ez a megoldás azért különösen jó, mert néhány esetben nem kis küszködés árán lehetett csak konfigurálni a Beállítások/Játékeztetőkön belül az eszközt.

Használhatóság (40 pont – 40%)

A használhatóság az értékelés legszubjektív része, de amennyire töltünk tel-

Így értékelt a CP

A kormányokat négy szempont alapján értékeltük:

Ergonómia:	20 pont
Szolgáltatások:	20 pont
Használhatóság:	40 pont
Ár/érték:	20 pont
Összesen:	100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúskategória	90 pont és felette
Felsőkategória:	80-89 pont
Középkategória:	65-79 pont
Belépszint:	65 pont alatt

megpróbáltuk a lehető legösszetettebb képet kialakítani a tesztelt termékekről. A tesztelés több ismert játékprogram segítségével zajlott, például az egyik legnépszerűbb autós játék, a Colin McRae különböző részeivel és a Need For Speed sorozattal. Figyeltünk a kormány linearitására, a holtjátékra és a játékokból érkező visszajelzésekre is (force feedback esetén). Kipróbáltuk, hogy különböző érzékenységek és holtjáték értékek mellett mit mutat a termék az egyes programok esetében.

Ár-érték arány (20 pont – 20%)

Az utolsó szempontot talán nem kell túlszövegeznünk magyarázni, azt értékeltük, hogy hogyan viszonyulnak az adott játékeztetők tulajdonságai az árához.

N.L.

lajos.nagy@cpanorama.hu

Power Your Network
www.linkpro.hu

Ethernet - Mikrohullámú adatátviteli megoldások.
11 - 22 - 44 - 54 - 72 - 108 Mbps sebesség

Internet Routers, Tűzfalak, ADSL, KábelNET.
Hálózati kártyák 32/64 bites PCI, PCMCIA.
USB, FireWire kártyák, switchek, hubok.
Kis- és nagyteljesítményű ethernet switchek.

**ADSL, KÁBELNET, INTERNETELÉRÉS
BIZTONSÁGOS HASZNÁLTÁSAHOZ
RENDELJEN ROUTERT TŰZFALLAL,
AMIG NEM KÉSŐ!**

Tájékozódjon újdonságainkról!
<http://www.agendaage.hu>

Megbízható fejlett technológiák, ipari, irodai,
otthoni számítógépes hálózatokhoz.
AGENDA-AGE KFT. Tel./Fax: (1) 313-1073
1086 Budapest, Erdélyi u. 15.
e-mail: vevoszolgaltat@agendaage.hu
Vizsgálataink jelentkezését is várjuk!

Halálos iramban 800MHz FSB

Superb 4FX

Minden egyben és nagyon olcsón

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400MHz
Chipset: SIS 645FX/963(963L)
Form Factor: ATX/1AGP/SPCI
Memory: 3x DDR400/333/266
Graphics: AGP8X
Sound: 5.1 channel audio (-6A, optional)
USB: 6x USB2.0
QDI Innovations: SpeedEasy, BIOS-ProtectEasy

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400MHz
Chipset: VIA PT800/8235(8237)
Form Factor: ATX/1AGP/SPCI/CNR
Memory: 3x DDR 400/333/266
Graphics: AGP8X
Sound: 5.1 channel audio (-6A, optional)
USB: 6x USB2.0 (8x USB2.0 with 8237)
QDI Innovations: LogoEasy II, StepEasy II(optional), SpeedEasy, BootEasy, BIOS-ProtectEasy, UpdateEasy

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400MHz
Chipset: Intel 865PE/ICH5
Form Factor: ATX /1AGP/SPCI
Memory: 4x Dual Channel DDR400/333/266
Graphics: AGP8X
Sound: 5.1 channel audio (-6A, optional)
USB: 6x USB2.0
QDI Innovations: Hyper-Threading Detector, Pro-StepEasy, Pro-RecoveryEasy(optional), Pro-LogoEasy, SpeedEasy, BootEasy, BIOS-ProtectEasy, Pro-UpdateEasy

CPU: Socket 478(Pentium4)
FSB: 800(Overclocking) /533/400 MHz
Chipset: Intel 845PE / ICH4
Form Factor: ATX/1AGP/SPCI
Memory: 2x DDR400(Overclocking) /333/266
Graphics: AGP8X
Sound: 5.1 channel audio(-6A,optional)
USB: 6x USB2.0
QDI Innovations: Hyper-Threading Detector, SpeedEasy II, StepEasy II , LogoEasy II ,RecoveryEasy, BIOS-ProtectEasy, BootEasy

DISZTRIBUTOROK:

CÉDRUS Számítéstechnika Kft.

1142 Budapest, Tatai u. 93/A. ☎ (1) 450 1266, Fax: (1) 450 1268
cedrus@cedruskft.hu www.cedruskft.hu

SOWAH Hungary Kft.

1134. Budapest, Lőportár u. 9. ☎ (1) 350 4539 Fax: (1) 350 4532 www.sowah.hu

www.qdigrp.com
www.qdigrp.com

FORGALMAZÓK: 3 Mérnök Terminál Kft. 4400 Nyíregyháza, Dózsa Gy. út 67. ☎ (1) 42 440-048 mail@3mernok-terminal.hu (kiskereskedő) Átrium Computer Kft. 7621 Pécs, Király u. 76 (Átrium Üzletház) ☎ (72) 213 4400 atriumcomputer.hu (kiskereskedő) BE-VA Chip Kft. 1201 Budapest, Kossuth Lajos u. 31/B. ☎ (1) 267 8230 bevachip@axelero.hu (kiskereskedő) Cordines Computer Kft. 1137 Budapest, Szé. István park 2. ☎ (1) 349 7000 cordines@axelero.hu (kis- és nagykereskedő) Csipster és Társa 8400 Ajka, Szabadság tér 20. ☎ (86) 510 856 etalon@etalon-elektronika.hu (kiskereskedő) CTS Kft. 4029 Debrecen, Maróthy Gy. u. 5-7. Tel.: (52) 521 420 cist@cts.hu (kiskereskedő) Demand 2000 Kft. 1035 Budapest, Soroksári út 58. ☎ (1) 459 0133 demand@demand.hu (kis- és nagykereskedő) Hód Szakszervíz Kft. 8300 Hódmezővásárhely, Andrássy u. 23. ☎ (62) 533 800 hodonet@hodonet.hu (kiskereskedő) Lap Stúdió Kft. 1134 Budapest, Kassák Lajos u. 76. ☎ (1) 236 3000 lapstudio@lapstudio.hu (kiskereskedő) Novocorp Kft. 9024 Győr, Nagy Imre út 8. ☎ (96) 415 434 novocorp@novocorp.hu (kis- és nagykereskedő) P Comp Kft. 7623 Pécs, Garai u. 31. ☎ (72) 515 588 kisker@pcomp.hu (nagykereskedő) T2Team Kft. 1161 Budapest, Rákóczi út 48. ☎ (1) 406 4444 t2@t2team.hu (kiskereskedő) Well-Comp Számítéstechnika 8500 Pápa, Fő út 89. ☎ (89) 311 989 (70) 312 6081 well@compunet.hu (kis- és nagykereskedő)

Négy műszer a megbízható IT hálózatért!

Az **MD123XA IP-teszter** család az iparág egyetlen önálló, hordozható IP-tesztere, amely kombinálja a legkiválóbb IP-forgalomgenerálási lehetőségeket a monitoringgal

Az **AuroraPresto** alkalmas analóg vonalak tesztelésére, xDSL-, ATM-, PPP-, IP- és alkalmazásiréteg-tesztekre is az xDSL hálózatokban

Az **Anritsu mini OTDR** családja az optikai hálózatok telepítésének, fenntartásának, hibakeresésének alpműszere

A **TrendObserver** egy hálózati monitorozó és protokollanalizáló programcsomag Ethernet, Token Ring, FDDI, és aszinkron PPP kapcsolatokhoz

További információért forduljon Böckl Mátýáshoz!

ELSINCO
Electronic Measurement Technology

ELSINCO Budapest Kft. H-1136 Budapest, Pannónia u. 8. IV/1.

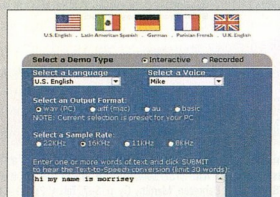
Tel.: 339-0000 • Fax: 339-4444 • E-mail: office@elsinco.hu • Honlap: www.elsinco.hu

Higgyen a fülének!

A világ első szintetikus beszédhangját az AT&T fejlesztette ki 1939-ben. Nem véletlen tehát, hogy a világ jelenleg legélethűbb TTS beszédhangját szintén ennek a cégnek a laboratóriumában fejlesztették, s ez az AT&T Labs' Natural Voices™. Ezek a számítógépgyakorlatilag teljesen megegyeznek az emberi hangokkal: érdemes kipróbálni az AT&T interaktív demóját a <http://www.research.att.com/projects/tts/index.html> címen: nem fogunk hinni a fülünknek! A demó

Az AT&T technológiája hihetetlenül élethű beszédhangot produkál.

több mint tíz „hangszínt” tartalmaz, angol, német, spanyol és minden egyéb kiejtéssel, férfi és női hangokat vegyesen. A cikkünkben bemutatott szoftverek közül a *TextAloudMP3* és a *ReadPlease* használja az AT&T technológiáját, persze amolyan „lebutított” verzióban. Az AT&T ezt a beszédszintetizáló eljárást nagy sikerrel használja telefonközpontjaiban.

És megszólal a gép...

Annak, hogy a szöveges állományainkat nem a képernyőn olvassuk, hanem egy szoftver segítségével „felolvasztatjuk”, sokféle haszna lehet. Elsősorban természetesen a csökkentlátásúak számára hasznosnak ezek a segédprogramok, de nem ritka, hogy prezentációs, oktatási vagy tanulási célokra használjuk e különleges szoftvereket.

Hogy miért népszerűek ezek az alkalmazások, azt legjobban a (többnyire angolul értő vagy tanuló) diákok tudják. A memorizáláshoz, nyelvi gyakorlatokhoz vagy nagyon unalmas szövegrészek begöngyöléséhez a *Text to speech* szoftverek ideális segítőtársnak bizonyulnak. Hiszen egy ötvenoldalas dokumentumot többször átolvasni és megjegyezni, a szemnek és az agynak is fázasztó feladat. Azt pedig, hogy valamelyik családtag vagy barát éjszakába nyúlóan többször is felolvassa nekünk, mégsem várhatjuk el. Maradnak tehát a segédprogramok. Aktuális tesztünkben ilyen programokat vizsgáltunk.

Igy teszteltünk

A tesztek során elsőként egy angol nyelvű, szakszavaktól sem mentes, négyoldalas Word dokumentumot használtunk – ha a szoftver csak a sima TXT formátumot támogatta, akkor ugyanennek a dokumentumnak a sima, szöveges verzióját vetettük be. Második lépésben vicceket olvastattunk fel a programokkal, végül (amennyiben a szoftver támogatta ezt) megpróbáltunk egy magyar nyelvű, hasonló tulajdonságú anyaggal is. A tesztek során a legfontosabb szempont a végeredmény, jelen esetben a gépi beszéd tisztasága, érthető-

Crazy Talk

A *Crazy Talk* nem mindennapi szoftver: a fényképeinkből (akár saját vagy családtagjaink portéiból) is képes animált karaktereket előállítani, akik azután a képernyőn megjelenve szépen felolvassák a felolvasnivalót. Természetesen szinkron mozgatva az

ajkakat, valamint mindenféle emóciókat is használva: nevetés, sírás, mosolygás és egyebek. Ha nem akarunk vesződni a saját arcunk beapplikálásával, akkor 150 előre elkészített figura közül választhatunk (még hörcsög is van!). Egy-egy jól sikerültebb történet felolvasását elküldhetjük a barátainknak elektronikus képeslap formájában, de exportálhatunk futtatható vagy AVI formátumba is. A *Crazy Talk* nem is annyira hasznos, inkább jópofa érdekesség: egyszerű felolvasóprogramnak túl bonyolult. Az élethű figuráért és a még élethűbb ajakmozgatásért a *facial contours wireframe* eljárás a felelős. Többnyire valóban élethű hangokat produkál.

2004
1

Információk

Internetcím: crazytalk.reallusion.com/
Jogállás: shareware
Korlátozás: 7 napos időkorlát
Méret: 16,5 Mbájt

Szolgáltatók	20	20
Kezelés	20	20
Külső	18	20
Méret	16	20
Stabilitás	20	20

PONT

94

Értékelés:
csúszkategória

PLUSZ:

• nagyon látványos és újszerű

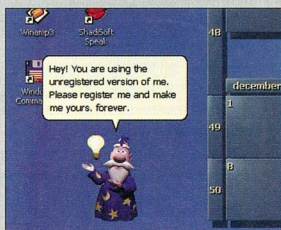
MÍNUSZ:

• komolyabb dolgokra nem való

sége és szöveghűsége volt. Szintén nem mindegy, hogy a hang mennyire gépies, illetve mennyire kellemes vagy éppen zavaró – ezeket a tulajdonságokat is figyelembe vettük. Végül a szoftver kezelhetőségét és az extra funkciókat (fájlfórmátumok támogatása, kötegel feldolgozás, több hangszíni) vizsgáltuk. Sajnos a magyar nyelvvel egyikük sem boldogult.

Felolvasó szoftverek

A felolvasószoftverek, hivatalos nevükön TTS (text to speech) alkalmazások több évtizedes múltra tekintenek vissza, annak ellenére, hogy csak manapság kezdenek „emberi hangot” megütni, és elfelejteni a gépies és tagolt, monoton beszédét. A TTS szoftverek első verziója talán a Commodora 64 személyi számítógépeken kifejlesztett Sam Reciter nevű program volt – iszonyú fémes hangon mondta vissza a szöveget, amelyet begépeltek neki. Persze a 80-as években ez is szenzációnak számított (főleg ha hozzávesszük,

„Néha meglepően gépies, néha meglepően emberi...”

hogy a Commodore számítógépekben nem volt a mai értelemben vett hangkártya). Szegény öreg Sam persze már eltűnt a süllyesztőben, és átadta helyét a modern, több hangszínen és nyelven beszélő, különböző kiejtések és tájsozlásokat is ismerő szoftvereknek. A csökkentlátásúak számára fejlesztett programok azóta átkerültek az átlagfelhasználók gépeire is, van, aki kifejezetten csak „beszélős” csevegő szoftvereket használ internetes társalgásaihoz, de divatos dolog az e-mailek és az elektronikus regények felolvastatása is. Persze ezeken kívül számtalan egyéb hasznos dologra használhatóak a TTS programok – nem véletlen, hogy tele van velük az internet.

HCS
Hungary

CCD és Lézeres Vonalkód Olvasók

✓ Hardver független
✓ Operációs rendszer független
✓ Hibajavító processzorral
✓ Az összes szabványos vonalkódot ismeri

1144 Budapest, Remény u. 42/B.
Tel.: 46740706
Mobil: 30/402-0285, 30/921-0258
Email: info@hcs.hu
Web: www.hcs.hu

MC+CD
Care4Data

CD, CD-ROM, DVD, HANGKAZETTA SOKSZOROSÍTÁS

MC+CD Adathordozó Sokszorosító Kft.

H-2040 Budaörs, Baross u. 77.
Tel.: +36-23-445-929, Fax: +36-23-445-930
E-mail: mccd@mccd.hu, www.mccd.hu

ha sürgős, **14**

A TITOK anyai, hogy megváltoztattuk a nyelvtanulási szokásokat – teljesen.

VillámAngol, VillámFrancia, VillámNémet nyelvtanfolyamok

- kezdőtől a középaladóiig
 - hétköznapokon, hétvégeken
 - délelőtt, délután, este
 - mini-, kis- és normál csoportokban
 - digitális tananyaggal
- heti 6, 8, 20 vagy 48 óras intenzív nyelvgyakorlással – 60 illetve 100 óras tréningek –
Tandij: 640-960 Ft/óra + ÁFA
+ VillámTananyag

Öntévelyen tanulásra még a VillámAngol, VillámNémet és a RelaxOlasz, -Orosz, -Spanyol illetve a VillámLatin tananyagaink is alkalmasak.

2 napos Angol és Francia VillámExpressz

beszélgető tréningek 3 szinten
nyelvvizsga, érettségi, felvételi, külföldi utazás előtt

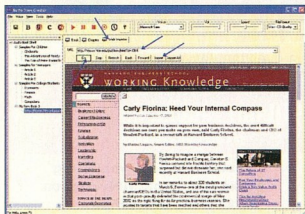
Nyelvi rehabilitáció azoknak is, akik évek óta eredménytelenül tanulnak nyelveket. Egyetlen hétfői, 2 x 8, ill. 2x6 óras tréningen a résztvevők által kimonodott 12-15 ezer angol ill. francia mondat megmozgatója a nyelvtudás minden készségi szintjét, felszínre hozza a korábbi nyelvtanulások elvesztett hit élményeit is. A karmesteri pálcá érzékelteti a helyes kiejtésnek megfelelő ritmust, hangsúlyt.

Ajándékozza meg

szeretteit, barátait, önmagát egy olyan könyvvel, mely meglepően izgalmas, kalandos és gondolkodásra készítő. Címe: Szimu – egy szimulátorra utal. Szerzője Makara György, akinek a VillámMódszer filozófiai, pszichológiai, pedagógiai és élettani háttérrel szóló gondolatai egy alapjában más nyelv- és tanulás-értelmezéshez vezetnek el.

Mintabolt: Bp., V. Szerb u. 9. 267 1111
Nyelviskola: Bp., IX. Közkirátar u. 22/b
218 2764, www.relaxa.hu

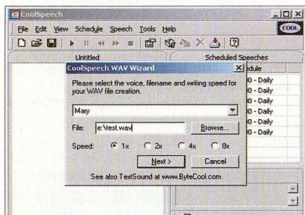
Audio Book Creator 2004i

Az *Audio Book Creator* nem is egy program, hanem gyakorlatilag egy szoftvercsomag, amelynek öt eleme van: az egyik az *Explorer*-be, a másik az *Outlook*-ba, a harmadik a *Word*-be épül be, és így tovább.

Ez a „beépülés” annyit tesz, hogy telepítés után a vonatkozó szoftver bal felső sarkában egy kis magnókazetta ikon jelenik meg: erre klikkelve máris hallhatjuk a weboldalt, e-mailt vagy bármi mást. Ebből adódik, hogy az ABC az egyik legkényelmesebb az itt bemutatott szoftverek közül, hiszen nem kell betöltenünk a szöveget, vagy vágólapra másolgatnunk – elég egy klikkelés. Rokonszenves funkció, hogy képes a képernyőn kinagyítani azt a szövegrészt, amelyet éppen felolvas. Harmincféle hangszínt tartalmaz, ezekből némelyik már-már emberi, olyan szépen hangszóló, némelyik viszont egyenesen borzasztó.

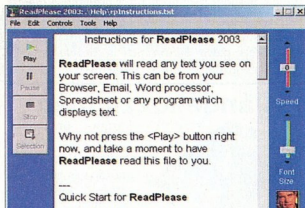
CoolSpeech 5.0

A *CoolSpeech* mindent tud, amire csak szükségünk lehet! Iserni a TXT és a HTML formátumokat (a Wordöt sajnos nem), felolvasa e-maileinket, a jeótitkámó módjára hangosan figyelmeztet a teendőinkre, illetve az internetről felolvassa az időjárását, a

sport híreket vagy a tőzsdei információkat. WAV fájlba konvertál igény szerint bármit, sajnos közvetlenül MP3-formátumban nem menthetjük el hangoskönyveinket. Elég sok beépített hangszínből választhatunk, de a fejlesztő weboldaláról további hangokat is letölthetünk. Ha kívánjuk, a gépünk bekapcsolóskor bemonджа a pontos dátumot és időt, valamint egy személyre szabott üdvözlést, akárcsak a szuperszámítógépek a filmekben. Rengeteg funkciója ellenére a szoftver nagyon kicsi és gyors, egyedül az egyszerű (sőt kicsit túl egyszerű) kezelőfelületet kell megszoknunk. Cépelés közben is képes felolvasni az éppen bepötyögött szöveget.

ReadPlease

A *ReadPlease* nem igazán különbözik szolgáltatásaiban a hasonló TTS szoftverektől – amitől mégis (majdnem) egyedülálló, az a majdnem tökéletes, tiszta és emberi beszédhang, amit PC-nk az AT&T forradalmi TTS technológiáját használó szoft-

verének a segítségével produkál. A *Free* verzió tudásban persze elmarad a felhős *Plus* verzió mellett, de az átlagos felhasználónak az ingyenes verzió is tökéletesen elég lehet. Sajnos annak ellenére, hogy a program nyolc nyelvet támogat, a magyar nem ismeri (hiába, kis ország, kis nyelv) – de ez nem a szoftver hibája: az *AT&T Voice System* csak ezeken a nyelveken szólal meg. Persze akármennyire is élhető, még mindig nem olyan kristálytiszta mint az „eredeti”, AT&T által használt hangok. Négy, egyedi hangszínt karakter közül választhatunk, egy kis állítással (sebesség, szavak közötti szünetek ideje, stb.) mi magunk is csiszolhatunk a hangszínek.

2004 Információk

Internet cím: www.audiobookcreator.com/
Jogállás: shareware
Korlátozás: egy idő után funkció-limitált
Méret: 19 Mb-át

Szolgáltatók	20	20
Kezelés	16	20
Külső	14	20
Méret	16	20
Stabilitás	20	20

86 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:
• mindent tud az égvilágon

MÍNUSZ:
• kicsit bonyolult a kezelése

2004 Információk

Internet cím: www.bytecool.com/
Jogállás: shareware
Korlátozás: 14 napos időkorlát
Méret: 2,3 Mb-át

Szolgáltatók	16	20
Kezelés	16	20
Külső	12	20
Méret	18	20
Stabilitás	20	20

82 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:
• sok mindent tud
• mégis egyszerű

MÍNUSZ:
• kicsit spártai kezelőfelület

2004 Információk

Internet cím: <http://readplease.com>
Jogállás: freeware
Korlátozás: nincs
Méret: 11 Mb-át

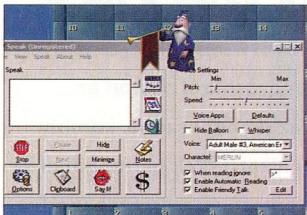
Szolgáltatók	10	20
Kezelés	20	20
Külső	10	20
Méret	20	20
Stabilitás	20	20

80 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:
• nagyon jó beszédhangok

MÍNUSZ:
• tudhatna többet is

Speak 1.8.84

A nemes egyszerűséggel „Speak” névre keresztelt szoftvert nagyon könnyű kezelni. Hátránya, hogy „csak” sima TXT fájlból vagy pedig a vágólapról olvas fel nekünk, ezen felül azonban nincsen komoly hiá-

nyossága. Az installálás utáni fő karakter, Merlin, a varázsló: rögtön megjelenik a képernyőn és beszélni kezd (sőt, néha megkocogtatja a monitort), valamint ha sokáig nem csinálunk semmit, akkor viccekkel és bölcseségekkel szórakoztatja magát és minket. Amennyiben vágólapról akarunk olvastatni, a Speak ideális választás: csak kijelöljük a képernyőn a szöveget, betesszük a vágólapra, majd Merlinre klikkelve máris választhatjuk a Read from clipboard opciót. Merlin szép és érthető angol nyelven felolvassa a szöveget – persze csak ha előtte megfelelően beállítottuk a hangmagasságot, hangsebességet és hangsztint.

Advanced Text To MP3 Converter 1.5

Ennek a szoftvernek a legnagyobb előnye, hogy rögtön WAV vagy MP3 fájlba menthetjük a felolvasott szöveget, így CD-re írva hallgathatjuk elektronikus könyveinket vagy akár a webladalek és a hírfelvételek szövegeit. Prezentációkban szintén jól

használható egy-két hatásosan elhelyezett effektus. Hasznos funkció a „real time speech” – ennek a lényege, hogy amit éppen gépelünk, azt rögtön vissza is halljuk: a helyesírási vagy elgépelési hibák így gyorsan és könnyen kiszűrhetők egy-egy hosszabb anyag gépelése közben. A szoftver elboldogul a TXT, a DOC vagy akár a HTML állományokkal is, persze egy Word dokumentumba ágyazott táblázat vagy kép alaposan meg tudja kavarni... Többféle nyelvet is támogat (a magyart sajnos még nem), valamint rengeteg hangszínből választhatunk. A hangok talán kicsit gépiesek, de ennek megtétele meglehetősen szubjektív.

Text Aloud Mp3

Ez a szoftver is az élethű AT&T technológiát használja – a rossz hír, hogy a Trial verzióban néha kicsit gépies hangot kapunk. Persze a fizetős variáció már használja a káprázatosan élethű beszédszintézist – 50 dollár ellenében, színtiszta, em-

beri hangot hallhatunk. Az ingyenes verzióban be kell érnünk a Mary nevű hangszínnel, aki még így is jobb, mint hasonló társai. A szoftver kezelése már-már puritán: a TextAloud figyel a vágólapot, és ha valamit a vágólapra helyezünk, akkor rögtön felkínálja a külső felolvasását. A programba is helyezhetünk szöveget a vágólapról (csak a TXT formátumot ismeri), s ebből később WAV vagy MP3 állományokat készíthetünk. Több hangszínt, illetve további hét nyelv támogatását is letölthetjük, sajnos az igazi, élethű beszédhangokat csak akkor kapjuk meg, ha regisztráljuk a szoftvert.

Henryke

csaba.kazari@cpanorama.hu

2004 Információk

Internetcím: www.shadisoft.com/
Jogállás: shareware
Korlátozás: 30 napos
Méret: 7,5 MB

Szolgáltatások	12	20
Kezelés	16	20
Külső	10	20
Méret	18	20
Stabilitás	20	20

76 Értékelés: felső kategória

PLUSZ:

- aranyos figurák
- jó kiejtés

MÍNUSZ:

- csak txt fájlból és vágólapról dolgozik

2004 Információk

Internetcím: www.best-mp3-software.com/
Jogállás: shareware
Korlátozás: 30 napos
Méret: 2,4 Mbajt

Szolgáltatások	10	20
Kezelés	20	20
Külső	6	20
Méret	20	20
Stabilitás	10	20

76 Értékelés: felső kategória

PLUSZ:

- hasznos funkciók

MÍNUSZ:

- nagyon puritán
- nem túl jó beszédhang

2004 Információk

Internetcím: www.nextup.com/
Jogállás: shareware
Korlátozás: nem használhatunk élethű hangokat
Méret: 4,8 Mbajt

Szolgáltatások	10	20
Kezelés	10	20
Külső	12	20
Méret	18	20
Stabilitás	20	20

70 Értékelés: középkategória

PLUSZ:

- kellemes hang
- könnyű kezelés

MÍNUSZ:

- nagyon keveset tud

Természetesen a *Curious Labs* cég *Poser* nevű szoftveréről van szó, és valóban: teljesen alkalmatlan arra, hogy „hagyományos” 3D modellezést vigyünk véghez. Egyvalamit azonban nagyon jól tud: karaktereket, azaz emberi alakokat modellezni.

Karakteranimáció

Az emberi alakok, figurák 3D-s megjelenítése a legbonyolultabb feladatok egyike. Ahhoz, hogy egy karakter „élethű” legyen, általában több mint 50 000 poligon szükséges, ráadásul az emberi alakok valóságos mozgásához inverz kinematikára és csontvázalapú modellekre van szükség.

Mindezeket felül még ott van a kényes „expression” kérdés, azaz a számítógépes

Az élethű karakter-animáció a legnehezebb 3D-s eljárások egyike

Érdekes weboldalak

A Poserrel foglalkozó egyik legnagyobb internetes közösség a www.renderosity.com címen működik: itt az ingyenesen letölthető modellektől kezdve (karakterek, rajzfilmfigurák, ruhák és hátterek) a tagok műveinek galériáin át a betanított leírásokig mindent megtalálhatunk. A honlapot csak regisztrált felhasználók vehetik igénybe, de a regisztráció ingyenes. A legnagyobb (nem ingyenes) site, ahol Poser karaktereket és modelleket vásárolhatunk a www.daz3d.com: ha meguntuk a beépített figurákat itt pár dollárért letölthetünk elfeket, szörnyeket, úrhajókat, állatokat vagy szexi-modelleket. Persze érdemes meglátogatni a szoftver honlapját is: <http://www.curiouslabs.com/>. Magyar vonatkozásban az egyik legjobb oldal a www.ralaci.hu – itt csodálatos, Poserrel készített képeket (többnyire lányokat©) tekinthetünk meg.

Embertervezés

A CAD és egyéb 3D grafikai alkalmazásokról rögtön az AutoCAD, esetleg a 3DsMAX jut az ember eszébe, komoly épületgépészeti vagy mechanikai alkatrészek háromdimenziós modelljeivel társítva. Pedig a tervező és animátor szoftverek palettáján van egy program, amellyel nemhogy egy alkatrészt, de még egy csavarhúzózt vagy egy poharat sem tudunk modellezni. És mégis hallatlanul népszerű.

karakterek arcmimikája és ajakszinkronizálása. A legtöbb szoftver (Max, Maya stb.) persze tudja mindezeket, ám ezek a programok nem ritkán több millió forintba kerülnek, ráadásul a kezelésükhöz több éves grafikus és animátori gyakorlatra van szükség.

A Poser 5 egyszerűen és automatizálva oldja meg mindezen feladatokat, a karakter létrehozásától, annak „felöltöztetésén” át egészen a lerendelt animációig – a szoftver ára pedig nem milliós, hanem tízezer nagyságrendű!

Gyerekjáték, felnőtteknek

Habár a Poser kezelőfelülete elsőre kicsit bonyolultnak tűnhet (annak ellenére, hogy nagyon modern és barátságos), a munka valójában gyerekjáték. A szoftver alaplépítése többféle előre elkészített karaktert tartalmaz: férfi, nő és gyerekek – egy komplett család! A megfelelő karaktert kiválasztva, az máris megjelenik a szerkesztőablakban, és nincs is más dolgonk mint „felöltöztetni” (clothing). Ehhez természetesen rengeteg előre elkészített, úgynevezett *conforming-clothing* ruhamodellt kapunk – ezek dinamikusan illenek a karakterre, sőt együtt mozognak, „libegnek” vele, a fizikai törvényeknek megfelelően. Ha felöltöztettük a figurát, akár „pózolhatunk” is vele: több ezer előre elkészített pózból válogathatunk, a veretekedéstől az alvásig – persze mi magunk is mozgathatjuk a karaktert. Utóbbi esetben válik feltűnővé a csontvázalapú ábrázolás: emberkéink kezeit, lábait mozgathatva, csak az emberi test által engedett moz-

gásokig mehetünk, ráadásul a testrészek kölcsönhatásban vannak egymással (ha mozgathatjuk a lábfejet, mozog a boka is). Persze ha hátra akarjuk törni kedvenceink fejét, vagy a hátába akarjuk szúrni a lábát (de minek?), akkor kikapcsolhatjuk az inverz-kinematikát©.

Sírok és nevetek

A már elkészült figura minden (!) jellemzőjét egyszerű tolokák segítségével változtathatjuk: lehet kövérebb vagy soványabb, alacsony vagy magas és így tovább. Ha nem akarunk válogatni ez előre programozott arckifejezések közül, akkor szintén tolokák segítségével módosíthatjuk az arckifejezéseket: a pupilla tágulásától a szemöldök ráncolásáig mindent.

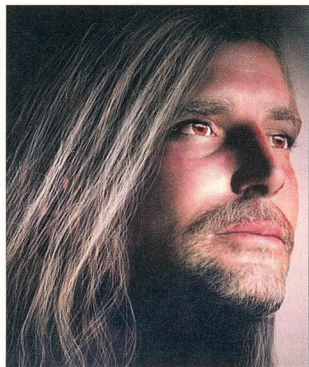
Több mint 500 paramétert tudunk változtatni a karakter arcán

A Poser az animátor szoftverekben már megszokott *kulcskocka módszerrel* készíti az animációkat: ha például az első képkockán vigyázban áll a karakter, a tizedikben pedig már felemelte a bal lábát, akkor

a „keyframe”-ek segítségével a szoftver kiszámolja nekünk a közbenső mozdulatot, nekünk nincs is más dolgunk, csak a megfelelő helyeken elhelyezni a kulcsképkákat. Persze egy kis korrigálás itt-ott nem árt, de szerencsére teljesen szabad kezet kapunk az animáció elkészítésében. A keyframe eljárás az arckifejezésekre is működik: így roppant egyszerűen tudunk egy figurát „sírva fakasztani” vagy nevetésre bírni. A több percből álló, profi mozik elkészítéséhez persze rengeteg idő kell, de egy egyszerű futó vagy motogató figurát bárki pár perc alatt összerakhat.

Renderelés

A Poser renderelési algoritmusai ugyan nem vetekszik a 3DsMax vagy a Lightwave funkcióival, azonban az emberi alakok megrajzolásában jeleskedik (végül is erre a célra készült). Ha azonban nagyon igényesek vagyunk, akkor bekapcsolhatjuk a beépített FireFly renderert – a számolási idő ezzel drasztikusan megnő, de

Választhatjuk a FireFly renderert is: az eredmény magáért beszél!

a végeredmény a hollywoodi filmstúdiókat is megszegeyentő eredménnyel kápráztat el minket. A fény/árnyék kezelés szintje tökéletes, ráadásul raytrace és atomszférikus (volumetrikus fény stb.) eljá-

Szoftverünkkel együtt

Ha nem külön, hanem a már jól megszokott szoftverünkkel együtt akarjuk használni, a Poser egy speciális kiegészítővel, a Poser Pro Pack-kel integrálható a 3D Studio MAX-be és a Lightwave-be.

rásokat is használhatunk. A Poser népszerűsége (ezt legjobban a hatalmas internetes rajongótábor mutatja) főleg egyszerű kezelhetőségében és persze árban rejlik. Párezer forintért gyakorlatilag egy professzionális karakter-animációs programcsomagot kapunk, aminek a minőségét jól jellemzi, hogy a játékokban, illetve a filmekben látható renderelt karakteranimációk mintegy a fele már a Poserrel készül. Kiegészítő szoftvernek pedig tökéletes az „igazi” 3D-s modellező programok mellé.

Kazári Csaba
csaba.kazari@cpanorama.hu

Akartunk egy jó képet a Coolpix 3100-ról. De ehhez két Coolpix 3100 kell.

- 3,1 millió effektív pixel
- 3x zoom objektív, 4x digitális zoom
- 3,81 cm-es LCD kijelző
- 14 felvételi üzemmód
- Beépített kreatív funkciók, különleges effektek
- A képek televízió is megtekinthetők a videokábel segítségével
- USB-n át egyszerűen csatlakoztatható a számítógéphez
- Dátumozás, képkivágás-állítás

COOLPIX 3100

Ση φάδηελ φδ σκλυ ηλφφκδ!

Szereti az idegen nyelvű használati utasításokat böngészni? Szívesen javíthatja fényképezőgépét távoli országokban? Ha nem, akkor csak olyan Nikon fényképezőgépet vásároljon, melyen megtalálja a hologramos matricát, mely mostantól minden termékünk jelölí. Kizárólag a matricával ellátott gépek dobozában találja meg a Nikon Kft hivatalos, magyar nyelvű garancialevelét és a magyar nyelvű használati útmutatót. A magyar jogszabályoknak megfelelő garanciális javításokat, illetve számos más szolgáltatásunkat csak a hivatalos, magyar Kft által kibocsátott magyar garancialevellel rendelkező fényképezőgépet vásárlóknak biztosítjuk.

Alig egy évvel ezelőtt mutatuk be a Neobook multimédia fejlesztőrendszer 4.0-s változatban kiadott egy adatbázis-kezelő és egy PDF állományok integrálását segítő plug-int, amelyek teljesen ingyen állnak a regisztrált Neobook-felhasználók rendelkezésére. Néhány héttel ezelőtt pedig elkészült a *NeobookDX 1.0* plug-in is, amelynek segítségével kihasználhatjuk a Microsoft DirectX nyújtotta médialejátszói képességeket. Igaz, ezt már nem ingyen kapjuk, de jutányos áron vásárolhatjuk meg.

A külső fejlesztők sem télenkedtek, szinte minden témakörben jelentek meg kiegészítők, amelyekkel feldobhatjuk bemutatónkat, vagy éppen elérhetjük a Windows rejtett lehetőségeit, beépítve azokat prezentációnkba. De lássuk kicsit bővebben, mi mindenre is képes manapság a Neobook, a beépülők segítségével.

A külső fejlesztők sem télenkedtek, szinte minden témakörben jelentek meg kiegészítők, amelyekkel feldobhatjuk bemutatónkat, vagy éppen elérhetjük a Windows rejtett lehetőségeit, beépítve azokat prezentációnkba. De lássuk kicsit bővebben, mi mindenre is képes manapság a Neobook, a beépülők segítségével.

NeobookDX 1.0

Ez az új, NeoSoft által készített bedolgozó a Microsoft fejlett multimédiás képességű DirectX-es technológiájával egészíti ki a Neobook 4-et. A NeobookDX ugyanazokat a meghajtókat és kodekeket használja, mint a legutolsó verziójú Windows médialejátszó (Media Player) és támogatja az összes ismertebb multimédia formátumot. Többcsatornás hangot, zenét és videoklipet képes lejátszani ugyanabban az időben. Külön-külön lehet szabályozni a hangot, a balanszt és az arányt minden egyes médiafajlnál. Felismeri, ha egy klip lejátszása befejeződött, és jeleket állít be, hogy végrehajtsa bizonyos műveleteket a lejátszás alatt. További jó hír, hogy olvassa az MP3 és a WMA címkéket is.

Kibővült eszköztár

rtFileSystemMgt

Az *rtFileSystemMgt* bedolgozóknövtár (*rtFSM*) több mint 260 praktikus és hasznos függvényt tartalmaz, amelyekkel szerteágazóbb és hatásosabb NeoBook4 projektet tudunk megvalósítani. A függvények skálája a fájlkezelőktől és az alapfokú internetes szabályozóktól, a képernyőlopókön keresztül a matematikai függvényekig szinte mindent fellel. Így ez a könyvtár gyakorlatilag egy „nélkülözhetetlen” értékénövelő eszköz Neobook projektjeinkhez.

rtPano

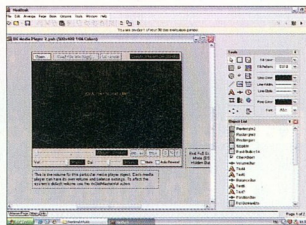
Az *rtPano* könyvtár (*rtPano*) egy speciális panorámavezérlő bedolgozó, amelynek a segítségével panorámaképeket jeleníthetünk meg és interaktív szabályozhatunk 360 fokal, 180 fokal és a felhasználó által definiált szögben. Az *rtPano* könyvtár azoknak ideális, akik virtuális utazást, ingatlant, interaktív térképet akarnak bemutatni, vagy virtuális játékokat, panoráma-albumot szeretnének készíteni. Nemcsak a képet forgathatjuk vele, hanem aktív linkeket is elhelyezhetünk a „térben”, így akár egy lakás minden szobáját körbejárhatjuk.

rtSlideShow

Az *rtSlideShowFX* (*rtSSFX*) könyvtár mindenképpen többnek mondható, mint egy egyszerű diavetítő bedolgozó. Hatásos fotó-, illetve képvetítő, családi fotóalbumot, prezentációt, üzleti bemutatót készíthetünk könnyedén, minimális kódolással. Ezután a vetítést futtathatjuk interaktívan, a felhasználó által vezérelve, vagy automatikusan, akár teljes képernyős módban is. Az *rtSlideShowFX* több mint 140 újjal egészíti ki a meglévő Neobook áttűnési effektusokat.

rtProtectMgt

Az *rtProtectMgt* bedolgozó (*rtPSM*) egy jogdíjmentes védelmi rendszer, program-regisztrációs és archiváló plug-in a NeoBook projektekhez. E bedolgozónak köszönhetően *Try & Buy* verziókat készíthetünk szoftvereinkből, amelyeket az érdeklődők a vásárlás előtt kipróbálhatnak. Ez viszont egyben azt is jelenti, hogy gyakorlatilag shareware szoftverként vagy x napos próbaverzióként árusíthatjuk multimédiás alkalmazásainkat. Ugyanazt a tevé-

A NeobookDX segítségével minden médialejátszói funkciót „felülülhetünk”

lepitett programot – amellyel leendő vásárlóink már rendelkeznek – regisztrálhatják, amikor elküldjük számukra a szükséges licenccsajlt. Nem szükséges újratelepíteni az „eredeti” programot.

Mint látható, már ezekkel a kiegészítőkkel is jelentősen bővíthető a rendszer tudása, de akkor még nem beszélünk az olyan nyaláncsajgokról, mint a Flash integrációért felelős plug-in, vagy az ActiveX (OCX) objektumokat Neobook plug-in formátumba átkonvertáló segédprogram. Ezekkel a remek eszközökkel valóban könnyedén kiterjeszhetjük a Neobookot és vele multimédiás bemutatónk lehetőségeit.

Nákovics László
nakovics@cpanorama.hu

A Microsoft Office 2003 számos új funkciót foglal magában, amelyek lehetővé teszik, hogy átjárhatók legyenek a különböző rendszerek, s a felhasználók bármikor, bárholhoz hozzáférhessenek a friss információkhoz.

Az Office 2003 új tulajdonságai, technológiai és új megjelenése széles körben segíti az információ-munkásokat és a vállalkozásokat. Nézzük, melyek is azok a területek, ahol a programcsomag szolgáltatásait kamatoztathatjuk!

■ Üzleti folyamatok kezelése. Az iparági szabványoknak számító *Extensible Markup Language (XML)*, a kutatást és kommunikációt segítő *integrált feladatkezelő* ablaktáblák és a megnövelt *intelligens címkézési* lehetőség mind-mind olyan eszközök, amelyek abban segítenek, hogy a friss és releváns információ eljuthasson a felhasználókhöz.

■ Intelligens információ. Az XML lehetővé teszi, hogy az Office 2003 alkalmazások szinte bármilyen rendszerrel kommunikálhassanak. Ennek eredményeként a már megszokott Office alkalmazások költséges teszte szabás nélkül is hozzáférhetnek a komplex háttér adattárolókhöz. Az XML az asztali számítógépeken és szervereken fellelhető dokumentumok milliőiben megtalálható információit is hozzáférhetővé teszi.

■ Információ felhasználás. Az *Outlook* e-mail és a közös munkát lehetővé tevő *kliens* újratervelt megjelenése és hangulata, az *érintőtoll* támogatása, a *dinamikus munkafüzet számítások* és a *ClearType* megkönnyítik az olvasást, a munkaszervezést, valamint az adatok rögzítését és feldolgozását.

Az információ munkásai

■ Információvédelem és vezérlés. Mivel a *Windows Jogosultság Kezelő* támogatása megakadályozza, hogy a felhatalmazás nélküli személyek az e-mail üzeneteket és csatolmányait kivágják, másolják, beillesztik vagy kinyomtassák, a szervezetek preventív ellenőrzésük alatt tartják az információk áramlását.

■ Hatékony csapatmunka. A dokumentum és az *értekezlet munkaterület*, az *azonnali üzenetküldés* és a *jelenléttigyelelés*, az *integrált munkaablakok* és az e-mailhez *csatolt fájlok* jelentősen megkönnyítik a csapatmunkát: a felhasználók való időben oszthatják meg egymással a releváns információkat, párhuzamosan férhetnek hozzá azokhoz, értekezleteket tarthatnak, és közösen dolgozhatnak egy adott dokumentumon.

■ Koordináció és szervezés. A *megosztott naptárak* és *névjegyzalmok*, az *Outlook keresőmappák*, a *gyors jelölések*, a *szabályok*, a *figyelmeztetések* és az új *documentumkönyvtárak* használata jelentős segítségnek bizonyulhat a tudásmunkások számára a munka, az információk és a feladatok szervezésében és menedzselésében.

Napjaink információs munkásai

Az Office 2003 arculatának tervezése során a Microsoft az információmunkások előtt álló alábbi kihívásokat azonosította, és dolgozott ki módszereket a kezelésükre:

■ Információ. A felhasználóknak általában *túl sok helyen, túl sok információ* feldolgozásával kell megküzdeniük. Az Office 2003 olyan megoldásokat kínál, amelyek segítségével az információmunkások minden részletre kiterjedően szervezhetik meg munkájukat.

■ Nem hatékony együttműködés. A munkaszervezés és a kommunikáció nagyfokú *interaktivitást* feltételez, azonban az egymástól távol levő munkavállalóknak nem mindig könnyű kapcsolatba lépniük

egymással. Az Office 2003 a Microsoft *Windows SharePoint Szolgáltatásaival* együttműködve egyszerűen használható felületen kínál hatékony együttműködési eszközöket, melyek lehetővé teszik a folyamatos kommunikációt.

■ Szétszórt adathalmazok. Az évek során fellelő technológiai változások, az összeolvadások és felvásárlások, illetve más tényezők következtében hatalmas mennyiségű értékes vállalati információ hever felhasználatlanul egy-egy leválasztott rendszerben. Az Office 2003 az első olyan asztali számítógépes hatékonyságnövelő program, amely egyaránt támogatja az ipari szabvány XML-t és a felhasználóhoz igazított sémákat, megkönnyítve ezzel az információs rendszerek összekapcsolását és az adatok áramlását.

■ Üzleti folyamatok integrációjának hiánya. Az Office 2003 segítségével a vállalkozások új, egyszerű és hatékony eljárásokat dolgozhatnak ki, amelyek alkalmazása során a dokumentumoknak a különböző részlegek közötti oda-vissza küldözgetése nélkül lehet például számlázni, szerződést kötni, sajtóközleményt kiadni, jelentéseket, prezentációkat készíteni.

■ Hatékonyságnövelő eszközök alkalmazása. Az Office 2003-ban megtalálható újítások (például a *munkaablakok* vagy az *intelligens címkék*) csoportmunka-orientált környezetben is megkönnyítik a program használatát.

■ Alkalmazások és eszközök közti integráció. Az Office 2003 továbbfejlesztett *érintőtoll* támogatással segíti a tábla PC-k használatát, lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy a mobil kommunikációs eszközeiket az e-mail rendszerekkel szinkronizálják, és a különféle számítógépes eszközöket még szorosabban integrálja.

Üzleti folyamatok

Gyakran előfordul, hogy a fontos üzleti információkat a munkatársak által ismert

és használt alkalmazások hatótávolságán kívül tárolják. Az **XML széleskörű támogatásával** az Office 2003 segít abban, hogy az üzleti folyamatokat és az üzleti információkat az asztali számítógépeken egysejteni lehessen.

■ A számos eredeti **XML-séma** és a személyre szabott **XML-sémák** támogatása révén a vállalatok integrálhatják informatikai rendszereiket, összehangolhatják erőfeszítéseiket partnereikkel és vevőikkel.

■ Az emberek a sok veszéllyel járó technológiamódosítás nélkül, a már megszokott **Office-alkalmazások használatával** érhetik el és dolgozhatnak fel a háttértárolkban őrzött komplex információkat.

■ Az intelligens dokumentumok és a programozható munkaablakok a **feladat-specifikus információk projekten belüli mozgását** is lehetővé teszik, ami növeli a hatékonyságot és csökkenti a megtérülési időt.

■ Az Outlook 2003 új **gyorsítótár** funkciója a kapcsolatról-kapcsolatra barangoláskor korlátozza a felhasználó friss letöltés-igényét, és több felhasználó támogatásakor csökkenti az igényelt hálózati sávszélességet.

Integrált együttműködés

Az online csapatmunka csökkenti a piaceleréshez szükséges időt, és csökkenti a cég reakcióidejét. Az **intranetes együttműködési technikák integrálásával** az Office 2003 új kapcsolódási pontokat teremt a felhasználók, a csoportok és a szervezetek között.

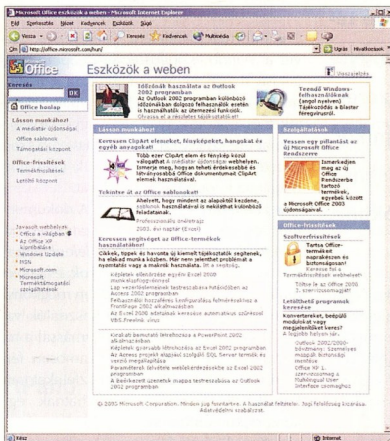
■ **Újdonság! Értekezlet munkaterület** - a naptárrak koordinálásával, a munkaanyagok szétosztásával és a jegyzetek, jegyzőkönyvek tárolásával növeli az értekezletek hatékonyságát.

■ **Újdonság! Dokumentum munkaterület** - a legfrissebb verzióra való automatikus frissítés vagy a dokumentumok és a releváns információk valós idejű megosztása a projektek hatékony vezetésére kínál lehetőséget.

■ **Továbbfejlesztett! Azonnali üzenetküldés és figyelmeztetés technológia** - integrálja az Office 2003 együttműködési eszközeit, lehetővé téve az aktuális információk elérését és az információmenedzseléssel kapcsolatos párbeszéd gyors kezdeményezését a dokumentumból, a megosztott munkaterületről vagy az Outlookból.

■ **Továbbfejlesztett! Névjegyalbum és Naptár** - könnyen megoszthatók a munkatársak között és megkönnyítik az értekezletek ütemezését és megszervezését.

■ **Újdonság! Aktuális melléletek, integrált munkaablakok és intranetes együttműködési eszközök támogatása** - néhány példa azokra az eszközökre, amelyek ki-küszöbölik a közös munka folyamatára

A magyar nyelvű Office webhelyt naponta frissítik, elősegítve az Office felhasználók munkájának hatékonyabbá válását

jellemző hatékonyságcsökkenő tényezőket (pl. a dokumentumok oda-vissza küldését, szerkesztés és ellenőrzés céljából).

■ Ezen felül az új eszközök a vállalat már meglévő infrastruktúráját használják, a már megszokott Microsoft Office menükkel, funkciókkal és interfészekkel, minimalizálva ezzel a program megtanulásához és alkalmazásához szükséges időt.

Információkezelés és ellenőrzés

Az információ és az emberi erőforrás minden üzlet mozgatórugója. A Microsoft Office 2003 tervezésekor lényeges szempont volt, hogy olyan új eszközöket fejlesszenek, amelyek segítik a felhasználókat e-mailjeik rendszerezésében, és amelyek együtt lehetőséget nyújtanak a vállalatoknak az üzleti információ terjedésének felügyeletére.

■ **Újdonság! Az Outlook 2003 új E-mail**

nézet, Olvasó ablaka és Navigációs ablakai kombinált alkalmazásuk esetén átláthatóbb és szervezettebb képet nyújtanak a felhasználók e-mail üzeneteiről, hatékonyabban használják ki a képernyő nyújtotta lehetőségeket.

■ **Továbbfejlesztett! A továbbfejlesztett Szabályok és Értesítések** funkciók lehetővé teszik a beérkezett üzenetek automatikus

rendszerezését és az automatikus értesítések megküldését, aminek eredményeképpen a dolgozók mindig naprakészek lesznek. Az **Értesítés** funkció összekapcsolható a **Dokumentum Munkaterülettel**, így a felhasználók időben értesülhetnek a projektek fontos fejleményeiről.

■ **Újdonság! Az Outlook 2003 Keresési mappák** könnyű és automatizált lehetőséget kínálnak a releváns e-mail üzenetek együttes kezelésére anélkül, hogy azokat fizikailag mozgatni kellene.

■ **Újdonság! Az Outlook 2003 Gyorsjelölők** segítségével egyetlen kattintással megjelölhető azok az üzenetek, amelyekkel kapcsolatban további teendőink lesznek.

■ **Újdonság! A Dokumentumon belüli szerkesztési jogosultságok** tulajdonság a projekt vezetőinek megadja azt a lehetőséget, hogy akár bekezdésekre lebontva is meghatározzák, hogy kik jogosultak a dokumentumokat módosítani.

■ **Újdonság! Az Információ kezelési funkció** lehetővé teszi az információk megosztását azok illetéktelen terjesztésétől és módosításától, valamint lehetővé teszi, hogy üzleti információik védelme érdekében a vállalkozások megalkossák és betartassák irányelveiket.

■ **Továbbfejlesztett! Az E-mail biztonság** funkció ellenőrzi a bejövő üzeneteket, hogy azok tartalmaznak-e vírust, valamint megakadályozza, hogy egyes e-mailekhez csatolt fájlok felvegyék a kapcsolatot a szerverükkel.

■ **Továbbfejlesztett! A továbbfejlesztett érintőtábla támogatás** minden szempontból teljesebb felhasználói élményt garantál a vállalati adatok tábla PC-n történő feldolgozásakor.

F A X M E G R E N D E L Ő L A P

Fax: 456-69-70

- Nyomtatók 695 Ft
- PDA Világ 695 Ft
- Digit Fotó 695 Ft

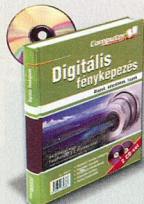
- CD&DVD-írás 990 Ft
- Microsoft Office 2003. 695 Ft
- Mobil Világ 495 Ft

- CAD/CAM 795 Ft
- Hacker 695 Ft
- Arany Válogatás IV. 1495 Ft

- Projektmenedzsment 695 Ft
- Notebook 695 Ft
- CAD/CAM 695 Ft

4990 Ft

3990 Ft

2990 Ft

2990 Ft

I.+II. kötet kedvezményesen 4990 Ft

4990 Ft

Igen, utánvétellel megrendelem a megjelölt kiadványokat (áraink a postaköltséget nem tartalmazzák).

SZÁLLÍTÁSI CÍM:

Név: _____
 Irányítószám: _____
 Település: _____
 Út, utca, tér: _____
 Házsám: _____ emelet/ajtó: _____

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Név: _____
 Irányítószám: _____
 Település: _____
 Út, utca, tér: _____
 Házsám: _____ emelet/ajtó: _____

Telefon: _____
 E-mail: _____

Aláírás: _____

Ha Önnek kényelmesebb, kiadványainkat az alábbi módokon is megvásárolhatja, illetve megrendelheti:
Internet: www.computerpanorama.hu/ebolt/, e-mail: megrendeles@cpanorama.hu
Telefon: 456-6964, személyesen: 1091 Budapest, Üllői út 25.

Tájékoztatjuk, hogy a visszaküldött adatokat további akcióinkhoz is fel kívánjuk használni. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törlését. Amennyiben adatai felhasználásához nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

Hálózatkezelő a netkávvezőkban

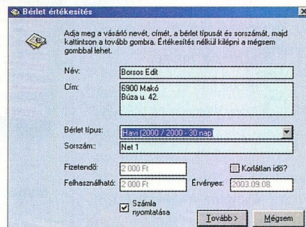
Az internet világa mindenki előtt nyitott, elsősorban persze azok előtt, akiknek van saját internet-elérésük, akár otthon, akár a munkahelyükön. Akiknek nincs, betérhetnek például valamelyik internetkávvezőba, ahol elüthetik az időt egy kis netezéssel, cseteléssel. A magyar fejlesztésű Net Caffe-e program a netkávvezők hálózati adminisztrációját hivatott megkönnyíteni.

Az internetkávvezők kiválóan alkalmasak arra, hogy ha időnk engedi, beugorjunk egy kis netezésre. Az internethasználat nyilvántartása és a biztonságos gépelés egyaránt nélkülözhetetlen teszi a hálózati adminisztrációs szoftvereket, amelyekkel a netkávvezők pontosan követhetik, felügyelhetik a hálózaton zajló tevékenységeket. A Windows-világbeli megoldások között ott találjuk a magyar fejlesztésű *Net Caffe-e* alkalmazáscsomagot is.

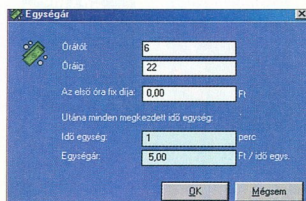
A program a SZAKK *Vállalkozás* (www.szakk.hu) terméke, amelynek ki-

alakításakor a cél az említett funkciók felhasználóbarát megvalósítása volt. Felhasználói elsősorban a netkávvezők, mivel a szoftver segítségével elvileg korlátlan számú számítógép, felhasználó, egységár, használható.

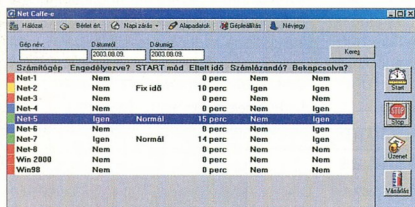
A szoftver alapfunkciói azonban mégis csak az internethasználathoz kötődnek. Ezt két irányból közelíti meg. Először is a felhasználó oldaláról, aminek azért van jelentősége, mivel a törzshasználói, bérletes rendszerek esetében elengedhetetlen, hogy az üzemeltető naprakészen tudja az adott előfizetés, bérlet helyzetét. És természetesen ott van a másik oldal, amikor az adott internetes munkaállomás használatát szeretnénk kontroll alatt tartani, ügyelve a beléptetésre és ezen keresztül a gép rendszerének az igénybevetelésére. Mindezeket értelemszerűen úgy, hogy bármikor tudjunk forgalmi statisztikát is készíteni a teljes netvállalkozásról, hiszen a netkávvezők üzemeltetői is többnyire piaci szereplők. Az említett funkciók támogatására létrehozott Net Caffe-e rendszerek jelenleg két változata érhető el.

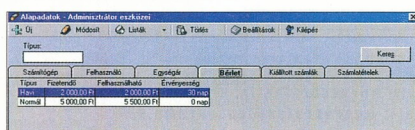
Bérlet

Egységár

Net Caffe-e konzol – főoldal

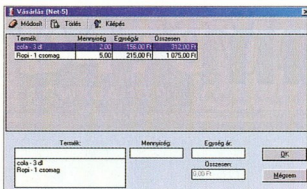

Alapadatok

A *Basic-e* hűsz vagy ennél kevesebb kliens működtetése esetén érdemes beszerezni, míg a csomag SQL-változata a nagyobb rendszerek kiszolgálására szolgál. A nagyobbik csomag – a fejlesztői honlapon olvashatók szerint – 250 kliens munkáltatásig optimalizálja a működtetést, ami a netkávvezők világában már kifejezetten a nagyobb rendszerek közé tartozik.

A két csomag rendszerkövetelményei között érthető módon kevés különbséget találunk a kliensoldalon. Itt szükség van egy 32 bites hálózatképes Windows-rendszerre, amelyből az alsó határ jelenleg a Windows 98, egy ezen futó böngészőre, például a Windows-alkatrészektől gyárilag adott Internet Explorerre (legalább 5.5-ösre). A hardver esetében 64 Mb-át memória, illetve 20 Mb-át lemezterület az alsó határ.

Ez a merevlemez-terület szükséges azokhoz a szoftverekhez, amelyek a biztonságos beléptetést teszik lehetővé az

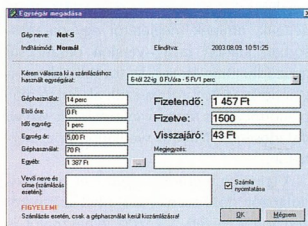
Vásárlás

adott kliensről, és támogatják ennek nyomon követését a kezelőgépről. Azonban érdemes a merevlemez-kapacitást kicsit nagyobbra méretezni, mivel a böngészés melléktermékei olykor jelentősen fogyasztják a lemezerületet. De ismerve a jelenlegi merevlemezpiacot, ez aligha okozhat problémát.

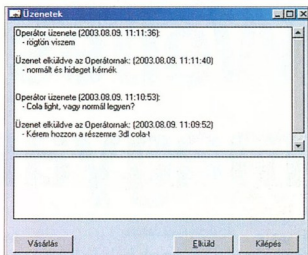
A két csomag között a nagyobb különbségeket a konzololdalon fogjuk találni. Ez az a munkaállomás, amelyen összefogható a böngészős kliensek tevékenysége, s amelyen nyomon követhetjük az egyes gépek használatát, illetve a kiegészítő szolgáltatások igénybevételét. Itt

operációs rendszerként a Basic csomag esetében az alsó határ a Windows 98, amelyen böngészőként legalább egy Internet Explorer 5.5 fut. Ez nagyban befolyásolja a hardverigényt is, de egy Pentium 500 MHz-es processzorral meghajtott gép, amelyben 128 Mb-aj memória van, ma már nem tartozik a ritkaságok közé. A lemezerületre vonatkozó igény a Basic csomag esetében 100 Mb-aj.

A nagyobb testvér esetében a párhuzamos adatok: operációs rendszerként Internet Explorer 5.5-tel telepített Windows 98 SE, „vasban” 900 MHz-es Pentium II pro-

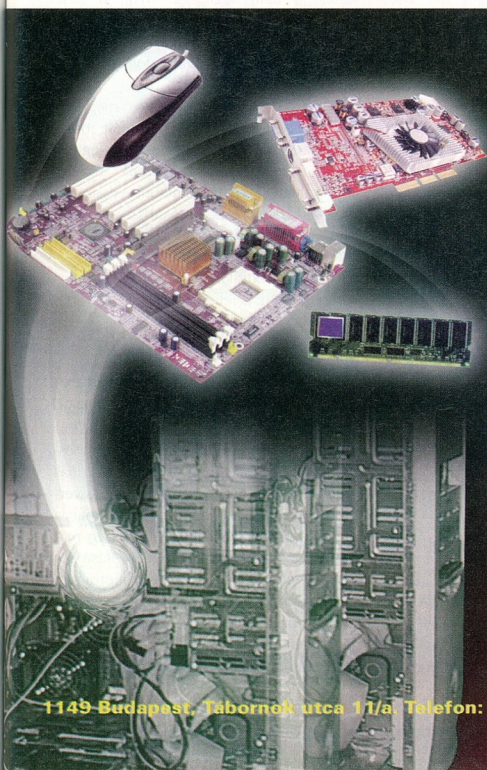
Elszámolás

Üzenet a konzolnak

cesszor, 256 Mb-aj memória, 500 Mb-aj szabad lemezerület, illetve a több kliensgépet kiszolgálni képes 100 Mbps sebességű hálózat. Ezek az adatok szintén inkább az alsó határt jelentik. Az adatbázis oldalon a Basic csomag a Microsoft Office csomagokban is megtalálható Access adatbázismotorra épül, míg az SQL-csomag alatt, nevéhez méltón a MS-SQL 2000 (MSDE) rendszerét találjuk.

Simay Endre István
endresy@axelero.hu

SZÁMKISKER számlázó program

EGYEDI SZÁMÍTÓGÉP ÖSSZEÁLLÍTÁS
KÖNNYEDEN!

- Vonalkódos termék és gyáriszám kezelés.
- Garancia kezelés gyáriszám alapján.
- Gép összeállítás gyáriszámos alkatrészekkel, garancia kezeléssel.
- Pénztárgépes összeköttetés.

A program ALAP lehetőségei:

Számla, Szállító, Fogalalás, Rendelés, Géprendelés, Árajánlat, Kiadási jeyzék, Pénztárgépes kiadás, Bevételvezés készítése, Pénztár, Korlátlan raktár, Korlátlan ársor, Pénzügy, Mini-könyvelés, Garancia kezelés.

DEMO program a CD mellékleten!

Webes fotóalbum – magyarul

Fotóink szélesebb körben való megosztásának, illetve közzétételének legegyszerűbb módja az interneten való megjelenítés. Attól függően, hogy kevesebb vagy több munkát szeretnénk ebbe fektetni, leginkább két lehetőség közül választhatunk.

Az első eset az, ha feltöltjük fotóinkat egy olyan szolgáltatóhoz, aki saját szoftverével képtár formájában megjeleníti a képeinket. Ekkor a rendszerezésen, a mappákba soroláson és a feltöltésen kívül nincs más dolgunk. Nagyobb szabadságot engedélyez az a módszer, ha keresünk egy webalbumkészítő programot, és annak segítségével saját magunk készítjük el képtárunkat. Ebben szeretnénk segítséget nyújtani olvasóinknak egy könnyen kezelhető, ingyenes és mégis komoly tudású, magyar nyelvű szoftver bemutatásával.

JAlbum – sok platformon

A JAlbum egy Java alapú, HTML-formátumú fotóalbumok generáló program, gazdag funkciókészlettel és szép, igényes külsővel. A legelterjedtebb Windows rendszereken kívül Linux-on, OS/2-n, Macintosh-on és Sun Solaris-on is futtatható, ami segítheti a széles körű ismertetést. A nevében olvasható J betű a program használatához szükséges legfontosabb összetevőre, a Java futtató környezetre utal.

A program kétéleves változatban látott napvilágot a Java VM-et („Java Virtuális

gép”-et) tartalmazó mintegy 9,4 Mbájtos, és a Java nélküli, mindössze 3,2 Mbájtos verzióban. A telepítéshez és a futtatáshoz legalább 1.3-as verziójú Java VM szükséges, aminek meglétéről egy parancs-sorban kiadott `java -version` paranccsal győződhethünk meg. A továbbiakban a Windows változatot vesszük alapul, a más platformokhoz tartozó információk www.dataodsen.se/JAlbum weblapon hozzáférhetők.

A telepítőprogram nagyon igényesen kidolgozott, jól használható, mert szinte kizárólag fogva vezeti a kezdő felhasználót is (bár a telepítő nem magyar nyelvű).

Mit tud a JAlbum?

A JAlbumot a képes HTML album előállításán kívül sok kényelmi funkcióval vértette fel a program írója. A HTML-formátum alkalmazása nemcsak a webes felhasználást biztosítja, hanem egyúttal egy tetszőleges böngészővel megtekinthető, *mervelemre vagy CD-ROM-ra mentett album is lehet a végeredmény*. A program önállóan elvégzi például a képek *átméretezését*, és lehetővé teszi a képek egyszerű feldolgozását, vagy például a *vesztégmentés elforgatását*.

A program először bekéri a képeket tartalmazó mappa nevét, majd a célkönyvtár és az indexképek méretének és elrendezésének megadása után generálja a bélyegképeket tartalmazó főoldalt, illetve a mö-

Egy egyszerű külsejű, de érdekes képeket tartalmazó album

götte levő egyes képeket bemutató további lapokat, valamint az albumban való haladást támogató navigációs gombokat.

Az egyes képeket átnevezhetjük, megjegyzéseket fűzhetünk hozzájuk, amelyeket megjelenít a HTML-oldalban. Beállíthatjuk a képekhez rendelt *dátum formátumát*, a *használt karakterkódolást (kódkészletet)*, kérhetjük a fényképek úgynevezett *EXIF információinak kibontását*. Az album készítése után segítséget nyújt a kész anyag interneten való publikálásához is, mivel a *beépített ftp-kliens* segítségével az elkészült fájlok a kiválasztott szerverre másolhatók.

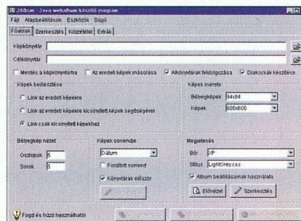
A legrokonoszevesebb funkció mégis talán az, hogy számos előre definiált „bőr-ből (skin) választhatjuk ki a nekünk legjobban tetsző külalakat képtárunk részére, sőt, magunk is készíthetünk ilyeneket megfelelő ismeretek birtokában. (A program webhelyéről sok felhasználók által készített skin le is tölthető.)

A további extrákat a program használatá során magunk is felfedezhetjük.

A fejlesztésről

A programot a svéd *David Ekholm* lényegében egyedül fejlesztte, de az esetlegesen fellett hibák kijavításra gyorsan megtörténik. A fejlesztő munkájának folyamatosságát igazolja az is, hogy a magyar fordítás elkészültelkor azonnal bekerült a 4.0-s verzióba, de alig két héttel később már a 4.0.3-as verziót tölthetjük le, amiben már újabb funkciókra leltünk a cikk írásá során. Figyelembe véve azt, hogy a program bárki számára ingyenesen hozzáférhető, a programozó munkája minden elismerést megérdemel.

Fehér Péter
feherp@axelero.hu

A program áttekinthető kezelőfelülete

CLEVO NOTEBOOKOK

D470V ATI Radeon 9600

17" WXGA (1440x900) TFT kijelző
ATI RADEON 9600 / 128MB VGA vezérlő, TV-out,
Intel Pentium 4 vagy Intel Celeron processzor 3.20GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333 v. 400 MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, soros, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Magyar billenyűzet

2 év garancia

Mobil pajtás

M360C

14" XGA (1024x768) vagy 15.2" WXGA (1280x854) TFT kijelző
intel 855GM chipkészlet és VGA vezérlő, TV-out,
Intel Pentium M - 1.7GHz-(ig) processzor,
Maximum 1GB DDR266MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
2x USB 2.0, FireWire, Wireless LAN
Firewire, 56k modem, 10/100 LAN
24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Csak 2,2kg!

Magyar billenyűzet

2 év garancia

299.999,- től 266.666,- től

D27ES A legjobb vétel

14" XGA (1024x768) TFT kijelző
SiS650 / 16 - 64MB VGA vezérlő, TV-out,
intel Pentium 4 vagy intel Celeron processzor,
Maximum 1GB DDR 266MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
2x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
párhuzamos és infra portok,
Floppy drive, 8x DVD vagy 24x CDRW/DVD drive

Magyar billenyűzet

2 év garancia

ATI Radeon 9600 D400V

15" SXGA+ (1400x1050) TFT kijelző
ATI RADEON 9600 / 128MB VGA vezérlő, TV-out,
intel Pentium 4 vagy intel Celeron processzor 3.20GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333 v. 400 MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, soros, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Magyar billenyűzet

2 év garancia

179.999,- től 259.999,- től

M400E mobile P4 CPU!

15" SXGA+ (1400x1050) TFT kijelző
ATI RADEON 9000 / 64MB VGA vezérlő, TV-out,
intel MOBILE Pentium 4 processzor 2.40GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, soros, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Magyar billenyűzet

2 év garancia

Legolcsóbb 15" D400S

15" XGA (1024x768) TFT kijelző
SiS M650 / 64MB VGA vezérlő, TV-out,
intel Pentium 4 vagy intel Celeron processzor 2.80GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, soros, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 8x DVD vagy 24x CDRW/DVD drive

Magyar billenyűzet

2 év garancia

277.777,- től 199.999,- től

A LEGSZELEBB VÁLASZTÉKBAN

ASUS - COMPAQ - DELL - SONY - IBM

HP NOTEBOOKOK

HPQ EVO NX9010 (DJ124A)

Intel® Pentium® 4 processzor 2.4 GHz
256 MB DDR-SDRAM
30 GB 4200rpm merevlemez
15" TFT XGA kijelző
24x DVD/CD-RW meghajtó
1.44 MB floppy meghajtó
56k modem és 10/100 Ethernet csatló
Microsoft® Windows® XP Home

Magyar billenyűzet

1 év garancia

299.900,-

HPQ EVO NX7000 (DG704A)

Intel® Pentium® M - 1.4 GHz (CENTRINO)
256 MB DDR-SDRAM, 40 GB merevlemez
ATI RADEON Mobility 9200 VGA vezérlő
15.4" TFT XGA (16:9) kijelző
24x DVD/CD-RW meghajtó
56k modem és 10/100 Ethernet csatló
WIRELESS LAN, BLUETOOTH
Microsoft® Windows® XP Professional

Magyar billenyűzet

1 év garancia

389.900,-

EVO NX9010 (DN123A)
Intel Pentium-4 2.66GHz
15" TFT XGA, 256MB, 40GB
FDD, DVD+CDRW, XPPro

EVO NX9010 (DN123A)
Intel Pentium-4 2.8GHz
15" TFT XGA, 512MB, 40GB
FDD, DVD+CDRW, XPPro

EVO NX9005 (DG194A)
AMD AthlonXP 2400+
15" TFT XGA, 256MB, 40GB
FDD, DVD+CDRW, XPPro

EVO NX9000 (DJ120A)
Intel Mobile Pentium-4 2.2GHz
15" TFT XGA, 256MB, 30GB
FDD, DVD+CDRW, XPPro

329.900,-

349.900,-

279.900,-

349.900,-

Áraink a 25% ÁFA-t nem tartalmazzák!

Decemberben hétvégen is nyitva tartunk!

Díjmentes házhozállítás az ország egész területén!!!

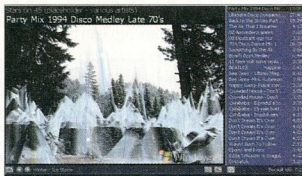
Hamarosan itt a karácsony, és ebben az évben a Microsoft is kiveszi a részét az ünnepségből. Weboldalán ugyanis egy remek kis szoftvercsomagot kínál letöltésre a Windows XP használói számára.

A Microsoft weboldalán (www.microsoft.com/holiday/) elérhető, *Winter Fun Packs 2003* névre keresztelt multimédiás szoftvercsomag a zene-, a foto- és a video-feldolgozáshoz kínál segítséget, méghozzá – a karácsonyi időpontnak megfelelően – hangulatos, a telet idéző kiegészítőket tartalmaz. A *Winter Fun Packs* programokkal szórakoztatóbbá válik a zenehallgatás, téli hatásokkal egészíthetők ki a videofelvételek, téliésre „hangolható” a windowsos asztal, s akár újví üdvözlőlapok is készíthetők a számítógépen tárolt digitális fotókból.

Hogy a szoftvercsomag a birtokunkba kerüljön, nem kell más tennünk, mint felkeresni az említett weboldalt, itt az első modul nevére, majd a *Download-ra* (letöltés) kattintani, majd amikor az .exe fájl a gépünkre került, kettős kattintással elindítani azt. A telepítés ezután gyerekjáték: a licenctételek elfogadása után néhány-szor a *Next* gombra kell kattintanunk. Amikor befejeződött a telepítés, szép téli képernyő fogad bennünket. (Az itt megjelenő menüből a későbbiekben már egyszerűen letölthetjük a többi modult is.)

Nézzük most meg egyenként a szoftvercsomag részeit! A 3,52 Mbájtnyi *Windows Media Player 9 Series Winter Fun Pack* – ahogyan arra a neve is utal – a médialejátszó életébe kér beocsátást: látványos téli képkebe öltözteti a Media Player 9-es verzióját, mi több, az automatikus ünnepi zenelisták segítségével a már a gépen lévő

Ajándék a Microsofttól

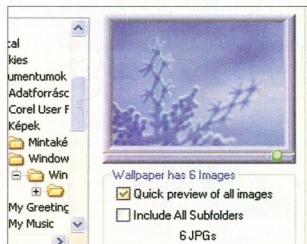
Hangulatos, téli külsőbe öltözött a Media Player

ünnepi zeneszámokat is megkeresi. A Microsoft még „bónuszletöltést” is kínál: a *Plus!Dancer LE* bővítményeként a gépkönyre vihetjük *Krist*, a karácsonyi manót. A kis emberke a Media Playerrel játszott zenére táncol, akrobatikus mozdulatokkal bővíve el a komputer előtt ülő felhasználót.

Kris csak arra vár, hogy megszólaljon a zene, s máris táncolni kezd

A *Windows XP Digital Photography Winter Fun Pack* (6,73 Mbájti) a digitális fotózás szerelmeseinek készült. A segítségével karácsonyi és újví képsorok készíthetők a digitális fényképekből, s ezek e-mailként vagy kinyomatva egyaránt használhatók. Ugyancsak ez a kiegészítő kínál lehetőséget a Windows küllémének „telítésésére”: csodálatos téli felvételekből készíthetünk folyamatosan változó háttérképi operációs rendszerünknek, illetve fagyos képi hatásokkal dobhatjuk fel a szá-

Téli hangulatú háttérképet is beállíthatunk

mitógépen őrzött digitális felvételeket. A Microsoft ehhez a modulhoz is kínál bónuszletöltést: a *Plus! PhotoStory 2 LE* kísérőszöveggel vagy zenével teheti még különlegesebbé e-mailben elküldött vagy a világhálón közzétett fotóinkat.

A meglehetősen vastkos, 14,82 Mbájti terjedelmű *Windows Movie Maker Winter Fun Pack* elsősorban azoknak fog örömet szerezni, akik számítógéppel szerkesztik videofelvételeiket. Az ügyes kiegészítővel ugyanis téli hangulat varázsolható a filmekre, így például hófúvás tehető a vágások közé, fagyos effektekkel színezhetők a felvételek, hóviharba burkolhatók a feliratok. A csomagban még jogdíjmentes zenék és hangeffektusok is helyet kaptak, sőt olyan átdolgozott profilok is kerültek bele, amelyekkel a videofelvételek úgy menthetőek el, hogy a későbbiekben Windows Mobile rendszerű Smartphone és Pocket PC eszközökön is megtekinthetők.

Kedves gesztus a Microsofttól, hogy az említett weboldalon gyakorlati útmutatókat is ad a szoftvercsomag egyes részeinek jobb kihasználásához, így például lépésről lépésre vezet végig az üdvözlőlapp-készítés fortélyain, s még azáltal kapcsolatban is ad tanácsokat, hogy miként lehet a legjobban kihasználni a Windows XP multimédiás szolgáltatásait.

-h
annamaria.horvath@capanorama.hu

Alig fél év telt el azóta, hogy a Pinnacle cég piaca dobta DVD-másolásra kifejlesztett szoftverének 7-es verzióját, és máris itt a folytatás. A 8-as verzió kiadását az előző próbb hibái, valamint a DVD-írók sebességének rohamos fejlődése indokolta.

Mivel a fejlesztések inkább a sebességet, a stabilitást és a kompatibilitást hívatottak javítani, a program indulása után nem is találkozunk semmilyen meglepetéssel. A megszokott rendszerben tehát balra a lehetséges bemeneti, jobbra pedig kimeneti eszközök listája található. Most is kétféle másolási

Másoljunk szélesebben!

lett beállíthatjuk a használni kívánt Windows meghajtó típusát, az adatátviteli módot, a kimeneti formátumot (ez lehet DVD, SVCD vagy normál VCD), a képarányt, a hibakezelés módját, az égetés típusát, valamint azt is, hogy az írás befejeztével a program lezárja-e az aktuális médiumot. Igény szerint – illetve ha csak egy optikai meghajtónk van – kérhetjük a merevlemez közbeiktatását is, valamint a tényleges írás előtt egy szimulációt is futtathatunk. DVD-lemez esetén kiválaszthatjuk azt is, hogy mely nyelvek és mely feliratok kerüljenek fel a másolatra, és bizonyos funkciókat le is tilthatunk (pl. a gyorskeresés előre/hátra, a menü elérése, feliratválasztás stb.).

A sebesség és a minőség tekintetében már kicsit összetettebb a helyzet. Különösen igaz ez abban az esetben, ha a célmez kisebb, mint a forrás. Ekkor ugyanis nem egyszerű másolásról van szó, hanem újra kell tömöríteni a videoanyagot, vagy legalábbis egy részét. Mivel ez jelentős processzorteljesítményt igényel, választanunk kell a lassabb, de jobb minőségű algoritmus, valamint a másik alternatíva (gyors, de kevésbé jó) között. Ha az előbbi mellett döntünk akkor a tömörítési idő a CPU teljesítményétől függően alakul, de a valós játékidőnél mindenképpen tovább

Jogos másolás

A jogi viták elkerülése érdekében a szoftver természetesen továbbra is csak azokat a DVD-ket másolja le, amelyek nem másolásvédettek!

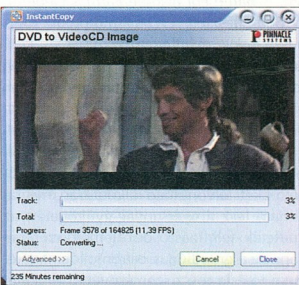
tar, 2,6 GHz-es processzorral a 90 perces tesztanyaggal a program kb. 125 perc alatt végzett. A továbbfejlesztett kodek tehát gyorsabb lett, mint az előző verzióban, s a minőségre sem lehet különösebb panaszunk. Persze az újratömörítés minősége

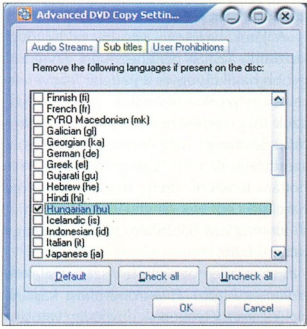
A program főablaka

módszer közül választhatunk. A kezdők számára lehet érdekes az egygombos variáció, ekkor nincs más dolgunk, mint a forrás- és a célmezre a meghajtókba helyezni, és a Start-ra kattintani.

Persze arra is van lehetőség, hogy változtassunk néhány paraméteren: az Advanced gomb hatására a részletesebb beállítási lehetőségekhez jutunk. Itt szintén csak néhány apró finomítás történhet. Ha egy kicsit is tudunk angolul, az egyes lehetőségek szabályozása igazán nem jelenthet gondot. A minőség és a sebesség mel-

Ha időig eljutottunk, már csak várunk kell

Egy a sokféle beillesztési lehetőség közül

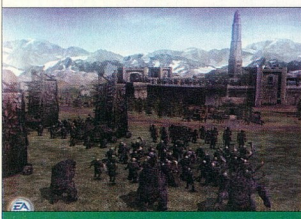
sok tényezőtől függ (az eredeti anyag hosszától és minőségétől, a film mozgalmas jeleneteinek a számától stb.). A valósághoz talán legközelebb eső megállapítás az, hogy az eredeti felvétel és a másolat közötti eltérés egyértelműen észrevehető, de egyáltalán nem zavaró.

Mindez természetesen nem vonatkozik arra az esetre, amikor raw módban és 4,37 Gb/tnál kevesebb adatot másolunk. Ez esetben a program által támogatott maximális sebességen (4x) égethetünk, így akár 15 perc alatt elkészülhet a kópia.

További információk: www.pinnaclecsys.com, www.axico.hu.

Higedy Gábor
gabor.higedy@cpanorama.hu

VALÓS IDEJŰ STRATÉGIA

Battle For Middle Earth

Kiadó:	Electronic Arts
Fejlesztő:	Electronic Arts
Honlap:	www.eagames.com/pccd/lotr_bfme
Várható megjelenés:	2004. június

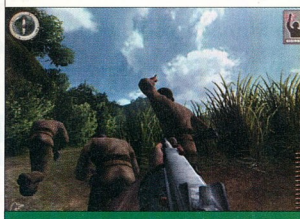
ŰRSZIMULÁTOR

X2: The Threat

Kiadó:	Deep Silver
Fejlesztő:	Egosoft
Honlap:	www.x2thethreat.com
Várható megjelenés:	2004. február

FPS

Medal of Honor: Pacific Assault

Kiadó:	Electronic Arts
Fejlesztő:	Electronic Arts
Honlap:	www.eagames.com/official/moh
Várható megjelenés:	2004. február

A *Command & Conquer: Generals* készítői egy újabb sikervárományos stratégiai játék fejlesztésébe kezdtek: a *Gyűrűk Ura* filmtrilógia legnagyobb csatáit kívánják megleveníteni a számítógép képernyőjén. A *Battle For Middle Earth* a *Generals* továbbfejlesztett 3D-s motorját fogja használni – méghozzá az előzetes képanyag ismeretében nem is akármilyen módon! Bár a játék készítése alig több mint hat hónapja vágott bele a profi csapat, már most olyan látványvilággal szolgál, ami méltó a világhíres regény feldolgozásához. A hagyományos RTS-elemeket felvonultató alkotásban megtalálható lesz a nyersanyag-gyűjtögetés, az épületek felhúzása, de kiemelt szerepet kapnak a grandiózus ostromok is. A játékot a jó és a rossz szemszögéből is végigjátszhatjuk, és a filmekben előforduló csatajeleneteket is mind-mind megtalálhatjuk majd a repertoárban. Természetesen minden oldal más-más előnyökkel és egységekkel dicsekedhet, ami megteremtí az ügyes taktikázás lehetőségét. Lesznek orkok, trollok, entek, nazgulok, tündék, emberek és még Középfölde számos – a filmben is megcsodált – lakója vesz részt a nagyszabású csatákban. Nem véletlenül beszélünk nagyszabásúról, ugyanis a grafikai motor akár 500 3D egységet is képes lesz egyszerre megjeleníteni a képernyőn! Magyarán szólva: hatalmas tömegjelenetekre számíthatunk. Tehát ha valaki *Gandalf*, *Eomer*, *Legolas*, *Gimli* vagy épp *Aragorn* képességeit szeretné vizionálni a sorsdöntő csatákban, az a jövő nyáron megteheti azt.

Valószínűleg kevesen vannak olyanok, akiknek ne mondana semmit az *Elite* név – hiszen az űrkereskedős játékok klasszikusáról van szó. Az *Elite* kötetlen, szabad játékmenete már az elmúlt években is sokakat rabul ejtett.

Az *X2: The Threat* ugyanezen a nyomdokon halad tovább, számos jegyében megdöbbentő hasonlóságot mutatva a neves előddel. A játék ugyanazt a szabadságot kínálja, 130 felfedezendő csillagrendszerrel és több mint hetven hajótípussal.

Az *X* sorozat első része – a 1999 végén megjelent *Beyond the Frontier* – már sok rajongót elkápráztatott a grafikájával, fényekkel maga mögött hagyva az összes korabeli űrszimulátort – most remélhetőleg az *X2* is ugyanezt fogja tenni. Az új megvalósítása gyönyörű, a fegyver- és robbanás effektusok lenyűgözőek, a szétrobbant hajók pedig milliárdnyi darabra szakadnak, az alkotás tehát igazi vizuális gyönyört ígér.

A játék kezdetén egy kis felderítővel kezdünk, azután pénzhez jutva egyre nagyobb hajókra, egyre fejlettebb fegyverekre és pajzsokra tehetünk szert. Persze ezek megszerzéséhez pénz kell, amit kereskedelemmel vagy éppen kalózkodással szerezhetünk meg. Lassanként egész kis flottára tehetünk szert, amelyben a fűrge harcú gép éppúgy megtalálható lesz, mint a fuvarozásra kitűnően alkalmas, nagy rakterű hajó.

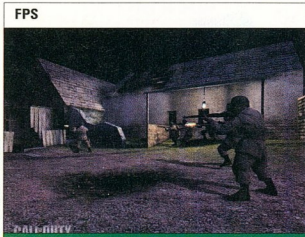
Ha minden az ígéretek szerint alakul, akkor egy igazi *Elite*-trónörökösöt kapunk az *X2* személyében – ez pedig valóban komoly fegyvertény!

Mostanában mind több olyan FPS jelenik meg, amelyek a lehető leghitelesebben próbálják életre kelteni számítógépünkön a második világháború borzalma. A *Medal of Honor: Allied Assault* egyike volt az első játékoknak, amelyek elindították a mára lavinává érett trendet. Bár az azóta eltelt időszakban két kiegészítő is napvilágot látott ehhez a nagyszerű játékhoz, a készítőik szerencsére nem pihentek meg, s már gőzerővel dolgoznak egy teljesen új epizódon.

A *Pacific Assault* a csendes-óceáni hadszíntérré kalauzolja az „önkénteseket”, ahol a japán császári hadsereg alakulataival kell felvenniük a harcot. A játékban nem „egyszem”, rettenthetetlen harcoként kell küzdenünk, hanem egy hétköznapi közkatona bőrébe bújva, szácskák tagjaként kell helytállnunk (akárcsak a nemrég megjelent – egyébként kitűnő – *Call of Duty*-ban).

Bár az *Allied Assault*-ot egy erősen módosított QuakeIII motor hajtotta, az új részben sutba dobták a mára kissé megkopott grafikai rendszert, és egy új motort fejlesztettek a játékhoz. Erre talán már csak azért is szükség volt, hogy élethűen megjeleníthessék a dzsungeles környezetet. Nem szabad elfeledkeznünk a fejlett fizikai motorról sem, amely a rongybaba effektusért, valamint a környezeti interaktivitásáért felel.

A *Pacific Assault*-ban 25 szintet izgulhatunk végig, hét küldetés keretében. A játék hangzásvilágáért ugyanaz a díjnyeres csapat felel, aki az *Allied Assault* esetében is már-már klasszikust alkotott.

Call of Duty

Kiadó:	Activision
Fejlesztő:	Infinity Ward
Honlap:	www.callofduty.com
Megjelent:	2003. november

- + profi megvalósítás: kidolgozott küldetések, nagyszerű hanghatások, magával ragadó játékmenet
- kissé elavult grafikus motor

Railroad Tycoon 3

Kiadó:	Take2
Fejlesztő:	Poptop Software
Honlap:	www.railroadtycoon3.com
Megjelent:	2003. október

- + egyszerű kezelni, mégis komplex kihívást nyújt mindenkinek
- a kezelői felület néha emberpróbáló

Max Payne 2: The Fall of Max Payne

Kiadó:	Take 2
Fejlesztő:	Remedy
Honlap:	www.rockstargames.com/maxpayne2
Megjelent:	2003. október

- + tökélyre fejlesztett játékmenet, remek sztori – csodás egészét alkot
- rendkívül rövid, kevés igazi újdonság

A *Call Of Duty* az *Infinity Ward* nevű csapat első játéka, mégsem mondhatjuk, hogy egy tapasztalatlan fejlesztőgárda alkotásáról lenne szó, ugyanis a *Medal of Honor: Allied Assault* készítőit üdvözölhetjük közöttük. Nem akármilyen munkát végeztek a fiúk: ez az új második világháborús játék számos vonatkozásban múlja fölül az elődeit. Bár valójában semmilyen egtevő újdonságot nem kínál az alkotás, mégis a hasonló kategóriájú játékok legjobb elemeit ötvözi, hitelességre törekvő, pazar megvalósítás, okosan megtervezett pályák, és pergő, magával ragadó játékmenet mellett. A háborút három oldalról is megközelíthetjük: az amerikaiak, a brit erők és az oroszok perspektívájából, Európa más-más tájain. Koherens történeti szál nincs, inkább lazán kapcsolódó küldetések sorát küzdjük végig. A játék által modellezett harci helyzetek viszont kivétel nélkül átgondoltak, profin kivitelezettek – épp ezért igazcank izgalmassak. Ami szokatlan, hogy nem magányos hősként tündöklünk, hanem egy közkatona szerepét öltjük magunkra. A *Call of Duty* egyik legfigyelemreméltóbb jellemzője, hogy milyen sok embert – barátot és ellenséget – képes egy időben a képernyőre varázsolni.

Talán nem túlzás azt állítani, hogy a *Call of Duty* jelen pillanatban a legéletesebb és egyben legjobb második világháborús lövöldözős játék.

Kétségtelenül van valami elbűvölő a végeláthatatlan sínpályákon roboló vasutakban: gondoljunk csak a terepasztal varázsára, a *Microsoft* vonatszimulátorának sikerére vagy a *Railroad Tycoon* hatalmas rajongótáborára. Ez utóbbi sorozat kedvelőinek öt hosszú évet kellett várniuk a *Railroad Tycoon 2* után a harmadik rész beköszöntére. A felszínen a legnagyobb különbség az új 3D-s motor, azonban az igazi változást az alatt megbúvó gazdagsági szimulációs modell hozza a széria életébe.

Aki nem ismerné ezt a vonatépítgetős klasszikust, annak röviden a lényeg: a városok elhelyezkedését, a föld domborulatit figyelembe véve, profitáló vasúthálózatall kell összekötnünk a településeket.

A *Railroad Tycoon 3* az év egyik legjobb keményvonalas stratégiai/gazdasági játéka. A készítők meg tudták valósítani azt, amit csak kevés hasonló kategóriájú játék esetében sikerül: könnyű elsajátítani a kezelést, mégis nehéz a mesterévé válni – mivel a felszín alatt ott van a fentebb már emlegetett komplex gazdasági szimuláció.

A játék ráadásul több szinten játszható: a kezdők élvezetesen eljátszogathatnak vele, de emellett olyan játékmód is van, ahol az igazi stratégia-rajongók is megtalálják a számításukat. Ráadásul a mellékelt szerkesztővel akár valós helységeket is importálhatunk a játékba.

Max Payne-t talán felesleges is bemutatni – sokan találkoztak vele még 2001-ben, amikor a játék első része napvilágot látott. A gyönyörű grafika, a hangulat és a lassított harci jelenetek lenyűgözték a játékosokat. Nem csoda, hogy a második részt tengemlyi rajongó várta. A *Max Payne 2* már több mint egy szimpla bosszú története, a főhős az új részben szerelembe esik a gyönyörű és titokzatos *Monával* – talán ez az első alkalom, hogy egy akciójátékban szerelmi szál is kibontakozik. Ne gondoljunk azonban csöpögős hollywoodi jelenetekre, a dolog egészen hiteles. A párbeszédék hétköznapiak, és a vérrel sem nem spórol a játék, Max és Mona pedig még a testi szerelemig is eljutnak (persze izlésezen ábrázolva). Bár a játék ugyanolyan línearis maradt, mint az elődje, mégis változatosabbak és életszerűbbek a szintek, és kreatívabb a játékmenet. A textúrák tüélesek, a kissé szögletes karaktermodellek arckidolgozása pedig titlatalat – ráadásul a játék kitűnően elfut egy gyengébb gépen is! Az egyetlen komolyabb kritika a játék hosszát illeti: az első rész sem volt hosszú, és sajnos a második epizód is megtartotta az előd e nem túl dicsegetes vonását. Igazi negatívumokat azonban nehéz megfogalmazni a játékkal kapcsolatban a *Max Payne 2*-vel a *Remedy* immár szinte tökéletesre fejlesztette az eredeti receptet.

Cs. Á.

aon.csondes@cpanorama.hu

Sok játékban irányíthatunk már állatfigurákat, azonban most bele is bújhatunk egy kedves kutya bőrébe.

A karácsonyi játéki piac egyik várható slágerében megta-
pasztalhatjuk, hogy milyen is egy kutya élete, és hogyan látja és szagolja a világot.

Kutyavilág

A Sony Playstation 2-re készült játék történetének középpontjában Jake, a kutya áll, aki az *Egyesült Államokban* utazva próbálja megmenteni barátait a gyepmesterektől. A bevezető képsorokon egy falusi idillt láthatunk. Későbbi főhősünk éppen bele szeretne kezdeni az udvarlásba, amikor *Daisy*-vel együtt egy sintér autójában találja magát. Egy véletlen folytán Jake-nek sikerül megszöknie. Így

azután nekivág, hogy az országot keresztül szelve Daisy nyomára bukkanjon. A fantasztikus kalandok változatos helyszíneken játszódnak – egy csodás sáparadicsomon keresztül, egészen a nyüzsgő világvárosig.

Színes, szagos világ

A *Lipcei Játékiállításon és Vásáron*, a „Leginnovatívabb Játék”-nak járó díjat a *Dog's Life* többek között a *Smellevision* elnevezésű újtánsnak köszönheti. A kutyák

életében a látáson és halláson kívül nagyon nagy szerepet játszik a *szaglás*. A programban egy gomb megnyomásával átkapcsolhatunk *szaglászó üzemmódba*. Ilyenkor a környezetünkben található szagokat, illatokat színes felhökként láthatjuk. A sok-sok feladat megoldásában nagy segítségünkre lesz ez a „szag-látó” képesség, hiszen ennek az irányításával tudunk megtalálni tárgyakat, bukkanhatunk eleségre vagy követhetünk embereket és más kutyákat.

Jake nem csupán úgy néz ki, de úgy is viselkedik, mint egy kiskutya. Tud ugatni, és ha kell: ás, csahol, somfordál, kéreget, elragadóan bájol, őrzi a házat, kicselezi rosszakaróját, tud üszni, vadászni, kiépti és védi saját területét, és mindezt a játékos irányítja.

Kutyaiskola

A Jake bőrébe bújó játékos tetszőleges sorrendben oldhatja meg a feladatokat. Minden sikeresen teljesített próbával *növekszik a tudása, és egyre újabb képességekre tesz szert*. A feladatok megoldásával addig lehet próbálkozni, amíg nem sikerülnek, vagy amíg meg nem unjuk. Mivel a teljes, kiterők nélküli végigjátszás több mint *40 óra*, időnként el lehet menteni az állást. Stílusosan három kutyaház jelzi a mentéseket. Amint Jake lepihen a játék helyszínein található kutyaházak valamelyikébe, automatikusan megtörténik a mentés.

A történet előrehaladását egy sor, a történethez kapcsolódó nyomravezető *rejt-*

DOG'S LIFE

vény biztosítja. Ezek mindegyike egy-egy *nyomot* ad a történethez. Elegendő nyom összegyűjtése esetén léphetünk a következő szakaszra. Minden helyszínen van egy *kutya rejtvény*, amelynek során a játékos egy feladat megoldásával irányítást szerez az adott helyszínen élő kutya felett.

Minden jó, ha a vége jó

Egy gyereknek készült játék esetében természetes, hogy jó a vége. Jake eljut a sintértelepre, kinyitja a ketreceket és kiszabadítja a bennük lévő kutyákat. Miután minden kutya kiszabadult a telepről, Jake eljuthat a gyepmester házához, ahol végül egy -konzervkészítő gépet kell ki-
kapcsolnia.

A *Dog's Life*-ban *nem fogy el a játékos élete*, mindig van újabb és újabb lehetőség a próbálkozásra, a feladatok helyes megoldására. Az adott helyszíneken használható tárgyakra, szereplőkre a képernyő sarkában megjelenő jelek hívják fel a figyelmet, így a kisebb gyerekek próbálkozásait is hamar siker koronázza. Bár a játék angol nyelvű, könnyen lehet követni a kutyák és az emberek kommunikációját. Akik pedig további segítséget igényelnek, azok haszonnal forgathatják a játékhoz mellékelte magyar nyelvű „majdnem” végigjátszási leírást.

Gyarmati László
laszlo.gyarmati@panorama.hu

mozaik PLUSZ kártya

Egyik kezem hív, a másik netez!

USA, EU, Kína 20 Ft/perc* Internet 0,75 Ft jóváírás/perc**

Áraink az áfát tartalmazzák.

* Vezetékes behívászámon keresztül (Budapestről: 814-4418, vidékről: 814-418-as számokról).

** A jóváírás a kártya címletéig érvényes.

Szeretne olcsón telefonálni? Emellett az internetről sem kell lemondania, az új Mozaik Plusz kártyával akár telefondíj-mentesen is internetezhet!

A **2500 Ft-os** és **5000 Ft-os** kártyákkal kézben tarthatja költségeit.

Megvásárolható a nagyobb postahivatalokban, a GTS-Datanet ügyfélszolgálatán és a Datanet Café hálózat üzleteiben.

Használati útmutató és bővebb információ:

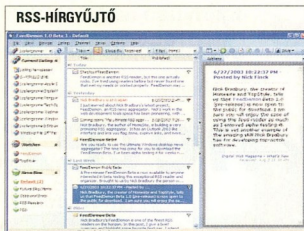
web: www.mozaikplusz.hu

email: info@mozaikplusz.hu

Budapestről: **814-4444**

Videkről: **814-444** (helyi tarifával hívható)

FeedDemon 1.0

Korlátozás:	freeware
Op. rendszer:	Windows 98/ME/2000/XP/2003
Honlap:	www.feedemon.com

A *FeedDemon* olyan mintha egy újságostandot tartanánk az Asztalon. A szoftver egybegyűjti az úgynevezett RSS-hírforrásokat, és ezeket egységes keretbe foglalva prezentálja számunkra.

Az RSS gyakorlatilag módot nyújt a weboldalaknak arra, hogy a tartalmukat a webböngészőn kívül is megjeleníthessék. A híreket foglalkozó website-ok az esetek nagy részében rendelkeznek RSS hírfolyammal, amelyek a szalagcímekeket tartalmazzák. A tényleges RSS fájl viszont nem több egy tételes listánál, amely tartalmazza a címeket, egy rövid leírást és egy linket a weboldalhoz, ahol a cikk megjelent.

A *FeedDemon*nal átböngészhetjük a több tucatnyi – vagy akár több száz – website-ról érkező információáradatot anélkül, hogy egyesével ellátogatnánk a nekik helyt adó weboldalakra. A *FeedDemon* az egyszerűség kedvéért az RSS-folyamokat – például a *The New York Times* vagy a *Wired* RSS-hírfolyamját – csatornáknak nevezi, az egyes hírelemek pedig újság formájában tárlja. A csatornákat a képernyő bal oldalán láthatjuk. Az érdekesebb híryagot a hírtárba (newsbin) másolhatjuk a későbbi átolvasás végett, így a hírtár egy egyszerű módja a különböző RSS-folyamokból származó hírek tárolásának.

Igen kedvező, hogy a *FeedDemon* emellett még arra is képes, hogy általunk megadott kulcsszavakat figyeljen a hírfolyamokban, és gyűjtse a kapcsolódó híryanyagot (így például a focijárgók figyelhetik a kedvenc csapatukkal kapcsolatos legfontosabb híreket).

Audacity 1.2

Korlátozás:	freeware
Op. rendszer:	Windows 98-XP/MAC OS 9.X/Linux
Honlap:	http://audacity.sourceforge.net

Az *Audacity* egy ingyenes, a Sourceforge keretében, közösségi munkában készült hangszerkesztő szoftver, amelynek az egyik érdekessége, hogy több platformra is elkészült (Windows98/XP, Mac OS X, egyes Unix – így a Linux – platformok alatt).

S hogy mit tud? Nos rögzíthetünk, lejátszhatunk vele hangokat, importálhatunk többek közt WAV, AIFF, IRCAM, Next/AU, MP3 és Ogg Vorbis fájlokat. A hangszerkesztési funkciók között megtaláljuk a vágást, a másolást, a beillesztést, a törlést, a csend beiktatását vagy a darabolást. A hangmintavétel történhet 16, 24 és 32 biten. A hangsávok keverésére is lehetőség kínálkozik, és effektusokat is alkalmazhatunk a felvételeken.

A program vitathatatlan előnye, hogy használhatunk *LADSPA* és *VST* beépülőmodulokra épülő effektusokat, amelyek webszerte tucatszám fellelhető, freeware, shareware és kereskedelmi beépülőmodulok formájában, az utánzengéstől a zajszűrésig.

Ugyancsak előnyös, hogy *Nyquist* magas szintű programozási nyelvvel készült modulokat is használhatunk. A már beépített effektusok között megtaláljuk a mélykiemelés és a wahwah hatásokat. Beépített amplitúdó burkológörbe szerkesztővel, hangelemzéshez használatos frekvenciaelemző ablakkal és testre szabható spektrum módokkal is rendelkezik a szoftver.

Azt is érdemes tudni, hogy bár az *Audacity* megnyitja a MIDI-fájlokat, nem MIDI-szerkesztő, így sajnos az idevágó képességei nagymértékben korlátozottak.

Simple Copier 3.20

Korlátozás:	freeware
Op. rendszer:	Windows 98/ME/2000/XP
Honlap:	www.neogic.com/simplecopier

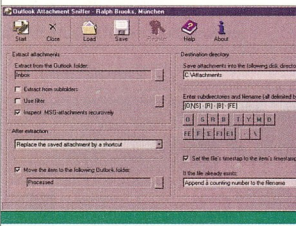
A *Simple Copier* egy roppant sokrétű, mégis egyszerűen kezelhető skenner, fénymásoló és képnymóltó szoftver.

A segítségével – továbbá természetesen egy skenner és egy nyomtató hatákos közreműködésével – színesben és fekete-fehéren „fénymásolhatunk”. Lehetőséget ad arra is, hogy két nyomtatót definiálva párhuzamosan nyomtassunk. Emellett a GIF, BMP vagy JPG formátumban szkennelt képek alapvető szerkesztésére is módot kínál, állíthatunk többek közt a kontrasztot, a fényességet, a gammát, a színértéket és a színtelítettséget. 1-99 másolatot készíthetünk eredeti nagyságban vagy átméretezve, a skenner felbontását 100 és 600 dpi között állíthatjuk.

A kezelés valóban egyértelmű. A fénymásolás egyetlen gomb (*Photocopy*) megnyomásával érhető el. A *Scan* gombbal digitalizálhatjuk a képet lapalvasóval, a *Print* gombbal a betöltött képet nyomtathatjuk ki az alapértelmezett nyomtatóra.

Ami viszont nem annyira egyértelmű: a jobb gombbal ezekre kattintva, további beállítások is megnyílnak előttünk (például választhatunk a nyomtatók között). A *Send By Email* gombbal közvetlenül elküldhetjük az adott képet e-mail formájában. A *Simple Copier*-ral szöveget is helyezhetünk a képre – például a forrás megjelölése végett. Azt is valószínűleg értékelni fogják a felhasználók, hogy széleskörű opciók keretében szabályozhatjuk a skennelési számosságát, a felbontást, a másolatok számát, mi több, még a skennelési zónát is.

KIEGÉSZÍTŐ AZ OUTLOOKHOZ

Outlook Attachment Sniffer 3.1

Korlátozás:	30 napos próbaverzió
Op. rendszer:	Windows 98/ME/NT/2000/XP
Honlap:	www.rsrb.de

Az Outlook Attachment Sniffer egy érdekes kis program, amellyel kivonhatjuk a csatolt fájlokat az e-mailjeink gyűjteményéből – pontosabban az Outlook bármelyik mappájában tárolt e-mailjeinkből. A csatolmányok eltávolítása ezzel a kétségtelen előnnyel jár, hogy az Outlook teljesítménye jelentős mértékben javul. Miután eltávolítottuk – a gyakran már szükségeslenné vált fájlokat – a .pst fájl mérete értelemszerűen nagymértékben zsugorodik, ezért tapasztalhatunk gyorsulást a levelezőprogramunk működésében. A csatolmányokat a fájl új helyére mutató parancsikonokkal helyettesíthetjük. A program persze leginkább azoknak ideális, akik napi szinten sok e-mailt – így tengernyi csatolt fájlt – kapnak, vagy azok számára, akik archiválni szeretnék a csatolmányokat. Az elmentett archívumban egy pillanattal felismerhető a csatolt fájl eredete, azaz hogy honnan küldték őket és mikor. A szoftver hátránya, hogy – sajnálatos módon – kizárólag csak az Outlookkal működik együtt, még csak az Outlook Express-t sem favorizálja. Mindenesetre a csatolmányok kivonása egyszerű művelet, és a szűrők beállításával kényelmesen megszabhatjuk, hogy mely fájlokat távolítsuk el a művelet során (küldő szerint, fájl-típus szerint, dátum szerint, tárgy szerint stb.).

Az eltávolítás művelete négy lépést foglal magába: meg kell jelölnünk azt az Outlook-mappát, ahonnan el kívánjuk távolítani a csatolmányokat, meg kell szabnunk, mi történjen az eltávolított fájlokkal, ki kell jelölnünk, hova mentse őket, majd végül a Start gombot meg kell nyomnunk.

SEGÉDPROGRAM MOBILTELEFONOKHOZ

Mobile Navigator 3.0b

Korlátozás:	30 napos próbaverzió
Op. rendszer:	Windows 95/98/ME/NT/2000/XP
Honlap:	www.mobnav.com

A Mobile Navigator egy PC-s szinkronizáló-program a mobiltelefonunkhoz. Az összeköttetés adatkábelben, infravörös kapcsolaton, esetleg Bluetooth-on keresztül valósul meg. A számítógépen módosíthatjuk és tárolhatjuk a mobilkészülék telefonkönyvét, a logókat, a csengőhangokat, az egyéb bejegyzéseket, és nem utolsósorban archiválhatjuk az SMS-einket. Mindez sokkal kényelmesebb PC-s felületen keresztül. Ráadásul így azért sem kell agódnunk, hogy ha elvesztjük, vagy – ne adj isten – meglovasítják a készülékünket, mivel ilyen esetben minden adatot megtalálunk a számítógép archívumában. A számítógépről küldhetünk SMS-eket a készüléken keresztül, előre megfogalmazottakat és a szokásos méretnél hosszabbakat is, szükség esetén unicode formátumban. A számítógépen, billentyűzet segítségével sokkal gyorsabban és kényelmesebben írhatunk SMS-eket.

A program természetesen csak korlátozott számú mobiltelefont támogat, viszont nagy előnye, hogy beépülőmodulokon keresztül megoldható a további készülékek támogatása is. Továbbá e modulokon keresztül újabb funkciókkal is felruházható az amúgy sem szegényes választék. Aki szereti egyedire szabni mobilja kinézetét, annak jól fog jönni a beépített logószerszám. Jelenleg majd két tucat Siemens készüléket és néhány Sony-Ericsson mobiltelefont támogat a program, de a legújabb verzió már Nokia telefonokkal is próbára tehető (teljes listát a szoftver honlapján találhatunk).

Cs. Á.
aron.csondes@cpanorama.hu

Saját honlap már 5.900-Ft-tól

A **web-o-matic** egy olyan online szolgáltatás csomag kisvállalkozások számára, amely segítségével a lehető legalacsonyabb költséggel **készíthetik el és tarthatják fenn** honlapjukat.

- nincs szükség grafikus, programozói tudásra,
- saját domainnév (akár ingyenesen is), e-mail cím, tárhely,
- a honlap tartalma bárholonnan, pillanatok alatt módosítható,
- fórum, regisztráció, vendégkönyv, hírlevélküldés, stb. használata
- kevesebb mint napi 20 Ft-tól
- több száz választható grafikai megjelenés

Próbálja ki ingyen!

www.webomatic.hu

HARDWARENET
HOSTING & DESIGN

STANDARD (tárhely) csomag:

- **2 Ingyen domain név*** (hu, com, net, org, info)
- 100 MB tárhely
- 5 e-mail cím
- 5 subdomain
- 1 domain fenntartása
- Sql, Php, Perl, Cgi, Tomcat
- Webmail

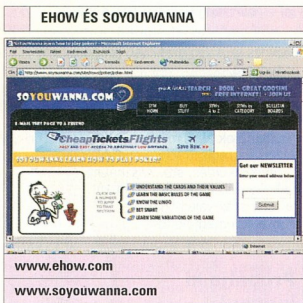
Csupán havi nettó **2500 Ft**

További ajánlataink:
<http://www.webtar.info> Információs telefonszám: +36 30 3091815

*A választott csomagtól függően 6, 3 vagy 1 hónapos szerződés-kötés esetén.

Kalauz a hétköznapokhoz

Bár remek keresőprogramok állnak a rendelkezésünkre, nem mindig könnyű színvonalas és tartalmas oldalakra bukkanni a weben. Összeállításunkban valóban klasszis weboldalakat gyűjtöttünk csokorba.

Régebben, ha információt szeretnénk volna szerezni arról, hogy miként kell valamit elintézni, megcsinálni, akkor leginkább a szüleinkhez, barátainkhoz, ismerőseinkhez vagy épp a sarki eladóhoz fordultunk a kérdésünkre.

Manapság azonban már korántsem biztos, hogy ők képviselik a legkiterjedtebb információforrást. Az eHow oldalon például 14 fő kategória (autó/motor, háziállatok, egészség, otthon stb.) 120 alcsoportjába rendezve található tanácsokat (angol nyelven) az élet minden területére vonatkozóan. Ezek lépésről lépésre mutatják be többek közt azt, hogyan cseréljünk olajat a kocsiában, hogyan adjunk egy szimpla hátmasszázszt vagy leljünk térképre az interneten.

A SoyouWanna ugyanezt kínálja, azzal az előtérrel, hogy az úgynevezett miniWanna segédletek rövid formában adnak segítséget azok számára, akik lusták végigböngészni a hosszabb tanácsokat. A tanácsok ezen az oldalon is széles

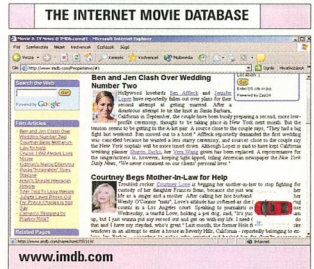
spektrumot ölelnek fel: megtalálhatjuk például, hogyan adjunk ki könyvet, hogyan orvosljuk a másnaposságot vagy – bár ez kissé bizarabb téma – hogyan váltunk szemet.

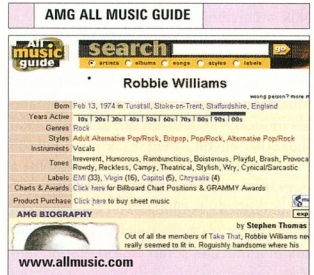
A web hatalmas információtárából való ügyes szemezgetésben a keresőmotorok segítenek (ezek egyik legjobbika a közismert Google). A keresés hatékonyságát azonban nagyban fokozza a megfelelő keresőmotor kiválasztása. Nos, a Search Engine Watch oldallal bizonyosan megtalálhatjuk a legmegfelelőbbet.

Az oldal szakszerűen kategorizálja a különböző keresőmotorokat: a legnagyobbaktól (Google) kezdve, a multimédia-keresőkön (Ditto) át a gyerek-orientáltakig (Yahoo!igans) mindenre gyorsan rálehetünk.

Találunk itt értékeléseket, ismertetőket, oktatókat a keresőmotorok minél hatékonyabban használatához, és természetesen trükköket, amelyekkel a legtöbbet hozhatjuk ki a keresésekből.

Az IMDb, azaz az Internet Movie Database egyike a legismertebb és legelismertebb filmes honlapoknak. Ha például nem jut eszünkbe, hogy ki is volt az a híres színész *Polanski* legutóbbi filmjében, akkor teljes bizalommal fordulhatunk az IMDb-hez. Színészek, producerek, rendezők, ismertetőik és színvonalas olvasói kritikák hada vár bennünket, az alkotások általában meggyőző értékelésével – persze csak az angolul tudóknak.

Ez az oldal, ahol szinte mindent megtaláthatunk kedvenc együtteseinről vagy énekesekről – és mindenkiről, aki ebben az iparágban él és mozog (vagy élt és mozgott) főlünk nyugatabbra. Az albumbirtoklót kezdve a besúpotér díjakon át minden információt fellelhetünk, beleértve azt is,

hogy ki hatott rájuk. Nem csoda, hogy a zenerajongók akár órákat képesek kalandozni az *All Music Guide* birodalmában.

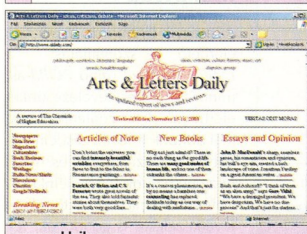
GAMERANKINGS

www.gamerankings.com

Miért is fészelnék át megannyi oldalt, ha egy általunk várva-várt játékról szóló cikkekre vadászunk, vagy kíváncsiak vagyunk arra, hogy mások hogyan értékelik az alkotást? A legegyszerűbb, ha meglátogatjuk a *Gamerankings* oldalt, amely összegyűjti a játékokról megjelent előzeteseket, ismertetőket és egyben átlagolja az értékelésüket. Így azután igazán reális képet alkothatunk egy-egy játék minőségéről. Ráadásul az oldal egyetlen kattintásra elvisz minket az eredeti oldalakon található cikkekhöz, sőt, ismertetőket közöl, képeket ad, és a fansite-ok címei sem maradnak el.

ARTS & LETTERS DAILY

www.aldaily.com

Az *Arts & Letters* szerkesztői nem kevesebbre vállalkoztak, mint hogy egy helyen gyűjtsék össze a web legjobb cikkeit. Persze nem akármilyen cikkekre kell gondolni – főleg a humán beállítottságuk találhatnak itt csemegéket. Az oldalt hetente hatszor frissítik, így nem csoda, ha az oldal mottója a *Veritas odit moras*. A *Senecának* tulajdonított idézet amúgy a következőt jelenti: „Az igazság gyűlöli, ha megvárakoztatják.”

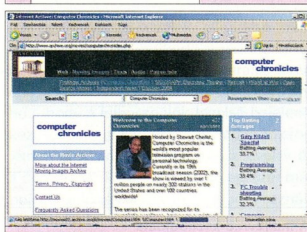
WEPEDIA ÉS THE ULTIMATE COMPUTER ACRONYMS ARCHIVE

www.webopedia.com és
http://acronyms.ch

A *Webopedia* egy átfogó online enciklopédia a számítástechnikában alkalmazott szakkifejezésekhez. Valamennyi kifejezés jelentéséről érthető, részletes leírást kapunk, persze angol nyelven. Ha pedig nem egészen világos, hogy mit takarnak például a PNG, STR, JSPC rövidítések, akkor a legjobban tesszük, ha az *Ultimate Computer Acronyms Archive*-hez vagyis a *TUCA*-hoz fordulunk, ahol több mint 10 ezer számítástechnikával kapcsolatos mozaikszó jelentését leheljük fel, és a lista nap mint nap bővül (a jelentés részletebb kifejtéséhez ellátogathatunk a felkínált alternatív honlapokra egyikére).

INTERNET ARCHIVE

www.archive.org

A web egyik legnagyobb gyengesége, hogy tünékeny: elképzelhető, hogy az a honlap, amelyet tegnap még oly vigan olvastunk, mára köddé foszlott. Azonban létezik egyfajta internetes könyvtár, ahol feladatul tűzték ki, hogy megőrizzék a világháló múltját. Természetesen a tárolt anyag „kissé” foghíjas, de már most is gazdag választékkal találjuk szemben magunkat, ráadásul a tárolt digitális „dokumentumok” száma egyre gyarapszik.

Csöndes Áron
aron.csondes@cpanorama.hu

Saját honlap már 5.900.- Ft-tól

A **web-o-matic** egy olyan online szolgáltatás csomag kisvállalkozások számára, amely segítségével a lehető legalacsonyabb költséggel **készíthetik el és tarthatják fenn** honlapjukat.

- nincs szükség grafikus, programozói tudásra,
- saját domainnév (akár ingyenesen is), e-mail cím, tárhely,
- a honlap tartalma bárholon, pillanatok alatt módosítható,
- fórum, regisztráció, vendégkönyv, hírlevélküldés, stb. használata
- kevesebb mint napi 20 Ft-tól
- több száz választható grafikai megjelenés

Próbálja ki ingyen!

www.webomatic.hu

HARDWARENET
HOSTING & DESIGN

PRO (tárhely) csomag:

- **2 Ingyen domain név** * (hu, com, net, org, info)
- 2 GB tárhely
- 50 e-mail cím
- 25 subdomain
- 10 domain fenntartása
- Sql, Php, Perl ,Cgi, Tomcat
- Webmail

Csupán havi nettó **10000 Ft**

További ajánlataink:
http://www.webtar.info Információs telefonszám: +36 30 3091815

*A választott csomagtól függően 6, 3 vagy 1 hónapos szerződéses esetén.

Elektronikus levelezés bárholnan

Akik ingyenes elektronikus levelezésével rendelkeznek, nagyon jól tudják, hogy a világ bármelyik országából elérhetik postafiókjukat, bárhová küldhetnek üzeneteket – egyszerűen, képesek távolról kezelni elektronikus levelezésüket. Kevesen tudják azonban, hogy mindezt akkor is megtehetik, ha „röghöz kötött” POP3-as (vagy IMAP) levelezéssel dolgoznak. Cikkünkben bemutatunk néhány olyan programot, amelyek a segítségükre lehetnek ebben.

Gyakori, hogy egyes felhasználók fönn tartanak egy POP3-as levélfiókot, mellé pedig regisztrálják magukat egy ingyenes szolgáltatás rendszerébe is, csak azért, hogy olyankor is tudjanak leveleket küldeni, amikor nem otthonról használják a világhálót. Persze van ennél egyszerűbb megoldás is.

Félteve őrzött titkok

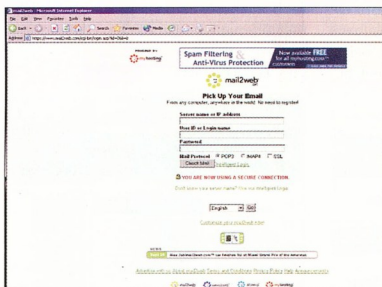
Nem célszerű olyan szolgáltatást igénybe venni, amely során jelszavunkat, vagy bármilyen más fontos adatunkat kódolatlan formában kiadjuk a nyilvánlagnak. Pedig ha belegondolunk, az ingyenes e-mail esetében ezeken felül még a teljes levelezésünket is egy „idegen” szerveren tároljuk – a legtöbb esetben úgy, hogy az adatok biztonságáért senki sem vállal felelőséget, szemben a fizetős megoldásokkal, ahol legalább szerződésben állunk egy szolgáltatóval, és az esetleges károkért még kártérítést is kérhetünk, ha ezt a szerződés lehetővé teszi. (Bár a legtöbb szolgáltatót elég sok ilyen kártérítési lehetőség kizár a szerződés próbatévis részében.)

De mi a helyzet akkor, ha a „biztosított” POP3-as levelezésünket távolról, egy webes felület segítségével tekintjük meg?

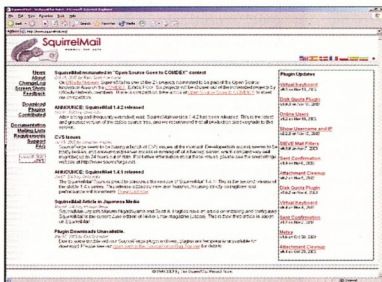
Nos, ekkor komoly veszélynek tesszük ki a hozzáférésünket, hiszen egy távoli gépen adjuk meg jelszavunkat, és ezen a gépen keresztül fogjuk megtekinteni az újonnan érkezett üzeneteket is. Ha valaki rossz szándékkal szeretné felhasználni ezeket az adatokat, máris minden szükséges információt kiszolgáltatunk számára! *Eppen ezért érdemes ügyelni arra, hogy csak olyan megbízható szolgáltatást vegyünk igénybe, amely mögött valós, ellenőrizhető cég áll, és amely legalább egy ideje aktívan működik is.* Ha mindezt egy olyan *policy* is kiegészíti, amely garantálja a felhasználó számára, hogy a legnagyobb körültekintéssel kezeli ideiglenesen tárolt adatait, azok nem kerülhetnek ki a rendszerből, és használat után az adatokat azonnal törli, akkor már érdemes elgondolkoznunk a szolgáltatás igénybevételén.

Mail2web

Az egyik ilyen, már jó pár éve elérhető szolgáltatás a *mail2web*, ahol mind POP3-as, mind IMAP4-es levelezésünket elérhetjük. A használatuk meg kell adnunk a levelezési címünket, és a jelszavunkat, és máris hozzáférhetünk leveleinkhez. Mivel a készítő a biztonságos levelezésre is gondoltak, így az üzeneteket *kódolt (HTTPS) kapcsolat* keresztül is nézgethetjük. A tartalom egy biztonságos (SSL) csatornán folyik, ellentétben az egyszerű szöveges (plain text) adatcserevel. Ekkor, ha valaki le is hallgatja a kommunikációt, még mindig szüksége lesz a kódoláshoz használt kulcsra ahhoz, hogy visszafejtse az adatfolyamot. Természetesen ez csak a kiszolgálószerver és közöttünk bizto-

A mail2web kezdőoldala

A SquirrelMail hivatalos oldala

síja a kapcsolat minőségét. Amennyiben pa ostafiókunk is támogatja az SSL-titkosítással megerősített kapcsolat létesítését, a webes kliens ezt is tudja produkálni.

A mail2web legnagyobb hátránya talán az, hogy sokszor csak többszöri próbálkozásra tudunk kapcsolódni egy-egy távoli levelezőszerverhez. Ez azért van, mert a mail2web ingyenes szolgáltatás, tehát elég sokan használják nap mint nap. Sokszor előfordul, hogy az ellenőrizendő levelezőszerver akár teljesen más kontinensen helyezkedik el, és nem mindenhová azonos a rendelkezésre álló sávsebesség.

Igazi előnye azonban, hogy szinte semmit sem kell tennünk ahhoz, hogy használni kezdhesük, ráadásul mindkét népszerű protokollt támogatja. Ha regisztráljuk magunkat a mail2web saját rendszerébe (ez egy ingyenes eljárás), akkor máris elérhető válnik két további lehetőség: a címlista használata, valamint az oldalak kinézetének a testre szabása.

SquirrelMail (a „mókusos”)

A SquirrelMail talán az egyik legnépszerűbb webes program, amely a legtöbb rendszergazda számára kiváló megoldást nyújthat a biztonságos levelezés megteremtéséhez. Ismeri az IMAP-protokollokat, és azok minden velejáróját, valamint a beépülő modulok (plug-in) használatára kialakított motorja segítségével speciális igényeket is képes kielégíteni. A SquirrelMailt bármelyik gépre föl tudjuk rakni, ahol webszerver, IMAP-szerver és PHP4 elérhető (Win9X/ME/XP is). A legtöbb Linux-disztribúcióban alapértelmezett csomagként érkezik, és a telepítést intéző keretprogram a beállítások nagy részét már el is végzi. Mivel mindent mi állíthatunk be rajta, így az egyik legbiztonságosabbnak számít megoldás. A hátránya viszont, hogy csak IMAP-protokollal kompatibilis.

Maximálisan testre szabható minden felhasználó által, minden mappa kereshető, ráadásul magyarul is ért. A legfontosabb plug-inek között van spamszűrés, támogatás a POP3-as levelezőszervereken tárolt levelek begyűjtéséhez, különböző modulok a kezelőfelület és a mappa elrendezésének, kinézetének megváltoztatásához, valamint olyan apróságok is, mint

E-mail szolgáltatók összehasonlítása

	Mail2Web	SquirrelMail	UebiMiau	Yahoo! Mail
POP3 támogatása	igen	nem	igen	külön összegért
IMAP támogatása	IMAP4	igen	igen	nem
levelek írása	igen	igen	igen	igen
címlista	ingyenes regisztrációval	igen	igen	igen
MIME/HTML támogatása	igen	igen	igen	igen
magyar nyelv	nem	igen	igen	nem
testre szabható kezelőfelület	igen	igen	igen	igen
spam-szűrés	nem	plug-in	nem	igen
biztonságos kapcsolat (SSL)	igen	webszervertől függ	webszervertől függ	igen
postafiók-limitációk (méret)	szolgáltatatófüggő	szerverfügő	szerverfügő	6MB
melléklet-limitációk (feltöltés)	3x10MB	PHP/SMTP-fügő	PHP/SMTP-fügő	3MB

az aktuális időjárás-jelentés megtékitése, vagy a különböző adminisztrációs feladatok automatizálása.

UebiMiau (a „macskás”)

Az UebiMiau is egy webes, PHP-n alapuló megoldás. Ugyan kevésbé széles a szolgáltatásválasztéka, mint a SquirrelMail-nél, azonban az alapvető tulajdonságok megtalálhatók benne. Alternatíváként szolgálhat mindazok számára, akik csak POP3-as protokoll segítségével tudják elérni a levelezésüket, mivel az UebiMiau az IMAP mellett ezt is támogatja. A program kódjába némelyik verzió esetében hibák csúsztak, a levelek elküldése nem mindig bizonyul működőképesnek, arról nem is beszélve, hogy a konfigurálás során elég sok kézi módosítást kell elvégezni ahhoz, hogy a felhasználók legelső bejelentkezésekor tényleg új könyvtárat hozzon létre a program (a beállítások, a levelek és a címlista tárolásához). Ám ha egyszer már beállítottuk, akkor ugyanolyan jól használható, mint bármelyik társa.

Yahoo! Mail

A végére maradt egy ingyenes e-mail-szolgáltató, mely 6 Mb-ajt tárterületet, naptárt, névjegyzéket, jegyzetkönyvet, ingyenes spamszűrést ígér, amit további, pénzbe kerülő extra szolgáltatások egészítenek ki. A legnagyobb hibája ugyanaz, mint az összes többi ilyen megoldásnak: az ingyenes változat esetében csakis webes felületen ellenőrizhetjük a leveleinket. Igazán kiemelkedik viszont a spamkezelésének a lehetősége, amely naponta akár több kértelen üzenet törölgetését is megkímélhet bennünket.

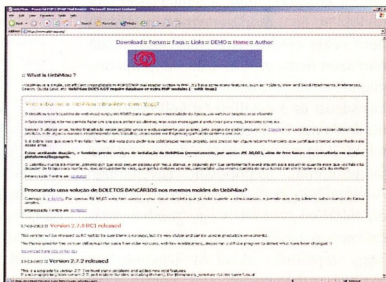
Ezt leszámítva azonban minden igazán hasznos szolgáltatás pénzbe kerül: a tárhely bővítése, a POP3-as protokoll használata, vagy éppen a teljes körű spam-és vírusvédelem.

Melyiket válasszuk?

Akinek van lehetősége (szervere) és szakértelme, annak érdemes az IMAP-et, valamint a SquirrelMailt használnia, hiszen így teljes mértékben testre szabhatja a számára fontos szolgáltatásokat, miközben a levelek lekérdezéseinek a lehető legbiztonságosabb módját választja.

A POP3-as fiók tulajdonosainak megoldást nyújthat a mail2web, amely minden biztonsági szolgáltatást támogat, amit csak egy ingyenes webes kientől elvárhat a felhasználó. Mivel a regisztrációt követően a rendszerben saját címetek is tárolhatunk és leveleket is küldhetünk, így semmi szükség további ingyenes szolgáltatásokra, egnél több e-mail címre.

Paczona Zoltán
chilly@g6.hu

Az UebiMiau hivatalos oldala

Mégis, mikor indul?

Valószínűleg mindenkivel előfordult már, hogy valahová utazni készült, és szeretne volna megtudni, hogy honnan és mikor indul a busz, a vonat, a hajó vagy éppen a repülő. Az információs számok többnyire foglaltak, ha pedig éppen nem, akkor hiába csöngenek, örületbe kergetve ezzel az utazót. Ám szerencsére itt van az internet!

Utazás előtt az egyik legfontosabb – és nélkülözhetetlen teendőnk – utánanézni, hogy miként, mikor és mennyiért tudunk eljutni A pontból B pontba. A telefonos ügyfélszolgálatok több sebből véreznek, a vonalak vagy foglaltak, vagy nem veszi fel senki a telefont. Szerencsére a szolgáltatók többsége már jelen van a világhálón, ráadásul nemcsak unalmas cégtörténetekkel, hanem használható információkkal, például menetrendekkel.

www.elvira.hu

Biztos vagyok benne, hogy aki ült már vonaton, és nem a privilegizált InterCity-k valamelyikén utazott, annak meg van a véleménye a MÁV szolgáltatási színvonaláról, korszerűségéről. Ám az interneten – www.elvira.hu –, valamint CD-ROM-on

egyaránt elérhető elektronikus menetrend, az Elvira ennek ellenére igazán jól sikerült. Az egyik nagy előnye éppen a MÁV információs vonalainak hiányosságai miatt domborodik ki, viszont az Elvira mindig kéznél van, ráadásul a könnyen és jól használható. Elég megadnunk az indulás helyét, valamint a célállomást, majd a napot, amikor utazni kívánunk, és máris megkapjuk a szóba jöhető járatok listáját. Ha kiválasztottuk a megfelelőt, akkor megkapjuk az indulás időpontját, sőt, még a jegy árát is. A vonatok keresését le is szűrhetjük, így kiválaszthatjuk – már ha van ilyen – az átszállás vagy éppen a pótgjegy nélküli járatokat.

2004 1 Információk

Internet: www.elvira.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	28	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	8	10

96 Értékelés:
csúcskategória

Az Elvira nem mai gyerek, hiszen számomra, külföldön már mindennapos szolgáltatás hiányzik belőle. Így ha mondjuk találunk egy nekünk megfelelő IC-t, amire szeretnénk előre helyet foglaltatni, akkor ezt bizony csak telefonon tehetjük meg.

www.malev.hu

A folyamatosan pénzügyi problémákkal küszködő, ám mostanság offenzívába me nekülő nemzeti légitársaságunk már jó ideje működött online menetrendjét. A www.malev.hu oldalon azonnal az online menetrend keresője fogad bennünket,

ahol indulási hely, célállomás és időpont szerint kutakodhatunk a légitársaság járatai között. Ez a módszer azonban gyakran nem vezet eredményre, mégpedig általában azért nem, mert az adott időpontban a cégnek nincs járata. Ilyenkor csak az indulási várost és a célállomást kell bepötyögnünk, és máris megkapjuk az összes megfelelő járatot indulási és érkezési idővel, járatszámmal, géptípussal egyetemben. Amennyiben csak az aktuális jegyárakról érdeklődünk, ezeket is egy gombnyomással megnézhetjük, és ha már eldöntöttük, hogy repülünk, akkor a jegyünket e-mailben is megrendelhetjük, persze ehhez előbb regisztrálnunk kell magunkat. A

2004 1 Információk

Internet: www.malev.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	10	10

95 Értékelés:
csúcskategória

Malév oldalán minden, a repüléssel kapcsolatos információhoz hozzájuthatunk, sőt, ha egy hamarosan érkező gép indulására vagy éppen érkezésére vagyunk kíváncsiak, a kezdő lapon ezt is megnézhetjük, mint ahogy azt is láthatjuk, hogy melyik járat ért már földet.

www.volan.hu

Magyarországon, köszönhetően hazánk kicsiny méretének, valamint a vonatközlekedés hiányosságainak, még mindig a busz jelenti az egyik legegyszerűbb közlekedési megoldást. A Volán társaságok színvonalá-

val általában nincs is probléma, és ma már a menetrendet is megtaláljuk a világhálón. A www.volan.hu oldal első látásra meglehetősen szikárnak, hivatalosnak tűnik, ám ha a hivatalos *belföldi autóbusz menetrend* felíratra klikkelünk, akkor máris egy jól használható menetrend keresőjebe csöppentünk. Egy aprócska figyelmeztetés azért rögtön feltűnik, ugyanis a helyi Volán társaságok módosíthatják a saját menetrendjüket, ez pedig körülbelül 5 nappal később jelenik csak meg az online adatbázisban. Ez külsőre meglehetősen sártai, mégis jól használható. Megadhatjuk az indulási helyet, a célállomást és az indulás napját, a találatokat pedig menet- és indulási idő, va-

www.bkv.hu

A budapestiek valószínűleg most jól meglepődnek, hiszen ki látott már olyat, hogy egy fővárosi buszra, villamosra vagy metróra sikerült volna ráérőszakolni holmi fránya menetrendet. A HÉV-ek és az éjszakai buszok esetében már felfedezhető né-

mi rendszer, de a többség valószínűleg hozzám hasonlóan a véletlenre – netán az ösztöneire? – bízza a dolgot, és türelmesen vár a megállóban, mert egyszer úgyis jön valami.

A BKV menetrendről ezért ne várjunk csodát, keresőt vagy ehhez hasonló, az életet megkönnyítő szolgáltatást ugyanis itt nem taláunk. A szerkesztők megelégedtek a megállóban kifüggesztett papíralapú menetrendek digitalizálásával, amit azután mi újra kinyomtatathunk. Megtaláljuk itt a busz, a villamos, a metró, a trolibusz és a HÉV mellett az éjszakai járatok menetrendjeit is, de még a fogaskerekűről, a libegőről és a siklórol is taláunk itt információkat.

www.mahartpassave.hu

Bármennyire is nem úgy tűnik, a Mahart honlapján igen is van menetrend, csak egy kicsit – nagyon!! – eldugták. A piros szivacsgyölcscska – vagyis a menetrend – ebben az esetben a *túléléskészlet* menüpont alatt van, ahol a Dunán, a Balatonon köz-

lekedő hajókról és a kompkról taláunk információkat. A személyhajók menetrendjére kattintva viszont azonnal kiderül, hogy eredetileg rossz helyen jártunk, hiszen a www.mahartpassave.hu oldalról közvetlenül is eljuthatunk ide. Ezen a lapon nagyon sok információra bukkanhatunk, a kiránduló, séta- és programhajtóktól a magyar és nemzetközi szármájajókon át egészen a dunai és tiszai járatokig. A kínálat tehát bőséges, ám az információdömping ezzel még koránt sem ér véget, hiszen különböző dunai és tengeri üdülő utakat is taláunk itt, természetesen szigorúan vízre szabva. Az autóval utazók számára hasznos lehet, hogy az európai kom-

2004 1 Információk

Internet: www.volan.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	5	10

pont 90 Értékelés: csúcskategória

lamint az átszállás szerint rendezhetjük sorba. Az egyes találatokat azután bővebben is kifejtethetjük, ekkor az egyes megállókat is megnézhetjük, ha pedig mindezt papíron is szeretnénk viszontlátni, akkor nyomtatóbarát verziót is választhatunk.

2004 1 Információk

Internet: www.bkv.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	5	10

pont 85 Értékelés: felsőkategória

A menetrendi részről többet aligha írhatunk, ám hasznos lehet az is, hogy a jegy- és bérletpénztárak címzeit is kikeresethetjük, sőt a mazoista lelkületűek még az utazási feltételekben foglalt jogokat és kötelezettségeket is végigolvashatják.

2004 1 Információk

Internet: www.mahartpassave.hu

Kezelhetőség	25	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	7	10

pont 82 Értékelés: felsőkategória

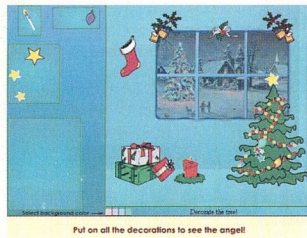
pkról is taláhatnak információkat, igaz menetrendet nem, ám személyesen ezt is megtudhatjuk, sőt előlévelben még jegyet is rendelhetünk. Az oldalon a megjelölt kompkról is taláunk hasznos információkat

Fülöp Norbert
norbert.fulop@cpanorama.hu

Karácsony felé...

A szélessávú internet-hozzáférés terjedésével kezdnek bevonulni a családok életébe a hálózati játékok, szórakozás és egyéb hasonló tevékenységek. Cikkünkben bemutatunk néhány gyereknek szánt játékos weboldalt, amelyek pihentető kikapcsolódást nyújthatnak csemetéinknek a karácsonyi szünetben.

Jaj, de pompás fa, a karácsonyfa..., énekelhetjük karácsonykor gyermekeinkkel a szépen feldíszített karácsonyánk alatt. Ha a www.merry-christmas.com/games/games.htm weboldalra lapozunk, egy virtuális karácsonyfát öltöztethetünk fel teljes pompába. A képernyő bal oldalán található összes dísz felakasztva a fára, megjelenik egy angyalka az ablakban. A kép hátterét is változtat-

hatjuk. Ezen a weblapon található egy kedves télapós mozaik (*Santa puzzle*), amelyet, az eredeti képet nézve, kicsik és nagyok egyaránt könnyedén kirakhatnak. A www.merry-christmas.com/kids-zone.htm oldalon karácsonyi kifestők kö-

zül válogathatják ki a gyerekek a nekik tetsző képeket, majd kiszínezhetik és kinyomtathatják. Ugyanezen az oldalon *gyönyörű képeslapokat nyomtathatunk* ismerőseinknek és a MIDI fájlformátumú dalokkal hangulatosabbá tehetjük a megünnepet.

A www.kidsdomain.com/holiday/x-mas angol nyelvű karácsonyi weblapon az egész család találhat magának kedvére való elfoglaltságot. *Mazes (labirintus játékok)*, *Coloring Pages (nyomtatható kifestőkönyvek)*, *Decode Christmas Riddles (addition) (összeadásos karácsonyi rejtvenyek)*, *Decode Christmas Riddles (kivonásos karácsonyi rejtvenyek)* és egyéb érdekes játékok közül válogathatunk. A kicsiknek maszkokat gyárthatunk a tévégi farsangi felvonulásra, vagy éppenséggel mézeskalácsházat készíthetünk sablon után papírból. Kicsik és nagyok fenyeőfadiszket készíthetnek (a készítés módját elol-

vashatjuk és a minta kinyomtatható), kinyomatott sablon után *adventi naptárt* is alkothatunk közösen gyermekeinkkel, s még karácsonyfát is összerakhatunk mozaikokból a számítógépen.

Ha netán a nagyobbcska lányok süteményeket szeretnének sütni, itt válogathatnak a receptek közül.

Weboldalak piciknek

Elsősorban óvodáskorú kislányok számára ajánljuk a www.barbie.com honlapját. A *Magic Dreams* játékra kattintva egy királynőt öltöztethetnek fel egy nyuszi, madarak és lepkék segítségével a sok-sok ruhadíszítő masnival, koronákkal, cipőkkel és egyéb kellekkel. A *Party* játékkal felöltöztethetjük a bulira készülő babát,

és megrendezhetjük az ünnepséget, kiválasztva a menüt, az évszakot és a játékot.

A *Care'n Share* játéka a babás ikonra kattintva vizet engedhetnek a fürdőkádba a babájuknak, besamponozhatják a haját, habfürdőt tehetnek a vízbe, felöltöztethetik, tisztába tehetik, játszótéren játszhatnak a különböző szabadtéri játékokon és elvihetik vásárolni a boltba. A lovat, cicát és kutyát ábrázoló képet választva fésülhetik, kölnizhetik, befesthetik és felöltöztethetik kedvenc állataikat.

A www.pollypocket.com/home.asp újdonsága, hogy a fiúk által kedvelt focijátékot is megtalálhatjuk benne a virág ikonra kattintva. A program a berögzött gólok száma. Ha a pálmás ikont választjuk, kattintunk a delfinre, amely egy úszómecéncebe vezet minket, ahol rengeteg akadályon kell átvégődni úszás közben és csak öt élet lehetséges.

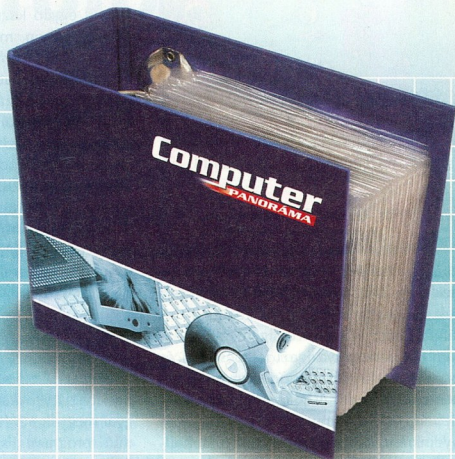
Egyszerűbb mozaikokat rakhatnak össze a 3-6 éves gyermekek a www.education.com/jumpstart/toddlerstown/puzzlepals/index.htm honlapra lapozva.

A disney.go.com/playhouse/today/index.html oldalon *Disney* játékokat játszhatnak. A *Micimackóra* kattintva angol szótanító játékokat kereshetünk, az ABC összekötős játékkal az 5-6 évesek megismerhetik az angol ábécét.

A felsorolt oldalak az angol nyelvtudletlen található gazdag anyagról nyújtottak egy kis áttekintést.

Exkluzív előfizetési ajánlat:

CD-tartó mappa ajándékba!

- A teljes évfolyam CD-i lefűzhető benne
- Exkluzív kivitel
- Praktikus
- Kizárólag előfizetéshez
- Vége az időrabló CD-keresgélésnek, gyűjteményét végre egy helyen rendszerezheti!
- CD-i nagyobb biztonságban lesznek*

FIZESSEN ELŐ MOST!

Fax megrendelőlap (Fax: 456-6970)

Igen, megrendelem a Computer Panorámát CD-mellékletekkel 1 évre 11 990 Ft-ért, ajándék CD-tartó mappával.
*Az előfizetői példányok CD-mellékleteit a következő számtól lefűzhető műanyag tasakokba csomagoljuk.

Kézbesítési cím

Név:	
Irányítószám:	
Település:	
Út, utca, tér:	
Házzszám:	emelet/ajtó:

Telefon:	
E-mail:	

Aláírás:	
----------	--

Számlázási cím

Név:	
Irányítószám:	
Település:	
Út, utca, tér:	
Házzszám:	emelet/ajtó:

Ha Önnek kényelmesebb, kiadványunkat az alábbi módokon is megrendelheti:

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970

Tájékoztatjuk, hogy a visszaküldött adatokat további akcióinkhoz is fel kívánjuk használni. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törlését. Amennyiben adatai felhasználásához nem járul hozzá, kérjük, jelezze ezt!

DVD LEMEZEK,
KIADVÁNYOK
ELŐKÉSZÍTÉSE, GYÁRTÁSA

1114 Budapest, Bartók Béla út 51.
Tel.: (1) 209-3700, 209-1097, 209-1098
Fax: (1) 361-0197
www.comser.hu
dvd@comser.hu

A számítógéppel előállított háromdimenziós képek és animációk világa néhány évvel ezelőtt még csak kevesek által, legfeljebb hobbiszinten űzött szórakozás volt. Mára azonban mindez egy igen széles körben elterjedt és nagy üzleti lehetőségeket rejtő iparrá vált.

A 3D-s fejlesztések talán leglátványosabb eredményei, amelyekkel mindannyian találkozhattunk, a 3D modellezéssel készült filmek, mint például a *Toy Story* vagy a bemutatása óta etalonnak számító *Shrek*. Persze ma már nemcsak a hollywoodi filmek és a reklámok egyes effektjei, hanem komplett hirdostúdiók rendezései is ezzel a módszerrel készülnek.

Köztudott, hogy egyre több filmben látunk számítógép segítségével feljavított jeleneteket. Régebben ez csak kisebb változtatásokat, utómunkákat jelentett, manapság azonban már ott tartunk, hogy néhány (vagy néhány ezer, mint a *Gyűrűk Ura* második részében) új szereplő, jármű vagy épület beillesztése a jelenetbe aránylag könnyen megvalósítható feladat. A „könnyen” alatt gyakorlatilag az értendő, hogy olcsóbb vagy egyszerűbb háromdimenziós modellezéssel belehelyezni a megfelelő elemeket a jelenetbe, mintha például a kamera elé kellett volna terelni a több ezer statisztát. Kényelmes megoldás a kiürített úton haladó autó köré utólag elhelyezni a többi közlekedőt, vagy legalábbis azok egy részét.

Egyre több helyen

A költséghatékonyság mellett persze előfordulnak olyan alkalmazások is, amelyekben egészen egyszerűen nem létező, esetleg méretbeli vagy egyéb korlátok miatt másképpen nem ábrázolható dolgokat jelenítenek meg. Példa lehet erre a már említett rajzfilmek virtuális világa,

Virtuális világ

A 3D-s modellezés két filmklasszikusa

vagy egy még tervezés alatt álló épület realizitikus, bejárható látványterve.

Az eddigiekből is nyilvánvaló, hogy a számítógépes 3D-s modellezésnek egyre fontosabb szerepe van manapság. Emellett mind a modellező szoftverek fejlesztése, mind az ezek használatával előállított videó és képek nagy szakértelmet igényelnek. Mai, informatikusokkal telt világunkban ez az egyik utolsó terület, ahol még mindig igen nagy kereslet van az igazán jó szakemberekre.

A 3D grafika terjedésében az is közrejátszik, hogy régebben a lehetőségeket a nagy erőforrásigény is korlátozta, ma már azonban egy átlagos otthoni PC is viszonylag könnyen megbirkózik egy közepesen komplex feladattal.

Alapvetően – és nagyon leegyszerűsítve – a 3D modellezés annyiból áll, hogy egy virtuális (és kezdetben tökéletesen üres) térben elhelyezünk néhány különböző bonyolultságú tárgyat, fényforrásokat és egy kamerát – ez utóbival voltaképpen „csak” azt adjuk meg, hogy milyen irányból és távolságból tekintünk rá újonnan teremtet világunkra. Ezután jönnek a finomítások. Beállíthatjuk az elhelyezett objektumok felületi színezetét, tükröződését, átlátszóságát, és még rengeteg paraméterét. A kész műről készült képet pedig a

„renderelés” folyamata során kapjuk meg, mialatt a számítógép a tárgyak felületi paramétereit és a fényforrások alapján kiszámítja a virtuális kamera által látott képet.

A modell elkészítése

Mind a modell elkészítésére, mind a kész modellel a kép előállítására többféle módszer ismert. A modellezés fázisánál a legtöbbször valószínűleg az elterjedt 3D Studio interaktív, 3D-s kezelőfelületére gondolnak. Ez valójában a legelterjedtebb módszer, de van ennél alacsonyabb szintű lehetőség is. Fontos persze megjegyezni, hogy az alacsony szint itt – ugyanúgy mint a programfejlesztő környezetek esetén – nem jelent kifejezetten rosszat, legfeljebb a nehezebb kezelhetőbb szélesebb mozgásterrel, nagyobb lehetőségekkel párosul. Ilyen alacsonyabb szintű modellező a *PovRay* nyílt forráskódú raytracer is (a raytracer mibenlétéről mindjárt szólunk). Nem tartalmaz interaktív grafikus kezelőfelületet, csak egy texteditort, amelyet persze bármely más, szövegfájlok kezelésére alkalmas programmal kiválthatunk. A modellet egy programozási nyelvhez hasonló leírnyelven kell elkészíteni, a *PovRay* csak a renderelését felel. Ez irányú képességei és nyílt forráskódja, ingyenessége és elterjedtsége viszont több-kevésbé kárpótolni fog minket.

Különböző eljárások

A 3D-s grafikus rendszerek közötti másik fontos különbség lehet, hogy milyen eljárással készítik el a modellel a képet. A két alapvető módszer a *raytracing* és az *inkrementális képszintézis*. Utóbbi kevésbé erőforrásigényes, viszont az elkészült képek kevésbé lesznek valóságűiek, mivel sok finomítás kimarad a modellel. Ennek egy változatát alkalmazták a grafikus kártyák is a hardveres 3D képelőállításhoz.

A háromdimenziós képelőállítás módszerei közül a *raytracing* emelkedik ki a minőségével, profizmusával, és sajnos a számítási igényével is. A „fényugárkövetés” egy háromdimenziós képelőállítási technológia, amely úgy számít ki egy ké-

pet a modellből, hogy szimulálja a fénysugarak útját a térben. Igaz, ezt visszafelé teszi. A valódi világban a fény a fényforrásból indul, és megvilágítja a tárgyakat. A visszavert vagy átreflektált fényt látja meg szemünk. Mivel a legtöbb fénysugár soha nem találkozik a szemmel, vagy egy kamerával, ezek kiszámítása miatt egy kép elkészítése nagyjából a végtelenségig tartana, folyamatosan felesleges számításokat végeznénk.

Emiatt a ray-tracer programok sugarai a kamerából indulnak ki, és szimulált sugarakat indítanak a térbe. A felhasználó berendezheti a teret, megadhatja a kamera, a fényforrások és a tárgyak helyét, az utóbbiak felszíni és belső (pl. átlátszóság) tulajdonságait, atmoszférikus effekteket (köd, tűz stb.), és még számos egyéb paramétert.

Az elkészítendő kép minden egyes pixel felé (a kamera pozíciójából) a program elindít egy (pontosabban több) sugarat a

újabb sugarak indulnak, hogy a felszíni pont tükrözött vagy átreflektált színkomponenseit is meghatározassuk. Itt már kezd látszani, hogy számításgényes műveletekről van szó.

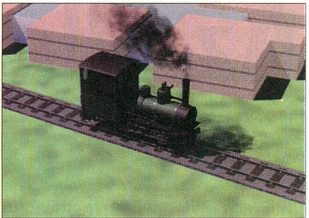
Mint azt látni fogjuk, a speciális hatások, amelyek sokkal élethűbbé teszik a képet, szintén megkövetelik sok plusz sugár indítását. Gondoljunk csak a ködre, a belső fénytörésekre (lencsék), a tárgyak nemcsak fényforrás, hanem egymás diffúz színe általi megvilágítására (radiosity).

Különleges képsztintézis

Láthatuk, hogy a nagy számításgény többek között abból ered, hogy az összes alapfeladatot – a modell-koordinátarendszerbeli transzformációktól a takarón át az árnyalásig – pixelenként kell végrehajtani. Ha elvonatkoztatunk a pixelektől, és megpróbáljuk egységesen kezelni az objektumtér nagyobb részeit (a kellően homogén részeket), akkor eljutunk az **inkrementális képsztintézishez**, amit a hardveres gyorsítókrtyák és sok háromdimenziós modellezőprogram (például a 3D Studio) is használ. Az inkrementális elv azt jelenti, hogy jelentős számítási munkát lehet megtakarítani, ha a már kiszámolt, megelőző pixelek adataiból indulunk ki, és nem kezdünk mindig minden számítás a nulláról.

Igy viszont, ha nem pixelenként számítjuk ki az ideális matematikai modellel leírt testek láthatóságát, szükségünk lesz az objektumok egy könnyebben, gyorsabban kezelhető reprezentációjára. Megfigyelhetjük, hogy a nem raytracer modellezők az objektumokat rögtön a létrehozásuk után kis háromszögekre (esetleg négyszögekre) bontják. Ezt **tesszellációnak** nevezik, és ez teszi lehetővé, hogy a bonyolult görbefulletek helyett egyszerű síklapok által határolt testekkel dolgozzunk.

Az inkrementális képsztintézis lépései tehát a következők: először tesszelláljuk az objektumokat, majd koordinátarendszertranszformációt végzünk, azaz úgy forgatjuk, nagyítjuk stb. a modellt, ahogy az a kívánt szemszögből (a kamera pozíciójából) látszik. Ezután megkeressük azokat az elemeket, amelyek a nézet ablakába kerülnek (tehát látszani fognak a képernyőn, és nem a kamera mögött vannak). A transzformációk eredményeképpen több test képe is ugyanarra a képpontra vetülhet. Ilyenkor el kell döntenünk, hogy melyik van közelebb a „szemünkhöz”, tehát me-

A füst létrehozása nem lesz könnyű

lyik takarja el a többit. Ha ez az információ is megvan, akkor már csak a megfelelő árnyalás van hátra, azaz a pixelek kiszínezése. Erre többféle módszer ismert (pong shading, gouraud shading stb.), ezek legtöbbje trükkös módszerekkel igyekszik elűntetni a tesszelláció nyomait. Ez az öt alapvető lépés szükséges tehát egy kép inkrementális szintézisével történő előállításához. Viszont ha megfigyeljük, a műveletet nem pixelenként, hanem testenként végeztük el, ami általában nagyságrendekkel gyorsabb lehet. Az utolsó, árnyalási fázisban pillanatok alatt színezhetünk ki sok-sok pixel tartalmazó síklapokat, míg a **sugárkövetés** az összes lépést egyesével elvégeztet rájuk. A takarási és árnyalási információk megszerzése pedig sajnos számításgényes feladat.

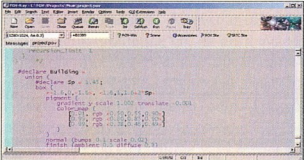
Ingyen programok a neten

Sorozatunk következő részeiben jobban megismerjük a különböző modellezési és képalkotó módszereket, mindegyiket egy-egy program kapcsán. Szerencsénkire igen komoly szoftverek érhetőek el az interneten, ingyenes formában. Ilyen például a már sokat emlegetett **PovRay (www.povray.org)** – ennek kapcsán ismerkedhetünk meg a raytracingsal és az alacsonyabb szintű modellezéssel, valamint az etalonnak számító **Maya** ingyenesen letölthető **Personal Learning Edition** verziója (amely az interaktív modellezésre és az inkrementális képsztintézisre lesz példa). A PovRay használata első pillantásra talán ijesztően nehézkesnek, és (az interaktivitás hiánya miatt) elavultnak tűnhet, ugyanakkor ez adhat alapot a modellezés és képalkotás jobb megértéséhez, ráadásul a kezdeti riadalmak ellenére egy igen jól használható és profi programról van szó.

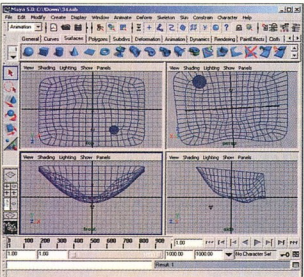
(Folytatjuk)

Dücs András

sundance@sundance.dyndns.org

Modellezés a PovRay alatt...

...és Maya-ban

térbe, és vizsgálja, hogy az érint-e tárgyat. Ha a sugar egy tárggyal találkozik, a megfelelő pixelhez tartozó szín kiszámolásra kerül. Ehhez igen sok paramétert kell figyelembe venni, például a fényforrások távolságát, színét, a tárgy felületi paramétereit stb. Minden fényforráshoz indítanak egy sugarat, hogy megállapíthassák, hogy árnyékban van-e avagy sém ahhoz képest a felületi pont. Ezek az „árnyéksugarak”. Ha a felszín tükröződik vagy átlátszó,

Az ellenség velünk szörfözik

„Háló a hálóban” című cikkünkben bemutattuk, milyen könnyen építhetünk WLAN hálózatokat. Nem árt azonban tudni, hogy a WLAN routerek gyárilag nem vagy csak nem kielégítő módon védettek a támadásokkal szemben. Ha a szükséges beállításokat nem végezzük el magunk, akkor akaratlanul juttatunk ingyenes „velünk szörfözési lehetőséghez” más böngészőket.

1 Gyári beállítások és nyitott WLAN-ok

A bevezetőben említett, szinte mindennapos és gyakran észrevétlenül maradó jelenetek oka a WLAN-routerek és Access-Point-ok gyári beállításában keresendő. A gyors Plug-and-Play telepítést megkönnyítendő, számos gyártó lemondott a biztonsági opciók beállításáról, és ezt a vevőjére bízza. Ám ha a vevő nem olvassa el elég alaposan a kézikönyvet, vagy ha a telepítést az első kapcsolatot követően befejezi, akkor tárva nyitva hagyja az ajtaját a „látogatók” előtt. Habár a WLAN-rendszerek rendelkeznek biztonsági mechanizmusokkal, de az ezek megvalósításakor elkövetett, részben jelentős hiányosságok megkönnyítik a támadásokat.

Egy ilyen hálózatba nagyon egyszerűen

A WLAN-routerek gyári beállításai veszélyesek lehetnek

be lehet törni, mert a vezeték nélküli rendszerek biztonsági problémái különösen kritikusak. A kábelezett hálózatokkal ellentétben, a drótnélküli WLAN-nál mindenki, aki a vételkörzetben tartózkodik, potenciális hálózati résztvevőnek számít. Még a rossz szándék nélküli felhasználó is rábukkanhat a védtelen WLAN-ra. Gyakran az is elég, ha a drótnélküli hálózatunkat

be akarjuk üzemelni, és közben akaratlanul is létrejöhét egy másik hálózattal a kapcsolat. Ez irodaépületekben, kollégiumokban, vagy nagyobb lakótelepeken szinte mindennapos eset, mert az Access Point-ok, attól függően, hogy hogyan lettek konfigurálva, illetve az alkalmazott technológia függvényében 20-tól akár 450

Kovács úr csak csodálkozik, hogy napok óta milyen kicsi a sávzsélesség, amelyet a drótnélküli WLAN-kezdőcsomagjával elér. A honlapok, a szélessávú hozzáférés dacára, csak vontatottan épülnek fel, a letöltések a szokotthoz képest háromszor lassabbak, és a merevlemez állandóan kerreg. A talány megoldása, hogy egy nemkívánt látogatós áldozata lett. A látogató behatol a védtelen WLAN-hálózatba, és ingyen használja az internetet.

Egy ilyen szkennerszoftverrel bárki, gyorsan fel tudja deríteni a védelem nélküli WLAN-okat

méterig is „foghatók”. A célirányosan nyitott WLAN-t kereső hackereknek nem kell sokat fáradozniuk. Rendszerint elég egy notebook egy wireless-kártyával, amit ott üzemel be, ahol WLAN-ra számít. Egy szoftverrel egymás után az összes rádiócsatornát végigszkennelni, és ideális esetben már kapcsolatba tud lépni vele.

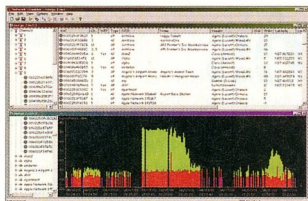
2 A „wardriving” mint népsport és önvédelem

Ismertek olyan esetek is, amelyek során a támadók, az úgynevezett wardriver-ek, noteszgéppel és tetőtentennával felszerelve autózatták magukat végig a belvárosban, és néhány perc leforgása alatt szá-

mos nyitott hálózatra bukkantak. A wardriver-ek nem a cégek vagy magánszemélyek adataira vadásznak, illetve nem az adatok tönkrététele vagy manipulálása a céljuk. Egészen más az elképzelésük: a

nyitott hálózatok keresztül ingyen szeretnének az internetbe bejutni és ott szörfözni.

A wardriving sikere csak azért lehetséges, mert még mindig túl sok a nem kellő-

Az online csomagküldők komplett Waring driving készleteket kínálnak, a hozzá való szoftverrel együtt

en védett WLAN. Az üzemeltetők a lehetséges biztonsági módszerek egyikét sem

alkalmazzák, amelyen pl. a WEP-kódolás vagy a MAC-szűrés lenne. Ezeknél le van rögzítve, hogy melyek azok a hálózati kártyák, amelyekkel az Access Point kommunikálhat, és melyek azok, amelyekkel nem.

A sikeresen felkutatót nyitott Wireless LAN-ok helyett különböző internetes honlapokon és fórumokon ismeretük. Az érdeklődők így gond nélkül bejelentkezhetnek ezekbe a hálózatokba, anélkül, hogy saját maguknak keressék meg a kelleme.

Vannak olyan segédprogramok, amelyek precízen és jól áttekinthetően jelzik, hogy van-e a környéken WLAN, hogy

nyitva van-e az Access-Point, és hogy mennyire jó a vétel. A profik még egy GPS-evőt is használnak. Hardverként általában csak egy WLAN-kártyás notebookra van szükség. A szoftver indítását követően a rádiófrekvenciás tartományok szkenelése következik. A sikeres kapcsolatfelvétel esetén a kapcsolat minősége egy grafikon látható.

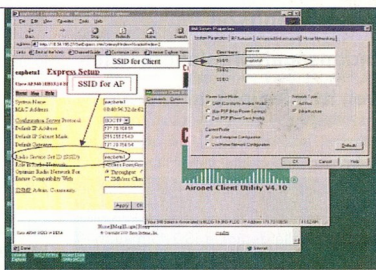
A Windows XP megpróbálja automatikusan bekonfigurálni ezt a WLAN-t, és megkísérli a kívánt hálózatra való beilleszkedést. Ettől kezdve rendszerint már most beléphetünk az internetbe, és ingyen böngészhetünk.

3 Biztonsági funkciók

A drótnélküli hálózatok védelméhez különböző funkciókat építettek be az Access-Point-ekbe. A *Service Set Identifier* (SSID) több WLAN egymástól való megkülönböztetésére szolgál. A nevet az üzemeltetők maguk állíthatják be, de ezt a gyártó az esetek többségében már alapértelmezéssel látta el. Ezért az SSID-nek célszerű nehezen kitalálható nevet adni. Érthető módon nem megfelelő az olyan megjelölés, mint pl. WLAN, Home vagy Wireless. A legjobb, ha betűkből és számokból, valamint szimbólumokból álló kombinációt használunk.

Az SSID-t az Access-Point rendszeres

időközönként kiküldi, így a vezeték nélküli kliens nagyon könnyen rátalál az Access-Point-ra, és könnyen tud kapcsolatot létesíteni vele. De a jogosult felhasználóhoz hasonlóan a támadók is könnyen rátalálnak és bejelentkezhetnek a hálózatba. Ráadásul a gyártó által megadott név segítségével további információk szerezhetők. Ezek lehetnek specifikus, az interneten nyilvánosságra hozott biztonsági hiányosságok. Több biztonságot nyújtanak a „Closed” és a „Hidden” hálózati funkciók. Ha az adott opció aktív, ak-

A SSID a WLAN-ok megkülönböztetésére szolgál

kor az Access-Point láthatatlan marad. Ilyenkor csak a megfelelő SSID-t ismerő felhasználó tud bejelentkezni.

4 Többféle biztonság

A *Wired Equivalent Privacy* (WEP) eljárás az adatok kódolására szolgál, és valamennyi WLAN eszközbe van építve. Ekkor azt az RC4-algoritmust használják, amelyet az SSL (*Secure Socket Layer*) protokollban is alkalmaznak. A már 1987-ben nyilvánosságra hozott RC4 algoritmus sokáig valóban biztonságosnak számított, de közel tíz éve nyilvánosságra került néhány röföltébb kényes részlet, amely feltárta az RC4 algoritmus működési módját. Az RC4-et ennek ellenére felhasználták a WEP kódoláshoz.

A WEP része a Shared-Key hitelesítés, amely egy titkos szimmetrikus kulcsra épül, s amelyet az Access-Point-on és a kliensnél is egyaránt ismerni kell. Ezt a hitelesítést mellett az adatok kódolásához is használják. Ha a Shared-Key hitelesítés aktív, akkor a kliens az Access-Pointba történő

bejelentkezéskor egy hitelesítési kérészt küld ki, s egy karaktersorozat (Challenge) kap vissza. A kliens ezt a WEP-kulccsal kódolja, és válaszként (Response) visszaküldi az Access-Pointnak, amely ugyanazzal a WEP-kulccsal kikódolja azt. Ha a kiküldött kérdés és a beérkezett válasz azonos, akkor a bejelentkezést nyugtázzák.

A VPN (*Virtual Private Network*) használatával a TCP/IP-s protokollt használó internetkapcsolat esetében egy biztonságos kommunikációs csatorna (szokás alagútnak is nevezni) épül ki. Az információk rejtjelvezve van, így lehallgatásbiztos, ezen kívül az átvitelt is figyeli. A VPN-nel tesztölges protokoll adatsomagjait lehet rejtjelezni, be lehet csomagolni és az interneten keresztül el lehet küldeni. Különböző tunneling- vagy VPN-protokollok

léteznek, mint pl. az *IPSec* (*Internet Security Protocol*) vagy a *PPTP* (*Point-to-Point Tunneling Protocol*).

Az IPSec átfogó funkciókínálattal rendelkezik, ami kellően nagy biztonságról gondoskodik. Amikor az ügyfél hitelesítése az Access-Point-nál megtörténik, egy közös kulcszóban egyeznek meg, ez az úgynevezett *Pre-Shared-Key*, amelyik az IKE (*Internet-Key-Exchange*) funkcióval automatikusan rejtjelkeződik. Ha a feladó és a címzett kódja megegyezik, akkor az adatkommunikáció számára felépül egy második kódolt csatorna, amit DES- vagy Triple-DES rejtjelzés (szinkron kódolás) véd a lehallgatás ellen. Az 56 bites DES-kulcs használata biztonságosnak számít, a Triple-DES kulcsossza 168 bit, és jelenleg a támadók számára leküzdhetetlen akadály. ■

Könnyed telepítés

E havi mellékletünkön a SuSE Linux 9.0 egy CD-s, telepíthető változatát is megtalálják olvasóink. Ha szeretnének megismerkedni a Linux rendszer újdonságaival és lehetőségeivel, itt a legjobb alkalom.

SuSE Linux a DVD-n

DVD-mellékletünkre ISO formátumban került fel a SuSE Linux. A SuSE Linux 9.0 ISO könyvtárban található állományból bármely CD-író szoftverrel el lehet készíteni a bootolható telepítő CD-t. Ehhez az esetek többségében (például a Nerónál is), a File menü *Burn Image...* menüpontját kell kiválasztani, és ott kell megadni az említett állományt mint forrást.

Konfigurálás nélkül

A DVD-meghajtók és a CD-újrírók nem igényelnek külön konfigurálást, ezeket a rendszer automatikusan felismeri és telepíti. Így a SuSE 9.0 telepítése után rögtön neki is állhatunk CD-ket írni a K3b alkalmazással.

DVD-filmek lejátszása

SuSE alatt a Xine és annak KDE-s „felülete”, a *kaffeine* alkalmazható DVD-filmek lejátszására. Ehhez azonban külön le kell töltenünk a szükséges kodeketeit az internetről, mivel jogi akadályokba ütközne, hogy a Linux disztribúciók tartalmazzák azokat.

A SuSE Linux mindig gondolt a Linux-szal frissen ismerkedő felhasználókra, így igyekeztek olyan telepítőt „összeütni” a rendszerükhöz, amelynek a segítségével egy kezdő is könnyen telepítheti a teljes rendszert, miközben a haladók-nak is megvan a lehetőségük a bővített telepítési funkciók elérésére.

Ennek köszönhetően a SuSE 9.0-t egyszerűen installálhatjuk, mintha egy

Windowst tennék fel a gépünkre. S ez akkor is igaz, ha nem a teljes merevlemezre, hanem annak egy részére, esetleg pont a Windows mellé szeretnénk feltenni a Linuxot, és a gép indításakor akarjuk majd kiválasztani a használni kívánt rendszert. Most mi is egy ilyen „esetet” veszünk alapul. Lássuk, miként telepíthetjük a SuSE 9.0 egy CD-s változatát egy már szépen berendezett Windows XP mellé!

1 A kezdeti lépések

Először is, adott egy átlagos tulajdonságokkal bíró Celeron rendszer, egy ATI videokártyával, egy nagyon nem mondható 6,9 Gbájtos merevlemez, egy CD-olvasóval és egy USB-s „6 in 1” kártyaolvasóval. Elsőként érdemes biztonsági másolatot készíteni a fontosabb anyagainkról, hiszen annak ellenére, hogy a telepítés gyakorlatilag biztonságosan elvégezhető, mindig történhetnek bakik.

Ha ezzel megvagyunk, helyezzük a SuSE telepítő CD-t a meghajtóba és indítsuk újra a gépünket. Amennyiben a BIOS-ban engedélyezve van a CD-ről történő

rendszerindítás, akkor egy kedves kaméleon köszönt majd minket több nyelven, és megjeleneik egy bootmenü. Ha nem nyúlunk semmihez, akkor automatikusan elindul a már telepített Windows XP, így most nyúljunk a kurzormozgató billentyűk felé, és válasszuk ki az *Installation* menüpontot, majd nyomjunk egy **Enter**-t. Rövid töltegetés után máris kiválaszthatjuk a telepítés nyelvét, ahol természetesen a magyar is megtalálható. Válasszuk ki, majd kattintsunk az *egérrel* az *Elfogadás* gombra. Ismét egy kis töltegetés, pontosabban a telepítési jellemzők vizsgálata következik.

2 Linux és Windows

Mint említettük, mi egy 6,9 Gbájtos merevlemezre szeretnénk feltenni a Linuxot, ám ezt a tárolóhelyet eredetileg teljesen a Windows XP fennhatósága alá hajtottuk, így a merevlemez egyetlen windowsos partícióra van felosztva. Minthogy a Linuxnak linuxos partícióra van szüksége, no és persze némi üres helyre, a SuSE telepítője automatikusan felajánlja, hogy a Windows partíció 6,9 Gbájtról 4 Gbájtra csökkenti, és létrehozna egy 2,3 Gbájtos partíciót a Linuxnak, valamint egy 502 Mbájtos partíciót a csereállományoknak. Utóbbi egyébként nem létszükséglet, de javasolt. Ha elfogadjuk nincs más dolgunk, mint az *Elfogadás* gombra kattintani, de ha valaki igazságtalannak érzi a felosztást vagy a felismert egérintéssel szeretne változtatni, megteheti, ha a *Változtatás...* gombra kattintva kivá-

lasztja a felgördülő listából a módosítani szánt bejegyzést. Mindössze két lényeges szempontot kell szem előtt tartanunk:

1. Ne töröljük a windowsos partíciót, ha még használni szeretnénk az eredeti rendszerünket.

2. A Linuxnak linuxos (például ReiserFS vagy Ext3) partíció típusra van szüksége a telepedéshez, és a választott partíciónál csatlakozási pontnak meg kell adnunk egy „/” jelet.

Ugyancsak a *Változtatás...* gombra kattintva válogathatjuk össze a telepítendő szoftvereket is, bár az alapértelmezésben települő rendszer szinte mindent tartalmaz, amire szükségünk lehet.

Ha mindennel megvagyunk, jöhet az *Elfogadás*. Kezdődhet a telepítés? – kérdezni előzőlegényen a SuSE! Igen, telepítés!

3 A telepítés és a konfigurálás

Az átméretezés nem éppen a kétperces műveletek tipikus esete, így nyugodtan hátrádlóhatunk, vagy kimehetünk egy kávéért. Utóbbi esetben persze lemaradunk arról a kicsit félelmetes látványról, amikor az átméretezést jelezvén szép egymástánban végigfut egy ablakban a gépen található összes könyvtár és alkönyvtár neve. Ezt leszámítva most 30 perc unalom jön, amit még elűthetünk azzal is, hogy a SuSE-féle reklámszlogeneket olvasszuk a csomagok telepítése alatt a képernyőn. Hiába, azért bizonyos pontoknál hasonlítani kezd a Linux a Windowsra.

A másolás befejeztével újraindul a rendszer. Ekkor már ne a CD-ről bootoljunk, hagyjuk, hogy a telepített rendszert, s közülük is a Linux induljon el. Mellesleg ha nem nyúlunk semmihez, pontosan ez történik. Az első ablak, ahol érdemes megmozdulnunk, a root jelszó megadására szólít fel. A Linux mint eredetileg hálózatos felhasználásra szánt rendszer, igényli a rendszergazda viselkedést, így adjunk meg egy tetszőleges jelszót, és lehetőleg jegyezzük is meg, ha később még bármit szeretnénk változtatni a rendszeren. Ezután a hálózati beállítások következnek. Ha egyedülálló gépünk van, hálózati kártya nélkül, itt gyorsan túljuthatunk. Alaphelyzetben akkor is továbbléphetünk,

ha – mint a mi esetünkben – kábelmodemes kapcsolatunk van. A Linux felismeri a hálózati kártyát/kártyákat, és konfigurálja azokat. A modemeket és az ISDN adaptereket is hasonlóképpen felismeri, már ha vannak ilyenek. Kattinthatunk a *Következő* felirátú gombra. Minthogy a kérdéses gépen Chello internet működik, rögtön tesztelhetjük is a kapcsolatot. Az első próbán át is esett a SuSE: automatikus konfigurálásból jeles. A kapcsolat már él.

Pasziánsz, úgy tűnik, minden rendszerben van

A *Következő* gombra kattintva kiválaszthatjuk, hogy része-e a gépünk egy hálózati hálózathoz. Mivel csak az internetre csatlakozunk, így a helyi hálózat adott esetben nem szükséges. Ezután meg kell adnunk egy (vagy több) felhasználót is. A teljes név, tetszőleges login és jelszó adatokat megadva már léphetünk is tovább. Ha

egymagunk használjuk a gépet, érdemes még az automatikus bejelentkezés kapcsolót bejelölni, így a rendszer indításakor nem kell megadnunk login és jelszót, ezt a Linux maga intézi. A rendszerbeállítások mentési művelete után egy információs ablakot kapunk, miszerint az nVidia kártyákhoz kénytelenek leszünk a gyártó honlapjáról letölteni a szükséges meghajtóprogramot. Szerencsére ez csak a 3D támogatásra vonatkozik, a 2D funkciókat továbbra is tartalmazza a SuSE. A *Következő* gombra kattintva máris jön a grafikus felület, a nyomtató és a hangkártya konfigurálása.

A SuSE telepítője igyekszik mindent automatikusan felismerni. Esetünkben az alaplapra integrált hangkártyát, a *HP 930C* nyomtatót és az *ATI Radeon* grafikus kártyát is gond nélkül azonosította. Egyedül az utóbbinál kellett külön bekapcsolni a 3D gyorsítást a *Változtatás...* menü *Grafikus kártya* pontjában – ez alából ugyanis kikapcsolt állapotban van. A felbontást és színmélységet is itt állíthatjuk be, és szintén itt kerülnek felismerésre a tévétuner-kártyák, amelyekből esetünkben nem volt a gépben egyetlen darab sem. Ismét a *Következő* gombra kattintunk, majd a fejlesztők gratulációját bezsebelve a *Kész* gomb következik. Indul a rendszer.

4 A finomhangolás

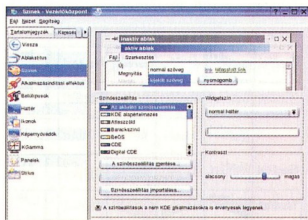
Ezzel máris egy komplett SuSE Linux 9.0 üldögél a gépünkön, édes kettesben egy Windows XP-vel. A gép bekapcsolása után egy bootmenüből választhatjuk ki, melyik rendszerrel kívánunk dolgozni. Minden rendszerbeállítást a *Yast2*-ből érhetünk el. Ez a bal alsó sarokban látható SuSE gombra kattintva, a *Rendszer/Yast* menüpontból

hívhatjuk elő. Itt lesz szükségünk a root felhasználónak megadott jelszóra, mert anélkül nem módosíthatjuk a rendszer jellemzőit. Amennyiben modemmel kapcsolódunk az internetre, szintén itt állíthatjuk be a jellemzőket.

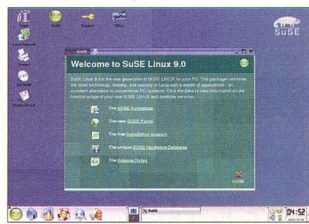
Az asztal és a grafikus felület a SuSE menüben található *Vezérlőközpont* menüponton kattintva szabható át, a KDE felület saját konfigurációs programjával. Mindez természetesen ékes magyarsággal.

A SuSE 9.0 egy CD-s változatán megtalálható az *OpenOffice 1.1* irodai programcsomag is (alapértelmezésben telepítődik), így akár egy irodában is remekül alkalmazható a rendszer. De találunk még több száz alkalmazást, a böngésző, levelező programoktól a játékokig vagy tudományos szoftverekig.

Egy valamivel még adósok maradtunk

A KDE külseje egyszerűen testre szabható

Egy tipikus desktop, ha akarjuk angolul, ha akarjuk magyarul

konfigurációnk esetén: az USB 6 in 1 kártyaolvasó telepítésével. Nos, csatlakoztatunk, újraindítunk és aztán máris megjelenik a CF kártya elérésére szolgáló ikon az Asztalon. Ugye, nem is volt olyan nehéz?

NL

cdsupport@cpanorama.hu

Worddel könnyebb

Ha elfogyott, netán elavult a névjegykártyánk, ideje újat készíteni. Ehhez semmi másra nincs szükségünk, mint a jó „öreg” Wordre, amellyel nemcsak gazdagon dekorált dokumentumokat készíthetünk, hanem például névjegykártyát is.

A névjegykártya-készítésre bőven akad program, fizetős és ingyenes egyaránt. Általában egyszerűen kezelhető, némi betanulási időre azonban szinte minden esetben szükség van. Ezek a programok bőségesen tartalmaznak sablonokat, amelyekkel könnyen készíthetünk esztétikus névjegykártyákat.

Megtörténhet azonban, hogy egyik sablon sem az „igazi”, helyettük inkább saját készítésű névjegykártyát szeretnénk. Ha Worddel dolgozunk, nem kell messzire mennünk egy alkalmas segédeszközzel. A népszerű szövegszerkesztő ugyanis nemcsak hasznos rajzolósi funkciókat tartalmaz, hanem bravúros ügyességgel körlevelet is készít, és címkéket is nyomtat. Emre funkciók segítségével könnyen ké-

szíthetünk névjegykártyákat szinte bármilyen formátumú papírra.

A névjegykártya elkészítését különféle grafikus eszközökkel segíti a Word, emellett jó hasznát vehetjük például a *WordArt* objektumoknak is, amelyekkel némileg „feldobhatjuk” az unalmas szövegeket.

A névjegykártyán használhatunk színeket és különféle betűtípusokat is, ha valóban professzionális eredményre vágyunk. Ha megvagyunk a tervezéssel, következhet a névjegykártya kinyomatása, mégpedig a *Körlevél* funkció segítségével. Ha kiválasztottuk a megfelelő papírméretet, a Word magától elhelyezi az íven a névjegykártyákat optimálisan kihasználva a rendelkezésre álló helyet.

1 A névjegykártya megtervezése

A névjegykártya megtervezése során több eszköz is rendelkezésünkre áll. A szoros értelemben vett szövegben kívül, különféle grafikus elemek használatára is lehetőségünk van.

▶ Legelőször is el kell döntenünk, hogy milyen információkat akarunk feltüntetni a névjegykártyán. Ezt követően meg kell határozni a különféle elemek sorrendjét, valamint a használni kívánt betűtípust és -méretet, mégpedig annak függvényében, hogy mennyi szövegnek kell szerepelnie a kártyán. Ha a lakcímünk mellett a mobilszámunkat és az e-mail-címünket is fel akarjuk tüntetni, válasszunk kisebb betűméretet. Példánkban a 8 pontos *Comic Sans* fontot használtuk.

Szabo László

1234 Budapest
Köves u. 19.
Telefon: 361-838-9911
Mobil: 06-20-111-1111
E-mail: szabo@vint.hu

Az első lépésben megtervezük a névjegykártyát

▶ A névhez ugyanazt a betűtípust használtuk, a betűméretet azonban nagyobbra vettük, és más színt választottunk a névnek. A színek természetesen csak akkor van jelentősége, ha színes nyomtatóval akarjuk kinyomtatni a névjegykártyákat.

▶ A szövegek precíz pozicionálására tabulátorokat használunk. A tabulálás

méretezésére kattintsunk a vonalzó megfelelő helyére, mondjuk úgy 3,5 cm-re a névjegykártya bal szélétől.

▶ Lenyomva a *Tab* billentyűt a kurzor pontosan az előre beállított helyre ugrik. Gépeljük be a lakcímet, majd alá a telefonszámot és így tovább.

▶ A névjegykártya most még meglehetősen konvencionális. Ha többre vágyunk, helyezünk el a szöveg társaságában egy képet, esetleg egy feliratot. Díszes feliratot készíthetünk például a *WordArt* segítségével. Ehhez kapcsoljuk be a *Rajzolás* eszközkészletet (a *Nézet/Eszközárak/Rajzolás* menüpontra kattintva), a programablak alsó peremén.

2 Felirat beszúrása

A névjegykártyát némi grafikával és díszes feliratokkal eredetibbé varázsolhatjuk. A *WordArt*-elemek számos lehetőséget kínálnak a látványos és színpompás feliratok előállítására.

▶ Kattintsunk a *Rajzolás* eszköztárbán látható *WordArt* szimbólumra (az „A” betűre).

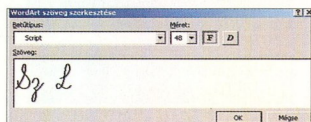
▶ A következő ablakban válasszuk ki a felirat típusát, majd kattintsunk az *OK*-ra.

▶ Megjelenik egy szerkesztőablak, amelyben megadhatjuk a kívánt szöveget, például a név kezdőbetűit. Ezt azután a rendelkezésre álló eszközök segítségével meg is formálhatjuk. Kiválaszthatunk

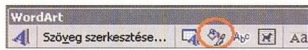
Kiválasztunk egyet a *WordArt* stílusai közül

egy betűtípust (mondjuk a *Scripted*), egy megfelelő betűnagyságot (pl. 48 pontost) és egy stílust (a félkövért). Az OK-ra kattintva már kész a felirat.

A WordArt szövegét külön szerkesztőablakban készíthetjük el

▶ A WordArt objektum színét könnyen megváltoztathatjuk. Kattintsunk az egérről a felíratra, mire megjelennek a jól ismert fogópontok az objektum körül, valamint megjelenik a WordArt eszköztár. Kattint-

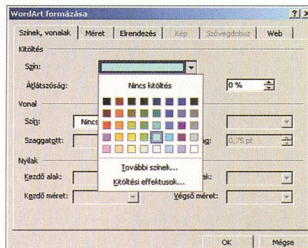

A WordArt eszköztárban találjuk a szükséges formázási funkciókat

sunk az eszköztáron a *WordArt formázási* gombra.

▶ A következő párbeszédablakban lapozunk a *Színek, vonalak* regiszteroldalra, majd kattintsunk a *Kitöltés* részben a *Szín* listamező melletti nyílra, és a legördülő menüben az egér segítségével válasszuk ki egy megfelelő színt.

▶ Kattintsunk most a *Vonal* részben látható *Szín* mezőre, és válasszuk ki a *Nincs vonal* opciót, ha nem akarunk kon-

A WordArt szöveg jobban mutat majd színben

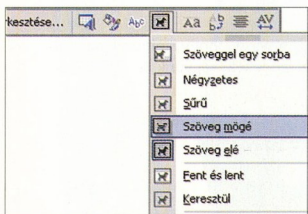
túros betűt a névjegykártyán. Az OK-ra kattintva zárhatjuk be a párbeszédablakot.

3 A feliratok egymáshoz igazítása

Az újonnan beszűrt felirat – mint megfigyelhető – eltolja az eredeti szöveget a névjegykártyán. A szövegeket ezért egymáshoz kell igazítanunk, mégpedig a következőképpen.

▶ Kattintsunk a WordArt eszköztáron a *Szöveg körbefuttatása* gombra. Az almenüben válasszuk ki a *Szöveg mögé* opciót.

▶ A feliratot most a helyére húzhatjuk az egér segítségével. Húzás közben szag-

A WordArt objektumot a szöveg mögé helyezzük

gott vonal jelzi az objektum körvonalát, megkönyítve a pozicionálást. Ha a kívánt helyre sikerült mozgatnunk a feliratot, engedjük fel az egérgombot.

▶ Ha korrigálni szeretnénk a felirat dőlését, vezessük az egeret a zöld színű fogópont fölé. Amikor a kurzor kör alakú nyílra változik, nyomjuk le az egérgombot, és húzzuk az objektumot a kívánt irányba. Itt is figyeljünk a szaggatott vonalra, amely a felirat kontúrját jelöli.

4 A nyomtatás előkészítése

Ha megvan a névjegykártya, előkészíthetünk a nyomtatásra. A nyomtatáshoz a *Word Körlevél* funkcióját, illetve a címkényomtatás parancsot fogjuk használni.

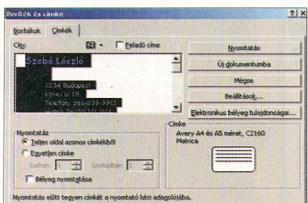
▶ Jelöljük ki a névjegykártya valamennyi elemét, majd nyomjuk le a **Ctrl + C** billentyűkombinációt, hogy másolatot készítsünk a kártyáról.

▶ Válasszuk ki az *Eszközök* menüben a *Levelek és küldemények* menüpontot, majd ez alatt a *Boríték és címke* parancsot.

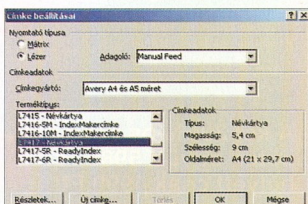
▶ A következő párbeszédablakban lapozunk a *Címkék* regiszteroldalra. Itt láthatjuk az ímént kijelölt szöveget. A WordArt felirat itt nem jelenik meg, de ne

aggódjunk, az is ott van a helyén. Kattintsunk most a *Beállításokra*, hogy beállítsuk a megfelelő névjegykártya formátumot.

▶ A *Címkeadatok* részben, a *Címkegyártó* mezőben kiválaszthatjuk a hordozóanyag gyártóját (legyen ez pl. az *Avery A4 és A5 méret*).

A névjegyeket ugyanúgy készítjük el, mint a címkéket

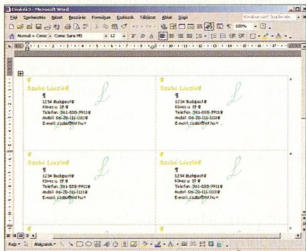
Gazdag készletből választhatjuk ki a megfelelő címkeformátumot

▶ A *Terméktípus* alatt keressük meg a termék típusszámát (legyen ez mondjuk az *L7417 - Névjegykártya*). Ha a terméket nem találjuk a listán, kattintsunk az *Új címke* gombra, és adjuk meg a pontos méreteket. Végül zárjuk be az ablakot az *OK*-val.

5 A névjegykártya nyomtatása

Címnyomatáskor – illetve esetünkben a névjegyek nyomtatásakor – a Word úgy állítja össze az oldalakat, hogy a legjobban kihasználja a rendelkezésére álló helyet. Nekünk már csak néhány apró igazításra van szükségünk.

▶ Kattintsunk a *Boríték és címke* párbeszédablakban az *Új dokumentumba*

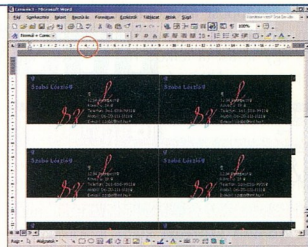
A tabulátorok nem teljesen stimmelnek

feliratú gombra. A Word egy új dokumentumot nyit meg, amelyen elhelyezi az újonnan létrehozott címkéket.

▶ A Word sajnos pontatlanul veszi át a tabulátorokat, így azután a feliratok valamelyest eltolva jelennek meg. A korrigálásuk ránk hárul. Vigyük a kurzort az oldal bal szélére, ahol jobbra mutató nyílá változik. Kattintsunk most háromszor az egér bal gombjával, hogy a teljes dokumentum kijelölődjék (ezt természetesen menüből is megtehetjük, a *Szerkesztés/Az összes kijelölése* parancssal).

▶ Ha minden szöveg kijelölődött, helyezzünk el a vonalzón egy tabulátor jelet, úgy 4 cm-re a kártya szélétől. Láthatjuk, hogy minden szöveg automatikusan a helyére ugrik.

▶ Most, hogy minden szempontból elégedettek vagyunk a névjegykártyánk-

Az utolsó beavatkozás nyomtatás előtt a szövegek beigazítása

kal, következhet a nyomtatás. Mielőtt azonban a drága névjegykártya-ívet készítsünk egy próbanyomatot, hogy minden a helyén van-e.

▶ Végezetül helyezzük el a nyomtatóban a névjegykártya-papírt, és indítsuk el a nyomtatást. Ha befejeztük, szedjük szét az ívet a perforáció mentén használnánk.

B. F.

ferenc.banyai@cpanorama.hu

Computer PANORAMA könyvek

300%-os tuning szoftvertuning

II. kötet

- Telepítési problémák megoldása
- Busz- és memóriatuningolás
- Egyéni beállítások átvitele
- Tuningolás szoftver-cache-sel
- Illesztőprogramok frissítése

Ára: 2990 Ft

A két 300%-os tuning kötet együtt 5980 Ft helyett csak 4990 Ft!

300%-os tuning hardvertuning

I. kötet

- Saját PC, de hogyan?
- Szerelési útmutató
- Alaplap- és processzorcseré
- A CPU-frekvencia növelése
- A meghajtók tuningolása

Ára: 2990 Ft

PC & MOZI

- Tévé és videó a PC-n
- Képmagnó a PC-ből
- Szerelő helyett: térahgász
- A PC mint DVD-lejátszó

Ára: 3990 Ft

Megrendelhető:

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/pcmozi
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postal díjszabás szerint számoljuk.)

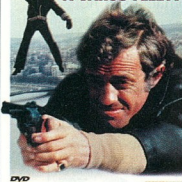
KARÁCSONYI MENÜ

DVD-N TÁLALVA

BELMONDO

FÉLELEM
A VÁROS FELÜTT

DVD

FILMTÖRTÉNETI PROFESSZOROK VILÁGHÍRŐ SZERZŐKNEKELŐ VÁROSAI
Klasszikusok AGATHA CHRISTIE

DVD

LOUIS DE FUNÈS
GYŰJTEMÉNY

DVD

BELMONDO

DVD

LOUIS DE FUNÈS
GYŰJTEMÉNY

DVD

FORGALMAZZA A FANTASY FILM E-MAIL: INFO@FANTASYFILM.HU

Ki a fillért nem becsüli...

Sajnos, minden drágul, ki sem látszunk a kiadásokból. Ideje tehát új alapokra helyezni családi költségvetésünket. Ha ismerjük (és persze használjuk) az Excelt, mindez nem jelenthet különösebb nehézséget.

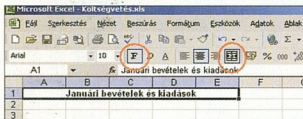
A megélhetési költségek az elmúlt évben tovább nőttek, és ez a tendencia sajnos töretlenül folytatódik. Drágább lett a gáz, a villany, a biztosítások, és folytathatnánk a sort az élelmiszerekkel, a gyógyszerekkel. Veszélybe kerülhet a jövő évi nyaralásunk. Hacsak nem tartjuk kordában a bevételeinket és a kiadásainkat. Az alábbiakban egy Excel-táblázatot fogunk összeállítani, amelynek segítségével precízen nyilvántarthatjuk családi költségvetésünket, beleértve a havi összes jövedelmünket és valamennyi kiadásunkat. A költségek között számon tarthatjuk nemcsak a rendszeres kiadások-

kat – a lakbért, a villany és a gáz díját stb. – hanem a mozira, színházra vagy könyvek vásárlására fordított összegeket is.

A családi pénzügyek ellenőrzéséhez alig pár funkció használatát kell csak ismernünk. Egyszerű összeadással és kivonással, valamint az úgynevezett feltételes formátumok alkalmazásával a munka nagy részét könnyedén elvégezzük. Színnel megjelölt cellák figyelmeztetnek arra, ha a kiadásokban túllépünk egy meghatározott értéket. Az év végén összesíthetjük a bevételeinket és a kiadásainkat, más szóval elkészíthetjük az adott év mérlegét.

1 Munkalapok létrehozása

A családi költségvetéssel bibelődni csak akkor érdemes, ha folyamatosan nyilvántartjuk a bevételeinket és a kiadásainkat. Emere érdekében célszerű minden hónap számára külön munkalapot létrehozni.

A cím elhelyezésére egysíttjük a cellákat

▶ Indítsuk el az Excelt, és gépeljük be az A1 cellába a táblázat címét, például azt, hogy „Januári bevételek és kiadások”.

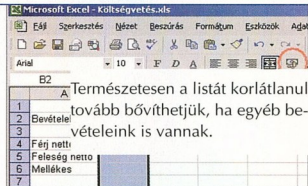
▶ Mivel a cella tartalmát címként akarjuk kezelni, jelöljük ki a cellákat A1-től E1-ig, és kattintsunk az eszközsorban a

Cellaegysíttés gombra, amely egysítt az említett cellákat, és középre zárja az imént begépelte szöveget.

▶ Változtassuk *félkövérre* a feliratot, ismét csak a megfelelő gombra kattintva az eszközsorban.

▶ Végezetül gépeljük be az A oszlopba a bevételeinket. Írjuk be az A3 cellába oszlopcímként azt, hogy „Bevételek”, ez alá pedig, az A4-es cellával kezdődően az egyes bevételfajtaákat, beleértve a fizetéseket, a mellékes jövedelmeket stb. Itt a példa kedvéért három bevételfajtaát számolunk: a házastársak nettó jövedelmivel és egy mellékes jövedelemmel.

▶ A pénzbeli értékek a B oszlopban szerepelnek, így azután itt gondoskodunk

A számok pénznum formátumban jelenítjük meg

kell a megfelelő cellaformátum beállításáról. Ehhez jelöljük ki a teljes oszlopot (az egeret közvetlenül az oszlopfő fölé vezetve, ahol is a kurzor egy lefelé mutató fekete nyílra változik majd, egyet kattintva az egerrel), ezt követően pedig kattintsunk a *Pénznum* szimbólumra az eszközsorban.

▶ Gépeljük be az összegeket a B4-B6 cellákba. Az Excel automatikusan hozzáilleszti a számokhoz a „Ft” végződést.

■ Ipari szabványokon alapuló Linux szerver megoldások

■ SuSE Linux tanfolyamok széleskörű választéka

■ Professzionális terméktámogatás

Információ: <http://www.suslinux.hu>, info@suslinux.hu, (1) 450-0921

2 Bevételek összegzése

Ha nemcsak most, hanem majd később is tudni akarjuk, hogy honnan jöttek a mellékjöveldelmek, szúrjunk be egy megjegyzést az említett cellához.

▶ Kattintsunk a B6 cellára az egérrel, majd válasszuk a *Beszúrás* menüben a *Mejlegyzés*.

▶ A munkalapon megjelenik egy szövegbeviteli mező, benne a felhasználó nevével. Gépeljük be ebbe a mezőbe az idevágó bevételfajtákat (pl. adóvisszatérítés, lottónyeremény, jutalom stb.).

▶ A megjegyzés bezáráshoz kattintsunk az egér jobb gombjával a szóban forgó cellára, majd válasszuk a *Mejlegyzés elrejtése* menüpontot.

A cellákat, amelyekhez megjegyzés is

tartozik, egy apró piros háromszögről ismerhetjük fel a cella felső sarkában.

▶ Ha később meg akarjuk nézni, milyen kommentárt fűztünk a cellához, egyszerűen vezessük az egeret a cella fölé. Megjelenik a megjegyzésmező, és mindaddig látható marad, amíg máshová nem visszük az egeret. Ha mindig látni akarjuk valamelyik megjegyzést, kattintsunk a cellára a jobb egérgombbal, és válasszuk a *Mejlegyzés megmutatása* menüpontot. Ha valamit változtatni akarunk válasszuk a *Mejlegyzés szerkesztése* menüpontot.

▶ Ha minden tételt bevittünk, az adott hónapra vonatkozóan összeggezhetjük a beveteleinket. Kattintsunk az A7 cellára, és gépeljük be az „Összbevétel” kifejezést, majd ugorjunk a **Tab**-bal a B7 cellára.

A cellához megjegyzéseket fűzhetünk

▶ Kattintsunk most az eszközsorban található szumma (összeadás) jelre. Az Excel magától felismeri, mely tartományra vonatkozik az összegzés, és beírja a B7 cellába a megfelelő képletet. Nyomjuk le az **Enter** a képlet elfogadására. Ha az automatikus összeadás valamit nem működné, akkor korigáljuk a képletet a klaviatúra segítségével.

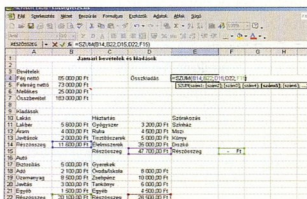
3 Havi kiadások

Ha végeztünk a bevételek összegzésével, készítsük el a kiadásaink listáját. Itt nemcsak a fix havi kiadásokat kell figyelembe vennünk (például a lakbért, a biztosítási díjat stb.), hanem a rendkívüli kiadásokat és a szórakozásra költött összegeket is.

Gondoljuk végig, mire is szoktunk pénzt kiadni minden hónapban. Például autóbiztosításra, továbbképzésre, testápoló szerekre és újság-előfizetésre. És még sok egyéb. Ne felejtjük el az extra kiadásokat sem, például a nagybácsi névna-

pi ajándékát vagy a rég áhított digitális kamerát. A lista sokszor valósággal fejbe kölintja az embert.

▶ Gépeljük be az A9 cellába a „Kiadások” szót, alája pedig az egyes kiadásfajtákat. A táblázat áttekinthetőbb, ha a kiadásokat kategóriák szerint csoportosítjuk. Ilyen kategória lehet például a lakás, az autó, a szórakozás, az élelmiszer stb. Mindegyik kategória alján részösszeget számolunk, majd a végén ezeket összesítjük.

Az összkiadás számításakor jó hasznát vesszük az egérnek

ki a program. Amíg nem töltöttük fel adataival a táblázatot, a részösszegek képletében manuálisan kell megadnunk a számítás alá vont cellatartományt.

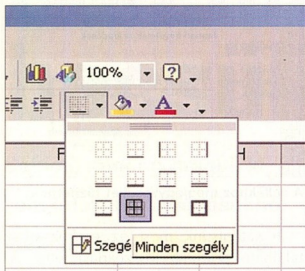
▶ Végezetül adjuk össze a részösszegeket, hogy megkapjuk a havi kiadásaink teljes összegét. Gépeljük be mondjuk a D4 cellába az „Összkiadás” szót, majd ugorjunk az E4 cellára. Kattintsunk itt is a szumma jelre, majd a képletbe írjuk be az egyes részösszegek cellacímét, pontososzával elválasztva. A képlet nagyjából is fest: =SZUM(B14;B22;D15;D22;F15;F27;H15;H25)

A cellacímek manuális begépelése helyett az egeret is használhatjuk: valamely cellára kattintva a képletben automatikusan megjelenik a cella címe.

	A	B	C	D
1	Januári bevételek és kiadások			
2				
3	Bevételek			
4	Férj nettó	85 000,00 Ft		
5	Felenség nettó	73 000,00 Ft		
6	Mellékés	25 000,00 Ft		
7	Összbevétel	183 000,00 Ft		
8				
9	Kiadások			
10	Lakás	Háztartás		
11	Lakbér	Gyógyszer	3 200,00 Ft	
12	Áram	Ruha	4 500,00 Ft	
13	Javitások	Tisztítószerek	5 000,00 Ft	

Célszerű kategóriák szerint csoportosítani a kiadásokat

4 A táblázat formázása

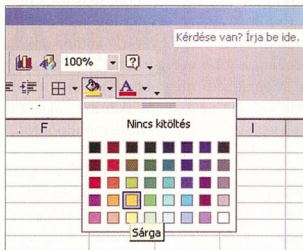

Javíthatjuk az áttekinthetőséget a keretek alkalmazásával

Ha azt akarjuk, hogy táblázatunk áttekinthetőbb legyen, formátjuk meg. Emeljük ki például az egyes címeket.

► Mielőtt hozzákezdünk a formattáláshoz, ellenőrizzük az oszlopok szélességét, hogy a feliratok teljes egészében olvashatók legyenek. Vigyünk a kurzort az oszlopfejre, a két oszlopot határoló vonalra. A kurzor alakja megváltozik, egy kettős nyílá. Duplán kattintva az elválasztó vonalra, az Excel automatikusan a leghosszabb cellatartalomhoz igazítja az oszlop szélességét.

► Áttekinthetőbbé tehetjük a táblázatokat a keretek segítségével is. Jelöljük ki a táblázat valamely jól körülhatárolható részét, például a **Bevételeket**, majd kattintsunk a **Szegélyek** gombra az eszköztárból, és válasszuk ki a felkínált lehetőségek közül a **Minden szegélyt**.

Kitöltőszínt is használhatunk a cellák kiemelésére

► Most kiemelhetjük a címeket, kategóriákat, részösszegeket, ugyancsak a jobb áttekinthetőség végett. Jelöljük ki az A3-B3 cellákat (tehát a „Bevételek” címet), majd változtassuk félkövérre a szöveget. Végezetül keressünk egy alkalmas kitöltőszínt a cella kiemelésére: kattint-

► Most kattintsunk a jobb egérgombbal a fülre, és a helyi menüben válasszuk ki a **Másolás** vagy **Áthelyezés** parancsot.

► A következő párbeszédablakban a **Melyik lap** részben jelöljük be a **Munka2** bejegyzést és tegyünk egy jelet a **Legyen másolat** előtti ellenőrzőnégyzetbe. Az OK-ra kattintva az Excel beszúrja a másolatot a kívánt helyre, az-

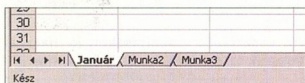
Közhiteles Államháztartás - Költségvetés					
	A	B	C	D	E
1	Januári bevételek és kiadások				
2	Bevételek				
3	Felhalmozás	85 000,00 Ft			
4	Felújítások	73 000,00 Ft			
5	Összesen	158 000,00 Ft	Összesen	158 000,00 Ft	
6	Költségek				
7	Ellátás	1 600,00 Ft	Ellátás	3 200,00 Ft	Statisztika
8	Adó	4 000,00 Ft	Adó	4 000,00 Ft	Munka
9	Ellátás	4 000,00 Ft	Ellátás	4 000,00 Ft	Munka
10	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
11	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
12	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
13	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
14	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
15	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
16	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
17	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
18	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
19	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
20	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
21	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
22	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
23	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
24	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
25	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
26	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
27	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
28	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
29	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
30	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
31	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás
32	Ellátás	11 600,00 Ft	Ellátás	39 000,00 Ft	Ellátás

A táblázat, a kiemelésnek köszönhetően, rendezettebb képet mutat

sunk a **Kitöltőszín** ikonra, majd a színpalettáról válasszuk ki a kívánt színt.

► A formátumot a többi cellára is átvihetjük. Ehhez a művelethez a **Formátum másolása** funkciót kell aktiválnunk, mégpedig úgy, hogy rákattintunk az eszet szimbólumra az eszközsorban. Jelöljük ki azt a cellát, amelynek a formátumát át szeretnénk vinni egy másik cellára (vagy cellatartományra), majd kattintsunk az eszetre, és „fessük” be vele a formátolnivaló cellá(k)at. A formátum másolásakor a kurzor mellett egy eszet szimbólum jelenik meg. A formattálást végeztével kattintsunk az **Esc** gombra, hogy kikapcsoljuk a festő üzemmódot.

5 A táblázat másolása

A munkalap átnevezése a könnyebb feladatok közé tartozik

Ha végeztünk az adatok bevitelével, készítsük el a táblázatot az év többi hónapjára is.

► Kattintsunk duplán az aktív munkalap alján látható fülre, és nevezzük át **Munka1**-ről **Január**ra.

A munkalapokat másolással is „szaporíthatjuk”

az a Január munkalap mögé, a Munka2 elé.

► Az új munkalap neve most Január(2). Nevezzük át Február-ra, és hozzunk létre egy harmadik munkalapot is, míg mind a tizenkét hónap munkalapja elkészül.

► A továbbiakban már csak az adott hónapra vonatkozó adatokat kell begépelniünk, a többi kiszámítja az Excel.

6 Éves mérleg

Ki ne szeretné tudni, vajon nem költött-e többet az adott évben, mint amennyit keresett. Az éves mérleg elkészítéséhez hozzunk létre egy új munkalapot, majd adjuk össze hónapok egyenleget.

► Miután a fentebb leírt módon létrehoztuk a tizenkét munkalapot, maradt még két üres munkalapunk. Aktiváljuk a **Munka2** munkalapot, és nevezzük át **Éves mérlegre**.

► Kattintsunk az A1 cellára, és gépeljük be ide is az „Éves mérleg” címet. Jelöljük ki most a B oszlopot, és rendeljük hozzá a pénz formátumot (a **Pénz** gombra kattintva az eszközsorban).

	A	B	C	D	E
1	Éves mérleg				
2					
3	Január				
4					
5	Február				
6					
7	Március				
8	Április				

Nem kell kinlődni, az Excel automatikusan beírja a hónapneveket

► Gépeljük be a hónapok nevét az A oszlopba. Az is elegendő azonban, ha a *Január* hónap nevét begépeljük az A3 cellába. Mindjárt meglátjuk, miért.

► Jelöljük most ki az A3 cellát, és vezessük az egeret az A3 cella jobb alsó sarkában látható apró fekete négyzet fölé, ahol a kurzor kis fekete kereszté változik. Kattintsunk most a jelre, tartsuk lenyomva a bal egérgombot, és húzzuk lefelé az egeret egészen az A14 celláig. Ekkor engedjük

fel az egérgombot – az Excel automatikusan kitölti a cellákat a hónapok neveivel.

► Az egyes hónapokra vonatkozó mérlegeket a következőképpen vehetjük át. Kattintsunk a B3 cellára, és gépeljük be egy egyenlőséget.

► Vátsunk át most a Január munkalapra, és kattintsunk arra a cellára, amely a januárra vonatkozó egyenleget (tehát a bevételek és a kiadások különbségét) tartalmazza, majd nyomjuk le az **Entert**.

► Hasonlóképpen vehetjük át a többi hónap mérlegadatait is, mignem teljessé válik a táblázat. Ha minden adat együtt van, kiszámíthatjuk családi költségvetésünk éves mérlegét. Ehhez menjünk a lista alá, gépeljük be az A15 cellába az „Éves mérleg” kifejezést, majd ugorjunk a mellette lévő B15 cellára, és nyomjuk le a szumma (*AutoSzum*) gombot. Az Excel összadja a havi mérlegeket, és kiszámítja nekünk, hogy milyen eredménnyel zártuk az adott évet.

► Ha figyelemmel akarjuk kísérni, mely hónapokban mentünk mínuszba, az *feltételes formátumhoz* folyamodhatunk segítségért. Jelöljük ki a B3-B14 cellatartományt, majd válasszuk ki a *Formátum* menüben a *Feltételes formázás* parancsot.

► A következő párbeszédablakban megadhatjuk a szóban forgó feltételeket. A második mezőben válasszuk ki a listáról a *kisebb, mint* bejegyzést, a tőle jobbra levő mezőbe pedig gépeljük be a „0” értéket.

► Végezetül kattintsunk a *Formátum* gombra, ahol beállíthatjuk a figyelmeztető felirat formátumát. A vesztély jelzésére használhatunk például vörös betűszínt. A választást az OK gombra kattintva érvényesíthetjük.

► Ha ezek után valamelyik hónapban többet költünk, mint amennyit keresünk, az az egyenlegünk negatív szám, a program vörös színnel emeli ki a cellát.

B. F.
ferenc.banyai@epanorama.hu

MI A MANÓ?

Számítógépes képességfejlesztő oktatóprogramok óvodásoknak és kisiskolásoknak

Óriási karácsonyi akció!

Profí-Média www.MANO.HU

A MINŐSÉGI PROGRAMOK KÉSZÍTŐJE

6500 Baja, Zombor u. 1.. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343 • pmed@profi-media.com • www.profi-media.com

Beírunk egy kulcsszót a Google-ba és bizakodunk. Ez talán a keresés leggyorsabb módja, de mivel a kereső indexében több mint 3 milliárd oldal található, nem mindig könnyű fellelni a kapott találatok között azokat, melyek valóban hasznosak

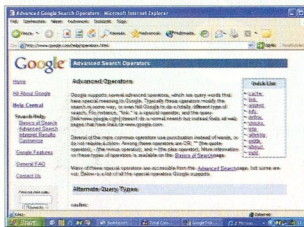
Ismeretlen Google-trükkök

A Google egyértelműen az egyik legjobb általános keresőmotor a weben. Azonban a legtöbben korántsem kezeljük olyan hatékonyan, ahogy pedig módot adna rá. A Google ke-

resési opciói természetesen túlmutatnak az egyszerű kulcsszavak használatánál, ezért nézzük, melyek azok a trükkök, amelyek ügyes bevetésével leszűkíthetjük a kapott találatok számát.

1 Parancsok

A kulcsszavak elé „parancsokat” írva, leszűkíthetjük a keresését a weboldalak egyes elemeire vagy jellemzőire. A Google-ban számos ilyen szót megadhatunk, ezekről a www.google.com/help/operators.html oldalon találunk teljes listát. Bár terjedelmi okok miatt nem írhatunk minden egyes parancsról, bemutatnánk néhány hasznosabbat közülük.

Ezen a weboldalon gyűjtötték össze a Google-ban használható parancsokat

Intitle: a keresett szó elé írva, a weboldalak címeire korlátozza a találatokat.

Intext: a szöveg törzsében folytatja le a keresést, figyelmen kívül hagyva a címet, linkeket és így tovább.

Link: megmutatja, hogy mely oldalakon található az általunk megadott webcímre mutató link.

Site: ezt a parancsot (amely a csúcs-szintű doménekre korlátozza a találatokat) az intitle-vel együtt használva rákereshetünk bizonyos tartalmú oldalakra. Például ha *Mark Twain* után kutatunk amerikai egyetemek oldalain, akkor a következőt adjuk meg: **intitle:Mark Twain site:edu** (Fontos! A kettőspont után sohasé hagyjunk szöközt!). A **site:** parancs különösen hasznos alternatívája a webhelyeken található gyenge „belső” keresőmotoroknak.

Daterange: ezzel a parancssal olyanokra korlátozhatjuk a találatokat, ame-

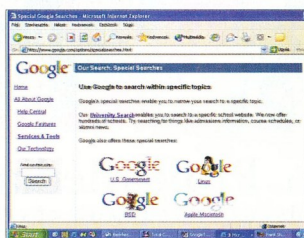
lyeket egy bizonyos időintervallumban indexelt a Google. Fontos azonban, hogy ez nem az oldal készítésének az ideje, hanem az indexelés dátuma (ami persze gyakran fedi az eredeti dátumot)! Ez segítségünkre lehet például abban, hogy csak olyan oldalakat kapjunk, amelyeknek valóban friss a tartalmuk (már ha új időpontokat adunk meg), vagy használhatjuk arra, hogy a kulcsszavakkal régebbi híreket találjunk, ne csak a legújabb hírdömpingben kotorásszunk.

De vigyázat! A **Daterange** parancs után a Juliánus-naptár szerinti dátumokat kell megadnunk. Nézzünk egy példát: ha például a *World Trade Centerrel* kapcsolatos, szeptember 11-én napvilágot látott hírekre vagyunk kíváncsiak, akkor a következőt kell a Google keresőmezőjébe megadnunk: **world trade center daterange:2452164-2452164** (dátumátváltó a <http://aa.usno.navy.mil/> oldalon találunk).

2 Rejtett szolgáltatások

A Google-nak számos „rejtett” szolgáltatása is van, amelyekről talán nem is gondoltuk, hogy léteznek. Itt van például a számológép funkció, amely lehetővé teszi, hogy matematikai számításokat végezzünk, vagy átváltásokat hajtsunk végre közvetlenül a keresési mezőből (info: www.google.com/help/features.html#calculator).

A www.google.com/options/specialsearches.html címen konkrét témákra szűkíthetjük le a keresést. Bőngészhetünk például linuxos, vagy BSD-vel, Mac-

Akár konkrét témákra is leszűkíthetjük a keresést

intosh-sal kapcsolatos, esetleg Microsofts anyagok között. Figyelmet érdemel a *University Search* opció is, amelynek köszönhetően az amerikai egyetemek adataiban kutakodhatunk.

A Google News (<http://news.google.com>) 4500 hírforrás anyagát találja folyamatosan frissítéssel. A *Froogle-vel* (<http://froogle.google.com>) pedig termékek után kutathatunk a weben: így könnyen ráakadhatunk azokra a helyekre, ahol megvásárolhatjuk az általunk keresett árucikket.

3 „Külsős” alkalmazások

2002-ben a Google kiadta a *Google API-t* (az alkalmazásprogramozási felületet), lehetővé téve a programozóknak, hogy egyedi alkalmazásaik felhasználhassák a Google keresőmotorját. Sokan készítették azóta olyan hasznos (vagy épp nem sok gyakorlati haszonnal bíró) alkalmazásokat, amelyek kiegészítik a Google-ban rejlő képességeket. Ilyen például a Google Alert (www.googlealert.com). Ez

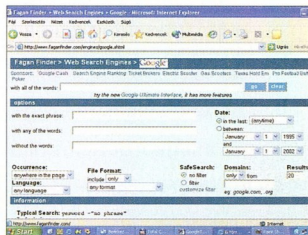

A Google Alert folyamatosan tájékoztat arról, mikor jelennek meg új találatok

a szolgáltatás folyamatosan tájékoztat arról, mikor jelennek meg új találatok az általunk megadott témában. Sokan használják arra ezt a szolgáltatást, hogy azonnal tájékozzanak, ha valami új tűnik fel róluk, weboldalukról, vállalkozásukról, vagy épp kedvenc sztárjaikról a weben. A kötelező (ám ingyenes!) regisztráció után e-mailben kapunk információt a megjelent új találatokról.

A www.staggeration.com/gaps címen található Google-alkalmazással olyan oldalakat kereshetünk, ahol az általunk megadott szavak csupán egy-két szó távolságra helyezkednek el egymástól, azaz egymás közelében vannak. E távolság maximum három szónyi lehet. Ezt a szolgáltatást talán nem fogjuk mindnapon használni, de néha hasznunkra lehet.

A legvégére még egy utolsó tipp: a www.faganfinder.com/engines/google.shtml oldalon egy áttekinthető, közérthető felületről érhetjük el a Google valóság-

Közérthető felületről érhetjük el a Google valószínűleg legtöbbet használt funkcióit

nüleg legtöbbet használt funkcióit. A Google nem véletlenül népszerű – ráadásul a fentebb ismertetett trükkökkel még hasznosabbá tehetjük a vele való munkát. Ha okosan alkalmazzuk ezeket, akkor kevésbé frusztráló folyamatnak bizonyulhat az internetes böngészés.

Csöndes Áron
aron.csondes@cpanorama.hu

DVD-S ELŐFIZETÉS

Mi lehet még jobb egy Computer Panoráma előfizetésnél?

Egy DVD-mellékletes Computer Panoráma előfizetés!

**12 Computer Panoráma,
12 teljes film,
+ 36 CD-nyi számítástechnikai program**

23 900 Ft

Extra szolgáltatás: minden küldeményt léggárnás, ütés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségeit az előfizetés ár TARTALMAZZA.

Várjuk előfizetőink népes táborában!

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/elofizetes

Computer
PANORÁMA

Az autókba épített, egyre több elektromos berendezés egymás közti kommunikációja, a szórakoztató elektronikai berendezések gyarapodása, és a légkörben kószáló, elektromágneses hullámok elleni érzéketlenség is sürgeti a járművek optikai kábellel való ellátását. Ráadásul ez az eljárás a tervezők munkáját is megkönnyíti.

Ma már egyáltalán nem számít kurióznak az az autó, amelyben televízió, telefon vagy akár navigációs rendszer is található, a csaknem mindenki által használt rádiók és CD-játszók mellett. A jövőben további előrelépés várható az autókba épített szórakoztatóelektronika terén, a DVD-játszó és a játékkonzol is szerepel már egy-két modell extra-listáján. Ennek oka, hogy ezek az eszközök ma már egyszerű tömegtermékek, és a túlnyomó részük digitális technikát alkalmaz.

Ezek összekapcsolásához fejlesztették

A hálózat csapdájában

ki az elektronikai rendszerekért felelős alvállalkozók a *Media Oriented System Transport*, vagyis a **MOST szabványt**. Ez tulajdonképpen egy optikai kábelekből álló, párhuzamos hálózat, amely egészen elképesztően gyors, másodpercenként 25 Mbit adatátviteli sebességre képes. Az optikai vezetők egyik végén fénydióda adja a jelet, a másikon fotodióda veszi azt. Az egységek között kétirányú az adatforgalom, a kábel viszont csak egy irányba képes közvetíteni az impulzust, így két vezeték kihúzására van szükség.

A legnagyobb autógyárak együttműködésével kifejlesztett MOST rendszer 64 al-egység összekapcsolására képes, ami némi képp magyarázza az óriási adatátviteli képességet. Persze az új rendszer nem csupán a sebessége és a terhelhetősége miatt soríthatja majd ki a hagyományos kábelezést.

A formatervezők szabadságát is nagyban növeli, hogy az elektronikus berendezés kezelőszervei, illetve maga a készülék elhelyezése egymástól teljesen függetlenül történhet. Jó példa erre a *Volvo S40-es* sorozatának legújabb generáci-

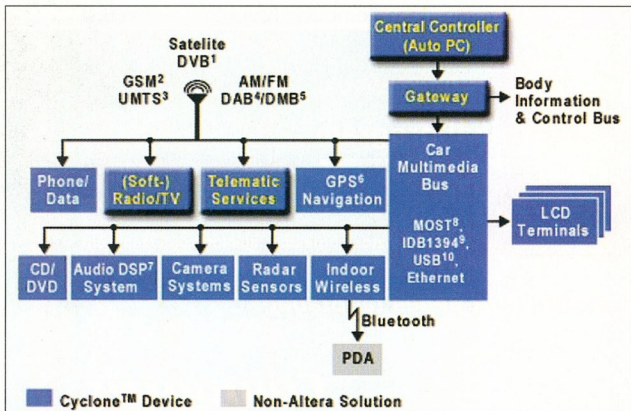
A Volvo S40-es középkonzolja csupán ujnyi vastag

ója, amelynek középkonzolja mindössze ujnyi vastag.

További előny, hogy az optikai kábelben futó műanyagzámban a fény továbbjutását nem akadályozza a kocsi rázkódása (kontakthiba kizárható), az autókban felhasznált rövid vezetékben gyakorlatilag nincs jelentősége a fényvesztésnek, ráadásul a fény teljesen érzéketlen az elektromágneses zavarokra.

A problémák kezdete a '90-es évekre vezethető vissza: a rádióhullámon sugárzó adótornyok közelében több esetben is előfordult az akkori motorelektronikák megbénulása.

Az autógyáraknak tehát fel kell készülniük az elektromos szmogra, az optikai kábelek bevezetése azonban csak az egyik lépés, és már a fejlesztés során fontos tesztelni az autó ellenálló-képességét. Ilyenkor a 6-1000 MHz tartományban sugároznak, miközben az autót különböző közlekedési helyzetekbe hozzák, hogy kiderüljön: minden berendezés kiállja-e a próbát.

Az autós hálózat sematikus rajza

MTT – az online hirdetésési partner

www.aranyoldalak.hu:

Magyarország vezető szakmai tudakozó oldala. Több százezer információ cégekről, árukról, szolgáltatásokról! Számos keresési lehetőséggel, térképekkel

www.telefonkonyv.hu:

Közéleti információkat és egyéni előfizetői adatokat is tartalmazó internetes tudakozó oldal a Matáv támogatásával

www.onlinetender.hu:

Az EU-országok, valamint hazánk céges és állami tendereinek összefoglaló oldala (pályázatleadás és tendereztetés egy helyen)!

www.aranyoldalakplaza.hu:

Elektronikus áruház az Arany Oldalak támogatásával. Vásároljon Ön is kényelmesen, otthonról!

www.aranyoldalakwap.hu:

Ha útközben lenne szüksége valamilyen információra, vagy segítségre szorulna, használja az Arany Oldalak WAP-oldalait a mobiltelefonján (mindhárom mobilszolgáltatónál)!

www.mttshop.hu:

Rendelje meg az MTT nyomtatott és elektronikus kiadványait az Interneten! Válassza ki telefonkönyvi hirdetését és hirdetés szerkesztő programunk segítségével készítse el gyorsan és egyszerűen hirdetési grafikáját és rendelje meg! Számláját elektronikusan is kiegyenlítheti!

internet

CD

W@P

www.aranyoldalak.hu: **300 000 keresés***

www.telefonkonyv.hu: **110 000 keresés***

www.aranyoldalakwap.hu: **200 000 keresés***

*2003. október hónapban

Hirdetésfelvétel: Magyar Telefonkönyvkiadó Társaság 2040 Budaörs, Baross u. 89.

Tel.: 06 23 504 904 • Fax: 06 23 504 989

internet: www.aranyoldalak.hu • e-mail: aranyoldalak@mtt.hu

Bérelt vonal, kábeltvévé

Amennyiben egy cég valóban ki szeretne jutni a világhálóra, hogy ott szolgáltatásait, termékeit népszerűsítse, esetleg értékesítse, akkor ez bizony beruházást jelent. Ennek egy része az internet-hozzáférés díja, amely a technológiai váltásnak köszönhetően alaposan lecsökkent.

Magának az internetes kapcsolatnak az ára az elmúlt években jelentősen csökkent, hiszen a szerverüzemeltetésben a korábban egyeduralgkodó bérelt vonal helyett ma már a lényegesen olcsóbb ADSL is megteszi, igaz, itt az adatátviteli sebesség nem garantált.

A különbség érzékeltetésére a *Datanet* bérelt vonali, illetve ADSL szolgáltatásainak az árát hasonlítottuk össze, de az összevetést más cégeknel is hasonló eredményt hozza. A Datanet korlátlan 64 kbps bérelt vonala – 3 éves szerződés aláírásakor – bruttó 56 275 forintot havi kiadást jelent, amelyből az internet szolgáltatás bruttó 19 600 forintot tesz ki, míg a fizikai bérelt vonalra 36 675 forint jut. Ehhez jön még a bruttó 11 250 forintos *Cisco 805 router*, ám ezt csak egyszer kell kifizetnünk. A 128 kbps adatátviteli sebességet garantáló bérelt vonal havi költsége összesen bruttó 75 350 forint, amit egyszeri kiadásként a már említett router fejel meg.

Az ADSL és a kábeltelevíziós internet ma már ennél lényegesen gyorsabb, igaz ezeknél a maximális sávszélességet adják meg, amit verseny nem garantálnak. De nézzük csak azokat az ADSL sebességeket!

Ha példánkat a Datanettel kezdjük, folytassuk is azzal, hiszen a szolgáltató számos üzleti csomagot kínál, 384 és 1500 kbps adatátviteli sebesség között. A *384 office* és a *384 business* csomagok – ugyancsak 3 éves szerződés aláírásakor – bruttó 12 375, illetve 23 625 forintos havi díjakkal kaphatók, míg az *512 office* és az *512 business* csomagokért bruttó 18 625, illetve 30 000 forintot kell havonta kicsengetnünk.

A bérelt vonalról ADSL-re átváltó cégeket látszik igazolni az is, hogy még a 768 kbps és az 1500 kbps sávszélességű csomagok is csak bruttó 45 000, illetve 82 500 forintot kóstitálnak.

A másik fontos dolog, hogy a megfelelő csomag kiválasztásánál ne csak a sávszélességet és az árat nézzük, ugyanis a több számítoógépes cégeknek a lakossági hozzáférések nem megfelelőek, hiszen azokkal csak egy gép csatlakozhat a világhálóra. Ugyancsak érdemes odafigyelni a csomagokhoz tartozó plusz szolgáltatásokra, hogy például hány e-mail postafiók, webtárhelyet és egyebet kapunk a

pénzünkért. Az Axelero BDSL csomagjával egyszerre közvetlenül négy számítógép csatlakozhat a világhálóra, de ezen kívül természetesen irodánk belső hálózatát is ráköthetjük a hálózatra. Az Axelero kifejezetten a cégek számára állította össze úgynevezett *Adatpark Honlap* csomagját is, amelyet egyébként a BDSL szolgáltatás részeként kínál. Ebben 15 darab e-mail postafiók (POP3, SMTP, IMAP, részletes paraméterezés összesen 250 Mbájt tárhellyel), 100 Mbájt webtárhely, egyedi online webtervező rendszer, webes statisztika, FTP feltöltés, CGI-BIN könyvtár, elsődleges és másodlagos névszerver-szolgáltatás, *FrontPage extension*, valamint a kiválasztott platformtól független *PHP* támogatás foglaltatik benne. Ez is jól mutatja, hogy a szolgáltatók megpróbálják egy csomagban kínálni a cégek interneten való megjelenéséhez szükséges valamennyi szolgáltatást.

Főleg a kisebb cégeknel találkozhatunk a kábeltelevíziós internet-hozzáférésekkel, amelyeknek már régi hagyományá van, hiszen évekkel ezelőtt ez jelentette az egyedüli gyors, ám még megfizethető hozzáférési lehetőséget. Az Axelero *KábelNet Business* csomagja bruttó 39 875 forintos havi kiadást jelent, ám ezért 512/128 kbps maximális le- és feltöltési sebességre számíthatunk. A csatlakozásnak egyszeri díja nincs, mint ahogy a szükséges modem is ingyen használhatjuk, azaz letéti díjat sem kérnek érte. Mivel a csomagot kifejezetten a vállalkozások számára alakították ki, természetesen több – akár négy – felhasználó is közvetlenül csatlakozhat rajta keresztül a rendszerhez, de switch vagy router közbeiktatásával akár a céges hálózatot is ráköthetjük a világhálóra.

A másik nagy kábeltelevíziós szolgáltató, az *UPC* körzetében a *chello* internet-szolgáltatása érhető el, ám ezt kifejezetten otthoni felhasználók számára alakították ki.

A korábbi, vállalkozások részére ajánlott *Broadband* csomagok már egy ideje megszűntek, így ez a kör most a *chello plus* névre keresztelt szolgáltatásokat veheti igénybe. Ehhez több, azaz három gép csatlakozhat közvetlenül, de a 768/256 kbps maximális le- és feltöltési sebesség már irodai hálózatokat is képes kiszolgálni, igaz a három darab e-mail cím, valamint a havi maximális 20 Gbájtos adatforgalom azért jól mutatja, hogy ez alapvetően mégiscsak egy lakossági csomag.

F. N.

Bérelt vonalak néhány internet-szolgáltatójánál (az árak tájékoztató jellegűek, és csak bizonyos településeken érvényesek)

Szolgáltató	Sávszélesség	Nettó havi díj (az internet-szolgáltatás + a távközlési bérelt vonal díja)
Datanet	64 kbps	45 020 Ft (3 éves szerződés)
	128 kbps	61 280 Ft (3 éves szerződés)
Axelero	64 kbps	45 900/44 000/43 000 Ft (1/2/3 éves szerződés)
	128 kbps	55 900/53 000/ 50 000 Ft (1/2/3 éves szerződés)
Elender	64 kbps	(akciós) 45 000 Ft, (listaár) 58 000 Ft
	128 kbps	(akciós) 55 000 Ft, (listaár) 69 000 Ft
Externet	64 kbps	55 000 Ft (2 éves szerződés)
	128 kbps	80 000 Ft (2 éves szerződés)

Ahhoz, hogy egy vállalkozás kijuthasson az internetre, azaz saját honlapot, esetleg online üzletet üzemeltethessen, természetesen megfelelő „vasra”, azaz szerverre is szüksége van.

A szerverhosting mára virágzó üzletté fejlődött.

A komolyabb internetes szolgáltatók, esetleg online üzletek számára saját szerver dukál, még ha ez nem is mindig jelent szó szerint saját eszközt. A *szerverhosting* vagy más néven a *kolokációs* szolgáltatás révén az informatikai infrastruktúrával nem rendelkező cégek is kijuthatnak a világhálóra. A már az internethez kapcsolódó vállalkozások esetében a saját telephelyen üzemeltetett webszerverek forgalma csökkenti a sávszélességet, míg ha számítógépüket „kihelyezik”, a teljes internetes kapacitás az irodai alkalmazások rendelkezésére áll.

Az olyan interaktív szolgáltatóknál, mint az online vásárlás, lényeges, hogy a felhasználók minél gyorsabban kommunikálhassanak a webszerverekkel. Ha a számítógép a saját telephelyen üzemel, a cég bérelt vonala jelenti az elérhető legnagyobb sebességet, ezzel szemben a szerverhostingnál a szolgáltató hazai és nemzetközi sávszélessége a határ. Éppen a nagysebességű adatkommunikáció miatt a nagyobb szerverfarmokon a jelentősebb telekommunikációs cégek közvetlen optikai kábele csatlakozást használnak, így az egyes hálózatok akár közvetlenül is összekapcsolhatók.

Ahogy az élet számos területén, úgy a kolokációs szolgáltatóknál is érvényesül a méretgazdaságosság, így a nyugat-európai és észak-amerikai országokban nem ritkák a több ezer négyzetméteres *szerverfarmok*, amelyek a távközlési cégeknek, internet- és tartalomszolgáltatóknak kínálják szolgáltatásaikat. A szerverfarmokkal szembeni egyik legfontosabb követelmény a biztonság, egyfelől a természeti katasztrófák, másfelől az illeték-

Hol, hogyan, mennyiért

telen behatolás és az energiakimaradás ellen. Ezért a legkritikusabb alkalmazásokat futtató számítógépek esetenként föld alatti vagy különlegesen megerősített épületek alagsorában, pincéjében kapnak helyet, ám többnyire melegekednek a tűz- és vízkár, valamint az áramszünetek elleni védelemmel.

A szerverfarmok kínálatát jól mutatják a *Dataplex* szolgáltatásai is. A *Dataplex* adatközpontjába már egyetlen önálló rack-szekrényt is bevihetünk, vagy akár különálló helyiséget is kérhetünk magunknak, de a lényeg az, hogy a bérelhe-

Dízel generátorok minden eshetőségre

üzleti szempontból kritikus berendezések és alkalmazások elhelyezésére terveztek. A központban fejlett létesítményigazgatási rendszer (*Building Management System, BMS*) működik, amelyet egy üzemeltetést támogató (*Operational Support System, OSS*), valamint egy kábelmenedzsement-rendszer (*Cable Management System*) egészíti ki.

Az *Interware* ugyancsak jelentős szerverfarmot üzemeltet, mégpedig egy belvárosi irodaházban, ahol minden szükséges infrastruktúra elérhető. A *Interware* létesítményében alapterületet – négyzetméterben számolva –, valamint rack-szekrényt egyaránt bérelhetünk, ám mivel a hazai szolgáltatók többsége azért még mindig PC-alapú szervereket használ, salgó polcokat is találunk itt. A szerverek üzemeltetését kérhetjük átalánydíjas áramfogyasztással vagy egyedi méréssel egyaránt. A szervertermetek természetesen redundáns hálózat, illetve generátor védi, míg az esetleges tűzeseteket speciális, az elektronikai berendezésekre ártalmatlan oltógázzal fékezik meg. Ami az árakat illeti, egy négyzetméter helyet bruttó 83 750 forintért bérelhetünk, míg egy rack-szekrényt átalánydíjas áramfogyasztással bruttó 142 500 ezer forintért helyezhetünk el, ám egy PC-szerver tárolását már havi bruttó 11 125 forintból megúszhatjuk.

F.N.

A szerverfarmokon rack-szekrényekben is elhelyezhetjük szervereinket

tő terület rugalmasan változtatható, a cég igényeinek megfelelően. Ezen kívül különálló, zárt, úgynevezett kolokációs cellák is bérelhetők, amelyekben az infokommunikációs szempontból kritikus berendezések lehet tárolni. Amennyiben kevesebb berendezésünk van, ám azokat szeretnénk elzárt helyen tudni, akkor a gépeket zárható szekrényekben is elhelyezhetjük.

A *Dataplex*hez hasonló nagyobb létesítmények sajátossága, hogy a vállalkozások akár irodát is bérelhetnek szervereik közelében, így az üzletmenet szempontjából nélkülözhetetlen berendezéseikkel egy épületben lehetnek. A *Dataplex* adatközpontja védett, önállóan is működőképes létesítmény, amelyet kifejezetten az

Árak és szolgáltatások

A cégvezetők folyamatosan azt hallják, hogy egy korszerű vállalkozás ma már aligha létezhet saját weboldal nélkül. De vajon hol, hogyan és mennyiért lehet egy ilyen weboldalra szert tenni?

Amennyiben saját honlapra, komolyabb site-ra, netán online üzletre van szükségünk, akkor igazán nem nehéz erre szakosodott céget találniunk. Sőt, első pillantásra inkább a bőség jelenti a legnagyobb problémát, hiszen nem kis feladat a több száz aprócska és nagyobb-bacskva vállalkozás közül kiválasztani a legjobbat. Amennyiben komolyabb világhálós jelenlétre törekszünk, és valamivel nagyobb büdzsénk van erre a célra, érdemes egy tanácsadóccal együtt dolgozni, hiszen ők ismerik a trendeket, az üzleti lehetőségeket, így a befektetett pénz nagyobb eséllyel térül meg. A tanácsadóccg akkor sem jön rosszul, ha a világhálós megjelenést, mint marketingeszközt kívánjuk beilleszteni saját marketing stratégiánkba, hiszen a kibertér, valamint az ott alkalmazott módszerek bizony eltérnek a „valós” világban megszokottaktól.

Egy új és komolyabb weboldal elkészítésénél ma már elengedhetetlen az arcukat és a design megtervezése, kialakítása, hiszen ez később a vállalkozás online kirkakata lesz, azaz ezt látják először a betérők. Ezt követően kezdődhet csak a tényleges „építkezés”, azaz a programozás, valamint az adatbázis alapú oldalak feltöltése tartalommal.

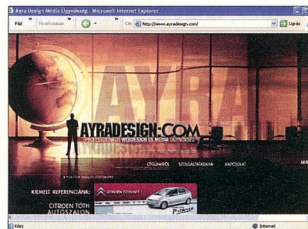
Ha már az oldal elkészült, mindenképpen regisztrálni kell a megfelelő domain

A Libri Könyvruház weblapja – mindent egy helyen

nevet, majd regisztrálni kell a keresőkben is, hiszen e nélkül csak azok találnák rá, akik pontosan a megfelelő nevet pötyögik be a böngészőbe. Ám aki azt hiszi, hogy ezzel a munka véget is ért, az nagyon téved, hiszen nincs szomorúbb egy jól megcsinált, ám elavult, magára hagyott weboldalnál, régi céges hírekkel, szolgáltatásokkal és árakkal. Az előbbi munkák ára meglehetősen változó, hiszen a piacon az egyéni vállalkozóktól a kis-BT-ken át a komoly, nagy referenciákkal rendelkező cégekig mindenki jelen van, ráadásul a dolog jellege miatt még csak az sem biztos, hogy mindig a nagyobb és a drágább a jobb, hiszen egy-egy zseniális, jól képzett kezdőt bárki kifoghat.

Igy azután a webdesin és az arculat elkészítése a feladat bonyolultságától függően 50 és 500 ezer forintos kiadást jelenthet, míg a szöveges – nem dinamikus oldalak feltöltése – 4-6 ezer forint körüli összeget kóstál. A mai weblapokon, közszónhöten a mind népszerűbb szélessávú hozzáféréseknek, a fényképek számára is van hely, ami a termék bemutatásakor kifejezetten hasznos lehet. A képek digitalizálása és beillesztése darabonként 500 és 2500 forint körüli összegbe kerül. Ugyancsak plusz kiadást jelent, ha hang- vagy videóval szeretnénk színesíteni oldalunkat, ám ezek költsége a feladat

Egy a számos webdesigner cég közül bonyolultságtól függően változhat.

Amennyiben cégünk még csak ismerkedik a világhálóval, ráadásul szerverre sem szeretnénk költeni, választhatunk olyan webhoszting céget is, amelyik ingyen vállalja partnereinek a honlap elkészítését. Persze ezek a honlapok általában egyszerű, előre elkészített elemekből állnak, ami egy komolyabb cég számára már aligha megfelelő. Ha valaki már az előbb felsorolt költségeket is sokallja, az készüljön föl rá, hogy a programozás ára további komoly összegeket terhel a céges kasszára.

Egy pár oldalas HTML site elkészítését még megúszhatjuk 15-20 ezer forintból, ám ha azt szeretnénk, hogy az oldalkunk egy „pofás” Flash intróval jelentkezzen be, akkor ez akár 50 ezer forintos kiadást is jelenthet. De ez semmi egy bonyolultabb Flash vagy Shockwave megjelenéshez képest, hiszen ezek ára a csillagos eget is elérheti.

Bár nem tartozik hozzá szorosan a saját honlaphoz, aki az interneten szeretné hirdetni magát, biztosan találkozik a banner hirdetésekkel. A bannerek elkészítésénél az ára – a hagyományos hirdetésekhez hasonlóan – a befektetett kreatív tudástól, illetve a kivitelezés bonyolultságától függően változik, de 15 ezer forint alatti számlára ne is számítsunk. Egy összetettebb weboldal esetében már lényeges az adatbázis-struktúra megtervezése is, ami ugyancsak 100-150 ezer forintos kiadást jelenthet, de szükség lehet JavaScriptek programozására is, amelyet 8-10 ezer forintos órabérről mérnek.

Azok a vállalkozások, amelyek saját online üzlettel kívánnak megjelenni a világhálón, készüljenek fel rá, hogy egy komplett, már kész szoftver megvásárlásánál is több százezer forintos kiadást jelenthet, de az ár az igényelt szolgáltatások körétől – például az online fizetéstől – függően változik.

F. N.

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

Minden 3. DVD-s Computer Panoráma AJÁNDÉK!

MOST MÉG JOBBAN MEGÉRI!

Ha az alábbi DVD-mellékletes Computer Panorámákból legalább hármat megrendel, akkor az egyiket ajándékba adjuk!

Válasszon legalább három Computer Panorámát és fizessen 7170 Ft helyett **CSAK 4780 Ft-ot!**

Ezzel 2390 Ft-ot takarít meg!

Megtakarítása hat darab megrendelt DVD-s Computer Panoráma esetén 4 780 Ft, 9 darab esetén már 7 170 Ft!

Ne késlekedjen, rendeljen még most!

CP 2003/12

CP 2003/11

CP 2003/10

CP 2003/9

CP 2003/8

CP 2003/7

CP 2003/6

CP 2003/5

CP 2003/4

CP 2003/3

CP 2003/2

CP 2003/1

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév: _____

Ir.sz.: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____ / _____

Telefon (napközben): 06 _____

E-mail: _____

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév: _____

Ir.sz.: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____ / _____

Telefon (napközben): 06 _____

Mobilszám: 06 _____

dátum

alíráás

AJÁNLATUNK A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES.

Átutási idő körülbelül 2 hét.

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,

E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

A megrendelt újságokat utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Tájékoztatjuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akcióinkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törölését. Amennyiben adatait felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

Szerződött az Oki

Az *Oki Systems Magyarország* a júliusban meghirdetett tárgyalásos közbeszerzési eljárás nyerteseként 2003. október 28-án 90 millió forint értékű beszállítói keretszerződést kötött a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatóságával. A megállapodás értelmében a központosított közbeszerzésre kötelezett és ahhoz önként csatlakozott intézmények 90 millió forint értékben vásárolhatnak Oki nyomtatókat és kellékanyagokat. A vásárlási lehetőség kiterjed az Oki Systems Magyarország Kft. teljes termék- és szolgáltatási portfóliójára, így a színes és fekete-fehér nyomtatókra, valamint azok alkatrész-utánpótlására és karbantartására is.

Vásárol az Agilisys

Az *Agilisys* – a gyártóipar számára kidolgozott ERP megoldások és Supply Chain Management (SCM), beszállítói lánc kezelő) rendszerek vezető amerikai szállítója – ajánlatot tett az *infor business solutions AG* átvételére. Az átvétellel és a két vállalat egyesítésével a világ egyik legnagyobb gyártóipari ERP-szállítója jöhet létre. Az átvétel biztosítja az *infor:COM* termék továbbfejlesztését, valamint az infor pénzügyi stabilitását, s mindenekelőtt az infor-ügyfelek beruházásainak biztonságát.

VirusBuster a közbeszerzésben

A *VirusBuster Kft.* három vírusvédelmi gyártói platformra, összesen 600 millió forint értékben keretszerződést kötött a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatóságával. A szerződés értelmében a *VirusBuster Kft.* a *VirusBuster*, a *Sybari* és *Sophos* gyártói platformok termékeit és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatásokat teszi elérhetővé a központosított közbeszerzésben.

Samsung monitorgyár

A *Samsung Electronics*, a világ legnagyobb TFT-LCD megjelenítőpanel-szállítója új TFT-LCD gyártóüzemet épít Koreában. Ez lesz a világ legnagyobb TFT-LCD gyártó létesítménye, amely több mint 2 millió négyzetméternyi területen helyezkedik majd el. A világ első 7. generációs TFT LCD gyártósora, amelyből négyet re-

veznek ebbe a létesítménybe, 2005-ben kezd meg a tömegtermelést.

Fujitsu Siemens rekord félév

A *Fujitsu Siemens Computers Kft.* a 2003. szeptember végén zárult első pénzügyi félévében több mint négyszer gyorsabb ütemben növekedett, mint a hazai számítástechnikai piac. A négy évvel ezelőtti alapított vállalat tovább javította piaci pozícióját: részesedése az áprilisi 6,2 százalékról 2003. harmadik naptári negyedévében 11 százalék fölé emelkedett. Ezzel a magyar piac második legjelentősebb szereplőjévé vált.

A vállalat az említett félévben összesen több mint kétszer annyi PC-t, mobil eszközt és szerveret értékesített a hazai piacon, mint a megelőző év azonos időszakában, értékesítési árbevétele pedig 69 százalékkal haladta meg amazét.

Gyarapodó Dataplex

Áttörést hozott a 2003. üzleti év a *Dataplex Kft.*, az info-kommunikációs infrastruktúra-szolgáltatás magyarországi piacvezetője számára. A 2003. szeptemberben realizált forgalom 135 százalékkal haladja meg a 2002 hasonló időszakára vetített árbevételt. A magyar pénzügyi, távközlési, biztosítási és az ipari szektor vezető vállalatai 2003 decemberében már két és félszer akkora nagybiztonságú info-kommunikációs területet vesznek igénybe, mint egy évvel ezelőtt.

Stonesoft az egyetemen

A *Stonesoft Corporation* – a vállalati szintű biztonsági, valamint magas rendelkezésre állást és terhelésszétást biztosító szoftverek vezető szállítója – megállapodást kötött a győri *Széchenyi István Egyetemmel* a *StoneGate* tűzfalak elméleti és gyakorlati oktatására. A hallgatók oktatását a *PIK-SYS Kft.*, mint a *Stonesoft Corporation* magyarországi hivatalos partnere és oktató központja végzi a győri egyetem Tanszékének oktatóival együttesen.

econet: új vezérigazgató

Lemondott az *econet.hu Informatikai Rt.* vezérigazgatója, *Bakos Bálint*. A cég igazgatóságának a felkérésére mostantól *dr. Balázs Csaba* igazgatósági tag tölti be

a vezérigazgatói pozíciót. A társaság igazgatósága a személyi változást azzal indokolta, hogy a cég gazdálkodási eredményei alapján elékeztek látták az időt az üzleti és a szakmai feladatok legmagasabb szinten történő kiválasztására.

Mezriczky az elnökségben

Mezriczky Lászlót, a *HP Magyarország* marketing-kommunikációs vezetőjét elnökségi taggá választották a *Magyar Reklámszövetség* november 12-én Egerben megrendezett éves közgyűlésén. A 38 éves marketing szakember a Külkereskedelmi Főiskolán és a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen végezte tanulmányait, és tizenkét éve dolgozik marketing területen.

Mezriczky László, az újdonsült elnökségi tag

Zorp ösztöndíjak

A *BalaBit IT Biztonságtechnikai Kft.* idén először osztotta ki a *Zorp* tűzfaltermékéről elnevezett ösztöndíját. A támogatást olyan végzős informatikus hallgatók kaphatják meg, akik innovatív kutatómunkát végeznek tanulmányaik mellett. A biztonságtechnikai szoftvereket fejlesztő *BalaBit* a kezdeményezés sikerét látva jövőre már egy több elemből álló campus program keretében támogatja majd a hazai felsőoktatást.

Anixter termékek a LaserBittől

A lézeralapú vezeték nélküli kommunikációs eszközöket fejlesztő és gyártó *LaserBit Communications Corporation* a vállalati piacra készült termékeinek forgalmazására vonatkozó szerződést írt alá az *Anixter International*-al. A *LaserBit* hamarosan több marketingprogramot indít az *Anixter*rel közösen, termékei népszerűsítésére. A *LaserBit* emellett az *Anixter Mobilty roadshow* egyik fő szponzora lesz.

Intelligens BusinessObjects

December 2-án az „Üzleti intelligencia – BusinessObjects módra” bemutató keretében ismertette a *Processorg Software '82 Kft.* az általa Magyarországon 1999 óta kizárólagos disztribúciós joggal forgalmazott *BusinessObjects* termék legújabb, e6-os verzióját. A *BusinessObjects* gyakorlatilag bármely adattárházból, vállalatirányítási rendszerből (ERP), ügyfélkezelő rendszerből (CRM), sőt Excel vagy szöveges állományból és internetes fájlból is könnyedén tud adatokat kinyerni, akár párhuzamosan is.

A *BusinessObject Enterprise 6* a teljes termékvonalat egyetlen integrált termékportfolióba tömörítette. A *BusinessObjects Enterprise 6* megoldást kínálja a vállalatoknak arra, hogy nyomon kövessék, megértsék és irányítsák a vállalat teljesítményét. Az üzleti intelligencia piacán az e6 a lehető legjobb webes lekérdező, riportáló és elemző megoldását nyújtja, a legfejlettebb és a vállalat minden területé-

re kiterjedő elemző alkalmazásokat tartalmaz, valamint széles palettát kínál a különböző alkalmazásokhoz való hozzáférésnek és egy teljesen integrált üzleti intelligencia csomagot.

A *BusinessObjects Enterprise 6* adatintegrációs termékeket, egy üzleti intelligencia platformot és vállalati elemző alkalmazásokat foglal magában.

Az adatintegrációs termékek között található a *BusinessObjects Data Integrator* valós idejű és (kötegelt) batch adatintegrációs eszköz, amely megkönnyíti az adatok áramlását és megosztását a vállalaton belül.

A *BusinessObjects Data Integrator Interfaces* olyan infrastrukturális komponensekből áll, amelyek lehetővé teszik az adatintegrációs eszköz (data integrator) kapcsolódását különböző alkalmazásokhoz, illetve vállalati adattárolókhöz. A *BusinessObjects Rapid Marts* egy üzleti intelligencia és elemző alkalmazások alapját képező adatpiac építésére szolgáló eszköz. Olyan csomagolt megoldáso-

kat foglal magában, amelyekkel az informatikusok lerövidíthetik az adatintegrációs projektekhez szükséges időt.

Eredményes XAPT

A legeredményesebb *Microsoft Business Solutions* partner díját kapta munkájának elismeréseként a *XAPT Hungary Kft.* a *Microsoft Magyarországtól*. A díjat *Jean-Philippe Courtois*, a *Microsoft EMEA* régiójának elnöke adta át *Dr. Schvarcz Zoltán* ügyvezető igazgatónak az október 29-én Budapesten megtartott *Microsoft Kiemelt Partner* találkozón. A *XAPT Hungary* az első partner Magyarországon, amely elismerésben részesült a *Microsoft* új üzletágában, a vállalatirányítási rendszereket forgalmazó *MBS*-ben. A díj annak elismerését jelenti, hogy a *XAPT* kiemelkedő eredményt ért el a *Microsoft Business Solutions – Axapta Integrált Vállalatirányítási, CRM és eBusiness Rendszer* értékesítése, bevezetése, megoldások fejlesztése és támogatása terén.

Ettől nagyot majd néz!

- 4 000 óra izzóélettartam
- 2 000 : 1 kontrasztarány
- 2 100 ANSI Lumen fényerő
- 30 dB zajszint

Mitsubishi SL4U
1700 ANSI Lumen SVGA projektor:

már
399 000 Ft + áfa

A MITSUBISHI ELECTRIC HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE

Pointer Kft. 1026 Budapest, Bimbó út 160-162. Telefon: 274-2648, 394-2972, 392-0136 Fax: 392-0337
e-mail: info@pointerkft.hu, www.pointerkft.hu

Biztos tippek

Adaptáció

Vigjáték egy fróról, aki elhatározza, hogy saját magát és ikertestvérét is beleírja abba a könyvadaptációként készülő forgatókönyvbe, amelynek a megírásával küszködik. Az ötlet óriási, amíg valóság és képzelgés átfedés-

be nem kerül egymással. Első forgatókönyvének sikere ellenére *Charlie Kaufman*-t kétségek győtrik, mind a pályáján, mind a magánéletben. Amikor megbízást kap, hogy a megszállott orchideatermesztő, *John Laroche* valós történetéről szóló, *The Orchid Thief* című könyvet filmre alkalmazza, a feladat szinte agyonnyomja. *Charlie Kaufman* úgy ír, ahogyan él, nagy nehézségekkel. Iker-testvére, *Donald* úgy él, ahogyan ír, esztelen féktelenséggel. De nem tudja élni az életet. *John* életéről könyv készül. S a könyvet most filmre alkalmazzák. Egyetlen történet, amely ezerféle módon végződhet.

EXTRÁK:

- Így készült • Eredeti előzetes

Filminfo

Eredeti cím: Adaptation
Szereplők: Nicolas Cage, Meryl Streep és Chris Cooper, Tilda Swinton, Maggie Gyllenhaal
Rendező: Spike Jonze

Ki nevel a végén?

Egy szerencsétlen féltreértés a repülők és *David Buznik*, a félnék fiatalember máris a bíróságon találja magát. Sőt, el is ítélik: *Dr. Buddy Rydell* inulakézelési tanfolyamán kell részt vennie, amelyet a túlságosan erős szakos emberek számára találtak ki. *Buddy* a terápiá ürugyén beköltözik *Dave*

lakásába és elcsábítja barátját. *Dave* pedig tőr, tőr és csak tőr, amíg egyszer csak dühös nem lesz! És akkor kiderül, hogy ki nevel a végén?

EXTRÁK:

- Magyar 5.1 DD hang
- Audiokommentár Peter Segal rendező és Adam Sandler közreműködésével
- Bakiparádé
- Kimaradt jelenetek
- Rejtett extrák
- Barátom, Jack – kisfilm
- Így készült a film
- DVD-ROM extra: Dühös típus vagy? - játék

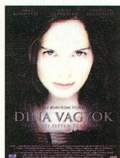
Vélemény:

• A film ötlete érdekes és vicces. A szereposztás is jó, mégis hiányzik a filmből valami. Talán a lendület és az átvezetés, ami a különböző részeket összekapcsolná. Mintha mindenki csak a saját poénjaira figyelt volna. A stábilta alapján jobb filmet vártunk, helyette egy tördelt, kissé hosszúra nyúlt alkotást kaptunk.

Filminfo

Eredeti cím: Anger Management
Szereplők: Jack Nicholson, Adam Sandler
Rendezte: Peter Segal

Dina vagyok

Észak-Norvégia, az 1860-as évek. A vidéki kastély mosoházában a kis *Dina* önkéntelenül rettenetes balesetet okoz, amelynek áldozatul esik az édesanyja. Apja ezek után a lány jelenlétét sem tűri el, így a kis *Dinát* a cseléség gondozza rejtgetve. A kislányból engedetlen, vad teremtés lesz. Az évek múlásával *Dina* gyönyörű fiatal nővé válik. Akaratos és furcsa marad, de Jákobot, apja barátját elbűvöli, aki feleségül veszi

a lányt. *Dina* vadsága, szépsége és elképesztő erotikus vonzereje feldúlja mindenkori életét, aki a közelébe kerül.

EXTRÁK:

- Magyar 5.1 DD és DTS hang
- Interjú az alkotókkal és a szereplőkkel
- Werkfilm – forgatási képsorok
- Eredeti előzetes
- DVD előzetesek

Filminfo

Eredeti cím: I Am Dina
Szereplők: Maria Bonnevie, Gérard Depardieu, Christopher Eccleston, Pernilla August, Hans Matheson
Rendezte: Ole Bornedal

Casablanca

Egy város, ahova könnyű megérkezni, de amit szinte lehetetlen elhagyni. Különösen akkor, ha az ember rajta van a nációk által összeállított nemkívánatos személyek listáján. Márpedig *Victor Laszlo* rajta van. Csak

egy ember segíthet rajta. És az nem más, mint a keserű és cinikus amerikai, *Rick Blaine*. Csakhogy ő nem éppen a segítő-készségéről híres. Ráadásul *Viktor* felesége, *Ilsa*, *Blaine* volt szerelme, akit a férfi azóta sem tudott kiheverni. A felejthetetlen filmklasszikus most sok izgalmas extrával kibővítvé jelenik meg.

EXTRÁK:

- Kétlemez kiadás
- A gyerekek emlékeztek – kisfilm
- Kimaradt jelenetek • Bakiparádék
- A filmzene felvétele és bakik
- Bacall Bogatról
- Erre emlékezni kell! – Tisztelgés a Casablanca előtt
- Rádió show • Televíziós adaptáció
- Karrotablanka – kisfilm
- Képgaléria a forgatásról

Filminfo

Eredeti cím: Casablanca
Szereplők: Humphrey Bogart, Ingrid Bergman
Rendezte: Michael Curtiz

Bölcsöd lesz a koporsód

Tony Fait karizmatikus, az utcán jól ismerő és a harcművészetben is jártas „üzletember”, aki szenvedélyes pontossággal szervezi ügyleteit és irányítja hivatásosakból álló elkötelezett csapatát. Mindennél egyedül csak

Vanessa nevű kislánya iránt érzett érzelmi fontosabbak a számára.

Mivel egy sikeresen kivételzett rablás során a birtokába kerül egy nagyon értékes fekete gyémántokból álló készlet, Fait egyszerre két jelentős ellenféllel találja szembe magát. Egyikük a tajvani kormány rejtélyes ügynöke, Su, aki már a fém világon keresztül üldözte a különleges kincset. A másik a kegyetlen Ling, aki elrabolja Fait kislányát, hogy váltságdíjra és ellopott köveket követelje. Csakhogy Su

nemcsak a gyémántokat üldözi, hanem Ling is, aki egykor a partnere volt. Fait hiába helyezi biztonságba a zsákmányt, a gyémántok végül egy nagyhatalmú gengszter kezébe kerülnek. Fait ekkor ráállítja az ügyre csapatát, ideiglenesen még a fegyverhasználatot tiltó szigorú nézetait is eltemeti, és minden rendelkezésére álló erővel lánya megmentésére indul. De egyedül Su ismeri annyira Linget, hogy követni tudja minden lépését, ezért Fait hamarosan ráébred, hogy ez a titokzatos fickó az egyetlen ember, aki segíthet visszaszerezni a lányát.

Egyszerre ellenfelek és szövetségesek: a mestertolvaj és a keleti ügynök egyesítik erőiket, hogy háborút indítsanak közös ellenségük ellen.

EXTRÁK:

- ▶ Magyar 5.1 DD hang
- ▶ Harcosok a ketrechben
- ▶ A kamera koreográfiaja
- ▶ Lift helyett
- ▶ Videóklip: X Gon' Give It to Ya – DMX
- ▶ Rejtett extrák
- ▶ Előzetes

Vélemény:

▶ A film a keleti harcművészet erejét és szépségét kombinálja a nyugati utcai harc érdekességével: e kettő vegyítéséből a valaha is filmre vett leglátványosabb és legfurcsább akciójeleket születtek meg.

Filminfo

Eredeti cím: Cradle 2 The Grave
Szereplők: Jet Li, DMX, Anthony Anderson, Kelly Hu, Tom Arnold, Mark Dacascos, Gabrielle Union
Rendezte: Andrzej Bartkowiak

Segítség hal lettem

Pécás, Csilla és Dagó a szülői tiltás ellenére titokban horgászni indulnak, és bajba kerülnek. A dagály elől véletlenül Mc Lötty professzor laboratóriumába menekülnek, ahol a kislány véletlenül beleszik egy italba, amelynek segítségével az emberek képesek víz alatt élni. Tengeri csillagként a

tengerben találja magát. Társai kénytelenek követni őt. 48 óra áll a rendelkezésükre, hogy megtalálják Pécás kishűgát, és megigyaák az ellenszer, különben mindhárman örökre halak maradnak.

Az ellenszer véletlenül egy kalauzshal uszonyaira kerül. A hal hamar rájön, hogy új képességével, beszédtudásával a többiek fölött uralkodhat. A hal-gyerekek találékonsága és elszántsága kell ahhoz, hogy megdöntsék a zsarnok uralmát, és újra ember-gyerekként élhessenek.

EXTRÁK

- ▶ Magyar DTS és 5.1 DD hang
- ▶ Előzetes
- ▶ TV reklám
- ▶ Így készült a rajzfilm
- ▶ Így készült a rajzfilmmel szinkronja - Gálvölgyi János és Jáksó László
- ▶ A rajzfilmkészítés kulisszatitkai - 3 fázisban
- ▶ Interjúk
- ▶ Ajánló

Vélemény:

▶ Aranyos családi mesefilm, egyszerű, érthető rajzokkal, dallamos betétdalokkal, néhol egy kis erőszakkal. Tanulságos történet, amelyből kiderül, jobb hallgatni a felnőttekre, különben baj lehet. A film segítségével bepillanthatunk a tenger titkai-ba is, ahol az emberi társadalmat tükröző állapotban élnek egymás mellett a hatalmas juttott állatok.

Filminfo

Eredeti cím: Help! I'm a Fish
Szinkronhangok: Alföldi Róbert, Gálvölgyi János, Hernádi Judit, Jáksó László, Jónás Rita
Rendezte: Michael Hegner, Stefan Fjeldmark

A hallgatási fogadalom

Dr. Joachim Ferrer, egy jezsuita pap, aki erőszakos múltjától menekülve, lelkében egy mélyeséges titokkal az egyházbán talál vizsgáztatást. Egy nap egy fiatal karmelita nővért szállítanak kórházba. A megmagyarázhatatlan

lan fájdalomtól és látomásoktól elgyötört Sarah viselkedésében Joachim felismeri az elfojtás és tagadás jellegzetes jegeit. Amiről nem tud senki, az a szörnyű titok, amelyet a lány magában hordoz. Egy titok, amelyen a töle messze élő ikernővérel, *Gaelle*-l osztozik.

EXTRÁK:

- Audiokommentár a rendező és Élodie Bouchez közreműködésével • Előzetes

Filminfo

Eredeti cím: Le Pacte Di Silence
Szereplők: Gérard Depardieu, Élodie Bouchez
Rendezte: Graham Guit

A Gyűrűk Ura: A két torony – bővített extra változat

A két torony új kiadása, az újravágott, 42 percnyi új részzel kibővített, immár 214 perces film bámulatos módon kelti életre

Tolkien világát és fejt tovább a történet szálait. A filmet tetszésünk szerint nézhetjük magyarul és angolul Dolby Digital EX 5.1-es, vagy akár magyar DTS ES 6.1-es hanggal.

EXTRÁK:

- Négylemezes kiadás
- Magyar DD EX 5.1 és DTS ES 6.1 hang
- Audiokommentár a rendező és a forgatókönyvírók, a szereplők valamint a tervező- és a kivitelezőcsapat közreműködésével
- J.R.R. Tolkien: Középfölde eredete
- A könyvtől a forgatókönyvig
- Képgalériák, több mint 1800 képpel
- Középfölde lakói
- Középfölde helyei
- Szémgölg megszeldítése
- Látványtervek galériája
- Interaktív térképek
- Középfölde térképe: A Szövetség útjának nyomon követése
- Új-Zéland mint Középfölde
- A Harmadok harcossai
- Vizuális hatások
- Makettek
- Megvalósulatlan ötletek
- Az izzapos balrog
- A Végtelen Lépcső
- Középfölde zenéje

Terminátor 3. – A gépek lázadása

Egy évtized telt el azóta, hogy *John Connor* sikerült megakadályoznia az Ítélet Napjának bekövetkezését. *Connor* ma 22 éves, és sikerült tökéletesen köddé válnia – nincs otthona, se hitelkártyája, se telefonja, se munka-

helye. Nincs semmi, ami a létezését bizonyítaná, lehetetlen a nyomára bukkanni. Mindaddig, amíg egy napon a jövőből elő nem bukkan a T-X, Skynet eddigi legtüketesebb cyborg gyilkológépe, akit azzal a feladattal küldtek vissza az időben, hogy fejjeze be elődje, a T-1000 félbehagyott munkáját. Amilyen gyönyörű emberi álcája, annyira könyörtelen, és sokkal erősebb, veszélyesebb, pusztítóbb, mint bármelyik korábbi Terminátor. Ezúttal nem *Connor* az egyetlen név *Skynet* *Ítéletlistáján*. Amikor *Connor* rádöbben, hogy az Ítélet Napja feltartóztathatatlanul közeledik egyetlen reménye marad a túlélésre: egy Terminátor, *Connor* egykori könyörtelen támadója. Csak együtt van esélyük legyőzni a T-X-et, és megakadályozni az Ítélet Napjának eljövését.

DVD-eladások

Nemcsak Amerikában és Nyugat-Európában, de Magyarországon is töretlen a DVD térhódítása. Hazánkban az előrejelzések szerint az év végére a háztartások 8-10 százalékában már található legalább egy asztali DVD-lejátszó. Ez a szám akár a dupláját is elérheti, ha számításba vesszünk minden DVD lejátszására alkalmas készüléket (számítógépes DVD-ROM, PlayStation2).

A lejátszók mellett egyre-másra jelennek meg a filmek is, így év végére már közel 2000-féle DVD-film között válogathatunk. A *Nielsen* Európa-szerte végzett felmérései szerint e növekedést – az egyre mérsékeltbb árak mellett – a lejátszók könnyen kezelhetősége is magyarázza. Ma már a gyerekek 60 százalékának nem okoz gondot a DVD-készülékek használata. Az európai szülők 67 százaléka már teljesen felhagyott a videokazettákkal, kizárólag DVD-n vásárol filmet, és ma már minden harmadik megkérdezett szeretné videokazetta-gyűjté-

ményét véglegesen lecserélni DVD-re. A kutatások azt mutatják, hogy a megkérdezettek 72 százaléka azért döntött úgy, hogy DVD-készüléket vásárol, mert a lehető legjobb képműködésben szeretné élvezni kedvenc filmjeit, és háromból kettő megkérdezett tartotta hasonlóan fontosnak a hangminőséget.

Milyen műfajú filmeket vásárol DVD-n? (%)

	Átlag	Szülők	Nem szülők
Akció/kaland	68,5	68	69
Vígjáték	62,5	64	67
Családi	44,5	54	35
Dráma	43,5	41	46
Animációs	42	60	24

Mi a fő oka annak, hogy DVD-lejátszót vásárolt? (%)

Kitűnő képműködés	72
Kitűnő hangminőség	65
A DVD-készülékek mérsékelt ára	42
A DVD-lemezek tartóssága	39,5
A DVD-lemezek kis helyen elférnek	39
A DVD-lemezeket nem kell visszatekerni	34
A DVD-lemezeken található rengeteg extra	33
A kölcsönözhető DVD-k széles választéka	33
A megvásárolható DVD-k széles választéka	32,5
A DVD-készülékek CD-k lejátszása való alkalmassága	32
„Szeretek mindig a legjobb készülékekkel rendelkezni.”	30
Szélesvásnú és normál formában is nézhető a filmek	30,5
A DVD-lemezek mérsékelt ára	28,5
A DVD-ken odaugorhatunk a kedvenc jelenetünkhöz, megállíthatjuk a képet	28,5

EXTRÁK:

- ▶ Magyar 5.1 DD és DTS hang
- ▶ Arnold Schwarzenegger bevezetője
- ▶ Audiókommentár a rendező és a szereplők közreműködésével
- ▶ Előzetesek ▶ Crystal Peak
- ▶ A „Cuki őrmester” jelenet
- ▶ Hibás Terminátor: Bakiparádé
- ▶ T3 - A vizuális effektek műhelye
- ▶ A Terminátor időrend ▶ A nagy üldözés
- ▶ A TX átalakul ▶ A jövő háborúja

Vélemény:

▶ A szebb napokat megért Terminátor sorozat harmadik részében a látvány minden eddigig felülmúl, a történet, a szereplők és a párbeszéd minden eddigig alulmúlnak. A filmes technika és a digitális trükkök tökéletesek, és a robotok is sokat fejlődtek – a régi vágású Schwarzenegger kivételével –, de a film végére már azon is kételkedni kezdünk, hogy az emberek valóban emberek-e. Azt a mennyiségű ütést, dobást, golyót, verekedést túlélni, amin a főhősök keresztül mennek, nem emberi teljesítmény.

Filminfo

Eredeti cím: Terminator 3: Rise of the Machines

Szereplők: Arnold Schwarzenegger, Nick Stahl, Claire Danes

Rendezte: Jonathan Mostow

New York bandái

Manhattan déli része az 1860-es években, ahol a rivális bandák háborút vívtak az utcák feletti hatalomért. A kikötő, a bevándorlók és a Wall Street üzleti negyede vonzotta a bűnözőket. Korruptió uralkodott minden területen. Amsterdam Vallon tizenöt év javítóintézet után érkezik ide vissza, hogy bosszút álljon apja haláláért. A fiú lassan rájön, hogy a személyes bosszúnál fontosabb feladat vár rá, megvédeni az ír beván-

dorlókat. A küzdelem az 1863-as, bevonulás ellen tiltakozó polgárháborúban csúcsosodik ki.

EXTRÁK:

- ▶ Magyar 5.1 DD hang ▶ DVD Ajánló
- ▶ Díszletterv ▶ Jelmezterv
- ▶ A díszletek több nézőpontú bebarangolása
- ▶ A New York-i Öt Pont térségének történelme ▶ Tanulmány az Öt Pontról

Vélemény:

▶ Nagyszabású történelmi film, látványos, lenyűgöző környezet, korhű jelmezek és jellemek. Kemény, brutális és véres utcai verekedések, amikor az ököl szava volt a döntő, harc a mindennapi életben maradáshoz.

Filminfo

Eredeti cím: Gangs of New York

Szereplők: Leonardo DiCaprio, Daniel Day-Lewis, Cameron Diaz

Rendezte: Martin Scorsese

“Online Godzilla!”

Nézd meg magadnak!

index

Hamu és por(tocom)

Látjátok feleim mik vogymuk? Isa, por és hamu vogymuk, illetve hamu és Portocom...Az Ómagyar Mária-síralom elferdítését talán megbocsátja a Kedves Olvasó – a Portocom bedőlése, konkrétan köddé válása kapcsán nem lehetett kihagyni ezt a kis szóviccet... Persze nem csak erről a szomorú esetről lesz szó ebben a hónapban – meglátogatunk egy szoftverkészítő céget, és szó esik majd az év végi Sulinet-pánikról is.

Portocom – az informatikai kártyavár

A hamu és por mint két főszereplő fogja végigkísérni ezt a kis karcolatot: a bevezető Ómagyar Mária-síralom mellett most ugyanis még egy hamuról szót kell ejtenünk. Egészen pontosan a fejünkre (már-mint a Boltköstölök fejére) szórt hamuról van szó: Mea Culpa, Mea Maxima Culpa – ó én bűnöm! – szól az újságíró, és szúrja buzogni buksijára a már említett kandalló-végterméket. Hogy miért? Nos nem másért, mint az Olvasó számára talán nem is-

Szép volt, jó volt, tán igaz se volt...

meretlen elkötelezettség miatt – múltbéli írásainkban (nem is egyszer) nem áttaloltuk dicsérimi és magasztalni a Portocomot, mi több, magabiztosan állítottuk: a vevő garantáltan jól jár, ha náluk vesz notebookot. Tévedni pesze nem tévedtünk, a Portocom (amíg létezett) valóban minőségi szolgáltatásokat és gépeket nyújtott, az általunk „befolyásolt” vásárló viszont nem

járt annyira jól, mint gondoltuk: a cég megszűnésével ugyanis a gépekhez járó garanciális szervizelés is a semmibe veszett. Hamuval a fejünkön járjuk most körbe alaposabban a témát – mi is történik a magyar notebookpiacon.

Hogyan lehetséges az, hogy egy (többek között) háromszázmillióس közbeszerzési szerződéssel rendelkező cég egyik-naplóról a másikra úgy eltűnjön az IT-piacról, mint Pongó a napilapok címlapjáról? (A szóban forgó közbeszerzési szerződést a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatósága (MKGI) azóta megszüntette, „a vállalt kötelezettségek elmulasztása miatt.”) A kérdés jó, de megválaszolva nem lesz – a Portocom októberben még működött, a telefont felvették, a recepcióس kis-lányok vigyorogtak a vevőre és még kávé-automata is volt a sarokban. Azután pár napra rá megjelent weboldalukon a hír: november elejéig zárva tart a szerviz. Ez olyannyira jó sikerült nekik, hogy november tizedikére a Portocom mint olyan megszűnt létezni – ha lesz a Guinness rekordok könyvében olyan kategória, hogy a „legyorsabban szublimaló cég”, akkor a helyük máris biztosítva van. A weboldal megszűnt, a telefon másik végén csak az olyannyira gyűlölt bűgő hang, a cég vezetőit nem sikerült elérni, a helyszínen pedig semmi utjétel (por és hamu még nincs, de ki tudja...). Nem áttalontunk egy kis magánynyomozást végezni jelen kis dolgozatunk tárgyzerűségének javítása érdekében – a

In Memoriam Portocom

A Portocom 1995-ben alakult és 1997-ben vált Rt.-vé. Őt magánsemmély alapította a céget, 2001-ben a bruttó forgalom meghaladta a másfél milliárd forintot. A Portocom viszont-eladói hálózata az egész országot lefedte. 2003 februárjában a cég vezérkara előzetes letartóztatásba került vámcsalás gyanúja miatt. 2003 novemberének elején a cég szórén-szálán eltűnt, a garanciával és a supporttal együtt. A Portocom (minőségi notebookjain kívül) azzal vált ismertté a hazai piacon, hogy visszavásárlási garanciát adott a vásárlóknak, illetve vállalta az ellopott számítógépek nyomon követését. Őket nyomon követni persze már nem olyan könnyű.

Portocom megszűnéséről azonban elkese-ritően kevés információ jut el a célközön-séghez (és az újságíróhoz).

Ha valaki kitartó és türelmes, akkor van rá esély, hogy a Portocom szerezneek egyik telefonját felveszik – ekkor azonban kiderül, hogy a vonalat átírányították a Qwerty Computerhez – most az ő szervizük foglalkoztatja a volt Portocomos dolgozókat, ergo a Portocom gépek javítását is el tudják végezni. Persze garanciális javítás náluk nincsen – egész egyszerűen „átvették” a Portocomos dolgozókat (egész konkrétan négyet) és alkatrészeket. De leg-alább van hová vinni a gépeket, ha valami gond lenne... A cégbírószágnál mindössze annyit mondtak, hogy egy Portocom névre hallgató cég bejegyzését kezdeményezték 2003. IX. 3-án (?) miközben egyet töröltek a főrórosi cégjegyzékből 2001. IV. 9-én. Logikus, nem? *Polló László*, a Portocom Rt. egykori vezérigazgatója (azóta már le-mondott) az egyik kereskedelmi csatorná-nak annyit nyilatkozott, hogy tudomása szerint nem folyik felszámolás a cég ellen. A Portocom exmunkatársai viszont úgy tudják, hogy indult ellenük felszámolás, sőt állítólag már a bútorokat is eladták az irodákból. Érdekeség, hogy több Sulinetes terméket kínáló cég kínálatában a mai na-

Magyarország várjai

A 2004. év
nyereményjátéka

Hogyan halad az információ a VPN-n keresztül?

1. nem halad rajta információ
2. rejtjelezye
3. kódotlanul

Melyik processzor továbbfejlesztése a C5P?

1. C5XL
2. P4
3. C4P

Melyik híres királyunk született Esztergomban?

1. Szent István
2. Szent László
3. Károly Róbert

Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

A Magyarország borvidékei játékunk novemberi nyertesei:

ifj. Kis István, Heves
Kemény József, Dunaújváros
Oravecz Gábor Zsolt, Nyíregyháza

A Magyarország borvidékei játékunk fődíját a következő hónapban sorsoljuk ki, amely egy kétszemélyes hétvége, teljes ellátással a villányi borvidéken.

Nyerteseinket postán értesítjük.

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország váraihoz.

Játékunk fődíja egy kétszemélyes hétvége, teljes ellátással Lillafüreden, a Palota Szállóban.

Az év végén játékunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki Lillafüreden, a Palota Szállóban tölthet el egy kétszemélyes hétvégét, teljes ellátással, s személyesen ismerheti meg a környék látnivalóit.

A helyes választ beküldők között minden hónapban a Magyar Építészet sorozatból, A rómaiaktól a román korig című könyvet sorsoljuk ki.

**Beküldési határidő:
2004. január 23.**

Név:

Cím:

Telefon:

E-mail:

**Magyarország
várjai**

I.

II.

III.

JANUÁR

pig találhatók Portocom gépek. Mi tehát az igazság? Fantomcég volt a Portocom, vagy csak a szerencsés véletlenek (esetleg a rossz üzletpolitika) miatt tűnt el a süllyesztőben? Akár így, akár úgy, kár érte – a notebookpiac egyik meghatározó és minőségű szereplője volt. És persze kár értünk is, hiszen megint „nagy dolgok történtek” (ha nem is akkorák mint a Kulcsárbotrány), és mi megint nem tudunk semmit. Nem marad más hátra, mint szurkolni az AlbaComp-nak és a Qwerty-nek – most ők a piacvezető magyar notebookgyártók és -forgalmazók. Reméljük maradnak is, és a jövőben nem éri ekkora meglepetés a hordozható számítógépek vásárlóit.

Boltkóstoló kedvenc: Zillion

Az MP3-lejátszó inkább divat, mint fontos és hasznos eszköz – ergo a boltkóstoló csapat némileg idegenkedik eme eszköztől. Az élet azonban rövid, mindent ki kell hát próbálni (kivéve a véfertőzést és a népitáncot ☹). A hordozható lejátszók népes csoportjából ezúttal a *Zillion PA30B* típusjelű „kisaranyost” próbáltuk ki. Az ATCOMP által forgalmazott lejátszó legna-

A képen majdnem akkora, mint a valóságban

gyobb előnye kétségkívül az elegáns külseje: a szép MP3-lejátszó olyan ritka mint Dáriódnak és Gershwin zongoradarabok, így érthető örömmel kezdtük próbálgatni a guszgusos kis szerkezetet. Különösen jó, hogy a Zillion-t nyugodtan zsebbe vágathatjuk, végre egy lejátszó, amelyik megfelelően vékony erre a célra – nem nagyobb ugyanis, mint egy névjegykártya, a vastagsága pedig kb. egy centiméter. A kijelző méretre nem óriási, viszont megfelelő a háttérvilágítása, jól olvasható és kényelmesen elér rajta minden információ. Érdekes, hogy az equalizer ebben a lejátszóban nem a menüben található, hanem egy külön gomb segítségével érhető el – a

véletlenszerű lejátszás úgyszintén. Ezek a kis gombok nagyon hasznosak, hiszen nem kell elképesztő mélységű menübe alámerülvé mákszemnyi gombokat nyomogatni – ha mondjuk a véletlen lejátszást szeretnénk bekapcsolni, elég ha a körümmel átpöccintjük a megfelelő kapcsolót. Aprópó, köröm: a Zillion használatához bizony szükségünk lesz rá (a női felhasználóknak ez nem lehet gond), mivel a memóriakártya helyét borító kis ajtócskát ennek hiányában csak jó tízperces küzdelem árán tudjuk kinyitni. Ezt az apróságot lezámítva viszont a Zillion szinte tökéletes: a beépített 64 Mb-ajt memória és a roppant kedvező ár (23 250 Ft) melttán teszik „Boltkóstoló kedvencé” ezt a remek kis lejátszót. A készülék dobozában mindent megtalálunk, amire csak szükségünk lehet (ebben az esetben tehát nem érvényes „az olcsó, de gagyi” effektus): nyakpántot, fülhallgatót, adatkábel és szoftvereket. A kézikönyv sajnos nem túl bőbeszédű, de a Zillion kezelése olyan egyszerű, hogy ez nem lehet gond.

Kedvező ára és igényes kivitele miatt, a Zillion tökéletes karácsonyi ajándék lehet, ha zenekedvelő rokonainknak/barátainknak akarunk örömet szerezni. Csak legyen elég nagy körmünk hozzá!

ZILLION PA30B – ATCOMP MÉDIA KFT.	
Cím:	1107, Ceglédi út 1-3
Tel:	4313-445
Internet:	http://www.atcomp.hu

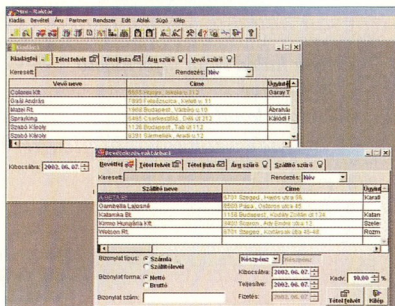
Provimax – a hiánypótló filozófia

Aktuális „kóstolásunkat” ebben a hónapban nem egy számítástechnikai üzlet, hanem egy szoftverfejlesztő cég kapcsán ejtettük meg.

A Provimax, nevének csengésével söges ellentétben, nem egy gyógyszergyártó, hanem egy szoftverfejlesztő cég – a Népstádium közelében, nemrég birtokba vett, modern irodájukban várják a vevőket és érdeklődőket. Jelen esetben a szoftverek címszó alatt főként informatikai rendszereket kell értenünk – számlázás, raktárkészlet-nyilvántartás, vámtarifaj szoftver és min-

den egyéb, amire egy kis- esetleg közepes méretű cégnek szüksége lehet.

A Provimax egyik legrokonzenesebb célja ugyanis az, hogy a hazai (és külföldi) szoftverfejlesztők által méltatlanul elhanyagolt kisebb cégek számára (is) kínálja a szoftvercsomagjait. Végre valaki! – sóhajthat fel jogosan a kezdő vállalkozó, aki eddig csak milliós nagyságrendű és víz-hűtéses „super-alpha-silicon-workstation” szerverekre optimalizált mamutszoftverre-

Mutasd a számlázóprogramodat – megmondom ki vagy!

ket talál a céginformatikai szoftvereket fejlesztő cégek árlistában. A Provimax megtörté ezt a trendet, a cég által kínált szoftverek egyik legjellemzőbb tulajdonsága ugyanis a roppant kedvező ár: a *KerSzám Light* névre hallgató program például 24 ezer forintot kóstál, ami még a legváltóbb fogalmazást bevetve is „barátságos”, de minimum a „megfizethető” kategóriába tartozik (főként, ha belegendolunk, hogy ma már egy Playstation játékszoftver is 15 ezer forint és a legtrikább esetben képes számlázást bonyolítani).

A kedvező árfekvés minden Provimax termékre igaz: például a *KerSzám* (a *KerSzám Light* professzionálisabb verziója) is 50 ezer forint alatt van – és mégis, mindent tud az égvilágon: az áránálant- és szállítólevél készítésétől a vonalkódolvasásig.

A Provimax 1996 óta értékesíti minőségű szoftvereit, és több ezres vendőkről figyelembe véve nem kis szerepe lehet abban, hogy a kisebb és közepes cégek és kereskedők számítógépeiről napjainkra eltűnni látszanak a spanyol inkvizíció informatikai megfelelőjének számító DOS-os alapú számlázószoftverek. (Persze van, ahol még mindig ilyet használnak – magukra vesse-

Cégalapítás

A *Provimax Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság* (rövidített néven: PROVIMAX KFT.) 1996. július 1-jén alakult, egymillió forintos törzstőkével. Bár a nevében nem szerepel, de a legfontosabb szakterülete a számítástechnikai szolgáltatások biztosítása, azon belül is kiemelt tevékenységünknek számít szoftverfejlesztési ágazatuk.

1999. január 25-én irodájuk Kerepesről Budapestre, a Nagy Lajos király útjára költözött. 2000-ben a társaság hárommillió forintra növelte a törzstőkéjét. 2002. január 1-jén a Fogarasi út 12-14. szám alatti üzletbe költözött, majd 2003 szeptemberében vásárolta meg jelenlegi üzletét.

nek!) A Provimax szoftverek mindegyike 32 bites, igényes megjelenésű, könnyen kezelhető, gyakorlatilag pár óra alatt megszokható felülettel rendelkezik. Érdekeség, hogy az alkalmazások mindegyike több ablakos rendszerben működik. Az ablakok egymástól függetlenek, így több munkafolyamatot is végezhetünk: ha éppen a készletnyilvántartásban turkálunk, és hirtelen nyomtatni akarunk egy szállítót, nem kell kilépnünk a készletnyilvántartásból (és várunk sem kell): egy új ablakot nyitva nyugodtan belefoghatunk valami másba. Természetesen minden szoftverhez díjmentes supportot és ingyenes frissítéseket kap a vásárló. (A programok egyedi ismertetését megtalálhatják a honlapjukon - www.provimax.hu, - illetve ott található egy összehasonlító táblázat is a szoftverek tudásáról és az árakról (www.provimax.hu/olvaso.php3?mid=79).

A konklúzió tehát egyszerű: a Provimax eltölte, hogy nem a nagyvállalatok rendszerét fejleszti, hanem a kis- és középvállalkozások életét és üzletmenetét

segíti, magyarul nem a multik, hanem a „kisember”, azaz a mi partnerünk lesz. Egy partner, aki végre nem arról ismerszik meg, hogy krómozott berendezésű irodájában, a lépteinket halkán elnyelő padlószőnyegen végigvezetve próbál meggyőzni minket, hogy vásároljuk meg az alig egymillió forintba kerülő (DOS-os) szoftvercsomagját újonnan nyitott sarki éjjel-nappalink számára.

A Provimax az üzletemberek és a jó értelemben vett „mindennapi” cégek társa – elérhető áron és kompromisszumok nélkül. Ezt a hiánypótló filozófiát és szolgáltatást megvalósítani nem könnyű, de ebben az esetben sikerült.

PROVIMAX KFT.	
Cím:	1149, Budapest, Táborkon u. 11/a.
Internet:	http://www.provimax.hu
Tel:	222-7514

A nagy normandiai SuliNet-partraszállás

Karácsony előtt az egész világon hiány van az informatikai cikkekéből, főleg a slágertermékekből, ilyenek például a TFT-monitorok, a digitális fényképezők és hasonlók. Ha mindezt megfelleljük egy alapvetően jó, de sokak által későn felismert kezdeményezéssel, illetve programmal (magyarul SuliNet), és hozzáteszünk párezer emberkét, akik év végen kaptak észbe, hogy a SuliNet bizony nem is olyan rossz, mint amilyennek eleinte tűnt., meg közben is, jól jön az a kis adó-visszatérítés, egy TFT-monitor pedig sosem árt a kredenc szélére, legalább takarja a nagymama beöltözött... Nos ebben az esetben létrejön a nagy normandiai Sulinet-roham – D-day helyett nevezhetjük Sulinet)-day-nek is.

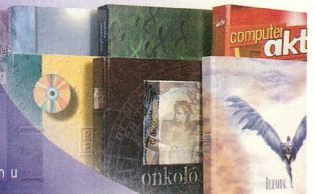
A partraszállás mint a II. világháború legtöbbet emlegetett és legtöbbször fel-

dolgozott mozzantja, mindannyiunk képzletében élkenen él (pedig szerencsés emberek lévén nem voltunk ott, valószínűleg). Ez a bizonyos jelenet most megelenedni látszott, ha egy SuliNetes termékeket forgalmazó, lehetőleg jó nagy cég számítástechnikai részlegére tettünk látogatást az év vége felé, még anno az adóbevallás előtt. A tömeg (nem kisebb elszántsággal, mint annak idején a szövevényes) úgy vetette rá magát szerencsétlen eladókra, mint skót kisgyerekek az ingyen málnaszörp-re: TFT monitort és digitális fényképezőt követelve (ez a két termék volt a legnépszerűbb az év vége felé).

Aki azonban még nem vett részt egy ilyen S-Day partin, valószínűleg nem tudja az üzletek többségében nem tudják azonnal teljesíteni a megrendéseket, van ahol két hetet is várni kellett az áhított, adócsökkentő szerepet betöltő számítástechnikai cikkre. Persze mire ezt a vevő megtudta, addigra már valószínűleg egy-két órát sorban állt (az élelmerek vittek magukkal hideg élelmet és olvasnivalót, szükség is volt rá) – amilyen „pangás” mutatkozott egész évben a SuliNet termékek iránt, olyan iszonyú volt az év végi roham. A dolog pikantériája leginkább abban domborodott ki, hogy míg a SuliNet keretben vásárolt termékekre több napot (hetet) is várni kellett, (nem is beszélve a partraszállás illetve szupermarketbe-szállás gyötrelmeiről), addig ugyanazt a terméket nem SuliNetes verzióban gyakorlatilag két perc alatt meg lehetett vásárolni. Hát igen, a világ már csak ilyen érdekes – Belinea monitort lehet venni két perc alatt és két hét alatt is – ugyanazt a típust, ugyanott. Hogy mi ebből a tanulság? Nem sok, legfeljebb csak annyi, hogy jövőre talán nyugodtabban, lehetőleg az év vége előtt vásároljuk meg adócsökkentő ketyereinket. A partraszállás izgalmai nélkül.

Halas Irodaszergyártó Kft.
 H-6400 Kiskunhalas
 Középső Ipartelep 6
 Telefon: +36 77 421 193
 Telefax: +36 77 522 290
www.halasfolder.hu

E számunk hirdetői

A Acomp	1141 Bp., Álmos vezér park 20.	10-11
Agenda-Age	1086 Bp., Erdélyi út 15.	76
Alphasonic	1047 Bp., Tinódi u. 18.	71
C Canon Hungária	1031 Bp., Záhony u. 7. Graphisoft Park 1.	Bill
Cédrus	1142 Bp., Tatai út 93/A	77
ComSer	1114 Bp., Bartók Béla út 51.	109
Crito	1137 Bp., Szent István krt. 18.	15
D DigitCam	1072Bp., Rákóczi út 4-6. Astoria Üzletház	74
E Electro World M.o.	2040 Budaörs Malomkő u. 5.	31
Elsinco Budapest	1136 Bp., Pannónia u. 8.	77
Epson		13
F Fantasy Film	1148 Bp., Nagy Lajos király útja 28-30.	119
Floppyland	1012 Bp., Vérmező u. 6/B.	40
Fujitsu Siemens Computers	1143 Bp., Gizella út 51-57.	53
G GTS Magyarország	1134 Bp., Váci út 37/a.	97
H Halas Irodaszergyártó	6400 Kiskunhalas Középső ipartelep 6.	25
Hardvercomp	1117 Bp., Budafoki út 64.	30
HardwareNet	1121 Bp., Hörcsög u. 5.	99;101
HCS Hungary	1142 Bp., Tengerszem u. 2/A	79
I InCash Rendszerház	1134 Bp., Teve u. 41.	75,CD
Index.hu	1134 Bp., Klapka u. 1-3.	137
Intercom	1145 Bp., Bácskai u. 28-36.	145
K Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja u. 70	107
L LCP Systems	1149 Bp., Angol u. 34. III/302.	46
M Magyar Telefonkönyv Társaság	1082 BP., Baross u. 89.	127
MC&CD	2040 Budaörs Baross u. 77.	79
Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	14
Mester Kiadó	1063 Bp., Bajnok u. 13.	behúzás
MK Trading	1111 Bp., Budafoki út 15.	46
N Narba Hungaria	1034 Bp., Áldomás u. 4.	71
Nikon	1047 Bp., Főti út 56. V. ép.	83
Nokia	1092 Bp., Köztelek u. 6.	Bill
Notebook.hu	1012 Bp., Attila u. 117.	91
O OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	15
Orbitrade	1138 Bp., Népfürdő u. 21/D	CD
P Pointer Multimédia	1026 Bp., Bimbó u.160-162.	133
Pont 5N	1238 Bp., Majori út 22.	CD
Profi Média	6500 Baja, Zombor u. 1.	123
Provimax	1149 Bp., Tábornok u. 11/A	89,CD
Q Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	21
R Relaxa	1093 Bp., Közraktár u. 22/G	79
Robert Bosch	1103 Bp., Gyömrői út 120.	BIV
S SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
Symantec	1133 Bp., Váci út 110.	kiskönyv
U ULX	1137 Bp., Szent István krt.12.	120
User's	1092 Bp., Ferenc krt.36.	47

III korcso

A Access-Point	112
alapláp	55, 56, 57
API	24
AT&T	78
B barebone PC	54
bedolgozók	84
C C5P	48
code-morphing	48
combo-meghajtók	66
cooler	57
D DSL router	38
DVD	134
DVD+VR	26
DVD-másolás	93
E Efficieon	48
Excel	120
F firmware frissítés4	1
G Google	124
GPU5	8
I IMAP	102
internet	100
J játék	34, 94
játékvezérlő	56, 72
K KDE	114
L Longhorn	24
LongRun	48
M MAC address	38
Mail2web	102
Microsoft	85, 92
mobiltelefon	41, 54
MP3-lejátszó	56
multimédia fejlesztőrendszer	84
multimédia	92
N netkávészó	88
P PDA	55, 57
Playstation	96
POP3	102
processzor	48
R RC4	112
S Service Set Identifier	112
SquirrelMail	102
SuSE Linux 9.0	114
SZ szintetikus hang	78
T táblázatformázás	120
titkosító motor	48
TTS (text to speech)	78
U UAA	24
UebiMiau	102
USB drávj	55
V vetítő	54
videokártya	58
VLJW	48
VPN	112
W wardriving	112
webes fotóalbum	90
WEP	112
WINfs	24
WLAN	38, 112
WLAN-router	112
Word	116
Y Yahoo!Mail	102

SEGÍTHETÜNK?

■ GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt

zsolt.kohler@cpanorama.hu

Rosta Gábor

gabor.rosta@cpanorama.hu

Gyarmati László

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Nákovics László

A következő témákban tud segíteni: programok telepítése

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

■ KÉRDÉSEI VOLNÁNK AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkekkel kapcsolatban érdeklik további információk, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu ferenc.banyai@cpanorama.hu

■ MONDJA EL VÉLEMÉNYÉT

Ha elnyerte a tetszését valamelyik cikkünk, esetleg bosszankodott valamelyik miatt, kérjük írja meg véleményét a velemen@cpanorama.hu e-mail címre.

■ ELŐFIZETNE A CP-RE, RÉGEBBI (2002-ES) KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖN-SZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNE MEGRENDELNI?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik 2002-es Computer Panoráma, szeretne külöszámainkból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg CP előfizetését.

Jancsó Emőke 456-6964

terjesztes@cpanorama.hu

Kocsis Andrea 456-6963

terjesztes@cpanorama.hu

■ CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevelünket.

■ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, nézze meg ComPass rovatunkat a CD-/DVD-mellékletten, illetve honlapunkon. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva találhatja meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkor akciós termékekről is értesülhet.

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XV. évfolyam 1. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Banyai Ferenc
Főmunkatárs: Gyarmati László
Művészeti vezető: Iszakra Ildikó
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
Szerkesztők: Fülöp Norbert, Higyed Gábor, Rosta Gábor
CD-/DVD-tartalom: Nákovics László
Grafika: Szincsik László
Rendszergazda: Nagy Lajos
Titkárságvezető: Szóke Erika

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba

■ Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet:
<http://www.computerpanorama.hu>
Címlap: STÉG Stúdió

■ Kiadó: Computer Panoráma Kiadói Kft.

■ Felelős kiadó:

Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

■ Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:
terjesztes@cpanorama.hu

■ Ügyfélszolgálat

hétfő–péntek: 9–17 óráig

Terjeszti: a Lapker Rt., az alternatív terjesztők és a Kiadó
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa
hirdetés-szerző: Kuba Ilona, Háder Judit
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: hirdetes@cpanorama.hu

■ Előfizetés:

kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóság (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt. 219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámon. Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H-Szo, 9–20 óráig).

A 2002-es számokat keresse a kiadóban, telefon: 456-6963
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

■ A Computer Panorámát készítette:

Levilágítás: HVG Press
Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető ig.

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Hírek rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akciókon, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetésekkel a lehető legnagyobb alaposággal gazdossa, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

Hardver

■ Nagyteszt: Alaplapok

Tesztünkre olyan alaplapok jelentkeztek, amelyek 800 MHz-es Intel Pentium 4 processzor fogadására alkalmasak, és emellett kétcsatornás memóriavezérlőt is tartalmaztak. Az alaplapok felszereltségére ezúttal nem adtunk kritériumot, ezért a full-extrás méregrága kivitelezéstől is csak a legszükségesebb hardvereket tartalmazó, ugyanakkor kedvező árú modellekig minden variációban tesztelhetünk alaplapokat.

Szoftver

■ Képfeldolgozók – ingyen

Ezen a karácsonyon bizonyára sok fa alatt helyet kapnak majd a digitális fényképezőgépek is. Elkészülnek az első felvételek, amelyek gyakran még nem tökéletesek. Jó volna szépíteni rajtuk, de hát az ünnepek után vajon kinek van pénze drága képfeldolgozó programra? Nos, mi segítünk ezen a gondon, s jó pár ingyenes, remekül használható képfeldolgozó programmal ajándékozunk meg olvasóinkat.

Gyakorlat

■ Otthoni hálózat SuSE Linux 9.0 alapokon

Eleinte egy számítógép van otthon. Azután – mivel a családtagok nehezen tudnak megegyezni a használatában – megjelenik a második is. Ezt követően rendszerint rövid időn belül felmerül az igény, hogy valamilyen módon összeköttetést teremtsünk a két gép között, mondjuk Linux alapokon.

Gyakorlat

■ A Media Player bővítése

A Windows Media Player zsúfolva van funkciókkal. Csak pont az érdekes dolgok maradtak ki belőle: nem tud MP3-fájlokat létrehozni és konvertálni, gyenge a CD-írásban és túl kevés zenei formátumot támogat. Adjunk neki egy kis lendületet, és néhány fogással tegyük igazi univerzális lejátszóvá.

Hálózat, kommunikáció Hotspot vadászat

A nagyvilágban igen népszerűek a nyilvános internet-hozáférést biztosító hotspot-ok. Sajnos a világméretű WiFinder adatbázisban nem találhatunk hazai adatokat. Sorozatunkban egy kéziszámitógéppel és egy notebookkal hotspot-vadászatra indulunk. Megkeressük és bemutatjuk azokat az üzletházakat, éttermeket, szállodákat, közintézményeket és parkokat, ahonnan kótetlenül és a legtöbbször ingyen internetezhetünk egy lappal vagy egy palmtoppal.

DVD-melléklettel is!

Februári számunk vásárlói is dönthetnek, hogy 3 CD-vel vagy inkább egy asztali készüléken is lejátszható DVD-vel veszik meg a lapot. Ez utóbbi korongon – a CD-ken is szereplő programok és rajzfilm mellett – egy görögországi útifilm, valamint a Royce című színes amerikai film is helyet kap.

„Shayne Royce, a CIA titkosügynöke rutinosan végzi munkáját, mindaddig, amíg csoportját fel nem oszlatják. A szélnek eresztett ügynök kollégák nem érzik kellően igazságosnak a döntést, s minthogy a végkielégítést is keveslik, saját akcióba kezdenek. Az ötlet nem más, mint nukleáris robbanófejek felvásárlása az éppen „leszerelés” alatt lévő orosz hadseregtől. Royce először csak a csatlakozást utasítja vissza, ám a végén már az ő feladata, hogy megakadályozza az akciót.”

SAMUEL L. JACKSON COLIN FARRELL MICHELLE RODRIGUEZ L. L. COOL J

S.W.A.T.

KÜLÖNLEGES KOMMANDÓ

A COLUMBIA PICTURES BEMUTATJA AZ ORIGINAL FILM/CAMELOT PICTURES/CHRIS LEE PRODUKCIÓJÁT „S.W.A.T.” BRIAN VAN HOLT
JEREMY RENNER JOSH CHARLES ÉS OLIVER MARTINEZ JELMEZŐ-TERVEZŐ CHRISTOPHER LAWRENCE ZENEI EYVEN KLEAN ZENE ELLIOT GOLDENTHAL
VAGÓ MICHAEL TRONICK, A.C.E. LÁTVÁNY-TERVEZŐ WAYNE BERKE FÉNYKÉPEZTE GABRIEL BERISTAIN, ASC/BSO EXECUTIVE PRODUCER LOUIS DESPOSITO
TÖRTÉNET RON MITA & JIM McCLAIN FORGATÓ DAVID AYER ÉS DAVID McKENNA PRODUCER NEAL H. MORITZ DAN HALSTED CHRIS LEE

ORIGINAL FILM

RENDEZTE CLARK JOHNSON

www.cinematrix.hu/swat
sony.com/SWAT

NOVEMBER 20-TÓL A MOZIKBAN

Dróttalan utakon

A hálózati eszközöket fejlesztő SMC egyik legnagyobb felvevőpiacát az otthoni felhasználók jelentik. Ezen a piacon roppant éles verseny alakult ki az utóbbi időben, mindenki szeretne minél nagyobb szeletet kiharítani magának a tortából. Az SMC új stratégiájáról – amelyben kiemelt helyet kaptak a vezeték nélküli megoldások – George Zervos, az SMC European General Managere, azaz európai vezérigazgatója nyilatkozott bővebben lapunknak.

► *Élesedik a verseny: a Cisco felvásárolta a Linksys-t, és most a SOHO piacon is egyeduralomra tör. Mit szól ehhez az SMC?*

– Ez egy érdekes lépés a Cisco részéről. Egy kereskedő számára rendkívül nagy feladat „mindenkit kiszolgálni”. A Cisco hosszú időn keresztül az egyesített LAN és WAN megoldásokra koncentrált, ez erősítette a SOHO és SME piac fontosságába vetett hitünket – ahol több mint 30 éve dolgozunk. Úgy hiszem, hogy jelentős erőröpra lesz mindenkit „boldoggá tenni”, a legfelsőbb vállalati szféra köréitől az otthoni felhasználóig. Másfelől az

SMC nagy hangsúlyt helyez legnagyobb erősségére: továbbra is folytatja kiváló minőségű termékei értékesítését elérhető áron a kisvállalkozások és az otthoni felhasználók számára. Ezt a piacot ismerjük a legjobban, és hosszú ideig elkötelezettjei leszünk. Minden R&D kutatásunk erre a piaci területre irányul, és 2004-ben két területre fogunk koncentrálni. Az otthoni felhasználók piacán a technológiai irányvonalunk a hiányosságok/hézagok áthidalása a fogyasztói elektronika, a számítástechnika és az internet között. A kisebb vállalkozások piacán technológiánk amolyan fogómeccsnek a termékeknek, amelyek egységesítik a számítástechnikai és telekommunikációs rendszereket az internettel, és mindezt hálózati megoldással.

► *Mostanában mindenki „wireless”-ben utazik. Ez lenne a (közel) jövő?*

– Az SMC 2004-ben a vezeték nélküli technológiában további 25%-os növekedést vár. A vezeték nélküli technológia legfőbb célja, hogy mindenki életét könnyebbé tegye, mi ennek a technológiának a meghonosítását tervezzük az otthonokban és az SMB piaci szegmensekben. Két különböző termékvonala fogunk koncentrálni: az egyik a vezeték nélküli technológia az otthonokban – elsősorban a 802.11A/G változat –, a másik a kis- és középvállalkozások számára nemsokára bemutatandó „Enterprise class” termékek, amelyek ugyancsak 802.11A/G névre hallgatnak, de magas fokú biztonsági jellemzőket kínálnak.

► *Hol lehet ma Magyarországon SMC terméket kapni (dealerek, disztribútorok)?*

– Az SMC Magyarországon két disztribúciós képviselteti magát: a CHS Hungary Kft.-vel, valamint a HRP Hungary Kft.-vel. E két viszonteladó látja el több száz partnerét termékekkel. Az SMC fókuszban található a retail üzletláncok, mint például a Media Markt, az Electro World vagy a Metro, hogy csak pár nagyot említsünk. A végfelhasználók számára az SMC Dialog Partner program rész-

vevőt ajánljuk. E cégek listája az SMC weboldalán található meg.

► *Milyenek az SMC piaci pozíciói Magyarországon?*

– A 2003-as év gyarapodást jelentett az SMC számára. Miután néhány főbb versenytársunk csökkentette készleteit Magyarországon, mi növeltük jelenlétünket ezen a piacon. Az SMC magyarországi régiójának értékesítési menagere Pláveczki Viktor. Ugyanakkor létrehoztuk az SMC első régiós irodáját Prágában, értékesítés előtti és utáni támogatással. Legjelentősebb partnereinktől kapott információink szerint az SMC piaci részesedése 50%-kal nőtt az elmúlt időszakban. Nyilvánvalóan ezt a tendenciát szeretnénk követni a 2004-es évben is.

► *Van egy új termékvonala az SMC kínálatában, az EZ-Stream. Mivel tud ez többet (vagy mást), mint a többi termék?*

– Az EZ-Stream az első olyan termék a piacon, amely az otthoni szórakozás élményét segíti elő. Ez jelenleg egy gyorsan növekvő piaci terület az USA-ban, illetve Nyugat-Európában, és hisszük, hogy jókor és jó időben léptünk be erre a piacra. Még hat vagy több ilyen termék megjelenését tervezzük a 2004-es évben.

► *Milyenek látja a hálózati eszközök piacát Magyarországon?*

– A magyarországi hálózati piac egyre jobban abba az irányba toldódik, hogy a hagyományos rezes megoldásokat a vezeték nélküli megoldások váltják fel, illetve a 10/100-as megoldásokról a gigabites megoldásokra térnek át.

Az SMC magyarországi pozícióját tekintve elmondhatjuk, hogy termékei ár/érték arányban a piacvezető termékek közé tartoznak. Termékeinket az internet-szolgáltató cégektől kezdve az egyetemektől és az otthoni felhasználóig minden partnerünk egyaránt nagy megelégedéssel használja.

B. F.

HÍR Otthoni szórakoztatóközpont

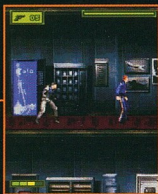
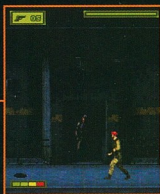

Az SMC egy új termékvonala első darabjával jelent meg a piacon. Az EZ-Stream elnevezésű univerzális, vezeték nélküli otthoni szórakoztatásra szánt

hálózati eszközcsalád első „feccskéje” az EZ-Stream Universal Wireless Multimedia Receiver (SMCWMMR-AG), amely vezeték nélküli osztja szét a szórakoztató médiumokat szerte a felhasználó otthonában. Az új készülék letölti, lejátsza, illetve megosztja a hálózatba kötött számítógépeken tárolt különféle audio- (MP3, internetes rádió stb.), képi és videóanyagokat az otthoni szórakoztató berendezésekkal, például a tévével és a sztereó lejátszó-készülékekkel.

Ez az a hely,
ahol megleptem őket.

Tom Clancy's
SPLINTER CELL
TEAM STEALTH ACTION

Tom Clancy's Splinter Cell® Team Stealth Action az N-Gage™ játékgépen!
Kövessd Sam Fisher példáját és lopakodj az ellenség vonalait mögé, vagy
fogj össze a szövetségeseiddel a Bluetooth segítségével, hogy többjátékos
módban lephesd meg, illetve csaphass le az ellenségre! n-gage.com

N-GAGE
NOKIA

báhol
bárhová

gameloft

Copyright © 2003 Nokia. Minden jog fenntartva. A Nokia és az N-Gage a Nokia Corporation védjegye vagy bejegyzett védjegye. © 2003 Gameloft. Minden jog fenntartva.
A Gameloft és a Gameloft logo a Gameloft S.A. bejegyzett védjegye. A Ubisoft Entertainment által engedélyezve. A Splinter Cell és Sam Fisher a Ubisoft Entertainment védjegyei
az Egyesült Államokban és/vagy más országokban. Egyéb említett márkanevek tulajdonosok védjegyeit jelölhetik. Minden jog fenntartva.

Optimalizálja üzleti kommunikációs folyamatait

Az üzleti kommunikációs megoldásokkal szemben támasztott elvárások között elsődleges szempontnak minősül a költséghatékonyság és a vállalat egyéni igényei szerinti telekommunikációs követelmények kielégítése.

A Bosch által forgalmazott Tenovis intelligens üzleti kommunikációs megoldásoknak és a webalapú információtechnológiának köszönhetően optimalizálhatja ügyfélkapcsolatait.

Hatékony, megbízható és testre szabott megoldások.

A Tenovis kizárólagos magyarországi forgalmazója:

BOSCH

Robert Bosch Kft.
Távközlési Üzletág

H-1103 Budapest,
Gyömrői út 120.

Telefon: +36 1 43 13-7 00

Telefax: +36 1 43 13-7 17

www.tenovis.hu, www.bosch.hu

info.telecom@hu.bosch.com